

GASTANT SOLA DE SABATA

Anàlisi del projecte la Tarda Jove
(Lloret de Mar) com a experiència
socioeducativa d'educació de carrer

Mària Babí Lladós

Gastant sola de sabata

Anàlisi del projecte la Tarda Jove (Lloret de Mar) com a experiència socioeducativa d'educació de carrer

Maria Babí Lladós

Treball de Final de Grau

Tutor UB: Moisés Carmona Monferrer

Grau d'Educació Social

Facultat de Pedagogia

Universitat de Barcelona (UB)

Curs acadèmic: 2012-13

ÍNDEXS

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1. Agraïments.....	7
2. Resum i paraules clau.....	9
3. Introducció:.....	10
3.1. Gastant sola de sabata.....	10
3.2. Justificació.....	10
3.3. Antecedents.....	13
3.4. Estructura organitzativa.....	13
4. Objectius.....	15
5. Marc conceptual:.....	16
5.1. L'educació de carrer a grans trets:.....	16
5.1.1. Història.....	16
5.1.2. Definició d'educació de carrer.....	17
5.1.3. Característiques del carrer.....	18
5.1.4. Destinataris.....	19
5.1.5. El professional: l'educador de carrer.....	19
5.1.6. Recursos.....	21
5.2. L'educació de carrer amb adolescents i joves:.....	22
5.2.1. Objectius.....	22
5.2.2. Metodologia.....	30
5.2.3. Educador de carrer.....	39
5.3. Recull d'experiències d'educació de carrer.....	50
6. Marc contextual:.....	54
6.1. Lloret de Mar:.....	54
6.1.1. Localització geogràfica.....	54
6.1.2. Realitat actual.....	54
6.1.3. Situació de la infància i l'adolescència.....	56
6.2. Projecte la Tarda Jove al barri del Molí:.....	57
6.2.1. Emmarcament institucional.....	57
6.2.2. Descripció del projecte.....	57
6.2.3. El barri del Molí:.....	58
7. Metodologia i organització:.....	61
7.1. Perspectiva metodològica.....	61
7.2. Fases de l'estudi i descripció dels instruments.....	61
7.3. Participants.....	64
7.4. Estratègies de recollida i anàlisi d'informació.....	65
7.5. Cronograma.....	69

8. Anàlisi del projecte la Tarda Jove:.....	70
8.1. Buidatge de la informació.....	70
8.2. Anàlisi comparatiu amb el model teòric.....	73
9. Resultats.....	84
10. Conclusions:.....	87
10.1. Conclusions sobre l'anàlisi del projecte la Tarda Jove.....	87
10.2. Propostes per a introduir l'essència de l'educació de carrer al projecte.....	89
11. Límits i prospectiva.....	90
12. Ètica del treball.....	92
13. Avaluació:.....	93
13.1. Avaluació de competències del Grau.....	93
13.2. Avaluació d'objectius.....	94
13.3. Aprenentatges de l'assignatura.....	94
13.4. Atorgant valor:.....	95
13.4.1. Col·laboració amb una entitat externa: l'Administració local.....	95
13.4.2. Incorporació de diferents mirades.....	95
13.4.3. Creació conjunta de la demanda.....	96
13.4.4. Connexió amb una població llunyana.....	96
13.4.5. Inversió econòmica.....	96
14. Bibliografia i webgrafia.....	98
15. Annexos:.....	101
15.1. Annex 1: Transcripció i categorització d'entrevistes als educadors de carrer.....	101
15.1.1. Entrevista als educadors de carrer 1.....	102
15.1.2. Entrevista a l'educador de carrer 2.....	114
15.1.3. Entrevista a l'educador de carrer 3.....	122
15.1.4. Entrevista a l'educador de carrer 4.....	133
15.1.5. Entrevista a l'educador de carrer 5.....	145
15.2. Annex 2: Engranatge entre teoria i pràctica.....	148
15.3. Annex 3: Informació de Lloret:.....	178
15.3.1. Organigrama de l'Ajuntament de Lloret.....	179
15.3.2. Organigrama de la secció Benestar i Família.....	180
15.4. Annex 4: Informació sobre el projecte la Tarda Jove.....	181
15.4.1. Diari de camp.....	182
15.4.2. Assistència a reunions d'equip.....	188
15.4.3. Transcripció d'entrevistes no estructurades.....	190
15.4.4. DAFO elaborat per les educadores del projecte.....	204
15.5. Annex 5: Eines d'organització.....	205
15.5.1. Diari de trobades.....	206

15.5.2. Diari de decisions.....	211
15.6. Annex 6: Disseny de les entrevistes.....	231
15.6.1. Model d'entrevista als educadors de carrer.....	214
15.6.2. Codificació de les dimensions.....	216

ÍNDIX DE FIGURES I TAULES

Figura 1: Estructura organitzativa de l'informe.....	14
Figura 2: Objectius de l'educació de carrer amb adolescents i joves.....	23
Figura 3: Metodologia de l'educació de carrer amb adolescents i joves.....	30
Figura 4: El paper de l'educador en l'educació de carrer amb adolescents i joves.....	39
Figura 5: Localització de la comarca de la Selva respecte de Catalunya.....	54
Figura 6: Situació del municipi de Lloret de Mar dins de la comarca de la Selva.....	54
Figura 7: Característiques de la realitat actual de Lloret de Mar.....	55
Figura 8: Organigrama de la secció Benestar i Família dins de l'Ajuntament de Lloret.....	57
Figura 9: Localització del barri del Molí dins del municipi de Lloret.....	58
Figura 10: Fases de la recerca.....	61
Figura 11: Esquema d'anàlisi de dades qualitatives segons Miles i Huberman (1994).....	67
Figura 12: Organigrama de l'Ajuntament de Lloret.....	178
Figura 13: Organigrama de la secció Benestar i Família.....	179
Taula 1: Potencialitats i perills del medi obert.....	18
Taula 2: Experiències d'educació de carrer.....	52
Taula 3: Situació de la infància i l'adolescència a Lloret de Mar.....	57
Taula 4: Total d'habitants del Molí per grup d'edat, sexe i procedència (2009).....	59
Taula 5: Padró de barris per gènere i nacionalitat (2011).....	60
Taula 6: Nivell educatiu per barris (2011).....	60
Taula 7: Objectiu, dimensions, categories i preguntes de l'entrevista semiestructurada.....	66
Taula 8: Cronograma del treball.....	68
Taula 9: Anàlisi dels objectius del projecte la Tarda Jove.....	76
Taula 10: Anàlisi de metodologia del projecte la Tarda Jove.....	79
Taula 11: Anàlisi del paper de l'educador del projecte la Tarda Jove.....	83
Taula 12: Instrument d'anàlisi dels objectius d'un projecte lligat al carrer.....	85
Taula 13: Avaluació de l'assoliment de les competències del Pla Docent de l'assignatura.....	93
Taula 14: Avaluació de l'assoliment dels objectius plantejats amb aquest treball.....	94
Taula 15: Despeses econòmiques del TFG.....	97
Taula 16: Equivalències del codi de la font informativa i el codi emprat a l'engranatge.....	149
Taula 17: Engranatge entre teoria i pràctica sobre objectius de l'educació de carrer.....	153

Taula 18: Engranatge entre teoria i pràctica sobre metodologia de l'educació de carrer.....	163
Taula 19: Engranatge entre teoria i pràctica sobre l'educador de carrer.....	177
Taula 20: Diari de trobades.....	210
Taula 21: Codificació de les dimensions de l'entrevista semiestructurada.....	217

1. AGRAÏMENTS

Si aquest conjunt de pàgines ha aconseguit esdevenir un Treball de Final de Grau (TFG) és gràcies a l'acompanyament de moltes persones que m'han brindat el seu temps, experiència, suport i confiança sense pensar-s'ho dues vegades.

Aquest TFG ha enllaçat dues realitats: la Universitat de Barcelona (i, en concret, el Grau d'Educació Social de la Facultat de Pedagogia) i el municipi de Lloret de Mar. Per això, la majoria de persones que apareixen en aquest primer apartat del treball ho fan des de l'enllaç que mantenen amb una d'aquestes dues parts.

Per començar, m'agradaria agrair al meu tutor de TFG de la Universitat, Moisès Carmona, el seu suport com a referent institucional i els seus ànims.

A l'altra cara de la moneda hi ha els professionals de l'Ajuntament de Lloret. L'Agnès Martí com a representant de Serveis Bàsics d'Atenció Social; gràcies per la disponibilitat, la confiança i la llibertat. M'agradaria recordar, també, les educadores del projecte la Tarda Jove que em van acollir els dimarts a la tarda dels mesos de gener i febrer: Natàlia Sin, Irene Giménez, Anna Gallego i Patricia Gómez com a estudianta en pràctiques. Gràcies, també, a la Cristina Pinto (tècnica d'Educació de Lloret) per la confiança a cegues i per la comprensió des del començament.

Sobretot al principi, per a anar definint el treball que volia fer, vaig necessitar altres professionals: Roger Salanova (Pla Local d'Inclusió Social), Anna Estremera (cap de Benestar i Família) i Guiomar Delgado (directora de l'Escola d'Adults). Gràcies per la informació i orientació.

D'una manera especial, vull donar les gràcies als educadors de carrer que van compartir amb mi la seva experiència, vivències, coneixements i temps. Moltes gràcies Joan Gener (educador de carrer de Granollers); Edmundo Santos (experiència com a educador de carrer de Sant Adrià del Besòs); Roberto Pescador i Ana Lirola (educadors de carrer de Badia del Vallès); Jon Díez (educador de carrer d'Hondarribia, País Basc); i Lorenzo Martínez (supervisor del Programa Municipal d'educació de carrer de Vitoria-Gasteiz, País Basc).

També m'agradaria atorgar un espai a Toni Martínez, Luis Córdova i Sandra Queraltó (professionals del Servei de Suport a les Comunitats de Veïns i d'Intervenció a l'Espai Públic de Nou Barris) que, malgrat no ser educadors de carrer, sí que treballen al carrer i també van oferir-me espai i temps. Així com també vull oferir un espai a Jon Etxeberria (educador d'Asociación Navarra Nuevo Futuro i dinamitzador de Dynamo Internacional Street Workers Network a Espanya) per les facilitats.

Per una altra part, i de manera fonamental, he rebut el suport incondicional d'alguns professors de la universitat. Mereix un apartat especial la Laura Rubio, que m'ha estat guia moral durant tot aquest procés. Gràcies per ser-hi sempre i gràcies per les hores que has dedicat a aquest "Gastant sola de sabata" que ha begut molt de la teva saviesa.

També m'agradaria agrair a l'Ana Novella la disponibilitat constant i els cafès que han pres forma de teràpia en més d'un moment.

En la mateixa línia, cal destacar l'Asun Llena, la Núria Giné, la Núria Fabra i l'Esther Luna. La vostra visió m'ha ajudat en molts moments d'incertesa a seguir endavant.

Del mateix context, però com a company primer i amic després, m'agradaria donar les gràcies a l'Adrià Torres per tantes tardes "arreglant els nostres TFGs", per la paciència en aquests últims mesos del Grau i per fer-me aprendre sempre amb les teves aportacions. Seguint en aquest sentit, a la Clara Jiménez per tantes hores d'escolta i energia.

Aquest treball tampoc hauria estat possible sense les meves persones més estimades que m'han fet fàcil la feina i m'han fet sentir molt estimada. Gràcies, en primer lloc, a la generositat del meu tiet Francesc Xavier Babí de deixar-me el seu cotxe cada dimarts durant dos mesos sense posar-hi pegues.

Gràcies a la meva estimada cosina Mair George per l'ajuda en la traducció del resum.

Als meus pares, Josep Babí i Anna Lladós, m'agradaria dedicar-los un espai per a reconèixer i agrair fervorosament la seva paciència des del maig del 2012 fins al juny del 2013. Gràcies per les lectures, revisions i correccions de certs apartats del treball, per aguantar-me tant i per haver-me donat consells que valen el seu pes en or. A en Joan Babí, el meu germà, li vull atorgar aquest raconet per ser la persona que ha vist com aquest treball feia desaparèixer la seva germana de la realitat terrenal donat el nombre d'hores dedicades.

En aquesta línia, a la Carla Bayarri per la il·lusió, els consells i la infinita paciència. A la Sònia Roca per aportar la mirada d'una estudianta d'Educació Social amb ganes d'ajudar-me a fer un bon treball. A la Júlia Jareño per haver volgut entendre què és l'educació de carrer i haver-se atrevit a donar-me consells. A la Clara Cuadern per fer-me sentir orgullosa de la feina feta i per fer-me somiar quan tot semblava impossible. A la Judit Chinchilla per haver volgut que plegades féssim el camí del TFG (i de la vida). A la Luisa Giraldo per confiar en mi i donar-me forces. A la Marta de la Rosa per ser incansable i per suportar hores i hores de neguits, pors i il·lusions. Gràcies, finalment, a la Ivette Ferrera per la darrera empenta.

Tots i cadascun de vosaltres heu fet possible que "Gastant sola de sabata" sigui una realitat. Gràcies!

2. RESUM I PARAULES CLAU

Aquesta recerca de l'àmbit socioeducatiu pren com a tema l'educació de carrer. En concret, es pretén analitzar el projecte la Tarda Jove de Lloret de Mar, que està relacionat amb el carrer, per tal de saber si aconsegueix els principis de l'educació de carrer destinada a adolescents i joves i, per tant, si és o no un projecte que té aquesta metodologia com a base d'intervenció. Per a fer aquesta anàlisi, es parteix dels elements que s'extreuen d'un model teòric elaborat gràcies a l'enllaç entre la teoria i experiències pràctiques sobre aquesta temàtica.

La novetat principal que aporta aquesta recerca és que és el primer cop que es pren el context de Lloret de Mar per a fer una investigació d'aquest tipus.

El valor d'aquest treball és la conjunció entre teoria i pràctica a l'hora de conceptualitzar el tema de l'educació de carrer, la utilització d'una eina dissenyada per l'autora per a analitzar aquest projecte i la pròpia anàlisi construïda a partir dels elements sorgits de documentació bibliogràfica i dels propis educadors de carrer.

Paraules clau: educació de carrer, Lloret de Mar, joves, adolescents

This research in the field of social education examines street education. Specifically, it focuses its analysis on the project la Tarda Jove from Lloret of Mar, which is connected to the street, in order to know if it accomplishes the principles of street education for young people and teenagers and, therefore, if it is a project that has this methodology as a basis of its intervention. To do this analysis, I use elements that are extracted from a theoretical model, elaborated thanks to the link between the theory and practical experiences on this theme.

This research contributes new insight, it is the first time that Lloret de Mar is used as a context for a study of this type.

The value of this work is the conjunction between theory and practice at the time of conceptualising the subject of street education the utilisation of a tool designed by the author to analyse this project and their own analysis built from the elements arisen from bibliographic documentation and of the own educators of street street educators themselves.

Keywords: street education, Lloret de Mar, young people, teenagers

3. INTRODUCCIÓ

Aquest Treball de Final de Grau té com a nucli temàtic bàsic l'educació de carrer concretada a la població de Lloret de Mar gràcies a l'anàlisi del projecte la Tarda Jove.

3.1. GASTANT SOLA DE SABATA

Al llarg de la meua experiència escolar he anat aprenent que m'agrada quan sento propis els resultats de la feina, és a dir, quan em generen orgull.

L'últim treball que vaig fer d'importància rellevant va ser el Treball de Recerca a segon del Batxillerat Humanístic. En aquell cas, aquesta voluntat de personalització del treball es va fer palesa en diferents espais però, per a mi, sempre va tenir una importància especial el títol escollit. En aquell cas i per diversos motius, el treball va rebre el nom de "Seguirem somiant. La diversitat fa el món ric i la diferència el fa savi".

Ara, quatre anys més tard i amb una experiència força més àmplia en l'elaboració de treballs, em trobo davant del treball més important del Grau i he decidit batejar aquest TFG amb el nom de "Gastant sola de sabata. Anàlisi del projecte la Tarda Jove (Lloret de Mar) com a experiència socioeducativa vinculada al carrer".

"Gastar sola de sabata" té dos significats. Per un costat, en diferents moments he escoltat aquesta expressió per a referir-se a la tasca dels educadors de carrer. La tasca que més caracteritza aquesta professió és, precisament, recórrer l'espai públic, la qual cosa va aprimant la mida de la sola de la seva sabata. Tenint en compte que l'educació de carrer és el nucli temàtic d'aquest treball i que aquesta és una expressió que resumeix amb un llenguatge poc tècnic la idea d'educació de carrer, he considerat que suposava una bona tria que recollia la pròpia voluntat d'un títol informal sobre la temàtica en qüestió.

Per una altra banda, aquesta frase també posa de manifest quin ha estat el meu paper en aquest procés de realització del treball. Moltes han estat les hores de caminar, recórrer, buscar llocs, trucar portes, desplaçar-me... per a haver elaborat aquest TFG. Hi ha hagut molts moments de patiment, de pensar que seria impossible, de trobar-me amb murs infranquejables, de dubtes, d'aprenentatges, de descobriments... i això ha requerit d'hores i hores de gastar sola de sabata. I aquesta és l'essència d'aquest treball.

3.2. JUSTIFICACIÓ

El procés que ha seguit aquest treball no ha estat lineal, ans al contrari, ha patit moltes turbulències.

Em vaig calçar les botes més resistents al maig del 2012 sabent que seria un camí llarg, complex i que requeriria la totalitat de la meua energia.

Des d'un principi, tenia per segur que volia vincular el TFG amb la realitat social de la meua vila, Lloret de Mar. Aquesta era l'única condició que tenia clara. Després de quatre anys al Grau fent tot tipus de treballs, sentia la necessitat que aquest, donada la seva dimensió, tingués un efecte en el lloc per on circulo normalment. Per tant, el primer perquè neix de les meves inquietuds com a lloretenca que comença a analitzar la realitat del seu poble des de la mirada de l'educació social, la seva futura professió.

Un cop tenia clar l'emplaçament geogràfic del meu treball (maig 2012), vaig pensar que era millor apropar-me a la realitat de Lloret sense una proposta concreta, per tal que des del municipi pogués recollir quina és la situació actual de Lloret i quines necessitats es detecten i poden ser cobertes amb un treball d'aquesta dimensions. D'entre els diferents actors possibles, vaig decidir contactar amb l'Ajuntament de Lloret perquè considerava que des d'allà se'm podia donar una mirada professional global del municipi i que aquesta era la institució que segurament recollia en major nombres les necessitats de Lloret. Per tant, la meua idea era preguntar quines necessitats tenien contemplades per a, després, escollir-ne una i dedicar-li aquest TFG. Creia fonamental que la idea partís de les deteccions dels professionals perquè, d'aquesta manera, seria una tasca que ambdues parts sentiríem molt propera i rellevant; a més, donada la situació comuna de falta de temps dins l'Administració pública, considerava que en la proposta havien de veure un enriquiment, un guany... i no una pèrdua de temps o un pes més.

Primerament (maig-juny 2012), vaig contactar amb la secció de Benestar i Família i, en concret, amb el Pla Local d'Inclusió Social (PLIS). Vam mantenir diverses converses i després que em facilitessin un document sobre la realitat de Lloret, vam treure una possible idea per a un TFG. Des del mateix Pla, se'm va aconsellar de parlar amb la secció d'Educació perquè consideraven que possiblement coneixien altres situacions que em podien interessar.

Va ser en una trobada amb una professional de la secció d'Educació quan vaig arribar al tema de l'educació de carrer (juliol 2012). Llavors vaig descobrir que des d'aquella secció es considerava rellevant i necessari tornar a utilitzar l'educació en medi obert a Lloret donades algunes realitats (conflictes entre joves, infants a les places fins a altes hores de la nit...).

Des d'Educació se'm va aconsellar d'anar a parlar amb Benestar i Família per a saber de primera mà la realitat social amb què es trobaven i per a plantejar l'educació de carrer com a tema vehicular del treball. En la trobada amb aquesta altra secció i, en concret, amb Serveis Socials d'Atenció Bàsica (novembre 2012), em van explicar que des de feia vuit mesos, la burocratització dels Serveis Socials ha fet que els professionals estiguin més hores al despatx i mantinguin al marge el carrer com a espai de treball i que, en aquesta línia, des de principis de l'estiu del 2012, s'ha creat un projecte que permet aquesta recuperació del treball socioeducatiu al medi obert. L'interès de l'Administració per tal que es torni a emprendre el treball de carrer a Lloret em va animar a escollir aquesta temàtica. Per tant, aquest és el segon motiu que m'ha portat a aquest TFG.

En el moment en què vaig tenir una proposta de temàtica, vaig plantejar-me si l'educació de carrer a Lloret em suposava prou motivació com per a posar-la al centre del treball més important fet durant tot el Grau. Finalment, vaig decidir tirar endavant amb aquesta proposta perquè a mi aquesta temàtica també em suposava un al·licient ja que durant els quatre anys de formació al Grau sempre m'he plantejat l'educació de carrer com una sortida professional molt enriquidora i que suposa un repte a l'educador pel paper que hi juga i per l'espai on treballa, la qual cosa em fascina. Vaig creure, en definitiva, que abordar aquesta temàtica (fos de la manera que fos) em permetria créixer i aprendre molt sobre un àmbit de treball del qual no he rebut gaire informació durant el Grau (novembre 2012).

En paral·lel, des de cada secció de l'Ajuntament se'm va proposar una tasca diferent: per un costat, elaborar un projecte d'educació de carrer per a Lloret i, per l'altre, participar del projecte la Tarda Jove tot aportant els meus coneixements sobre l'educació de carrer i fent propostes de millora. En aquest moment vaig decidir tirar endavant totes dues opcions, perquè considerava que analitzar un projecte concret em permetria extreure elements aplicables a l'hora de dissenyar un projecte per a la resta del municipi. Malgrat això, tenint en compte la meva disponibilitat temporal, vaig decidir participar només del projecte que es duia a terme al barri del Molí i, per tant, centrar-me només en el projecte en aquest emmarcament espacial.

Quan vaig començar a assistir al projecte la Tarda Jove (gener 2013), notava que hi havia elements que em feien preguntar si era del cert un projecte d'aquest tipus tenint en compte la informació llegida i les entrevistes realitzades.

Va ser en aquesta fase (febrer 2013) quan vaig parlar amb una persona amb experiència en la temàtica i em va explicar la diferència entre un projecte d'educació de carrer i un projecte que fa ús del carrer com una eina de treball. El primer cas és quan l'emplaçament del projecte és l'espai públic i és allà on es fa el treball socioeducatiu, la finalitat que té és resoldre una situació conflictiva amb un col·lectiu concret o augmentar els nivells de participació comunitària d'un grup determinat; en el segon cas, són projectes que empren el carrer per a diverses finalitats (difusió del projecte, contacte amb els destinataris d'aquest, ús puntual de recursos públics per a emplaçar-hi activitats...).

Donada aquesta sensació de dubte que em provocava el treball a la Tarda Jove i, després d'aquesta aportació, vaig reorientar el treball. Per a poder elaborar qualsevol treball sobre un projecte d'educació de carrer havia de respondre a la pregunta "què és, en definitiva, l'educació de carrer?". A partir d'aquesta resposta, podria mirar la Tarda Jove des de la perspectiva de l'educació de carrer.

En aquell moment (febrer 2013), el treball tenia tres tasques: realització d'un model teòric sobre l'educació de carrer, anàlisi i propostes de millora per al projecte la Tarda Jove i disseny d'un projecte d'educació de carrer per a la resta del municipi o una zona concreta d'aquest.

Tenint en compte les limitacions temporals, vaig adonar-me que no era viable tirar endavant un TFG amb tres resultats finals. Per això, vaig decidir suprimir la tasca de dissenyar un projecte per a la resta de Lloret (març 2013) perquè ja havia participat del projecte la Tarda Jove i perquè aquesta era l'única part que podia suprimir.

Al mateix moment, vaig finalitzar l'assistència al projecte la Tarda Jove i des de la secció de Benestar i Família se'm va permetre utilitzar la informació per a fer el tipus treball que jo preferís. Per això, finalment, he decidit d'elaborar un model teòric propi sobre els principis que considero bàsics de l'educació de carrer. Ho he cregut necessari perquè donat el volum d'informació sobre la temàtica, per a mi era fonamental organitzar-la i construir el meu propi posicionament. A més, el model teòric propi és una eina per a la segona part del TFG. Des del moment en què vaig centrar-me en educació de carrer vaig acostar-me a l'aplicació d'aquesta metodologia amb el col·lectiu de joves i adolescents. Per això, vaig creure que la informació de què disposava em permetia elaborar informació sobre l'educació de carrer centrada amb adolescents i joves.

En segon lloc, he decidit aprofitar la vivència i participació a la Tarda Jove tot analitzant-la partint del model teòric per a, posteriorment, poder saber quins són els principis que s'hi acompleixen i quins no. És a dir, per a saber, si la Tarda Jove és un projecte que pot ser considerat educació de carrer o no.

Com he comentat, l'essència d'aquest treball és l'anar-se adaptant a les informacions i demandes dels professionals de l'Ajuntament de Lloret, als consells des de la Universitat... Durant tots els mesos he anat elaborant dos documents per a recollir aquestes modificacions: el diari de trobades¹ (on s'inclouen les persones amb qui he parlat, la data, els objectius que tenia amb la trobada i les aportacions d'aquesta) i el diari de decisions² (on he anat narrant els canvis i les eleccions que he anat fent durant tots aquests mesos).

3.3. ANTECEDENTS

Si bé és cert que existeixen molts documents que parlen sobre educació de carrer (uns quants es troben a l'apartat de bibliografia d'aquest treball) i molts d'altres que recullen l'experiència d'educadors de carrer, en aquest període de temps no he estat capaç de trobar cap recerca que escollís un projecte que s'està posant implementant i l'analitzés sota la mirada de l'educació de carrer, a partir del posicionament teòric de l'investigador.

3.4. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Aquest TFG està format per un seguit d'apartats que tenen un ordre i un sentit que és el següent:

¹ Dins de l'annex 2, l'apartat 15.5.1

² Dins de l'annex 2, l'apartat 15.5.2

Per començar, els objectius és una secció que permet situar-se en l'enfocament que he fet d'aquesta recerca i en què esperava aconseguir amb aquesta.

Figura 1: estructura organitzativa de l'informe

El marc conceptual recull informació sobre l'educació de carrer adreçada a joves i adolescents. Dins d'aquest esplai, una part està formada per informació sobre diferents elements de la temàtica (definició, història...). La segona és la que fa referència al model teòric propi centrat en trets categories clau sobre l'educació de carrer amb joves i adolescents: objectius, metodologia i educador.

L'apartat marc contextual descriu la realitat Lloret i la seva concreció en el projecte la Tarda Jove del barri del Molí.

La unió entre l'apartat conceptual i el contextual tenen sentit per a comprendre les dues esferes que uneix aquest TFG i, per tant, serveix per a ubicar el lector.

Posteriorment, s'exposa un seguit d'informació vinculada a la metodologia que he seguit per a l'elaboració d'aquest treball. S'hi recull la resposta a la pregunta "com ho he fet per a elaborar aquest treball?" formada per apartats com perspectiva metodològica, tècniques de recollida d'informació, informants...

En quart lloc, com un dels apartats més importants, hi ha l'anàlisi pròpiament dita del projecte la Tarda Jove al barri del Molí. En aquest és quan es recull l'enllaç entre el model teòric i la realitat del projecte.

A continuació, als resultats del treball s'exposen els elements que considero que es deriven de l'elaboració d'aquest TFG i que poden ser d'utilitat més enllà d'aquest treball.

Les conclusions són l'apartat on es recull la valoració final de l'anàlisi de la Tarda Jove.

Límits i perspectiva és a on es posen sobre la taula les limitacions i potencialitats d'aquest TFG.

El següent bloc, ètica del treball és l'espai a on exposo els principis morals que he mantingut durant tot aquest procés.

L'avaluació és l'apartat on valoro el grau d'assoliment dels objectius i autoavaluo el meu paper com a autora d'aquest TFG des de diferents punts de vista.

La bibliografia i webgrafia recull totes les fonts que he emprat per a obtenir la informació durant tot el procés.

Finalment, els annexos estan separats depenent del contingut: entrevistes als educadors de carrer, les graelles que contenen l'enllaç entre la teoria i la pràctica de l'educació de carrer, informació ampliada sobre Lloret, documentació sobre el projecte la Tarda Jove i elements d'organització propis.

4. OBJECTIUS

La resposta al “per a què?” d’aquest TFG pren forma amb quatre objectius. Per un costat, aquest treball té un objectiu general:

- Valorar el projecte la Tarda Jove com a experiència vinculada al carrer.

Els objectius específics que permetran assolir el general són els següents:

- Elaborar un model teòric sobre les característiques de l’educador, la metodologia i els objectius de l’educació de carrer gràcies a l’enllaç entre teoria i pràctica.
- Analitzar el projecte la Tarda Jove des del model teòric propi de l’educació de carrer.
- Crear un instrument de valoració de projectes per a saber si són d’educació de carrer.

5. MARC CONCEPTUAL

El marc conceptual d'aquest TFG està format per dues parts: per un costat, una primera secció introductòria que inclou trets bàsics d'aquesta metodologia de treball (definició, història, destinataris, característiques del medi obert, avaluació i recursos). En segon lloc, es presenta el resultat escrit del model teòric que aborda en profunditat tres temàtiques que considero clau a l'hora d'entendre l'educació de carrer destinada a joves i adolescents (els objectius, la metodologia i el paper de l'educador de carrer) i que són les que posteriorment empraré per a analitzar el projecte la Tarda Jove.

5.1. L'EDUCACIÓ DE CARRER A GRANS TRETS

5.1.1. HISTÒRIA

Els inicis de l'educació de carrer a Europa s'emmarquen a principis del segle XX. La majoria d'iniciatives parteixen de moviments populars de caire llibertari. Tot i això, la figura professional de l'educador de carrer va aparèixer passada la II Guerra Mundial com a conseqüència de la crisi que patia la franja dels joves, caracteritzada per la delinqüència, la pobresa... (Asociación Cultural la Kalle, 1998).

A Espanya, l'educació de carrer va arribar l'any 1968 a un barri de Logroño, Yagüe, implantat pel Movimiento Pioneros i dedicat a la situació dels joves i creat en paral·lel amb el Maig del 68 a França, d'on Rezola, fundador del moviment, tornava (De Blas, Muñoz, Navas, Rezola, Vallés i Vallespi, 1989).

Soto, Vázquez, López, Martínez i Graña (2001) detallen les característiques de les primeres iniciatives en aquesta línia i les vinculen a associacions i agrupacions de persones que s'acosten a la realitat dels joves exclosos amb una perspectiva de caire antiinstitucional.

Tal com recullen Comas i Funes (2001), a Catalunya l'educació al carrer es va iniciar als anys setanta quan els menors van passar a ser persones amb drets i deures i es crearen les àrees de Benestar Social. A partir d'aquell moment, uns quants educadors (Jaume Funes, César Muñoz, Toni Julià, Pius Fransoy...) van iniciar una educació en el medi d'aquests joves i adolescents: el carrer. Quan van començar a sortir els primers educadors especialitzats de l'escola Flor de Maig (1982), s'inicià la construcció teòrica i professional d'aquesta tasca.

La primera experiència a Catalunya, tal com recull Castillo (2005), va tenir lloc al barri del Carmel de Barcelona a on l'Institut de Reinserció Social de Barcelona (IRES) l'any 1975 va iniciar un projecte d'aquestes característiques destinat a infants (Llena i Parcerisa, 2008). Aquest projecte, juntament amb d'altres, va permetre aquest canvi de mirada que considero l'infant un subjecte amb drets i deures (Comas i Funes, 2001).

5.1.2. DEFINICIÓ D'EDUCACIÓ DE CARRER

De definicions d'educació de carrer n'hi ha moltes i de molt diverses, cadascuna de les quals fa èmfasi a determinats aspectes per sobre d'altres. En aquest apartat, se'n recullen uns quants per tal de plantejar els trets generals de l'educació de carrer.

En primer lloc, l'educació de carrer és una **metodologia de treball** que “s'ubica en l'àmbit pedagògic de l'educació no formal i que integra concepcions de pedagogia social i pedagogia comunitària” (Llena i Parcerisa, 2008: 28).

La peculiaritat d'aquesta metodologia, tal com recullen Comas i Funes (2001), és que no espera la demanda de les persones sinó que treballa als espais on la gent del barri o poble es troba i està de manera regular (citada per Llena i Parcerisa, 2008). És a dir, l'educador de carrer treballa a l'espai de l'altre, més enllà de les institucions.

Soto et al. (2001, 373) fan especial èmfasi en la **metodologia de l'educació de carrer**³: treball individual, de grup, aprofitant les possibilitats del context concret; i, en referència a la seva finalitat, es parla d'integració tal com es recull a la següent definició: “la intervenció en Medi Obert és, doncs, un mètode per a la millora educativa i social, que presta alhora una atenció individualitzada i de grup, incidint a més en la família i la societat i utilitzant i optimitzant els recursos de l'entorn. El seu objectiu principal serà el de potenciar la integració social, superant els problemes personals i recuperant els recursos de relació de l'individu amb si mateix i amb la comunitat”.

Per tal que aquesta tasca assoleixi uns bons resultats, és important que no sigui una acció puntual i que s'emmarqui en el treball en xarxa: “La labor de l'educació de carrer s'ha d'inscriure, de manera coordinada, dins de les actuacions d'altres mitjans d'intervenció afins, especialment de centres municipals o autonòmics de serveis socials, centres de temps lliure, ludoteques, centres de dia, serveis especialitzats, plans comunitaris, centres d'atenció a drogodependents...” (Soto et al 2001: 392). El treball ha de ser una forma més dins de la xarxa d'un territori concret.

La Red Internacional de Educadores de Calle (2008) formula tres concepcions de l'educació de carrer que concreten la mirada d'aquesta metodologia:

- Concepció comunitària: té com a objectiu que els agents del territori vagin escurçant les seves distàncies. S'inicia un treball de carrer per a passar al comunitari.
- Animació: pretén oferir activitats partint de les demandes. Es lluita per l'apoderament.
- Educació: vinculada a la dimensió individual, pretén reduir l'exclusió social de cada individu.

³ Concepte ampliat a l'apartat 5.2.2 d'aquest document.

5.1.3. CARACTERÍSTIQUES DEL CARRER

Com ja s'ha esmentat, l'educació de carrer pren com a espai de treball l'espai públic. És important concebre el carrer en el seu sentit més ampli: “En el cas del medi obert, els espais a on es desenvolupa la pràctica socioeducativa poden ser diversos: el carrer, el lloc on viuen els subjectes, els equipaments educatius i socioculturals pels que circulen, etc.” (Llena i Parcerisa, 2008: 37). En aquesta línia, Soto (2001: 376) et al. parlen de les característiques desiguals d'aquest espai: “El carrer no és un espai homogeni i únic” .

Els mateixos autors (2001: 376) expliquen els diferents usos que se li pot donar al carrer: pot ser un lloc permanent per a estar lloc de joc i trobada amb amics, com una llar a on passen la major part del dia...

Al pròleg de la “Guía Internacional sobre la metodología de la educación de calle en el mundo” (Dynamo Internacional, 2008: 8), Petrella aborda les característiques del carrer com l'espai divers d'on parteix aquesta acció i atorga el poder de canvi als mateixos habitants d'aquest espai: “Por lo tanto, existe una profesión –profesiones– de calle, así como existe la calle, las calles... por contar. Las calles donde se vive, pero también las calles donde no vamos porque nos han alienado antes de ser lejanas. Existen calles sin niños, sin seres humanos, desiertas, desertificadas. Existen calles de violencia, feas, muertas, sin salida, donde se sufre. Existen también calles llenas de vida, pacíficas, “bellas”, donde hay alegría. Las profesiones de los educadores de calle existen para que las calles en las que “trabajan” puedan transformarse en caminos hacia un porvenir humano y de sociedad diferente. Finalmente, son los habitantes de las calles que pueden cambiar sus calles, determinar nuevos caminos. Los educadores de calle no son más que parte de esos jardineros del porvenir, de otro porvenir, que son los habitantes de la Tierra”.

Llena i Parcerisa (2008: 16) aporten una definició de medi obert amb la qual van estar d'acord diferents agents vinculats als serveis socials d'atenció primària en una jornada de la Universitat de Barcelona al 2000 i dóna especial importància a la part relacional d'aquest espai: “el medi obert s'ha d'entendre com un espai de relació, de diàleg i d'interacció en l'entorn del subjecte”.

Tal com recullen Llena i Parcerisa (2008), Funes (1991) va destacar certes potencialitats i perills del medi obert:

Potencialitats	Perills
<ul style="list-style-type: none">- Dóna seguretat a les persones- A nivell col·lectiu, la diversitat s'entén com una riquesa- Aborda dificultats socials- Defensa la inclusió- Treball aspectes relacionals	<ul style="list-style-type: none">- Dificultat d'equilibri entre educació i control- Complexitat d'enllaçar treball de carrer amb resolució de necessitats

Taula 1: Potencialitats i perills del medi obert

Per tant, l'educació en un espai com el carrer no és cap metodologia perfecta, també té elements que la restringeixen i la limiten. Els educadors han de tenir en compte els avantatges i inconvenients d'aquesta metodologia de treball per tal de poder-la tirar endavant amb un plantejament realista.

5.1.4. DESTINATARIS

Els destinataris de l'educació de carrer poden ser persones de totes les edats perquè “és lògic trobar als carrers gent de totes les edats i amb situacions molt diverses (nens del carrer, nens que treballen, explotats, prostitutes, rodamons, adults marginats, drogoaddictes, etc. [...] molts adults són preocupats i acompanyats pels educadors de carrer. poden ser de totes les edats (Dynamo Internacional, 2008: 69). Malgrat això, com recullen Llena i Parcerisa (2008: 37) hi ha una tradicció més àmplia en el treball amb infància i adolescència. Comas i Funes (2001: 27) en aquesta línia parlen de la posició de serveis socials respecte la temàtica: “El col·lectiu al qual es dirigeix normalment l'educador de carrer és infància i adolescència. I així està estipulat en la majoria dels centres de serveis socials d'atenció primària. La funció educativa amb persones adultes o tercera edat planteja més interrogants (apareix aquí la discrepància entre la funció educativa i la funció assistencial)”.

Soto et al. defineixen un seguit de situacions que poden fer que l'educador iniciï el treball amb un infant, després d'haver-les detectat (2001):

- Situació escolar: Nens que no assisteixen regularment al col·legi, nens desescolaritzats, nens que fracassen en els estudis, expulsions per falta d'higiene, mal comportament, etc.
- Situació familiar: membres de la família que consumeixen tòxics o són traficants, conductes delictives, abandonament familiar, treball infantil, falta d'higiene i altres hàbits, desenvolupament de tasques domèstiques, cura dels germans..., nens tutelats
- Situació social: barris sense zones verdes, d'oci, equipaments cultural, barris amb alt índex de consum i tràfic de drogues, el carrer com únic espai de joc i relació, estigmatització per part dels comerciants
- Situació afectiva: agressivitat, baixa autoestima, cerca d'afecte i acceptació entre nois més grans, generalment amb problemes similars.

5.1.5. EL PROFESSIONAL: L'EDUCADOR DE CARRER⁴

El professional que tira endavant aquesta metodologia rep el nom d'educador de carrer.

Soto et al. (2001: 380) fan esment a una definició sobre el terme educador de carrer proposada a les V Jornades Nacionals sobre Inadaptació Social i Recuperació de Menors del 1983: “Un treballador social, el marc de treball del qual és fonamentalment el carrer, perquè aquest és un àmbit essencial

⁴ El paper de l'educador de carrer en el cas d'adolescents i joves s'amplia posteriorment a l'apartat 5.2.3.

de socialització al qual no arriben les institucions. La seva acció educadora va dirigida als nens i joves amb problemes d'inadaptació social amb els quals porta un treball alhora personal i de grup. És un adult que serveix de punt de referència i identificació al menor i és testimoni de la realitat d'aquest. La seva funció és facilitar-li els mitjans necessaris per tal que pugui prendre consciència de si mateix i de la seva situació en l'entorn i atendre les seves demandes més urgents a tots els nivells, utilitzant amb aquesta finalitat tots els recursos existents a la comunitat. És un punt de connexió entre els joves inadaptats i la comunitat". D'aquesta definició es poden extreure idees com el paper de pont que fa l'educador entre el jove i la comunitat, la seva funció d'adult referent i la idea que dóna eines i aprofita els recursos per a afavorir els joves.

Els mateixos autors (2001: 380) exposen que Faustino Guerau de Arellano, que és un dels protagonistes de l'Educació Especial a Espanya i cofundador dels Col·lectius Infants de l'Ajuntament de Barcelona i de l'Escola d'Educadors Especialitzats Flor de Maig de la Diputació d'aquesta mateixa ciutat, defineix l'educador de carrer com: "Un ciutadà intencionadament preparat per a donar suport a processos educatius de nens i adolescents que tenen especials dificultats per a instal·lar la seva vida en àrees acceptables de personalitat individual i col·lectiva i que, per raons històricosocials, realitza aquest servei sobretot a l'espai carrer". Aquesta definició concreta més les característiques dels destinataris com aquells que tenen certes dificultats a nivell social.

D'aquestes dues definicions es pot extreure la idea general que l'educador és una persona compromesa a nivell social que acompanya processos de vida per tal que les persones puguin tornar a viure la seva ciutadania en tota la globalitat.

Llena i Parcerisa (2008: 130) posen èmfasi en la capacitat generadora de canvi: "l'educador de carrer hauria de ser un agent facilitador de l'acció i/o transformació que es vulgui dur a terme a la comunitat".

També és un professional que treballa a partir de les relacions: "És com una figura que intenta estar en contacte amb els diferents espais on els joves es relacionen i amb les persones i agents que tenen contacte amb ells" (EC1, 2013)

L'EC4 (2013) destaca com a rellevant l'element d'amplitud que té aquesta tasca: "Llavors, jo crec que l'educador social de carrer és aquell que pot estar a tot arreu, que basa sobretot la seva intervenció en el carrer i que, a més a més (és clar, va molt en funció de l'encàrrec) que pot tenir la capacitat de treballar amb tots els col·lectius que puguin existir al carrer (per tant, tots), amb tota mena de situacions (de molta exclusió i de més normalitzades) i que, a més a més, pot treballar una mica amb tothom. És a dir, també pot treballar amb la resta de serveis que hi ha a un municipi o a un territori i no només amb les persones. Llavors, és molt la diferència amb un educador, per exemple, que estigui en un CRAE o un dinamitzador que estigui tipus un equipament juvenil o

l'educador de Serveis Socials... que estan, diguéssim, tancats en aquest espai i que poden sortir... però clar, l'educador de carrer no té despatx. El despatx o el medi de treball és el carrer. Llavors, l'amplitud és part de la definició. I evidentment depèn molt de l'encàrrec concret que et facin. Algun amic meu que treballa d'educador de carrer i tenia molt l'encàrrec de treballar amb joves. Però diguéssim que aquest tema és l'amplitud de la possibilitat de treballar fent educació social però amb tot. I també és una murga perquè pot ser amb res”.

Com a resum, De Blas et al. (1989: 60) proposen una definició metafòrica d'aquest professional: “Utilitzant algunes metàfores, parlem que l'educador és el miner que excava una muntanya per a trobar la matèria prima que, després, polida, tindrà un valor”.

En la seva tasca professional, l'educador de carrer pot emprar determinades **estratègies** amb finalitats concretes. Són diversos els exemples: fitxes de projectes, instruments de seguiment individual, quadern d'anotacions, diagnòstics regulars, reunions d'equip... (Dynamo Internacional, 2008); el sociograma, el diari de camp i l'observació participant de grups (Arranz, 2011); anàlisi de documentació, entrevista i grups de discussió (Llena i Parcerisa, 2008); el projecte individual (ED3, 2013); estratègies de contacte amb els jove i tècniques de dinàmiques de grups (ED5, 2013)...

5.1.6. RECURSOS

Els **recursos humans** són un element que varia molt del context. Tot i això, els educadors de carrer per a realitzar la seva tasca professional requereixen de recursos de diferents tipus:

Quant a recursos humans, el bàsic és el següent: “El/la propio/a educador de calle se convierte en el principal recurso humano en la intervención educativa. Además de este profesional existen otros: El Programa de Educación de Calle se implementa como parte de los Servicios Sociales de Base, donde existen otros profesionales de la acción social (trabajadoras sociales y psicólogos/as) en un primer nivel organizativo bajo la dirección y supervisión de una figura de Responsable que aúna y globaliza la labor del Servicio Social de Base” (ED6, 2013).

L'EC5 (2013) destaca la importància de la interdisciplinarietat de l'equip humà: “de todos los posibles. Un equipo de trabajo interdisciplinar”.

Comas i Funes (2001: 22) parlen de la importància de la implicació més enllà de la professional, dels ciutadans: “per detectar problemes i intervenir no només calen professionals (assistents socials, mestres, guàrdia urbana...), calen “civils”. Hi ha les persones del barri que també detecten, es preocupen i són sensibles a les dificultats del barri. Gent dels barris que reivindica, s'organitza, denuncia...”.

Quant a **recursos materials**, són molt diversos però alhora són necessaris.

L'ED5 (2013) fa referència a la gran diversitat de recursos idonis: “De todos los posibles. Todo tipo de medios materiales”.

L'ED1 (2013) explica com ho resol al seu equip: "Fem servir espais i materials d'Esports, del Casal d'infants... o dels mateixos xavals. Podem jugar a futbol a una plaça i ells porten la pilota".

Quant a **espais**, el més característic és el carrer: "en el cas del medi obert, els espais on es duu a terme l'acció poden ser diversos: carrer, lloc on viuen, equipaments educatius i socioculturals pels que circulen, etc." (Llena i Parcerisa, 2008: 37).

La clau és sortir al carrer, tal com expressa l'EC1 (2013): "en lloc que els xavals vinguin cap a l'equipament, nosaltres anem als seus espais de trobada i des d'allà comencem a generar coses amb ells".

Malgrat això, també es poden disposar d'altres llocs específics per a fer activitats concretes com ho diu l'EC1 (2013) "Fem servir espais d'Esports, del Casal d'infants...".

Finalment, els **recursos temporals** en cada projecte són diferents. A nivell de les hores dels professionals, des de l'experiència del Moviment Pioneros (1989: 57) es parla de flexibilitat màxima: "Com ja hem al·ludit, una característica que distingeix a l'educador de Pioners és la seva implicació en la vida quotidiana dels barris i dels xavals. Això suposa la no existència d'horaris: els vincles afectius i educatius no diferencien entre dia i nit, ni entre laborals i festius; és més, les intervencions educatives es desenvolupen amb més facilitat en els moments d'oci".

Dynamo Internacional (2008: 35) parla de la imprevisibilitat però no descuit d'aquest tema: "l'horari és molt difícil de preveure i alhora ha de ser constantment pensat. Ha de ser regular en alguns espais i a vegades la flexibilitat de les accions pot condensar l'horari".

En definitiva, els horaris tenen un component de flexibilitat que s'ha de tenir en compte a l'hora de dissenyar qualsevol acció en la línia de l'educació de carrer.

5.2. L'EDUCACIÓ DE CARRER AMB ADOLESCENTS I JOVES

Tal com he explicat a l'inici d'aquest marc conceptual, aquesta segona part de l'apartat recull d'una manera més àmplia el posicionament d'autors i d'educadors de carrer als quals he entrevistat al voltant de tres temàtiques incloses dins dels projectes d'educació de carrer dirigits a adolescents i joves: els objectius, la metodologia i el paper de l'educador.

He seleccionat aquests tres ítems perquè considero que són els que tenen més elements a analitzar i perquè són aquells que, en la meua opinió, fan possible la identificació d'un projecte que utilitza la metodologia de l'educació de carrer.

Donat que dins de cada apartat hi ha molts elements que se'n deriven, acompanyo el text escrit d'uns esquemes que exposen de manera gràfica què conté cada secció.

Els tres elements escollits (i tots els continguts inclosos) són els que posteriorment empraré per a analitzar el projecte la Tarda Jove.

5.2.1. OBJECTIUS

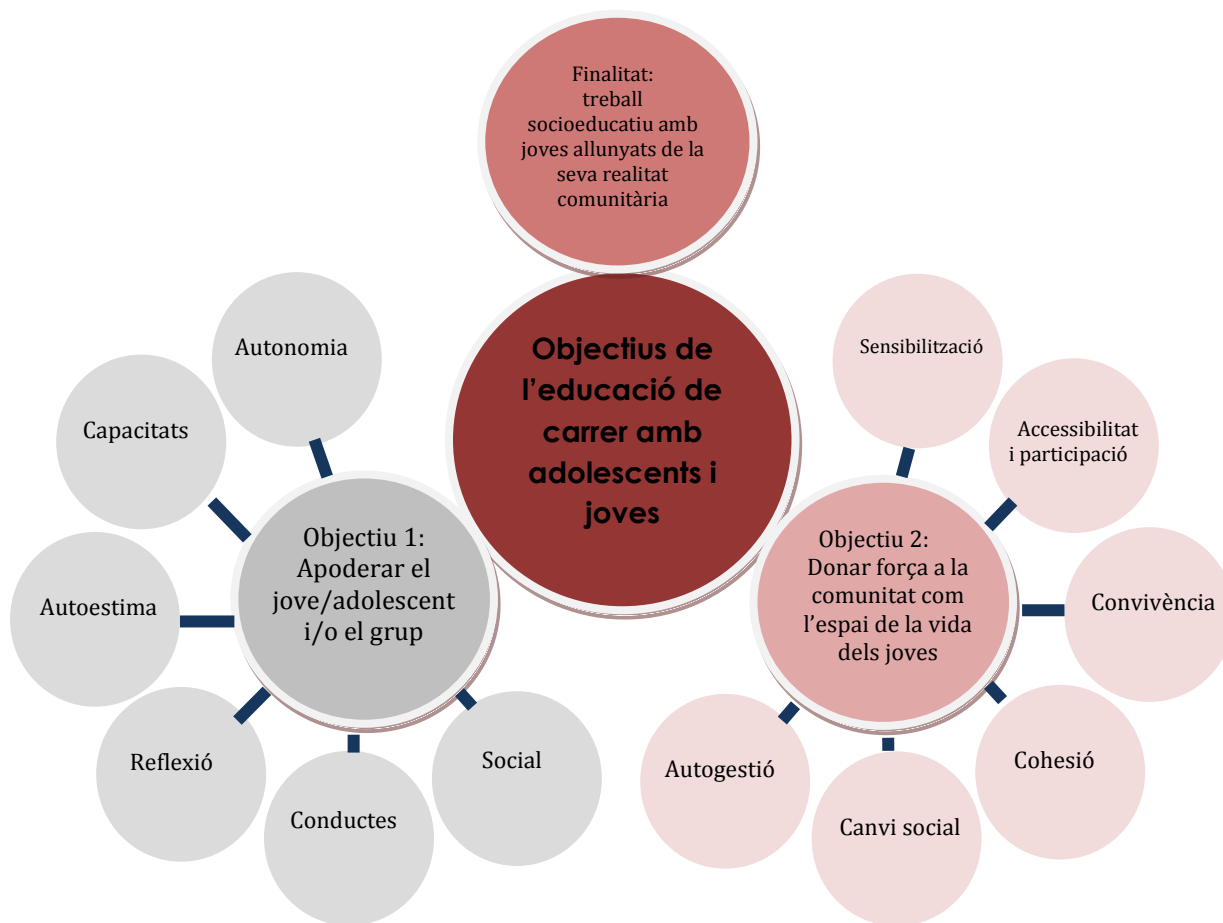

Figura 2: Objectius de l'educació de carrer amb adolescents i joves

La llista d'objectius que té com a referència la metodologia de l'educació de carrer amb adolescents i joves podria ser infinita. De fet, els autors que aborden la qüestió en plantegen de diferents. Per això, després d'haver-ne llegit una gran quantitat, he considerat necessari fer-ne una organització. El resultat ha estat la redacció pròpia de la finalitat de l'educació de carrer i de dos objectius generals que n'inclouen de més concrets.

FINALITAT: TREBALLAR DES DEL VESSANT SOCIOEDUCATIU AMB ADOLESCENTS I JOVES QUE ES MOSTREN ALLUNYATS DE LA SEVA REALITAT COMUNITÀRIA

La finalitat última de l'educació de carrer és treballar des del vessant socioeducatiu amb adolescents i joves que es mostren allunyats de la seva realitat comunitària. Hi ha dues cites referents a la finalitat de l'educació de carrer que em semblen molt encertades:

Castillo (2005: 246) exposa que "l'objectiu final és l'educació d'aquella infància que es troba en una situació de risc que la pot portar a una situació d'inadaptació social o de conflicte".

L'EC6 (2013), a qui vaig entrevistar, diu que "el objeto de la misma es apoyar, garantizar y optimizar el proceso de tal desarrollo, pretende por tanto desarrollar la competencia personal y social, actuando en el propio microsistema del menor, esto es en la relación del menor con su

entorno social más próximo (interacción individuo, comunidad y entorno desde una perspectiva teórica y práctica sistémica, ecológica)”.

Com es pot veure, la finalitat de l'educació de carrer passa per dues esferes: els joves i la comunitat. Així és com ho recull, també, l'Asociación Cultural La Kalle (1998: 30): “es dona una estreta relació entre l'objectiu de potenciar el desenvolupament de la consciència crítica i la implicació i la participació a la comunitat, amb la idea de transformar per a millorar el context social de referència”. També ho exposen De Blas et al (1989: 60): "L'objectiu del seu treball [de l'educador] és aconseguir una personalitat estructurada del xaval al que anomenem inadaptat, o el que és el mateix, obrir-li unes vies de relació que té asfixiades per a fer-lo un membre capacitat i que pugui desenvolupar-se a la societat mitjançant una integració crítica i activa en ella".

Per tant, l'educació de carrer permet treballar l'enllaç entre dues realitats que, sovint, es troben distanciades: **un jove o grup d'adolescents o joves i una comunitat**. Per això, havent llegit una gran llista d'objectius n'he redactat dos de generals segons l'esfera a qui es posa atenció: els adolescents/joves o la comunitat. A més, els objectius obtinguts a través de la lectura documental i de les entrevistes estan inclosos com a objectius més específics dins d'aquests dos generals.

OBJECTIU 1: APODERAR EL JOVE/ADOLESCENTS I/O EL GRUP

El primer objectiu fa referència a l'adolescent/jove o grup d'adolescents/joves. L'objectiu és el següent: **apoderar el jove/adolescent i/o el grup**. Concebo aquest objectiu com el que fa referència a tota la tasca que fa l'educador de carrer exclusivament amb el jove/adolescents o amb un grup de joves/adolescents. És a dir, aquest primer gran objectiu recull totes les metes que es pretén que aquella persona o aquell grup assoleixi i que, d'aquesta manera, l'apoderin.

Entenc, en aquest cas, “apoderar” com donar força a nivell personal i social (McWhirter, 1991), és a dir, anar incorporant certes habilitats per a poder ser amo de les pròpies decisions i protagonista de la pròpia vida. Aquest gran què es treballa i s'aconsegueix tenint seguretat pròpia, augmentant l'autoestima i perfilant l'autoconcepte, sent autocrític i reflexiu quant a relacions i pròpies conductes... Treballar aquestes dimensions va permetent el jove/adolescent o el grup de joves/adolescents d'anar augmentant les seves pròpies capacitats per tal d'estar preparats per a reincorporar-se en la participació del seu barri, població o ciutat.

Per tant, els objectius concrets que es deriven d'aquest primer objectiu general estan lligats a dimensions que es van assolint gradualment i que els educadors de carrer han d'afavorir que s'abordin. L'acompliment d'aquests objectius, per tant, suposa l'acompliment de l'apoderament del jove/adolescent i/o grup de joves/adolescents.

Els objectius que permeten assolir l'apoderament són els següents:

- **AUTONOMIA: ser protagonista de la pròpia vida.** Una de les finalitats últimes de l'educació de carrer és que els joves i adolescents deixin de necessitar el professional al seu costat. És a dir,

siguin autònoms. “Ha de ser una intervenció participativa de caràcter pedagògic que pretén l'emancipació i autonomia de les persones” (Dynamo Internacional, 2008: 42).

Si el sentit de l'educador de carrer és fer un treball per a poder marxar i el jove o adolescent i la comunitat s'hagin apoderat⁵ i no necessitin d'aquesta figura, aquesta dimensió és necessària, ja que primer de tot cal que els mateixos joves o adolescents vagin creixent en independència. Un bon exemple és el següent objectiu: “fomentar processos d'autonomia i de benestar subjectiu” (ED3, 2013).

A més, el sentit de l'educador de carrer és el estar present en els processos vitals: “El que fem nosaltres realment és acompanyar els adolescents al llarg del seu procés personal (ED1, 2013).

Per tant, l'autonomia és un objectiu propi de l'educació de carrer per tal que l'adolescent o jove s'apoderi i, d'aquesta manera, sigui amo de les seves decisions.

- **CAPACITATS: augmentar les pròpies capacitats personals:** Aquesta idea inclou tot el procés de capacitació quant a diverses habilitats: la responsabilitat, els hàbits, gestionar les decisions... La concreció d'aquest objectiu té com a element clau el context de cada projecte. Hi ha uns casos on serà molt necessari abordar qüestions d'hàbits d'higiene: “Complir amb els hàbits de salut, higiene, horaris... (Soto et al., 2001: 391); altres a la gestió del temps i dels diners: “Ser capaç d'administrar el seu temps i diners de manera raonable” (Soto et al., 2001: 391), altres de vinculats a buscar feina: “ayudar en la adquisición de hábitos para la mejora la cualificación personal y profesional” (ED2: 2013); objectius relacionats amb processos personals: “Generar recursos personals per a assumir i fer front a les diferents problemàtiques” (Soto, et al., 2001: 391); etc.

Aquest és, doncs, un objectiu que engloba totes les capacitats susceptibles a ser treballades. No totes es donen a tots els projectes d'educació de carrer sinó que es van adequant a la realitat a on treballen.

- **AUTOESTIMA: gaudir d'una autoestima elevada i realista:** Aquest objectiu té sentit en el si de l'educació de carrer perquè, sovint, els joves o adolescents amb qui es treballa han anat adoptant el paper amb què se'ls identifica: problemàtics, delinqüents, dolents... A més, en l'adolescència és fonamental “reforçar la personalitat” (Soto et al., 2001: 391). Per tant, l'educació de carrer, per a poder assolir l'apoderament, necessita que el jove o adolescent es conegui, es valori i s'estimi en les seves febleses i les forteses. Com exposa Dynamo Internacional (2008: 16): “s'ha d'afavorir l'autoestima”. Té un paper rellevant en aquest cas el fet de treure's l'etiqueta que els han carregat durant força temps. Com és evident, el treball de l'autoestima li permetrà “construir identitat” (Barbero, 1998: 138).

⁵ Aquest element s'exposa a la secció “Autogestió” del segon objectiu.

Així mateixa ho recullen De Blas et al. (1989: 45.: “Com a conseqüència d'aquests processos afectiu el noi canvi l'autoconcepte que té de si mateix. L'autorrespecte i l'autoestima neixen a través de les imatges positives que els adults i companys li van retornant de si mateix”.

- **REFLEXIÓ: analitzar la pròpia realitat:** per tal d'assolir l'apoderament d'aquests adolescents i joves, és fonamental que ells puguin repensar la situació personal. Aquesta capacitat els permetrà diferents coses: “prendre consciència dels seus actes i conseqüències” (Soto et al., 2001: 391), mirar-se al mirall i valorar en quin moment es troben, què els fa falta, “ser conscient que forma part d'una comunitat” (Soto et al., 2001: 391), “el noi accedeix a percebre les seves satisfaccions i insatisfaccions permanents, puntuals, existencials, circumstancials...” (Barbero, 1998: 132), a partir d'aquí, podrà “prendre decisions madurades” (Soto, et al., 2001: 391).

L'augment de la capacitat reflexiva (sigui en l'aspecte que sigui) permetrà l'apoderament del jove o adolescent, perquè li donarà força personal: “Mitjançant aquests processos s'estructura la personalitat del jove o adolescent al seu propi medi i s'insereix críticament amb capacitat d'organitzar-se i de pensar” (De Blas et al., 1989: 40).

- **CONDUCTES: ser conscient de les accions que cadascú fa:** una de les dimensions que es pot treballar a partir de la reflexió és la de les conductes. Des d'aquest objectiu s'aborda aquesta dimensió afavorint que el jove o adolescent hi reflexioni, analitzi i pugui rectificar, tal com diu l'EC3: “Potser un objectiu és que un noi pugui ser conscient de la manera com actua amb els seus companys, la manera com els violenta. Això ja és suficient. I això té repercussions a les seves vides. Llavors aquesta idea del menys és més a mi em va quedar bastant clara” (2013). En el cas de treball amb un grup, les conductes poden ser tractades en les relacions del si del mateix grup. Analitzar per què s'actua d'una manera, quina resposta es té quan passa això... són possibles preguntes a anar responent.

Com diuen Llena i Parcerisa (2008: 124), els objectius de l'educació de carrer “sovint estan relacionats amb la consecució d'un canvi, modificació de certes conductes, situacions...”. També ho apunten des de l'Asociación Cultural la Kalle (1998: 57) des de la dimensió de la prevenció: “Eliminant factors i situacions de risc que previnguin l'aparició de conductes de marginalitat i inadaptació”.

La modificació de determinades conductes permet el noi d'apoderar-se en tant que d'aquest canvi treu elements positius que el permeten anar modificant la seva pròpia mirada.

- **SOCIAL: millorar en les relacions amb els altres:** aquest objectiu recull tots aquells elements relacionats amb el jove o adolescent i una altra persona o grup de gent.

La rellevància d'aquest objectiu és recollida per l'Asociación Cultural la Kalle (1998: 103) quant a relacions en diversitat de contextos: “És important observar, analitzar i planificar actuacions que millorin les relacions en els diferents àmbits de referència en què viuen i es relacionen: la

família, l'escola, el grup d'iguals, els seus espais de formació i/o oci...". A nivell del grup de joves o adolescents amb qui es treballa també es recull el següent: "potenciar les relacions positives entre ells" (De Blas et al., 1989: 64).

Aquest és un pas bàsic per a poder-se apoderar, ja que les relacions són un element vehicular en el dia a dia de qualsevol persona.

OBJECTIU 2: DONAR FORÇA A LA COMUNITAT COM A ESPAI DE VIDA DELS JOVES O ADOLESCENTS

El segon objectiu se centra en el treball amb la comunitat d'on són els joves o adolescents. L'objectiu és el següent: **donar força a la comunitat com a espai de vida dels joves o adolescents.**

Per a aconseguir aquest objectiu, hi ha diferents objectius concrets que s'han d'anar materialitzant i que descrit a partir del procés que poden seguir en una comunitat. En aquest cas, aquests objectius es van aconseguint com un procés: es comença pel primer, sense el qual no es pot assolir el segon, etc.

- **SENSIBILITZACIÓ: ser conscient de la realitat d'aquest col·lectiu:** el primer objectiu específic fa referència a la conscienciació de la comunitat (veïns, serveis...) de la situació dels joves o adolescents: "intentem de donar a conèixer aquesta realitat que detectem als serveis que treballen al territori o que estan a la ciutat" (EC4, 2013).

En la mateixa línia, l'EC3 (2013) parla de la importància de la sensibilització: "la nostra idea era "d'acord, tenim aquesta problemàtica" però com mobilitzem la comunitat cap a nosaltres, com ho fem perquè la comunitat sigui la nostra audiència?".

Però aquesta sensibilització no pot ser a qualsevol preu: "S'ha de lluitar contra les simplificacions en forma d'estereotip. Ens hem d'oposar a l'explotació d'aquesta realitat amb finalitats mediàtiques, polítiques o comercials ja que constitueix una violència addicional contra els nens" (Dynamo Internacional, 2010: 6).

Aquest objectiu, a més, s'ha d'anar adaptant a cada moment: "Sensibilitzar a tot l'entramat social i a l'Administració de la necessitat d'aquest tipus d'intervenció educativa en medi obert, evolucionant i modificant segons les necessitats i dinàmica dels barris, i no pels canvis en la política social" (Asociación Cultural la Kalle, 1998: 72).

Tal com recullen Llena i Parcerisa (2008: 128) aquesta hauria de ser una "metodologia que permeti sensibilitzar els actors de la necessitat de la seva implicació en les qüestions que afecten el territori [...] afavorir la presa de consciència sobre la corresponsabilitat dels actors en qualsevol transformació".

- **ACCESSIBILITAT I PARTICIPACIÓ: oferir als joves o adolescents la possibilitat d'entrar en la dinàmica comunitària:** un cop la comunitat està sensibilitzada amb aquesta realitat, és el

moment per a començar a obrir camins d'accessibilitat i participació dels joves o adolescents al territori, és a dir: "Identificar i utilitzar els recursos i serveis de l'entorn" (Soto et al., 2001: 391). A moltes fonts es recullen els objectius que van en aquesta direcció: "Ensenyar el públic determinat a utilitzar el sistema de promoció disponible i ajudar que els recursos puguin proporcionar ajuda al públic" (Dynamo Internacional, 2008: 18). Un altre cas és "teníem un objectiu d'intervenció comunitària, potenciar la participació social entre els joves o adolescents... aquests eren els generals" (ED3, 2013).

A més de facilitar que els adolescents o joves participin de la comunitat, és important que aquest fet sigui bidireccional: "També tenim una altra pota que seria engegar projectes que sempre són de grup i l'objectiu és que siguin comunitaris, és a dir, intentar involucrar diferents agents de la pròpia població o serveis de l'ajuntament o entitats... projectes que responguin a necessitats concretes i, a vegades, aquests projectes els portem exclusivament nosaltres o a vegades amb altres serveis per a treballar les necessitats que detectem" (ED4, 2013).

- **CONVIVÈNCIA: compartir els espais comunitaris amb els joves o adolescents:** quan els adolescents o joves entren a la dinàmica comunitària (a un servei, a un espai de relació, a nivell polític...), es comença a generar una relació i, per tant, la convivència es va fent realitat. Els objectius de l'educació de carrer "sovint estan relacionats amb la consecució d'un canvi, modificació de certes conductes, situacions... que permetin una millor convivència i millors nivells de cohesió social" (Llena i Parcerisa, 2008: 124).

Aquest objectiu suposa un esforç per totes dues parts i amb el pas del temps es materialitzarà en forma de relacions sense conflictes. Per tant, és un objectiu de l'educació de carrer "Aconseguir el sentit de solidaritat, responsabilitat i convivència" (Soto et al., 2001: 390).

- **COHESIÓ: assolir la inclusió d'aquests joves o adolescents en el si de la comunitat:** com pas següent després de la convivència, es passa a la cohesió social. Els adolescents o joves ja no es troben apartats sinó que ja tenen un espai en la dinàmica comunitària. Per tant, el que s'ha de perseguir en aquest moment és "reduir nivell d'exclusió" (Comas i Funes, 2000: 29).

De fet, quan es dissenya, aquesta és una de les finalitats del treball: "La intervenció en medi obert es converteix així en un instrument, en una mesura que es pren des d'una opció de polítiques determinada que decideix aconseguir el seu objectiu a través d'uns facilitadors i mediadors –els interventors en medi obert- que amb la seva intervenció haurien de col·laborar a aquesta major cohesió social" (Parcerisa i Llena, 2008: 125).

Per a aconseguir-ho, Soto et al. (2001: 391) donen importància al paper de la comunitat: "Promoure la utilització dels recursos comunitaris per a facilitar la inserció i l'adaptació de l'individu a una determinada estructura social".

- **CANVI SOCIAL: modificar pensaments, estructures, relacions, recursos... dins de la comunitat:** un cop assolida la inclusió, la comunitat aprofita aquesta experiència per a flexibilitzar els accessos, canviar relacions excloents... “La relación de ayuda (concepto relacionado con el acompañamiento y que se constituye como concepto clave en el quehacer de los y las profesionales en los Servicios Sociales de Base) como base para potenciar el cambio, la transformación” (ED6, 2013).

El canvi pot passar, també, per la modificació de lleis: “Implicar els governs (federal, estatal, municipal) en la millora de les seves polítiques infantils: modificar la legislació” (Barbero, 1998: 127).

Tots els objectius anteriors fan possible aquest canvi social, tal com recull l’Asociación Cultural la Kalle (1998: 75): “Des del nostre paper ens plantegem sensibilitzar, donar suport, dinamitzar, reivindicar, potenciar i afavorir l’existència o creació d’un teixit social, que sigui capaç d’analitzar i donar resposta als seus problemes, és a dir “el tot”, a més veient-ho fonamental perquè si no fos així, sabem que la intervenció pot córrer el perill de quedar reduïda a allò merament assistencial”.

En aquest moment, és quan la comunitat es torna resilient, és a dir, gràcies a la situació viscuda (que comença sent negativa) se’n treuen uns aprenentatges i s’introdueixen uns canvis. Tal com recullen Funes i Comas (2000: 25) fer educació de carrer és “estar al servei d’un determinat projecte de canvi social”.

- **AUTOGESTIÓ: dinamitzar la realitat comunitària sense la presència d’un professional:** com a últim objectiu (que potser és pròxim a la utopia però és el que l’educació de carrer persegueix en última instància) hi ha l’autogestió. La comunitat, un cop ha passat tot el procés i n’ha extret elements positius, hauria de ser capaç de gestionar els propis conflictes i situacions de manera autònoma, sense necessitar l’acompanyament de l’educador de carrer. Aquest és l’objectiu final, tal com esmenta l’EC4 (2013): “intentar detectar i engegar mecanismes que, en la mesura del possible, sempre siguin de la pròpia població per a cobrir les seves pròpies necessitats. Aquest seria l’encàrrec. Pràcticament és l’objectiu que hi ha al projecte tècnic però sempre que en parlem es podria definir amb això. Aquest és el leif motive de l’educador de carrer aquí”.

Aquest objectiu és, evidentment, un procés que la comunitat ha de seguir: “Facilitar que els actors puguin organitzar, continuar i modificar a través del temps activitats i a partir de les seves pròpies decisions –minimitzant l’efecte de les influències externes o com a mínim essent conscient d’elles- les accions que es gesten i desenvolupen dins de la pròpia comunitat” (Llena i Parcerisa, 2008: 127).

Aquest objectiu és fonamental el paper de l’educador. Un cop s’han assolit els objectius anteriors, cal que ell sàpiga retirar-se del territori per a fer forta la comunitat. En aquesta línia

Això es pot materialitzar, per exemple, en Projectes Educatius Individualitzats (PEIs) com és el cas de l'EC3 (2013): "nosaltres al llarg de l'any portàvem setze Projectes Educatius Individualitzats (PEI) cada educador. Nosaltres vèiem que hi havia nois que necessitaven una atenció individualitzada i, per tant, fèiem aquest treball. Òbviament, fèiem algun acompanyament de grup i en alguns casos un PEI. S'ha de tenir en compte que són joves a qui pots estar tres mesos sense veure. I tens un PEI obert, estàs treballant un objectiu específic o un pacte però de cop el deixes de veure. I llavors és important flexibilitzar els PEI a la dinàmica dels joves. Des de la decisió de cada jove, es treballa als PEIs recursos personals, coses bàsiques com seguretat, autoestima, la qüestió del consum de drogues, la inserció i la formació, processos de motivació, processos de resiliència (que ho treballem bastant), processos de tot. Això pel que fa a nivell individual, que són molt específics".

Les dimensions que es poden treballar són les capacitats personals, els propis recursos, les potencialitats, les necessitats... (tal com es recull al primer objectiu d'aquest model teòric).

Tal com exposa l'EC6 (2013) el treball individual té certes limitacions però també és l'espai on el vincle amb l'educador pren més força: "La incidencia a nivel individual es más variable, dependiendo de muchas variables, tiempo de intervención, intensidad, profesionales implicados, problemáticas, continuidad en el proceso educativo,... Si bien la intervención con los jóvenes se basa principalmente en un vínculo emocional, en la relación, presentándose el educador como un adulto que actúa como referente positivo".

Aquesta àrea de treball té resultats a llarg termini, tal com recullen dos educadors entrevistats. Per un costat, l'EC6 (2013) diu que "el trabajo a nivel individual se puede valorar a más largo plazo (cuatro o cinco años), entendiendo que la presencia del educador en la vida de estos y estas jóvenes actúa como factor compensador de ciertas carencias". Per l'altre, l'EC4 (2013) aporta el següent: "fem un treball més individualitzat que respon a necessitats més individuals o de grups petits i que l'objectiu és intentar detectar necessitats o situacions". Aquest segon educador introdueix l'element dels objectius. Les finalitats del treball individual es concreten en cadascun dels casos.

Per a arribar als joves o adolescents a nivell individual, l'estratègia de sortir al carrer és una de les opcions principals: "gràcies a les seves "voltes pels barris" l'educador de carrer pot ser sol·licitat per a acompanyar les persones en les seves realitats diverses, tant de manera puntual com més duradora per a "petits problemes" i grans dificultats" (Dynamo Internacional, 2008: 43).

- **Treball de grup:** són diversos els casos en què es parla dels avantatges del treball de grup. Comas i Funes (2000: 50) llisten les potencialitats del treball de grup en educació de carrer:
 - "Que aquells que se senten "fora de...", "formin part" d'un grup.
 - Descobrir que no ets l'únic que passa per una situació difícil ajuda a objectivar-la.

- Aprendre de les experiències dels altres.
- Construir projectes interessants que ajudin a trencar amb rutines embrutidores.
- Comptar amb un espai de participació real on les teves opinions tenen pes, on se't deixa un marge de decisió, on ets escoltat i escoltes.
- Viure relacions d'igualtat.
- Assajar el diàleg, el treball cooperatiu, l'escolta... i les habilitats que poden millorar la seva acceptació i circulació social.
- El professional que participa en el grup se situa en una relació d'horitzontalitat que li permet accedir a un nivell de confiança més proper”.

Com s'esmenta a Dynamo Internacional (2008: 45), “l'acció col·lectiva pot ser una porta d'entrada, una continuïtat o el resultat d'una acció global”. Per tant, el treball de grup és generador de moltes altres accions. Un altre avantatge el destaca l'EC3 (2013) quan diu: “I el grup té una potència molt forta” (2013).

A més, el treball a nivell de grup sovint enllaça amb l'individual: “L'equip d'educadors del Moviment Pioneros aplica aquesta pràctica educativa en grups de xavals i, mitjançant el grup, a individus; englobant des d'aquesta estructura primitiva de grup el camp del JO, persona, i el dels ALTRES, societat” (De Blas et al., 1989: 40).

L'EC1 (2013) explicita com es desenvolupa el treball de grup en el seu cas: “fer plans de treball específic a nivell de grup, perquè la nostra tasca és a nivell de grup [...] nosaltres fem un pla de treball i dins d'aquest separem els nois en grups naturals i alguns són grups que muntem nosaltres per mateixes característiques i el que fem és una situació diagnòstic, marquem uns objectius amb els seus indicadors i marquem una mica quines accions i quins recursos utilitzarem partint de demandes d'ells i també comptant amb Serveis Socials, amb instituts...”. És a dir, la intervenció en un grup passa per plantejar-se uns objectius amb els mateixos adolescents o joves i, a partir d'aquí, començar a treballar de manera concreta. Seguint amb el paper de l'educador en aquest nivell d'actuació, De Blas et al. (1989: 64) parlen de com s'hi ha de posicionar: “S'introdueix a la vida del grup, “viu de prop”, i sent les vivències per a aprofitar qualsevol ocasió que se'ls presenta per a intervenir. Fomentar la discussió i el diàleg. Fa una anàlisi dels problemes que sorgeixen entre ells i dels més íntims posats en comú, implicant-los en les discussions dels temes”.

L'EC5 (2013) fa èmfasi en la procedència dels grups i en l'espai a on es contacta amb ells: “en estos momentos realizamos un trabajo socio-educativo grupal e individual con grupos naturales del pueblo, contactados en el medio abierto”.

L'EC3 (2013) explica el nombre de joves amb qui es va treballar en dos anys i de quina manera estaven agrupats: “I teníem 79 nois en dos anys. Teníem cinc grups: un dels 12 als 14 anys, dels 14 als 16, dels 16 als 20 i dels 20 als 25”.

En el cas de l'EC4 (2013), dóna a conèixer la concreció d'aquest treball en grup en diferents projectes que s'han dut o s'estan duent a terme: "De treball de grup: classes d'alfabetització de català (que també n'hi ha de comunitari però jo crec que és de grup. Hi ha comunitari perquè ho estem fent a un Centre Cívic i, per tant, hi ha relació amb aquest i perquè ho fem a través de voluntariat), un altre projecte pot ser un hort social que ara està aturat però que allà hi ha també elements de comunitari, un altre que jo no he fet directament però l'havia fet la meua companya que es diu "Activa't" és amb un grup de dones usuàries de Serveis Socials, totes sense feines, adultes (no grans ni joves) i amb pocs recursos personals i es feien una sèrie de sessions a nivell de dinamització més personals".

En definitiva, el grup és un espai per excel·lència de l'educació de carrer ja que té un nombre llarg d'avantatges i és generador d'altres accions a nivell comunitari.

- **Acció comunitària:** el treball a l'esfera comunitària és un dels matisos que possibilita una educació de carrer vinculada a la transformació social i fa que aquesta metodologia tingui un caire distintiu i li atorga un valor afegit (vinculat al segon objectiu d'aquest model de l'educació de carrer). De fet, Llena i Parcerisa (2008: 124) esmenten que l'educació de carrer comporta la dimensió comunitària: "La pròpia intervenció de carrer en si mateixa inclou una perspectiva comunitària perquè intervenir amb les persones i grups en el seu propi context implica utilitzar els serveis i recursos existents". De la mateixa manera, l'EC3 (2013) afegeix: "vam treballar amb tots els recursos!! Aquesta és la intervenció comunitària. I el treball de carrer ha de ser això".

L'acció comunitària en medi obert passa per diverses actuacions que sempre té com a referència la participació: "l'acció comunitària es concreta de formes molt diverses. Això implica la necessitat de facilitar un augment i/o millora de les possibilitats de participació de la comunitat en la presa de decisions així com en la implementació d'actuacions" (Llena i Parcerisa, 2008: 115).

Per un costat, fa referència als serveis que hi ha a la mateixa comunitat: "suposa obrir els recursos del barri a les persones a qui acompanyem, aproximar-les a allò que existeix i crear allò que no hi ha per a obrir-ho a la població" (Dynamo Internacional, 2008: 47).

L'EC3 (2013) parla del tipus d'activitats a nivell comunitari, del rerefons que aquestes tenen, de la complementarietat del paper de l'educador en relació amb la comunitat i de les formes que pren aquest treball comunitari: "Les activitats comunitàries (exemple: grafitis, la presència dels joves en festes de grafitis del barri del costat, tornejos de futbol que eren pels més joves (dels 12 als 14 anys). La idea aquesta última no era jugar al futbol sinó poder reunir els joves que estan al carrer amb altres adolescents que són "normalitzats", poder reunir els recursos de la comunitat i fer-los treballar en conjunt [...] Jo faig un tipus d'intervenció que és complementària. I això és també el cercle que el comunitari té, allò complementari. És que les entitats puguin veure que tu

ets una persona complementària al servei i a les bones pràctiques de la intervenció. I fins que això succeeix és un treball que l'educador de carrer ha d'estar marcant i marcant. Ja deia, comissions socials, coordinacions amb Serveis Socials i activitats conjuntes i col·lectius, treball amb Espai Jove, Departament d'Educació i Joventut, Joventut i Cultura (activitat de grafitis), amb Esports (per tornejos)... és a dir, totes les activitats que hem organitzat amb els joves a partir de les seves demandes impliquem els agents comunitaris”.

Seguint en aquesta línia, l'avantatge de l'acció comunitària en l'educació de carrer és la següent: “El trabajo comunitario permite sensibilizar e implicar a los agentes sociales de los barrios en las problemáticas que presentan los jóvenes y niños en situación de riesgo. La creación y el mantenimiento de proyectos que actúen como factores de protección o compensatorios de las desigualdades son responsabilidad de los propios educadores, bien poniéndolos en marcha, manteniéndolos o nutriendolos de jóvenes y niños” (EC6, 2013).

En definitiva, el fet d'intervenir al carrer amb joves i/o grups de joves significa utilitzar un espai públic i, per tant, comunitari. Per això, l'educació de carrer inclou la dimensió comunitària. El treball comunitari té diferents formes en aquesta metodologia: permet fer real la inclusió dels adolescents i joves; facilita la connexió entre els recursos i les persones; la comunitat va essent sensible a la realitat d'aquestes persones i grups; les necessitats i dificultats de les persones i/o grups passen a sentir-se com a comunitàries i, per tant, s'han de resoldre a la comunitat; i, finalment, com a màxima els mateixos actors comunitaris són capaços d'autogestionar les necessitats que apareixen, amb els recursos existents... reduint l'exclusió social.

El treball de l'educador de carrer amb la comunitat sol materialitzar-se en accions o projectes on s'enllacin els joves i adolescents amb representants de la comunitat, per anar unit ambdues entitats. Progressivament la participació dels joves a la comunitat es fa real. A més, d'aquesta manera, la comunitat surt enfortida.

ÀREES D'ACTUACIÓ

L'educació de carrer, a part dels nivells d'intervenció, també treballa en diferents **àrees d'actuació**. És a dir, l'abordatge de la situació del jove o adolescent és global i, per tant, no es limita a una única esfera de la vida dels joves.

Un de les esferes és la familiar, tal com recullen Llena i Parcerisa (2008: 15), Castillo (2005) “va definir la intervenció educativa en medi obert com aquella que té lloc al medi sociofamiliar del subjecte”. En la mateixa línia, ho recull l'EC6 (2013): “La incorporació efectiva en los Servicios Sociales de Base determina el trabajo interdisciplinar no solo con los menores sujetos del Programa sino también con las familias de éstos en planes de intervención dirigidos también al contexto familiar. El contexto familiar de los niños, niñas y jóvenes es clave en el trabajo con éstos, de ahí que trabajadoras sociales, psicólogas y educadoras y educadores de calle trabajen estrechamente para

orientar la intervenció desde los diferentes ámbitos, cada uno dentro de lo que son sus propias competencias y funciones”.

L'Asociación Cultural la Kalle (1998: 132-135) llista diferents àrees de treball: àrea relacional/personal, familiar/convivencial, formativa/laboral, d'oci i temps lliure i salut. De la mateixa manera, Soto et al. (2001: 412) també esmenten les següent àrees: temps lliure, laboral, jurídic, escolar, aspecte psicopedagògic i familiar.

RELACIÓ EDUCADOR-EDUCAND

Dins de la metodologia, és un element rellevant la **relació educador-educand**. Aquest és un lligam fonamentat en la confiança en l'altre, tal com recullen Comas i Funes (2001: 50): “El professional que participa en el grup se situa en una relació d'horitzontalitat que li permet accedir a un nivell de confiança més proper”.

Aquesta relació està caracteritzada per la presència constant: “es necessita presència, involucració, compartir experiències, proposar, mediar” (Dynamo Internacional, 2008: 21).

L'EC1 (2013) defineix aquesta relació des del binomi proximitat i distància professional: “Molt propera. És una relació de confiança però separant. Està clar que hi ha l'educador i la diferència. O sigui, podem parlar en el mateix idioma. Però nosaltres, els educadors som les figures adultes”.

Com a element característic, la relació entre educador de carrer i el jove té un grau de flexibilitat molt important: “A nivell de treball, a nivell individual és molt clara: la relació individual directa. Molt informal, de trucada per a trobar-se (tinc un telèfon de la feina ells tenen el meu i jo el seu. Em truquen i em diuen m'hauries de mirar això...), no té un horari, no té un despatx, jo tinc una agenda que em permet molta llibertat (molt diferent a un educador de Serveis Socials o d'un CRAE que tenen les seves hores de coordinació...)” (ED4, 2013).

Aquesta relació, com en educació social, pren com a element bàsic l'afecció: “La relación con los jóvenes y niños se basa principalmente en el vínculo afectivo, por ello son relaciones inicialmente frágiles que con el tiempo van cogiendo fuerza e intensidad. El contacto habitual y a largo plazo genera un fuerte vínculo, convirtiéndose el educador, para lo bueno y para lo malo, en una figura de referencia en las vidas de estos jóvenes. Teniendo que mostrar desacuerdos, aprobaciones, ternura...” (EC6, 2013).

També cal afegir que són vincles que tenen una evolució desigual: “Com qualsevol vincle, crec. Eren relacions fràgils, fortes, distants, properes, apassionants (en algun moment donat, amb molta passió), intenses... Però és difícil definir això perquè amb mi molts nois van tenir moments diferents amb mi. Hi va haver un moment en què tenia un noi que estava enganxat a mi i al cap d'un temps va entrar en el rebuig. Al principi el que estava plantejat era l'apropament i després en treballar el rebuig [...] (són relacions canviants) Es pot dir, no: ho són. Com qualsevol vincle. Si el vincle és viscut, sentit, construït en conjunt és fort. I potser pot tenir rebuig, negació, odi, ràbia, compassió... pot tenir de tot. I es pot unir com gairebé pell a pell, la qual cosa podria ser un altre problema. A més, quan estàs allà com a referent, com a persona que creu en l'altre, o que sap dir-te que això no

és el millor... és un vincle que et dóna una autoritat. És un tema important en educació de carrer. L'autoritat es treballa, es treballa clarament" (EC3, 2013).

Com a conclusió, l'Asociación Cultural la Kalle (1998: 36) recull un seguit d'idees que caracteritzen la relació amb l'altre:

- “Acceptació dels menors i joves: procés educatiu centrat en la persona
- Comprensió de la realitat educativa des d'ambdues parts
- Respectes als ritmes i als processos
- La no directivitat com a referència educativa basada en la relació d'ajuda.
- L'“adonar-se” i la interiorització com a elements fonamentals d'aprenentatge vivencial”.

ORGANITZACIÓ DEL TEMPS

Pel que fa a les **fases** per les quals passen els projectes d'educació de carrer són tres de diferenciades: “En el nostre cas proposem fer-ho incidint en tres fases consecutives” (Llena i Parcerisa, 2008: 54).

En primer lloc, la fase inicial d'apropament es caracteritza per ser aquella en què l'educador comença a fer-se present al carrer i s'acosta a les persones i grups que formen aquella comunitat. Dins d'aquesta mateixa fase, en un primer moment identifica persones i grups, analitza actituds i relacions, en definitiva, es deixa veure i fa una anàlisi diagnòstica del moment del barri o poble. Aquests elements són els que esmenta l'EC1 (2013): “Llavors, la primera fase, quan comença un programa d'educació de carrer a què et dediques? A fer carrer. Durant el primer any vam fer carrer, mirar punts de trobada, començar el contacte amb nois... En el moment en què detectàvem unes necessitats, aprofitàvem aquestes necessitats (per exemple, “ens agrada jugar a futbol”), la detectàvem i començàvem a crear un espai de joc per a ells. Aquest va ser el primer any”.

Inicialment, és una fase de diagnòstic: “Conocimiento de la realidad en la que se va a operar, constituïda en nuestro caso por el niño, niña o joven en relación con su sistema social, atendiendo tanto a los problemas como a los recursos que esa realidad ofrece. Es la fase que algunos denominan “diagnóstico” de la realidad, que no es otra cosa que la realización de una evaluación previa de las necesidades (necesidades sentidas o percibidas, necesidades expresadas, necesidades comparadas y necesidades normativas) y los recursos” (EC6, 2013).

El contacte es materialitza amb una salutació o una conversa breu: “N'hi ha moltes... (de formes) el primer contacte és “buenos días”, “buenas tardes”, “buenas noches”, “hola”, “¿qué tal?”, “hasta luego”. Això és el primer contacte perquè no pots anar més enllà. El “buenas, feliz año”, cada cop que passis per un lloc i et trobis la persona, doncs aprofites. Primer potser no et contesten però quan en portes tres ja responen” (EC1, 2013).

En aquests espais, els silencis també tenen una importància rellevant: “A més, perquè a més de ser vist com a evasiu perquè entres dins del seu territori i això s'ha de treballar molt amb ells, que aquell territori també és teu i pots estar amb ells perquè és un espai públic. En aquests espais de grup hi ha un procés d'acceptació i d'identificació dels rols. A partir de llavors, penses en intervenir.

Va ser molt interessant, no al principi perquè en aquell moment el silenci també té significat, no cal que l'educador sempre parli. Als primers mesos només estava amb ells, com a molt deia "hola", "bona tarda". Passaven quatre hores i només deia això i potser no parlava ni incidia en ningú perquè no era el moment. Perquè hi ha un procés de construcció de vincle, de confiança... [...] Sí, però encara que estiguis allà, aquesta presència, la manera com s'està present és molt important. Perquè pots estar present allà i no fer res i no crear cap vincle amb el grup. I bé, mitjançant aquest procés de vinculació, cal tenir consciència de fins a on puc anar, què puc i no puc dir... no des de la por sinó amb la consciència dels temps de la intervenció. Això no és tan regular, hi ha errors, ens equivoquem, no ho fem bé, ho revisem a les supervisions... Hi ha hagut etapes dures, també" (EC3, 2013).

En segon lloc, l'educador es dona a conèixer explicant qui és, què fa i ofereix la seva presència per a qualsevol cosa que necessitin: "però jo arribo i dic "sóc l'educador de carrer de l'Ajuntament. Res, que volto pel carrer i tal i que si teniu mai alguna història doncs comenteu-me-la" (ED4, 2013). Això seria una idea. Això és com amb la bandera, tu allà sol perquè nosaltres treballem sols, en canvi, si vas amb dos on no arriba una arriba l'altre però si vas sol et miren com si fossis secreta o com si fossis un "penjat" que va caminant sol i arribes allà i dius "sóc l'educador de carrer". I et diuen "¿y esto qué es?". I, és clar, a un noi jove li dius "doncs mira jo bàsicament treballo pel carrer, dono voltes, observo, vaig a centres cívics, a Joventut... si teniu alguna idea o alguna història que us motivi...". "¿Y tú cobras para esto?". "Sí". "¡Pues qué chollo! [...] Una altra estratègia és quan tens alguna cosa a oferir: que pot ser un projecte que ja hi hagi a la ciutat i et serveixi com a excusa o, per exemple, ara, a una de les coses que participo que és des de Salut Pública que és el treball 2.0 es fa la segona edició d'un vídeo que parli sobre les xarxes socials i la idea és que joves facin vídeos sobre aquest tema. Doncs jo n'agafo els paperets i trobo un jove i aquesta és una manera indirecta. Això pel que fa al contacte directe al carrer" (EC4, 2013).

Llena i Parcerisa (2008: 61) defineixen les estratègies i recursos d'aquesta fase: anàlisi sistèmic, tècniques d'observació, anàlisi des d'una perspectiva holística, conèixer les normes i tradicions, buscar un equilibri entre la institució/persona/context, estratègies comunicatives (mantenir contacte visual i expressió facial neutra, controlar postura i gestos, jugar amb la proximitat, escoltar i preguntar, no discutir, valorar les opinions i aspectes positius pels altres, ús de l'humor per a suavitzar, sol·licitar l'argumentació, mantenir l'atenció).

És important tenir en compte els temps d'aquesta primera fase: "El sentiment d'ineficiència durant aquesta etapa pot ser molt angoixant. L'educació de carrer exigeix temps" (Dynamo Internacional, 2008: 32).

Llena i Parcerisa (2008: 69), en referència a aquesta fase, expliquen els passos que la formen: "sistematitzar la relació deixant clar què fa el professional; tenir present el context; establir quin és el punt de partida; desenvolupar un marc comú d'anàlisi de la situació per a saber quins són els problemes; acompanyar en la identificació de potencialitats; elaborar un pla; clarificar com ens

situarem en dur a terme el pla; proposar un procés de presa de decisions compartida per adequar el procés d'acompanyament; concretar com es farà el seguiment; acordar com es faran els ajustament per a millorar; acotar les demandes d'atenció permanent”.

La segona fase és la pròpia de l'acompanyament. Després de la primera fase d'aproximació, aquest segon moment és aquell on es s'inicien les actuacions: “Després entres més en la idea de la implementació, de la pràctica. Aquí, evidentment, acabes reestructurant, replantejant i revisant” (EC4, 2013). És important tenir en compte les motivacions del jove: “en el moment en què aquest noi entra i podem dissenyar línies del pla de treball i es fan una sèrie de correlacions s'entra a una fase de motivació” (EC1, 2013)

Llena i Parcerisa (2008) expliquen que per a la segona fase, cal elaborar el pla que permeti tenir una visió clara de què s'ofereix i a qui, amb quins criteris, quins costos i beneficis: metodologies, activitats, corresponsabilització (qui és responsable de què), recursos, analitzar què pot funcionar i què no funcionarà.

Els mateixos autors (2008) proposen un seguit d'eines útils per a aquest moments: concretar conjuntament normes i límits del moment/ context (drets i obligacions), ús d'espais de convivència i quotidianitat (convertir experiència diària en experiència positiva per a assumir responsabilitats, prendre decisions i construir alternatives), construir espais per al diàleg (comprendre demandes, espai per a fer aparèixer potencialitats, respecte a la diferència, escolta activa, preguntes adequades, oferir possibilitats, suggerències...), orientació i suport (actitud d'orientació, facilitar recursos... estar present, construir ponts), mediació i negociació (per a gestionar conflictes, comunicació i relació positiva, facilitar diàleg), seqüenciació flexible (confrontar amb desafiaments cada cop més grans per a fomentar capacitat de trobar solucions, estratègies per a desenvolupar les potencialitats), ús de l'experiència.

L'últim moment en aquest procés és el tancament. Llena i Parcerisa (2008) parlen de la importància de planificar aquesta fase perquè argumenten que el tancament s'hauria de fixar quan es defineix el procés (en el moment concret en què s'hauria d'acabar) per tal de veure que s'han aconseguit uns objectius però s'ha de finalitzar la relació. És un espai d'avaluació del procés i de fi de l'acompanyament.

Una de les funcions d'aquesta fase és la de valoració: “Finalment, sempre hi ha, i durant tot el procés tenim bastant interioritzat que anem fent seguiment i valoració” (EC4, 2013).

La forma que pren un tancament pot ser molt diversa: “En aquest cas de grup vam fer una reunió. En temes comunitaris o de treball en xarxa, cada temps determinat fas reunions de valoració... com als de grup. Poden ser valoració final o de seguiment. A nivell individual, jo no n'he fet mai cap de directe” (EC4, 2013).

Finalment, l'EC3 (2013) destaca la rellevància de dipositar alguna cosa a la comunitat concreta en aquest moment final: “És molt important al final deixar un projecte. En el nostre cas era un tema de

sexualitat: poc accés a mètodes anticonceptius, informació... Encara que el teu projecte acabi, és important deixar alguna cosa, encara que sigui diferent. També és important responsabilitzar els instituts El programa Rescat, també. Vam participar-hi als instituts, on els alumnes havien de fer treball comunitari com a càstig. Però seria millor que dins de l'institut hi hagués alguna manera per a treballar-ho”.

5.2.3. EDUCADOR DE CARRER

Així com a l'apartat 5.1.5 he fet una breu introducció del professional que tira endavant l'educació de carrer, en aquesta secció se'n detallen més elements i de manera més profunda i concreta, tal com es pot veure a l'esquema següent:

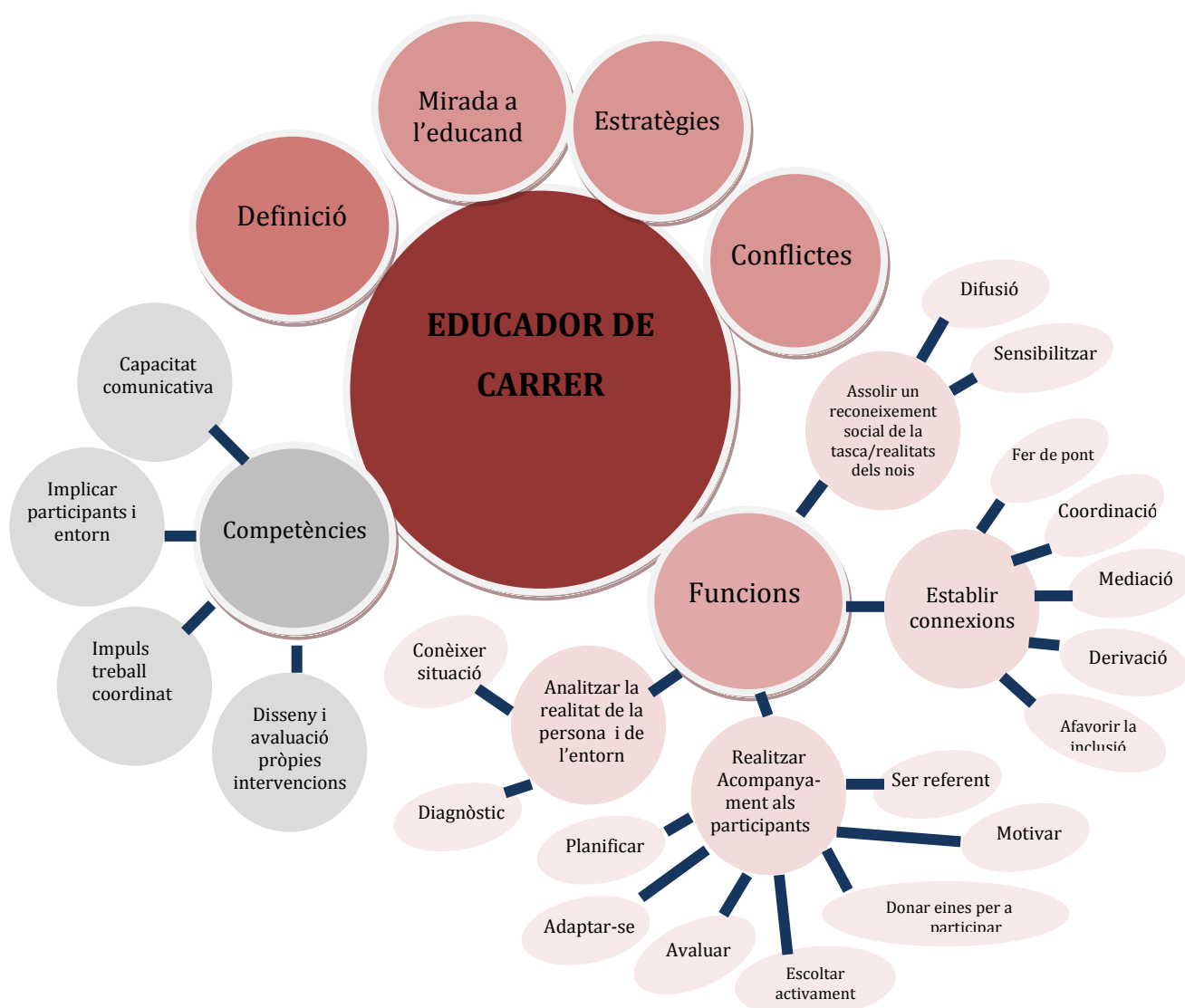

Figura 4: El paper de l'educador en l'educació de carrer amb adolescents i joves

COMPETÈNCIES

Pel que fa a competències, la llista podria ser interminable. Per això, les he organitzat i he considerat que l'educador de carrer ha de desenvolupar quatre competències (que es desglossen en certes habilitats que permeten desenvolupar-les):

1. **Capacitat comunicativa:** com que és un professional que interactua amb moltes persones amb papers i situacions diferents, és fonamental aquesta competència i així ho esmenten De Blas et al. (1989: 66): "És necessari, doncs, donar molta importància a la capacitat d'escolta de l'educador, amb una actitud d'obertura i apropament. En aquesta faceta de la relació, que és la comunicació en forma de diàleg i conversa (verbalitzar significar fer-se conscient, estructura), és important que l'educador fonamentalment escolti, això vol dir: ser sensible, ser obert, escoltar silencis, observar els gestos, captar els pensaments conscients i inconscients i analitzar les expressions. S'ha de viure i compartir aquest moment".

La capacitat comunicativa dóna força a certs moments en l'educació de carrer: "En el procés educatiu que s'estableix amb els nois la relació està basada en la comunicació, a través d'ella l'educador transmet des d'allò verbal i el seu "estar" valors, suggerències, propostes, informacions, idees..." (Asociación Cultural la Kalle, 1998: 111).

L'EC1 (2013) ho concreta en la "capacitat d'escoltar". Per a connectar amb qualsevol persona, la manera com s'expressa és fonamental.

- Per a desenvolupar aquesta competència són necessàries diverses característiques i habilitats. L'EC1 (2013) esmenta la següent: "Bon humor. I sentit de l'humor, i tant". En aquesta línia, Dynamo Internacional (2008: 53) exposa que l'ús del sentit de d'humor és indissociable d'aquesta feina, aliant intel·ligència, ingeni i perspicacitat: permet alleugerir contextos difícils.

L'EC4 (2013) afegeix que a nivell comunicatiu cal que l'educador tingui dues cares: "crec que cal ser una mica bipolar: poder defensar les coses des d'un punt de vista molt tècnic i poder argumentar-les, justificar-les i treballar-les; i, per contra, poder tenir una justificació i un vocabulari molt del carrer, informal. I a partir d'aquí jo crec que cal una mica d'empenta i paciència perquè si no..."

2. **Implicar els participants i entorn en el seu procés:** per tal que el treball tant amb les persones a títol individual, com amb grups i també amb la comunitat assoleixi els objectius que es marquen, fa falta desenvolupar aquesta competència: "Els coneixedors de les vides de l'entorn d'aquests joves saben que són eines imprescindibles que no s'adquireixen mitjançant l'aprenentatge que oferta la institució pública, sinó que són fruit d'una constant relació educativa entre l'educador i el jove; relació que exigeix de l'educador una gran capacitat per a saber generar situacions vàlides que impliquin a aquests xavals en una onada d'amistat, responsabilitat, solidaritat" (De Blas et al. 1989: 10).

- Per a assolir aquesta competència, Funes i Comas (2008) exposen tres requeriments: temps, presència, diàleg i actitud d'escolta.

L'EC3 (2013) parla del paper de l'educador davant del grup: "Poder tenir primer una funció en el grup, saber intervenir a nivell de grup. Saber reunir. Jo crec que la força d'allò

comunitari és l'educador que sap reunir (això cal en tots els educadors). Aquesta és una competència molt necessària”.

A nivell personal, és important la coherència entre la dimensió personal i la professional: “autenticitat, ser com ets” (EC1, 2013), així com “capacidad de empatía, de aceptación de los demás tal como son” (EC6, 2013).

3. Impuls del treball coordinat (amb l'equip de professionals i amb la xarxa de serveis i/o entitats): per aconseguir millores en una comunitat cal la implicació de molta gent i fa falta que totes aquestes persones uneixin els seus esforços i les seves mirades. L'educador de carrer pot ser l'iniciador d'aquestes relacions com a agent que pretén trencar esculls i afavorir l'intercanvi i l'enllaç de forces.

- Per a fer-ho, cal que l'educador tingui paciència (EC1, 2013), capacitat de reflexió (EC5, 2013) i molta responsabilitat (EC3, 2013).

L'EC3 (2013) exposa com és el treball d'equip en el seu cas: "Érem una parella educativa [...] Sí, sempre caminàvem junts però cadascú tenia els seus processos individuals però compartíem. És com la mare i el pare que van pel carrer. Als processos individuals sobre el mateix jove cadascú aportava la seva visió. Hi havia temes on un no arribava i ho feia l'altre directament. I en aquest sentit anàvem fent un seguiment. No és que fossin els seus nois i els meus, sinó els nostres. Sí que jo tenia un vincle molt més proper, era la cara visible i era més fàcil entrar amb els nois amb qui treballava. Per exemple, les noies anaven millor amb ella. Les noies a mi em buscaven pel tema de seducció i des d'aquí es treballava com es vinculaven amb els nois, des d'on”.

Per a aquesta competència és fonamental analitzar de manera conjunta: “l'anàlisi de la situació que fa l'educador és complementari a la de la resta de socis. L'educador i l'equip han de compartir amb els socis els seus coneixements específics quant a joves en dificultat” (Dynamo Internacional, 2008: 48).

En definitiva, la “capacidad de trabajo en equipo y con la comunidad” (ED6, 2013) és important en el sí de l'educació de carrer.

4. Disseny i avaluació de les pròpies actuacions per a millorar processos: és necessari anar plantejant i analitzant els passos que es van fent per tal de concloure si són els adequats, si es poden modificar per a fer millors, si l'actitud de l'educador ha estat adequada o es podria modificar...

- Aquesta competència requereix de capacitat personal de cuidar-se, tal com exposa l'EC1 (2013): “També penso que un educador hauria de ser molt conscient del que és, és a dir, que s'hagi treballat ell primer les competències socioemocionals i etcètera per a saber com mirar l'altre i per no projectar en l'altre coses que potser les portes tu. conèixer les teves potencialitats i carències i aprofitar-les”.

Llena i Parcerisa (2008: 135) aborden extensament aquesta qüestió: “només mitjançant aquesta actitud investigadora serà possible construir respostes cada cop més adequades davant les problemàtiques socials i millorar la qualitat de la intervenció educativa”.

Els mateixos autors (2008) exposen diverses idees relacionades amb aquesta competència. Segons ells, investigar en educació social vol dir interessar-se per problemes vinculats a la pràctica i resoldre'ls, es parteix de qui viu el problema; orientació al canvi i transformació; enfocament des d'una visió dinàmica i sistèmica; compagina acció i investigació (investigació-acció/ reflexió i avaluació/ nova investigació-acció); aporta una reflexió sobre la praxis; orientat a la resolució de problemes, investigació útil.

L'EC6 (2013) parla de la capacitat analítica com a font per a desenvolupar aquesta competència: “Capacidad de análisis de situaciones sociales (implicación desde una lectura en profundidad de las causas que determinan las situaciones que viven, y orienta los procesos de crecimiento personales y colectivos)” (2013). Així també ho posa de manifest l'Asociación Cultural la Kalle (1998: 79): “Pensant en veu alta, creiem que el “bon fer” d'un educador o educadora es basa, precisament, en una reflexió contínua sobre la realitat concreta de la seva feina, modificant actuacions, prioritzant objectius, coneixent la xarxa de relacions i recursos que afavoreixen l'acció educativa...”.

FUNCIONS

Com es pot entreveure en les competències detallades, les funcions de l'educador de carrer són molt extenses. De la mateixa manera que amb el cas de les competències, he preferit agrupar-les segons les quatre que considero més generals i que inclouen tota la resta:

1. Analitzar la realitat de la persona/grup i de l'entorn: durant tots els processos, però sobretot a la fase inicial, cal que l'educació es fixi en el moment del jove/grup i de la comunitat. Serà a partir d'aquí quan podrà pactar un camí a seguir amb els joves i la comunitat. Aquesta funció requereix de certes tasques:

- Conèixer la situació: esbrinar detalls de la història de vida, del moment actual... de cada persona: “El treball de l'educador ve donat a partir del coneixement que té del curs vital del xaval inadaptat amb el que està tractant i sobre el que intervé pedagògicament” (De Blas et al., 1989: 59).

També s'inclou la coneixença de la història del barri, del moment actual d'aquest, de les entitats que hi ha, les funcions que fan... “Conèixer el barri o la realitat a on es desenvolupa l'acció educativa (recursos, associacions, grups, institucions...)” (Asociación Cultural la Kalle, 1998: 74).

- Diagnosticar: aquesta tasca permet identificar els possibles actors amb qui treballarà l'educador, conèixer-ne les potencialitats i les necessitats, saber com són les seves relacions, quins vincles hi ha, quines dificultats hi són presents... com defensa l'EC1 (2013): “el primer

és detecció, diagnosi, observació de l'espai públic o del carrer (entès com la globalitat, no només la plaça sinó l'equipament tal, el pont, l'entitat...)"

Dynamo Internacional (2008: 42) exposa que l'educador ha d'identificar les característiques de la població de la comunitat "Ha de conèixer quins són els coneixements tècnics de què disposa la comunitat respecte dels temes específics i quines capacitats i competències tenen i els falten".

La finalitat d'aquest diagnòstic és l'actuació posterior: "per altra banda, fem un treball més individualitzat que respon a necessitats més individuals o de grups petits i que l'objectiu és intentar detectar necessitats o situacions i trobar la millor resposta que pot ser una derivació, un acompanyament o una derivació" (EC4, 2013).

2. Realitzar un seguiment/acompanyament (individual o de grup) als participants: durant tot el procés l'educador tindrà una funció d'acompanyament dels adolescents o joves ja que, a partir d'aquest vincle educatiu, podran anar assolint els objectius marcats i aconseguirà que els adolescents o joves s'enganxin a l'espai que comparteixen.

- Planificar: és important que l'educador s'aturi a dissenyar com anirà el procés, tal com defensen Llena i Parcerisa (2008: 76): "quan ens plantejem intervenir en el medi obert és important decidir quin tipus d'intervencions es realitzaran i com les volem dur a terme".

Així també ho fa palès l'EC6 (2013): "Adecuar el Programa a la zona y población concretas (implica un conocimiento de la realidad), estableciendo los objetivos específicos y realizando la programación de la intervención a desarrollar en el periodo de tiempo contemplado".

Aquesta planificació s'adequa a la realitat: "és necessari tenir en compte el marc institucional i també la legislació (depèn del context institucional)" (Llena i Parcerisa, 2008: 47).

L'EC3 (2013) fa referència a la importància de planificar objectius més concrets: "Com també l'educador pot reconèixer que menys és més, en el sentit que no cal formular grans objectius, sinó petits objectius compartits (òbviament, perquè en el treball de carrer són compartits) però que siguin realment intensos, que sigui realment importants. I d'això també m'adono com a estratègia perquè normalment aquests nois no estan oberts a treballar aquestes coses. Potser un objectiu és que un noi pugui ser conscient de la manera com actua amb els seus companys, la manera com els violenta. Això ja és suficient. I això té repercussions a les seves vides. Llavors aquesta idea del menys és més a mi em va quedar bastant clara. I en aquests projectes, més que grans resultats, cal que els processos sorgeixin orgànicament i els resultats arriben però hi ha coses que no es poden mesurar".

Un dels elements a planificar pot ser un projecte: "A continuació haurem de reconvertir aquestes necessitats en objectius concrets, que classificarem i seqüenciarem. Serà el propi Educador qui elaborarà el projecte d'intervenció a partir d'aquests coneixements i de la seva experiència, sotmetent-lo a l'equip de treball per a ser consensuat, corregit o ampliat" (Soto et al., 2001. 393).

- Adaptar-se: com ja he dit, els processos sempre requereixen anar modificant els elements per a adequar-se a la realitat, tal com recullen Llena i Parcerisa (2008: 131): “resituar constantment el ritme i els canvis” “El treball d’educació de carrer és adaptar constantment els mètodes de treball i l’avaluació” (Dynamo Internacional, 2008: 8).
Així ho recull l’EC3 (2013): “Perquè l’educador també ha d’escoltar quan és el moment, sense deixar-se atrapar per la por. Si es té por, és una altra cosa. Però sentir si el grup no està obert o no ho necessita... Si veus que durant el procés el grup es va obrint o tancant, et van rebutjant o estimant progressivament... Jo he tingut rebutjos terribles amb nois amb qui ja tenia vincle i confiança. Però al final tots van anar buscant feina i jo em vaig quedar content. I clar l’amor i el rebuig estan poc separats”.
- Avaluar: de la mà de la tasca de planificar, hi ha avaluar. És fonamental que l’educador propiciï un espai de seguiment i de valoració i, al final del procés, de tancament i recollida, analitzant què s’ha assolit i què no amb els motius respectius⁶.
Hi ha diversos elements susceptibles de ser avaluats: les accions, les conseqüències, els objectius i les tàctiques (Dynamo Internacional, 2008), nombre de participants i de conflictes (EC1, 2013), grau de satisfacció (Comas i Funes, 2001), les activitats i el nombre de derivacions (EC3, 2013), adequació de la resposta educativa segons la demanda (De Blas et al., 1989), avaluació del procés i no només del resultat (Llena i Parcerisa, 2008)...
L’educador de carrer sol avaluar en dos moments: de manera continuada i al final dels processos (De Blas et al., 1989), encara que també pot afegir una avaluació inicial (Soto et al., 2001).
L’avaluació pot prendre forma de memòries i expedients interns (EC5, 2013), d’avaluació d’indicadors planificats (EC1, 2013)...
Més enllà de l’educador de carrer, també és possible que altres agents externs duguin a terme aquesta tasca: De Blas et al. (1989: 121) parlen de dos agents d’avaluació, un amb un paper més rellevant que l’altre: “Avalua, evidentment, qui fa la feina, qui realitza la intervenció educativa. Pels nostres acords de col·laboració amb l’Administració, existeix, per part de la mateixa, un seguiment, que es redueix en la majoria dels casos, a la justificació de la correcta inversió econòmica”. L’EC5 (2013) exposa dos espais d’avaluació: “A nivel interno y externo”.
- Escoltar activament: per tal d’acompanyar els joves és bàsic escoltar-los. Aquesta funció inclou “Observar el dia a dia, els successos i anècdotes amb una presència activa i motivadora” (Soto et al., 2001: 390). “És una tècnica que en l’educador es converteix en actitud [...] Saber utilitzar convenientment la gran quantitat d’informació visual que ens envien els altres és una manera d’establir valoracions significatives i clares” (De Blas et al., 1989: 80).

⁶ Element que es troba ampliat a l’apartat anterior d’avaluació.

Aquesta funció pot servir per a comprendre l'altre: "L'educador de carrer tractarà amb molt de compte d'entendre la manera en què alguns adopten aquell espai com a espai de fugida, de protecció, de transició i de presa de risc, com a espai d'expressió i reivindicació, com a lloc d'aprenentatge i de treball, com a espai de plaer i de patiment" (Dynamo Internacional, 2008: 23).

- Donar eines i espai per a participar: per tal d'assolir l'objectiu de participació social cal que l'educador permeti un espai que els doni força en aquest sentit.

Per a fer-ho, "no liderar sinó empoderar els altres, donar-los les paraules i facilitar l'acció" (Llena i Parcerisa, 2008: 131).

L'EC4 (2013) exposa la importància d'aquesta funció: "Jo crec que aquest projecte va ser potent pel que vam acabar fent però sobretot perquè vam aconseguir un procés en què la figura del tècnic va ser la que ha de ser: marcant tempos i apretant-los quan calia però amb aquest punt de corresponsabilitat. Perquè cedir el protagonisme total és molt bonic de dir-ho però costa molt".

Aquesta funció posa especial èmfasi en el fet que l'educador no decideix, ni actua pel jove o la comunitat, sinó que "crear espais i oferir recursos per a transformacions i canvis" (Llena i Parcerisa, 2008: 128).

- Motivar: si l'educador pretén que els joves o adolescents s'enganxin a la seva tasca, cal que hi hagi un punt de motivació. I aquesta també és una funció de l'educador. Motivar vol dir transmetre ganes de voler fer coses, de tenir il·lusions...: "Acompanyar el públic determinat que pugui escollir i eventualment emprendre activitats alternatives i, quan sigui necessari, buscar altres formes de suport o de tractament" (Dynamo Internacional, 2008: 18).

- Ser un referent durant la intervenció: finalment, una tasca per a poder realitzar un acompanyament és que l'educador ha de ser referent per als joves o joves. És a dir, "tenen un paper vital a realitzar com a conseqüència dels seus contactes diaris amb els joves amb qui ha de desenvolupar relacions de confiança i els ajuden a fomentar els seus projectes" (Dynamo Internacional, 2010: 129).

L'EC3 (2013) atorga importància a l'acompanyament per a ser referent: "També és acompanyar. I acompanyar no és senzill, és un repte. Jo crec que en aquest projecte vaig entendre què vol dir acompanyar. Ja acompanyo fa molts anys a persones o col·lectius però ara començo a entendre millor què significa això, una mica més. M'entens? Perquè realment és tota una funció que no és només estar de costat fent un camí, és una altra cosa. Acompanyar és escoltar, és estar, és poder posar els límits, és poder treballar en conjunt, és cocrear alguna cosa en conjunt. Seria una mica així".

El professional arriba a ser un mirall a on els joves i adolescents volen veure's: "L'educador de carrer és un vector de la llei, i sovint és l'únic adult amb el que els joves poden establir i experimentar una relació lliure i estable. Els joves amb freqüència els posen a prova. L'educador social ha de reaccionar de manera a ser considerat com un adult creïble i una persona de referència" (Dynamo Internacional, 2008: 9).

Com llista l'EC6 (2013), hi ha certes habilitats que permeten assolir aquesta funció: "Capacidad para establecer límites, para generar alternativas, para ser modelo de referencia para estos menores".

3. Establir connexions (i trencar esculls) entre persones, persones i entitats, professionals i

persones...: aquesta funció fa referència a tot el treball entre diferents persones que, sovint, genera dificultats de comunicació, de diferents mirades... Cal que l'educador faciliti aquest intercanvi i permeti que sigui viscut en positiu. El treball en xarxa i amb la comunitat pot generar situacions negatives i aquest és un moment on l'educador té una funció clara.

- Fer de pont: sovint es tracta, únicament, de fer l'acompanyament d'un jove o adolescent a una entitat, o d'una entitat a un professional... "ha de poder ser el vincle entre els diferents espais educatius i assegurar que no constitueixen espais de no reconeixement o rebuig, i que no es converteixen en espais d'abdicació d'adults, sota la pressió d'una interpretació consumista de drets individuals" (Dynamo Internacional, 2010: 4). Així ho recullen altres fonts: "L'Educador serveix de pont o connexió entre els recursos existents a la comunitat i les persones objecte de la seva intervenció" (Soto et al., 2001: 411); "Fer de pont entre el xaval i les possibles alternatives per a solucionar els problemes" (De Blas et al., 1989: 62); "Construir ponts i iniciar xarxes de relacions" (Parcerisa i Llana, 2008: 131).

Aquesta és, doncs, una de les funcions clares del professional.

- Coordinació/treball xarxa: per a poder trencar esculls cal que l'educador defensi la coordinació i el treball en xarxa, entès com a compartir espais de treball i relació amb entitats, professionals d'altres espais... de la comunitat per a poder abordar la situació des d'una mirada global i interdisciplinar. "Facilitar i promoure el consens" (Llana i Parcerisa, 2008: 131).

En el cas de l'EC1 la coordinació es materialitza de la següent manera: "també ens coordinem amb el TIS i amb la psicopedagoga de l'escola. [...] quan hi ha qualsevol cosa ens ho diuen i nosaltres també. Quan hem de parlar amb la TIS o amb la psicopedagoga per diferents casos... doncs ho fem" (2013). en el cas de l'EC3, de la següent: "I això es treballa també en conjunt. Treballàvem amb salut (a nivell més de casos de psiquiatria, de consum, amb el CAS també treballàvem...), amb els Mossos per a temes de drogues... [...] (amb els instituts) també. Fèiem comissions socials, casuística, casos de l'escola i proposàvem formes d'intervenció per a pal·liar les problemàtiques (absentisme...). Ja deia, comissions socials, coordinacions amb

Serveis Socials i activitats conjuntes i col·lectius, treball amb Espai Jove, Departament d'Educació i Joventut, Joventut i Cultura (activitat de grafitis), amb Esports (per tornejos)... és a dir, totes les activitats que hem organitzat amb els joves a partir de les seves demandes impliquem els agents comunitaris. Si eren tornejos de futbol contactàvem amb la tècnica de Joventut per a saber fins a quin punt podia contribuir per a facilitar-nos un espai. I, a més, amb coses senzilles com a poder entregar diplomes, per exemple. Llavors, es van moure aquestes fitxes fins que al final els joves que volien muntar un torneig ja sabien on anar i hi anaven directament. I a més els joves i adolescents del torneig es van vincular a Aldees Infantils i si volien fer un torneig ja tenien la connexió, ja no fèiem falta, sabien i coneixen els recursos per a dur-ho a terme. I aquesta és una funció d'educació de carrer dins d'aquest projecte, que en aquest cas va ser força educatiu" (2013).

- Mediació: com ja he dit, sovint el treball entre persones genera dificultats i complicacions. En aquest cas, és important que l'educador assumeixi el paper de mediador i faci veure que les entitats surten guanyant si treballen conjuntament: "existeix la necessitat de mediació social entre institucions i situacions d'exclusió, així com establir ponts de comunicació i dinàmiques de participació" (Llena i Parcerisa, 2008: 28).

També pot estar relacionat amb els propis joves: "Actuar com a mediador entre el subjecte i els recursos" (Soto et al., 2001: 391).

- Derivació: a vegades, quan un procés arriba a un punt que l'educador no pot assumir. En aquests moments, s'inicia un procés de derivació, mitjançant el qual l'educador acompanya el jove/grup cap a un altre professional o servei: "quan ja no es pot oferir res més, cal adreçar-lo a un altre recurs. S'ha de fer des de l'acompanyament. Que no es trenqui la confiança" (Comas i Funes, 2001: 43).

El paper de l'educador, en aquest moment, també és d'acompanyament: "Al final del primer any, després amb activitats comunitàries fetes, espais de diàlegs, derivacions... perquè es treballa també amb això. Derives i acompanyes. Derives al final i acompanyes fins que fas una aliança amb l'altre referent i ja està. I això es treballa també en conjunt" (EC3, 2013). Així també ho explicita una altra font: "Moltes de les demandes que escoltem desborden la nostra capacitat de resposta i per tant hem de derivar-les a altres professionals més especialitzats. Per a fer-ho, la pràctica més comuna és pactar amb la persona aquest salt i acompanyar-la i establir el marc d'ajuda amb el següent professional" (Dynamo Internacional, 2008: 54).

- Afavorir la inclusió: com he exposat, un dels objectius és la inclusió d'aquests joves o adolescents a la comunitat. Es tracta d'anar facilitant la flexibilitat i el canvi per tal que els joves o adolescents puguin anar-se introduint en les dinàmiques comunitàries: "Facilitando medios, recursos, alternativas, potenciando la inserción social y la participación, en definitiva

acompanyant en el procés maduratiu de estos/as menors). Treballar, juntament amb el rest dels professionals (tant si els professionals referents són de la seua zona o de altra zona), amb les famílies de estos menors, implicant-se en els plans a implementar (integrant el pla socio educatiu en el pla general d'intervenció amb la família), visualitzant la seua presència i intervenció (informació a les famílies i acció presencial), participant en entrevistes conjuntes, visites a domicili, seguiments" (EC6, 2013).

4. Assolir un reconeixement social i local de la pròpia tasca/realitats dels nois: tant important com totes les altres funcions hi ha aquesta última que fa referència al valor de la tasca que es duu a terme i a la situació dels joves o adolescents. És a dir, cal que una de les funcions de l'educador de carrer sigui reivindicar i mostrar a la comunitat la feina que està fent i quina és la realitat dels joves o adolescents amb qui està treballant. D'aquesta manera es fan visibles les seues dificultats per accedir a la comunitat (i per tant suposen un element de reflexió per a aquesta) i no es percep l'educador com una figura intrusiva, sinó que com un recurs que s'ha d'aprofitar.

- Difusió: l'educador ha de ser capaç de comunicar aquestes dues informacions als agents comunitaris (serveis, representants polítics, associacions, professionals, veïns...): "ha d'intentar negociar qüestions com: aconseguir el màxim de participació i compromís, comptar amb el suport de la institució en cas de crisi" (Llena i Parcerisa, 2008: 50). De la mateixa manera, l'EC4 també fa difusió: "intensem de donar a conèixer aquesta realitat que detectem als serveis que treballen al territori o que estan a la ciutat" (2013). S'ha de donar a conèixer participant d'espais comunitaris i, a poder ser, interdisciplinaris.

- Sensibilització: l'educador és qui porta la bandera dels adolescents o joves amb qui treballa i, per tant, qui ha de ser, al principi, la seua veu perquè té l'accés que ells no tenen: "i nosaltres dèiem "nosaltres estem donant la mirada que ningú veu. Això és el que l'educador de carrer fa. Dona la mirada que ningú veu" (EC3, 2013). L'educador pot traslladar les seues necessitats i sensacions a espais amb altres representants comunitaris: "Sensibilitzar l'entorn social en què es desenvolupa l'acció sobre la problemàtica de la inadaptació" (Soto et al. 2001: 390). "Fa reivindicacions socials, sempre des de la postura d'educador, transmetent els problemes dels xavals, fent conscients a adults i institucions i implicant-los en les solucions" (De Blas et al., 1989: 62).

MIRADA A L'EDUCAND

Un dels aspectes més rellevants de l'educador de carrer és la mirada que dirigeix al jove o adolescents. En la meua construcció, aquesta ha de ser una mirada que possibilita, que creu en les capacitats de l'altre i que li atorga els drets que té com a ciutadà. "Subjecte que implica ser: una persona activa, una persona responsable i una persona que desitja. Legítim de drets: es concep el

noi com un ciutadà en procés de creixement actiu, responsable, una persona que té desigs” (Barbero A., 1998: 128).

Mirada que atorga protagonisme i que cedeix l’espai necessari a l’altre, que ho fa a partir de la proximitat i del respecte. Com esmenta Dynamo Internacional: “són els habitants dels carrers els que poden canviar els seus carrer, determinar nous camins” (2008: 8).

A més, també es parla que si el treball es dirigeix més enllà dels col·lectius vinculats a temes d’exclusió social es podrà eliminar aquesta mirada limitadora, perquè es permetrà que diverses realitats es relacionin i que, per tant, s’acabin les diferències.

5.3. RECURS D'EXPERIÈNCIES D'EDUCACIÓ DE CARRER

Tot seguit, presento una graella on es recopilen un seguit d'experiències d'educació de carrer per tal que aquest espai permeti veure plasmada la teoria en exemples reals. He considerat necessari definir-ne la ubicació, el motiu que va generar aquest projecte, el tipus d'institució que el duu a terme, a quin col·lectiu va adreçat, els objectius que es pretenen assolir i la metodologia de treball que empren per a veure la concreció d'aquestes temàtiques concretes.

DIAGNÒSTIC	INICIATIVA	COL·LECTIU	OBJECTIUS	METODOLOGIA
Artà, Llucmajor, Palma i Sóller (Mallorca)				
Costum d'intervenir tard amb infants i joves en situació de conflicte.	Ajuntament de cada municipi	Infants i adolescents 8-21 anys en risc d'exclusió social	<ul style="list-style-type: none"> - Afavorir el desenvolupament integral - Potenciar la socialització - Suport en temes socioeducatius urgents - Proporcionar alternatives de relació - Suport per estructures de lleure - Orientar les famílies 	<ul style="list-style-type: none"> - Treball de relació individual (PEI) - Acció amb el grup (lleure, esport, inserció...) - Treball comunitari (promoció de recursos...)
Badia del Vallès				
Dinàmica negativa al Casal de Joves	Ajuntament de Badia del Vallès	Joves de 12 a 18 anys	- Treballar tots els aspectes socioemocionals del jove, el seu projecte de vida, el tema relacional i el tema de participació comunitària	<ul style="list-style-type: none"> - Parella d'educadors - Treball en xarxa - Treball amb grups naturals - Referència comunitària: aprofitar els recursos, organitzar conjuntament...
Barcelona- A partir del carrer				
Dificultats en la convivència entre els joves i la comunitat	Ajuntament de Barcelona	Grups d'adolescents i joves que utilitzen el carrer com a espai de relació	<ul style="list-style-type: none"> - Acostar-los a la xarxa de serveis i d'equipaments de proximitat - Detecció d'adolescents que fan vida al carrer - Oferir-los acollida i orientació - Promoure activitats per tal de millorar la convivència amb l'entorn - Ampliar les seves possibilitats de promoció personal i social 	<ul style="list-style-type: none"> - Es treballa a nivell individual, de grup i comunitari. - Es posa atenció a aspectes escolars, laborals, de salut, d'oci, relacionals...
Granollers				
Necessitat de treballar al carrer des de la dimensió comunitària i conflicte en un barri amb un grup de joves	Ajuntament de Granollers (Serveis Socials)	Qualsevol persona però normalment es treballa amb persones immigrants, entitats (AAVV), joves...	<ul style="list-style-type: none"> - Engagar mecanismes que siguin de la pròpia població per a cobrir les seves pròpies necessitats - Enfortir la convivència veïnal - Mesurar les activitats de risc social - Contactar amb grups en situació d'exclusió social - Fer arribar les necessitats dels ciutadans als serveis - Dur a terme accions per a la gent de Serveis Socials - Fer partícips aquests col·lectius en activitats 	<ul style="list-style-type: none"> - La dinamització comunitària es fa amb serveis socials (EBASP) i els ciutadans i entitats que s'hi impliquen - Dos educadors a 21h/set que es reparteixen els barris de la ciutat. - Treball al carrer de tardes, matins per a fer coordinacions - Treball a partir de la participació dels ciutadans

Hondarribia (País Basc)				
Consum de drogues dels membres de la comunitat	Ajuntament d'Hondarribia	Joves de 12 a 18 anys.	<ul style="list-style-type: none"> - Generar estils de vida saludables (en temes de drogodependències) - Millorar la qualitat de vida. 	<ul style="list-style-type: none"> - Treball de grup i individual - Contacte al medi obert - Coordinació amb les escoles, serveis socials i altres recursos
Barri Villaverde (Madrid)				
Infants que participen poc als àmbits de l'educació formal i a nivell cultural.	Asociación la Semilla	Adolescents i joves en risc: any 2011- de 6 a 16 anys	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyar els joves cap a la diversificació dels seus interessos personals i educatius - Fer de pont amb altres projectes de l'Associació o d'altres entitats (públiques i privades) - Assolir majors nivells d'autonomia (dirigir el propi procés), emancipació (expectatives, futur...) i d'equiparació dins de la societat. - Desenvolupar valors de cooperació i solidaritat. - Assolir la integració social. 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats lúdiques i culturals - Dues línies de treball: Acompanyament individual i dinamització educativa de l'entorn - Educació amb capacitat transformadora, per a la llibertat - Educació com a procés - Principi d'integració i d'interculturalitat - Perspectiva de gènere - Valor de la persona
Salamanca				
Infants i joves en situació d'exclusió social	Regidoria d'Adults i Salut Pública	Tota la població i especialment els nens/joves en situació d'exclusió social	<ul style="list-style-type: none"> - Facilitar el desenvolupament integral - Afavorir el desenvolupament a nivell comunitari - Prevenció de drogues - Reactivar la socialització - Promoure hàbits saludables - Transformar l'espai d'oci en enriquiment - Sensibilitzar la comunitat en general 	<ul style="list-style-type: none"> - Treball a partir del vincle - Formació: educació per la salut, ambiental, per la pau, d'igualtat d'oportunitat... - Vuit educadors, equip multidisciplinari - Al carrer sobretot però també a l'escola, família i grup d'iguals - Coordinació amb entitats
Santa Maria del Camí (Mallorca)				
Diversitat de conflictes i situacions complexes	Serveis Socials	Infants i joves i les seves famílies	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer nois - Detectar situacions de risc. - Prevenir el consum de substàncies tòxiques dels joves participants. - Facilitar la interiorització d'habilitats socials. - Adquirir habilitats personals, socials i de comunicació - Millorar l'autoestima - Facilitar la integració en el grup 	<ul style="list-style-type: none"> - Dimarts a l'escola, dimecres a serveis socials i a instal·lacions esportives i dijous a reforç escolar - 17 h/setmana d'una educadora - Treball individual i de grup - Creació de diferents projectes: inserció laboral, futbol, infància-família...

Saragossa				
Situació de risc d'algun menors	Serveis Socials Ajuntament (gestió Fundació Federico Ozanam)	Menors en situació de risc	<ul style="list-style-type: none"> - Programa de prevenció especialitzat - Conèixer i detectar situacions individuals i de grup que puguin suposar un risc de marginació. - Facilitar processos educatius - Ajudar a una progressiva inserció social - Contactar amb l'entorn social del menor i sensibilitzar-lo 	<ul style="list-style-type: none"> - Intervenir en el medi on es desenvolupen habitualment (carrer, plaça, solar o llocs de reunió). - Els educadors són referents i tenen una posició rellevant - Els diferents objectes de treball són l'àmbit familiar, escolar, de temps lliure, salut, jurídic, laboral...
Sant Adrià del Besòs				
Bandes llatines que tenien actituds transgressores	Ajuntament de Sant Adrià del Besòs	Preadolescents i adolescents dels 12 als 25 anys.	<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolupar un treball socioeducatiu - Atendre com a mínim 16 xavals - Potenciar la participació social entre els joves 	<ul style="list-style-type: none"> - Quatre grups: 12-14 anys, 14-16, 16-20 i 20-25. - Treball individualitzat (mitjançant PEI), de grup i sobretot comunitari. - Dos educadors. - Treball a partir dels nois: del que parlen, del que els agrada...
Segarra (Lleida)				
Infants amb fracàs escolar i problemes disruptius.	Consell Comarcal	Infants i joves en risc de 12-16 anys	<ul style="list-style-type: none"> - Disminuir els conflictes amb la comunitat - Abordar els problemes escolars 	<ul style="list-style-type: none"> - Àmbit escolar i extraescolar - A diferents municipis - Derivació a altres serveis - L'educador es desplaça als diferents municipis
Vitòria- Gasteiz (País Basc)				
Infants amb hàbits de risc, fracàs escolar...	Ajuntament: Servei d'Acció Comunitària	Nens i joves de 8 a 18 anys en situació de risc social	<ul style="list-style-type: none"> - Detectar menors en situació de risc - Ser suport de socialització per a la integració social - Sensibilitzar la comunitat de les dificultats dels adolescents 	<ul style="list-style-type: none"> - Parelles d'educadors a diferents zones de tota Vitòria on hi ha els joves. - No hi ha activitats preparades. - La intervenció és individual/familiar, de grup i comunitària

Taula 2: Experiències d'educació de carrer

Un cop presentada l'educació de carrer des de la mirada teòrica i des de la pràctica, l'enllaç entre aquestes dues esferes ha suposat molts elements de trobada. En línies generals, per tant, els elements compartits entre la teoria i la pràctica són la majoria. És a dir, en conjunt i segons els elements analitzats, les característiques de l'educador de carrer estan unides a nivell teòric i pràctic:

- En un gran nombre de casos, els destinataris són infants i/o adolescents en situació de risc d'exclusió social.

- La metodologia de treball sempre inclou el component educatiu, és a dir, es treballa des de la mirada socioeducativa apoderant els joves i la comunitat on viuen.
- L'educació de carrer té de manera paral·lela en la seva teoria i pràctica els tres nivells d'actuació: l'individual, el de grup i el comunitari.
- Un altre element compartit és que ambdues fonts tenen en el seu si les diferents àrees d'actuació: la família, l'escola, el temps lliure...
- Els objectius de l'educació de carrer passen per la dimensió social i comunitària.
- Una de les funcions atribuïdes a l'educador de carrer és la de fer de pont entre els joves o adolescents i els recursos existents a la comunitat a la qual pertanyen.

6. MARC CONTEXTUAL

Un cop situada a nivell breu la temàtica en qüestió, considero necessari emmarcar la població a on s'està implementant el projecte la Tarda Jove.

6.1. LLORET DE MAR

6.1.1. LOCALITZACIÓ GEOGRÀFICA

Lloret de Mar és un municipi català situat a la comarca de la Selva (nord-est de Catalunya).

Figura 5: Localització de la comarca de la Selva respecte de Catalunya⁷

Figura 6: Situació del municipi de Lloret de Mar dins de la comarca de la Selva⁸

6.1.2. REALITAT ACTUAL

Aquesta és una localitat que compta amb 40.837 habitants (IDESCAT, 2012)⁹.

Per a explicar la realitat actual del municipi, detallo algunes de les conclusions del Mapa de Vulnerabilitat¹⁰ que es va elaborar l'any 2011 des del Pla d'Inclusió. Aquest document recull informació sobre el moment actual de Lloret segons diferents temàtiques. Els grans apartats són àmbit socioeconòmic, demogràfic, formatiu, de la salut...

⁷ Imatge extreta de: <http://montcadamagenta.blogspot.com.es/2011/07/los-41-consejos-comarcales-tienen-un.html>

⁸ Imatge extreta de: <http://tdeterra.cat/es/territorios/43/selva.html>

⁹ Dades disponibles a: <http://www.idescat.cat/territ/BasicTerr?TC=6&V0=1&V3=865&ALLINFO=TRUE&PARENT=1&CTX=B&V1=17095&VOK=Confirmar>

¹⁰ Ajuntament de Lloret de Mar, Pla Local d'Inclusió Social (2011). *Mapa de vulnerabilitat (Resum executiu)*. Document tècnic, no publicat. Lloret de Mar: Ajuntament de Lloret de Mar.

Àmbit sociodemogràfic	<ul style="list-style-type: none"> • Manteniment del creixement de la població (2009-12) • Augment població estrangera (41,2%) • Gruix important de població activa (cada cop més masculinitzada)
Àmbit econòmic	<ul style="list-style-type: none"> • Alta concentració del sector serveis, falta diversificació econòmica • Elevat grau de treball autònom • Elevada dependència a les prestacions assistencials (RMI)
Àmbit laboral	<ul style="list-style-type: none"> • Alta contractació amb formació bàsica (educació general bàsica): 82,9%. • Taxa d'atur més elevada entre dones (17,7%) que homes (13,8)
Àmbit formatiu	<ul style="list-style-type: none"> • Elevat nombre de població amb formació elemental i poca especialització • 19,1% de població de 6 a 16 anys no matriculada a Lloret (probablement a altres localitats) • Més alumnes espanyols (46%) cursen estudis postobligatoris que estrangers (16%) • Fracàs escolar elevat (29,9%) en comparació amb Catalunya (22,1%)
Àmbit relacional	<ul style="list-style-type: none"> • Les famílies monoparentals són el 6%. Majoria de dones (85,7%) • Les problemàtiques familiars registrades per a serveis socials són el 6,1% • Elevat nombre de denúncies per violència masclista (9,1% entre Blanes, Tossa i Lloret) en comparació amb Catalunya (5%)
Àmbit residencial	<ul style="list-style-type: none"> • Més freqüència de lloguer de l'habitatge (19,1%) • 5,2% de vulnerabilitat social quant a habitatge • Nombre de persones sense llar o en situació d'exclusió residencial (sense sostre, habitatges insegurs, inadequats...) similar a Catalunya (0,48% en total)
Àmbit de la salut	<ul style="list-style-type: none"> • Major freqüència de discapacitats físiques, en homes i en joves • Menor desplegament de la Llei de Dependència en comparació amb Catalunya • Major interrupcions voluntàries de l'embaràs que a Catalunya (15,5‰) • Igual nombre de tractaments per drogoaddicions que Catalunya (2,5‰), concentrat en cocaïna i heroïna
Àmbit de la ciutadania	<ul style="list-style-type: none"> • Elevada exclusió en la participació a les eleccions (39,1% de persones no censades) • Baixa participació electoral (50,9%) al 2011 • Poc nivell d'associacionisme (4,5‰)

El mateix document inclou un apartat resum que recull les idees principals de la situació de Lloret i que suposa un tancament d'aquest apartat:

GENERALS	<ul style="list-style-type: none"> • Ciutat plurinacional i multiètnica • Població jove i potencialment activa • Dependència pràcticament total al turisme, poca diversificació de l'economia • Fragilitat en el manteniment de l'habitatge i dependència a prestacions • Tendència de gent amb formació universitària a marxar a altres territoris • L'alt fracàs escolar preveu dificultats d'accés al món laboral • Conductes de risc en la sexualitat entre els 15 i 19 anys • Risc de la població poc vinculada al territori: desinterès cap al poble
-----------------	--

Figura 7: Característiques de la realitat actual de Lloret de Mar.

6.1.3. SITUACIÓ DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

Com que el projecte la Tarda Jove està destinat a adolescents i joves i el TFG també està centrat en l'educació de carrer en aquest col·lectiu, considero necessari incloure informació sobre la situació dels infants i adolescents a Lloret. En aquesta línia, la secció de Benestar i Família va dur a terme, el juny del 2007, una diagnosi sobre la situació de la infància i la joventut de Lloret de Mar a on van participar els centres educatius, els professionals que hi treballen...¹¹

Les conclusions que se'n van extreure estan agrupades en tres seccions: "problemàtiques que es detecten" (en relació a la situació d'aquest col·lectiu), "què està funcionant?" (referent a estratègies i recursos que són positius per al treball amb aquesta franja d'edat), "què pot aportar cadascú des del seu àmbit" (vinculat a aquells elements que pot introduir cadascuna de les mirades que han elaborat aquest diagnòstic) i, finalment, "àmbits d'actuació prioritària" on s'inclouen aquelles accions que es consideren més necessàries.

Problemàtiques que es detecten
<ul style="list-style-type: none">• Falta de motivació pels estudis• Desencant dels professionals de l'educació per les dificultats d'aquest col·lectiu• Dificultats de les famílies d'oferir respostes educatives adients als seus fills.• Absentisme escolar• Fracàs escolar• Conflictivitat i agressivitat a l'escola• Manca de resposta a les conductes incíviques• Consum de tòxics• Poca coordinació entre serveis per a joves• Manca d'informació de serveis i recursos per a famílies i joves• Augment d'embarassos no desitjats
Què està funcionant?
<ul style="list-style-type: none">• Consciència generalitzada de la situació de la infància i l'adolescència• Elevat nombre de serveis que presten atenció a la població juvenil• Xarxa informal de persones, ciutadans i associacions que acull nousvinguts• La majoria de joves no es troba en una situació de risc social
Recursos del municipi
Casal de Joves com a referent, Escola per a Mares i Pares, Programes dins dels IES, Aules d'Acollida, Casals de lleure, centre obert, ludoteques..., Unitat d'Escolarització Compartida (UEC),

¹¹ Sóc conscient que la realitat del 2007 i la del 2013 són diferents i que seria més adequat tenir informació més recent. Malgrat això, aquesta és l'única documentació oficial i la més recent que abordi la qüestió de la infància i adolescència a Lloret. Aquesta documentació futura podria incloure la visió dels mateixos joves i adolescents.

AMPA's, Programes de ràdio i premsa per a joves, Clubs esportius i Programes de Garantia Social
Què pot aportar cadascú des del seu àmbit?
<ul style="list-style-type: none"> • Difusió sobre els recursos • Foment de la comunicació entre aquests
ÀMBITS D'ACTUACIÓ PRIORITÀRIA
<ul style="list-style-type: none"> • Abordatge i prevenció de l'absentisme escolar. • Abordatge i prevenció del consum de tòxics en joves • Prevenció i atenció a l'embaràs en adolescents • Creació d'un mapa de recursos per a la infància i joventut, establir canals de coordinació i derivació • Abordatge i prevenció de conductes incíviques dels joves a partir de respostes alternatives

Taula 3: Situació de la infància i l'adolescència a Lloret de Mar.

En definitiva des de l'àmbit educatiu es detecten certes qüestions que viuen els joves de Lloret i que, per tant, caracteritzen la situació dels participants al projecte. Hi ha un percentatge elevat de fracàs escolar i d'absentisme, descoordinació en el recursos destinats a joves, consum de drogues, nombre d'embarassos no desitjats elevat, persones voluntàries que es presten a rebre a joves immigrants...

6.2. PROJECTE LA TARDA JOVE AL BARRI DEL MOLÍ

6.2.1. EMMARCAMENT INSTITUCIONAL

El projecte que he analitzat és una iniciativa de l'Ajuntament del municipi. Aquesta institució està organitzada segons els diferents serveis que ofereix¹². En un d'aquests, que s'anomena serveis a la persona, s'inclou la secció de Benestar i Família, que és la duu a terme aquest projecte.

Dins de Benestar i Família hi ha diferents serveis i recursos, tres dels quals són el Pla Local de Ciutadania (PLAC), Pla Local d'Inclusió Social (PLIS) i el Serveis Bàsics d'Atenció Social (SBASP).

Diverses professionals d'aquests tres serveis són els que promouen el projecte la Tarda Jove.

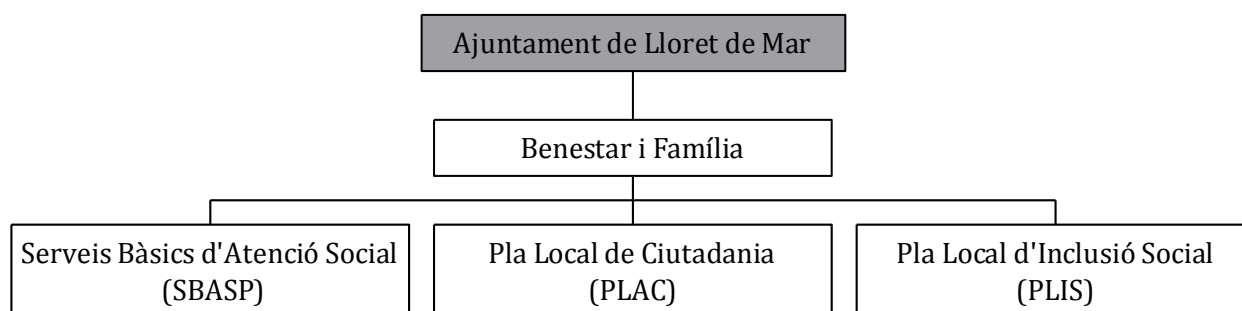

Figura 8: Organigrama de la secció Benestar i Família dins de l'Ajuntament de Lloret.

6.2.2. DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

¹² A l'annex 3, l'apartat 15.3.1. i 15.3.2. hi ha els dos organigrames ampliats.

L'any 2012 la secció de Benestar i Família va crear el projecte la Tarda Jove als barris el Molí i Can Carbó com a conseqüència de la detecció de conflictes entre joves a la sortida dels instituts l'any 2011. Per aquest motiu, la finalitat del projecte és oferir un espai preventiu de conductes i situacions greus per als joves.

Aquest projecte es duu a terme una tarda de la setmana a cadascun dels dos barris (dimarts al Molí i dimecres a Can Carbó) i l'equip professional (format per sis educadores) està dividit en tres per cada barri. Són equips formats per professionals de Serveis Socials, del Pla de Desenvolupament Comunitari del barri del Molí, del Pla de Ciutadania i del Pla Local d'Inclusió Social.

La població a qui atén aquest projecte adolescents de 12 a 16 anys amb especial atenció a aquells que es troben situació de risc d'exclusió social.

A nivell metodològic, es treballa en tres dimensions: la individual, la de grup i la comunitària.

En el cas d'aquest treball, concreto l'anàlisi del projecte al barri del Molí.

6.2.3. EL BARRI DEL MOLÍ

El Molí és un barri situat al nord-oest de Lloret:

Figura 9: Localització del barri del Molí dins del municipi de Lloret¹³

Pel que fa a la realitat social i comunitària, Joaquim Daban i Massan l'any 1999 explica a la "Història dels nostres barris, El Molí, El Mas Vilà i Can Rivalaigua"¹⁴ que a inicis dels anys 80 les associacions de veïns tenien molt de pes a nivell reivindicatiu.

¹³ Extret de <http://www.lloret.org/catala/participacio/59BB0F3D8EAA4CDC8D4089E81B188A2A.asp>

¹⁴ Daban i Massana, Joaquim (1999) *Història dels nostres barris: El Molí, El Mas Vilà i Can Rivalaigua*. Document no publicat, Lloret de Mar.

El mateix autor explica que als anys 70 i 80 aquest barri estava oblidat i que, per contra, als anys 90 es va començar a tenir en compte i a introduir-hi millores urbanístiques i de recursos.

Al padró del 2011¹⁵, el nombre d'habitants del Molí era de 2128. D'aquest nombre total, 1096 són homes i 1032 dones.

La realitat demogràfica d'aquest barri està formada per persones espanyoles i altres d'estrangeres.

Les dades són les següents:

Total habitants per grups d'edat, sexe i procedència								
ESP ESTR	EDAT	SEXE	TIPUS	ZONA	TOTAL			
ESP	0-15	1	BARRI	EL MOLÍ	130	De 0-15: 130 nois esp i 101 noies		
ESP	0-15	2	BARRI	EL MOLÍ	101		ESP	231
EST	0-15	1	BARRI	EL MOLÍ	67	67 nois est i 82 noies		
EST	0-15	2	BARRI	EL MOLÍ	82		EST	149
ESP	16-30	2	BARRI	EL MOLÍ	133	De 16-30: 137 nois i 133 noies esp		
ESP	16-30	1	BARRI	EL MOLÍ	137		ESP	270
EST	16-30	1	BARRI	EL MOLÍ	129	129 nois i 97 noies est		
EST	16-30	2	BARRI	EL MOLÍ	97		EST	226
ESP	31-45	1	BARRI	EL MOLÍ	143	De 31- 45: 143 nois i 141 noies esp		
ESP	31-45	2	BARRI	EL MOLÍ	141		ESP	284
EST	31-45	1	BARRI	EL MOLÍ	161	161 nois i 98 noies est		
EST	31-45	2	BARRI	EL MOLÍ	98		EST	259
ESP	46-64	2	BARRI	EL MOLÍ	188	De 46 a 64. 189 homes i 188 dones esp		
ESP	46-64	1	BARRI	EL MOLÍ	189		ESP	377
EST	46-64	2	BARRI	EL MOLÍ	31	44 homes i 31 dones est		
EST	46-64	1	BARRI	EL MOLÍ	44		EST	75
ESP	65+	1	BARRI	EL MOLÍ	51	De 65 i +:51 homes i 81 dones esp		
ESP	65+	2	BARRI	EL MOLÍ	81		ESP	132
EST	65+	2	BARRI	EL MOLÍ	9	5 homes i 9 dones est		
EST	65+	1	BARRI	EL MOLÍ	5		EST	14
Total: 2017								

Taula 4: Total d'habitants del Molí per grup d'edat, sexe i procedència (2009)¹⁶

Com es pot veure, el nombre de persones estrangeres és gairebé el mateix que el d'espanyoles fins als 45 anys. Passada aquesta edat, el nombre d'estrangers disminueix i predominen els espanyols.

Aquest elevat nombre de persones estrangeres no comparteix procedència. Aquest és un barri multicultural, tal com es comprova en les dades sobre les nacionalitats que el formen¹⁷: Els cinc països amb més nombre d'habitants són els següents:

¹⁵ Ajuntament de Lloret de Mar: *Padró municipal del 2011*. Lloret de Mar: Ajuntament de Lloret, 2011. [10 abril 2013]. Disponible a: <http://www.lloret.org/catala/OIAC/2A7C2AC34F6048AD9F9FF7A5BDE2FA27.asp>

¹⁶ Ajuntament de Lloret de Mar (2009) *Anàlisi del territori*. Lloret de Mar: Ajuntament de Lloret.

¹⁷ Ajuntament de Lloret de Mar (2011). *Padró per barris, gènere i nacionalitat*. Lloret de Mar: Ajuntament de Lloret.

<u>EL MOLÍ: Nacionalitat</u>	<u>Homes</u>	<u>Dones</u>	<u>Total</u>
<u>ESPANYA</u>	699	705	1.404
<u>MARROC</u>	68	65	133
<u>ÍNDIA</u>	66	29	95
<u>GÀMBIA</u>	69	24	93
<u>BULGÀRIA</u>	23	23	46

Taula 5: Padró de barris per gènere i nacionalitat (2011)¹⁸

Quant al nivell educatiu dels habitants del barri, les dades són les següents¹⁹:

	Nivell educatiu				
	NIVELL	ZONA	TOTAL		
	4	EL MOLI	253	1 no saben llegir escriure	4%
	2	EL MOLI	420	2 primaris inacabats	23%
	3	EL MOLI	1060	3 primaris	59%
Total: 1801	1	EL MOLI	68	4 secundaris i superiors	14%

Taula 6: Nivell educatiu per barris (2011)

És a dir, el major nombre d'habitants té uns estudis de nivell primari; pocs són analfabets i una mica més nombrós és el grup de persones amb estudis superiors o secundaris.

¹⁸ Ajuntament de Lloret de Mar (2011). *Padró de barris per gènere i nacionalitat*. Lloret: Ajuntament de Lloret.

¹⁹ Ajuntament de Lloret de Mar (2009). *Anàlisi del Territori. Nivell educatiu per barris*. Lloret: Ajuntament de Lloret.

7. METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ

7.1. PERSPECTIVA METODOLÒGICA

Aquest TFG s'ha anat construint gràcies a un seguit de decisions i posicionaments a nivell metodològic.

Per començar, el **paradigma** en què emmarco aquesta recerca és l'**interpretatiu**. Aquest paradigma, segons Koetting, es caracteritza per l'interès de comprendre una realitat concreta que es considera múltiple i divergent, la investigadora s'implica en la realitat que vol estudiar i manté relació amb les persones que en formen part (1984). Considero que aquest és el paradigma que més s'adequa al tipus de treball que vull dur a terme perquè permet una aproximació global a la realitat de la Tarda Jove de manera que l'assoliment dels objectius és més viable. A partir de la informació obtinguda gràcies a les persones implicades al projecte, podré fer l'anàlisi del projecte pròpiament dita.

La tria d'aquest paradigma comporta la **metodologia qualitativa** (Bisquerra, 2010) per contra del quantitativa. Així, el meu interès no és de partir d'una hipòtesi que vull refutar o validar, sinó arribar a una realitat i conèixer-la per a poder-la analitzar.

7.2. FASES DE L'ESTUDI I DESCRIPCIÓ DELS INSTRUMENTS

L'elaboració d'aquest TFG ha passat per diferents fases que es recullen de manera gràfica en aquest esquema:

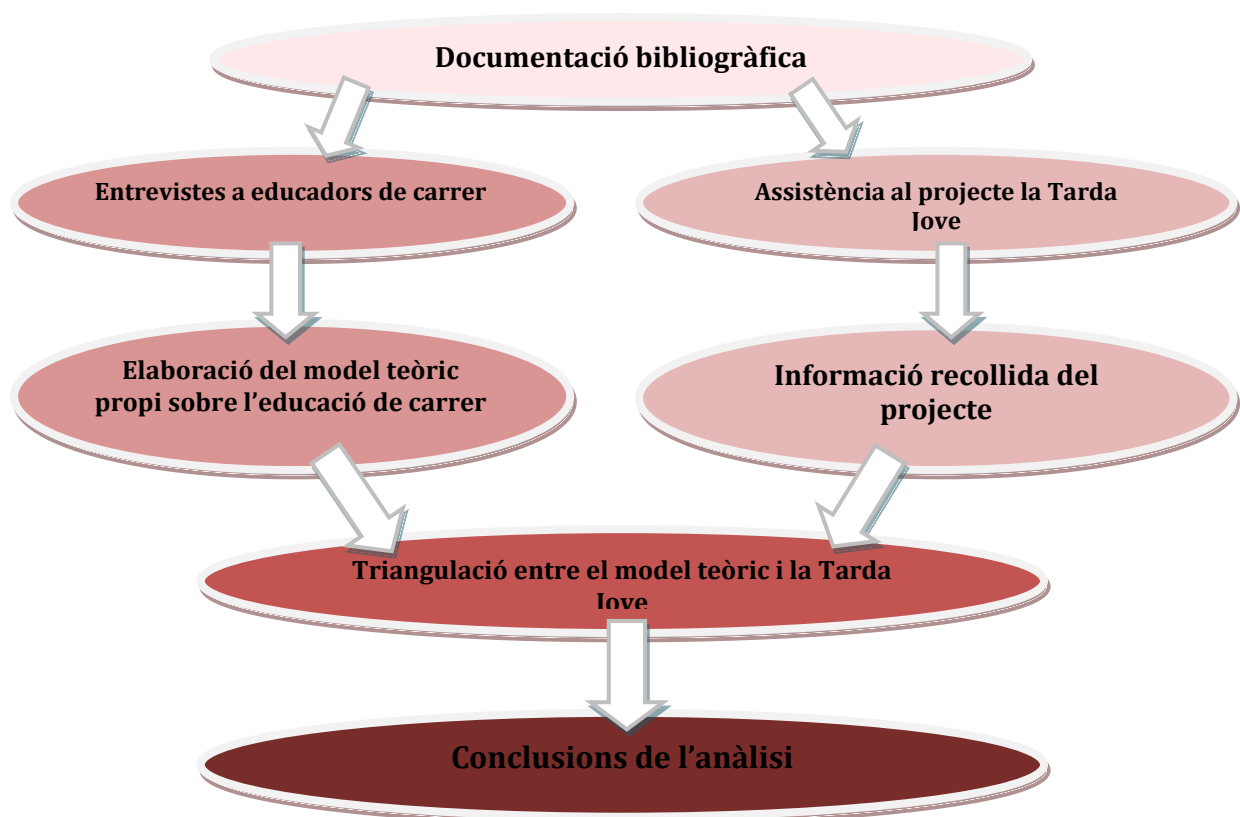

Figura 10: Fases de la recerca

Un cop escollida la temàtica en qüestió, vaig iniciar la recerca. Tenia la idea acotada: analitzar el projecte la Tarda Jove a partir d'un model teòric propi sobre l'educació de carrer amb joves o adolescents per a esbrinar quins principis d'aquesta metodologia s'acompleixen i quins no i, d'aquesta manera, poder definir si aquest és o no un projecte d'educació de carrer.

Documentació bibliogràfica

El primer pas va ser realitzar una fase de

documentació bibliogràfica sobre l'educació de carrer. Vaig seleccionar fonts diverses: articles, llibres, programes d'educació de medi obert concrets... I vaig aprofitar-les seguint quatre tasques: lectura (comprensió de la informació), anàlisi (reflexió sobre la lectura), resum (selecció de les idees principals) i triangulació (associació de les idees dels diferents textos).

Gràcies a aquesta primera fase, vaig obtenir tant la informació general sobre l'educació de carrer com l'específica d'experiències concretes documentades i detalls d'aquesta metodologia socioeducativa.

La segona fase va passar per la realització de dues tasques diferents i paral·leles en el temps.

Entrevistes a educadors de carrer

Per un costat, un cop obtinguda la informació a nivell teòric sobre

educació de carrer, vaig realitzar sis **entrevistes²⁰ a educadors amb experiència en medi obert** amb joves o adolescents per tal de poder percebre i conèixer diferents realitats concretes i per a comprovar quin era l'enllaç entre teoria i pràctica.

La meua finalitat era conèixer l'experiència de cadascun dels educadors de carrer i, per això, vaig classificar les preguntes segons **tres grans temàtiques** que tenia interès a conèixer: l'educador, la metodologia i els objectius²¹.

Un cop respostes les entrevistes i també gravades, les vaig transcriure i les vaig fer arribar als mateixos educadors per tal que em donessin el vistiplau de la informació expressada.

Finalment, les vaig categoritzar segons les temàtiques a què feien referència les respostes i, d'aquesta manera, les vaig poder analitzar.

Elaboració del model teòric propi sobre l'educació de carrer amb joves

El tercer punt, i gràcies als dos anteriors, va ser **elaborar el model teòric²²** propi sobre

²⁰ Tot i que vaig fer sis entrevistes, considero que n'hi ha una que no forma part d'un projecte d'educació de carrer i, per tant, no l'analitzo com a tal.

²¹ A l'annex 1 s'inclouen totes les entrevistes transcrites.

²² El model teòric es troba a l'apartat 5.2 del treball.

l'educació de carrer amb adolescents o joves. És a dir, un cop recollides les idees d'autors a nivell teòric i d'educadors de carrer a nivell pràctic, vaig passar a elaborar la pròpia conceptualització.

La primera gran tasca en l'elaboració del model teòric va ser seleccionar les idees de les fonts bibliogràfiques i les de les entrevistes. Un cop triades, em vaig anar adonant de possibles categories i temàtiques que hauria d'incloure aquest model teòric com, per exemple, la metodologia de l'educació de carrer, el paper de l'educador...

Donat el volum d'informació de què disposava, vaig creure que la manera més clara d'ordenar-la era en forma de graelles. En un principi vaig crear set graelles, una per cada temàtica: objectius, avaluació, recursos... Posteriorment, em vaig adonar que alguns dels temes de les graelles no permetien gaire debat i, per tant, les vaig eliminar del model teòric. Finalment, hi ha tres taules: objectius de l'educació de carrer, metodologia i el paper de l'educador de carrer. Vaig considerar que aquests tres grans temes em permetrien d'entendre i descriure què és l'educació de carrer amb joves o adolescents.

A mesura que anava ordenant les cites dels textos i dels educadors de carrer, vaig anar creant categories dins d'aquestes tres grans temàtiques perquè el volum d'informació era molt gran i ho creia necessari per tal d'establir diferents punts dins de cadascun dels grans temes. En aquest moment va ser quan, per exemple, van néixer categories com "treball de grup", "nivells d'actuació"... dins de la temàtica "metodologia".

Malgrat tota la feina que em va suposar aquesta fase, vaig ser conscient que aquestes graelles només eren l'eina per a acabar fent el model teòric. Per això, vaig extreure les idees que considerava clau de cadascuna de les categories d'aquest model teòric i les vaig organitzar en forma de text. D'aquesta manera, vaig obtenir el resultat final que és el model teòric propi sobre l'educació de carrer que uneix les fonts teòriques i les pràctiques.

Assistència al projecte la Tarda Jove

Per l'altra part, en paral·lel a les entrevistes als educadors de carrer i a l'elaboració del

model teòric, vaig completar una fase d'**assistència al projecte la Tarda Jove** a Lloret els dimarts a la tarda durant els mesos de gener i febrer duent a terme una observació participant gràcies als elements categoritzats en la fase de documentació.

Durant aquesta franja temporal, també vaig assistir a dues reunions de coordinació entre totes les professionals vinculades al projecte i vaig realitzar una entrevista formal i dues d'informals a les educadores que formen l'equip del projecte al barri on jo he participat, així com vaig llegir i analitzar la documentació del projecte²³.

²³ Aquesta informació es troba recollida a l'annex 4.

Anàlisi de la informació del projecte

Gràcies a l'assistència al projecte, vaig poder **recollir tota la informació sobre la Tarda Jove**. Després d'obtenir-la, vaig passar a una fase d'anàlisi i buidatge per a poder extreure els elements que, posteriorment, contrastaria amb la mirada proposada al model teòric i, en concret, a les tres temàtiques clau: els objectius, la metodologia i el paper de l'educador de carrer²⁴.

Triangulació entre el model teòric i la Tarda Jove

Un cop elaborat el model teòric i organitzada la informació sobre la Tarda Jove, vaig iniciar una tercera fase de **triangulació de la informació del model teòric amb la recollida a la Tarda Jove**. Per a fer-ho, vaig anar comprovant en quina mesura els principis del model teòric s'acomplien en la realitat de la Tarda Jove mitjançant una escala gradual a partir dels colors d'un semàfor (vermell, àmbar i verd) escollits segons el grau d'assoliment de cada premissa²⁵.

Conclusions de l'anàlisi

Com a última fase d'aquest treball, he elaborat les conclusions d'aquesta triangulació entre el model teòric i el projecte la Tarda Jove²⁶.

7.3. PARTICIPANTS

Per a dur a terme aquesta recerca, certes persones m'han facilitat la informació necessària per a completar les dues parts del treball diferents.

Per un costat, els educadors de carrer han aportat a aquest treball la seva experiència concreta per a la realització del model teòric. El nombre d'educadors de carrer ha estat de cinc (tenint en compte que una de les entrevistes realitzades no va ser feta a educadors de carrer pròpiament dits). Per a seleccionar-los, el tipus de **mostreig** ha estat **no probabilístic** perquè no tenia gaire contactes amb educadors de carrer. Per això, més concretament, he fet servir la tècnica **bola de neu** (Goodman, 1961). A partir del contacte amb un primer educador, he pogut entrevistar la resta. He escollit aquesta estratègia perquè era la manera més idònia tenint en compte aquesta manca de contactes inicial.

Per l'altra banda, la segona part de la mostra està formada per professionals vinculats al projecte la Tarda Jove per a realitzar l'anàlisi del projecte la Tarda Jove. La finalitat va ser obtenir la mirada de les pròpies treballadores i les que encapçalen el projecte. El nombre de la mostra ha estat de tres

²⁴ Aquesta informació es troba recollida a l'apartat 5.2.

²⁵ Es troba a l'apartat 8 del treball.

²⁶ Es troben a l'apartat 10 d'aquest informe.

persones perquè són les que formen l'equip. Per tant, el **mostreig** ha estat **no probabilístic** i del tipus **intencional** (Arias, 2006), perquè he escollit les tres informants segons el càrrec que ocupen i el paper que tenen al projecte. Si no hi participessin, no les hauria escollit.

7.4. ESTRATÈGIES DE RECOLLIDA I ANÀLISI D'INFORMACIÓ

En relació amb l'enfocament qualitatiu del treball, les tècniques de recollida i anàlisi d'informació que he emprat han estat diverses i les he utilitzat tant per a la realització del model teòric com per l'anàlisi del projecte la Tarda Jove.

En primer lloc, en el cas de la recollida d'informació, les estratègies que he emprat són les següents:

- Anàlisi documental (Bisquerra, 2010): per a obtenir informació sobre l'educació de carrer a nivell teòric, he realitzat la tasca de lectura i comprensió de textos vinculats a la temàtica. Gràcies a aquesta estratègia, he pogut recollir la postura de diferents autors, les experiències existents i anteriors en aquesta línia i he pogut conèixer els elements clau de l'educació de carrer.

Pel que fa al projecte la Tarda Jove i al municipi de Lloret també he llegit la documentació existent (esborrany del projecte, mapa de vulnerabilitat...).

- Entrevista semiestructurada (Bisquerra, 2010): he escollit l'entrevista semiestructurada com a eina d'obtenció d'informació en el cas dels educadors de carrer. Gràcies a aquesta estratègia, considero que és possible recollir l'experiència de cadascun dels educadors concretada en les categories que formen la temàtica. Partir de preguntes determinades permet mantenir un guió per anar abordant les diferents qüestions d'interès. Malgrat això, el fet que sigui semiestructurada facilita que l'entrevista prengui caire de diàleg.

Per a elaborar les preguntes de l'entrevista, vaig redactar un objectiu per a aquestes, les dimensions que se'n generen i les categories que se'n deriven. Gràcies a aquestes últimes, he pogut crear les preguntes, tal com es recull a la graella següent:

OBJECTIU	DIMENSIONS	CATEGORIES	CONTINGUT: PREGUNTES
Obtenir informació sobre l'experiència concreta d'educació de carrer.	Concepte d'educació de carrer	Definició	Què és per a tu l'educació en medi obert? Com ho expliques a altres persones que desconeixen el terme?
	Origen del projecte	Motiu	Com i per què es va crear la figura d'un educador de medi obert a Granollers? (quina era la realitat?)
		Existència de diagnòstic	Es va dur a terme algun diagnòstic?
	Destinatari	Edat	A quina franja de població atén? Per què?
		Característiques	Quines característiques tenen els participants?
	Projecte concret	Descripció general	Quina és la tasca que es duu a terme?
Objectius	Objectius de l'Administració	En cas que fos l'Administració qui us va encarregar la tasca, quins objectius us van transmetre?	

		Acord amb els objectius de l'Administració	Eren/són els mateixos que els de l'equip d'educadors de medi obert?
		Objectius del projecte	Quins objectius té el projecte? Són diferents dels primers?
		Llargada en el temps	Els objectius que us plantegeu són a curt/llarg termini?
		Modificació	Poden anar variant?
	Metodologia	Descripció general	Amb quina metodologia de treball?
		Nivells d'actuació	Es fa treball individual, de grup i/o comunitari? Per què?
		Participació joves	Quin és el grau de participació dels joves i adolescents?
		Fase inicial	De quina manera es realitza el primer contacte?
		Fase final	I el tancament?
		Perspectiva sistèmica	Es treballa des d'una perspectiva sistèmica (tenint en compte els diferents espais d'on forma part el noi)?
		Existència de treball en xarxa	Es duu a terme un treball amb xarxa amb entitats, persones i agents polítics de la ciutat? Per què?
		Dificultats i potencialitats treball en xarxa	Quines dificultats i avantatges suposa aquest fet?
		Tipus d'èxits i manera de valorar-los	Com són i de quina manera es valoren els èxits que s'aconsegueixen?
		Contacte amb altres projectes	Has contactat amb altres projectes d'educació en medi obert per a incorporar idees a la teva feina?
	Educador de carrer	Funció	Quina és la teva funció?
		Competències	Quines competències fan falta per a aquesta tasca?
		Relació educador-educand	Com és la relació amb els participants?
		Conflictes en la tasca	En quins conflictes t'has trobat més sovint?
		Planificació	Com planifiques la tasca?
		Estratègies	Quines estratègies acostumes a utilitzar (tècniques de dinàmiques de grup, eina de recollida d'informació...)?
	Recursos	Tipus de recursos	De quins recursos disposes/has disposat (humans, espacial, materials...)?
	Difusió	Existència de difusió i motiu	Es fa difusió/sensibilització d'aquesta tasca? Per què?
	Avaluació	Efectes	Quins efectes/conseqüències està tenint/ha tingut fins al moment el treball que fas? (conseqüència pel barri, pels participants...).
		Forma de recollida de la feina	Com es recull la tasca que dus a terme?
		Forma d'avaluació	I com s'avalua?
		Evolució del projecte	Quina és l'evolució que està tenint aquesta tasca a la ciutat? Hi ha hagut molts canvis?
	Altres informacions	Consells a altres educadors	Quins consells donaries a altres professionals que comencin aquesta tasca?
Anècdota		Hi ha alguna anècdota que t'agradaria compartir?	
Informació		Vols afegir alguna informació?	
Dificultats i potencialitats		Quines dificultats i potencialitats té aquest treball?	

Taula 7: Objectiu, dimensions, categories i preguntes de l'entrevista semiestructurada

- Entrevista no estructurada (Bisquerra, 2010):: aquest segon tipus d'entrevista és el que he utilitzat en el cas de les educadores del projecte la Tarda Jove perquè m'ha permès de conèixer més detalls del projecte i de la realitat del barri en moments de caire més informal. He disposat d'algunes idees a comentar i, gràcies a aquestes, hem anat aprofundint en diversos aspectes.

En el cas de la professional que és també responsable del Pla de Desenvolupament Comunitari (PDC) del barri, les idees estan més centrades en la realitat comunitària i el treball que es fa des del PDC²⁷.

Quant a les altres dues professionals del projecte, els espais de conversa han estat curts i la temàtica parlada ha estat el projecte partint de la situació de cada moment²⁸.

- Observació participant (Bisquerra, 2010): aquesta estratègia m'ha servit per a conèixer el dia a dia del projecte de manera més profunda. Realitzar una anàlisi dels dimarts al projecte alhora que sent partícip de les accions que s'hi duen a terme. El fet que sigui observació participant m'ha permès també d'introduir propostes o d'explicar la realitat dels projectes que havia conegut mitjançant les entrevistes.

Els elements que em vaig proposar d'observar eren els que es derivaven del model teòric: els objectius del projecte, la metodologia i el paper de l'educador (amb totes les seves dimensions).

Un cop recollida la informació, n'he realitzat l'anàlisi que ha pres diferents formes segons l'estratègia de recollida que fos. A nivell general, però, els passos que he seguit en aquest procés d'anàlisi han partit del que van proposar Miles i Huberman (1994):

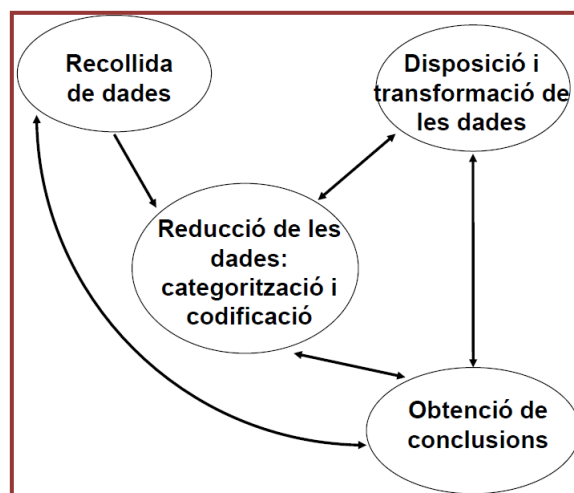

Figura 11: Esquema d'anàlisi de dades qualitatives segons Miles i Huberman (1994)

La primera fase de recollida de dades és l'explicada anteriorment.

²⁷ La transcripció de l'entrevista es troba a l'apartat 15.4.3.

²⁸ La transcripció de les entrevistes 15.4.3.

El següent pas és ordenar aquesta informació i codificar-la. En el meu cas, aquesta etapa ha tingut diferents moments:

- Pel que fa a l'anàlisi documental, vaig classificar la informació que en vaig anar traient segons set temes grans (educació de carrer, metodologia, objectius, educador, educand, avaluació i recursos). Vaig anar ubicant cada cita o element de contingut en aquests grans nuclis temàtics. Posteriorment, el nombre de temes ha estat reduït a tres, que són els que apareixen al model teòric de l'apartat 5.2 d'aquest treball²⁹.
- En el cas de les entrevistes semiestructurades als educadors de carrer, he codificat una part de la informació segons les dimensions corresponents (que es generen de l'anterior graella amb les preguntes). D'aquesta manera he classificat la informació que sorgia d'aquestes entrevistes³⁰.

L'altra part de la informació l'he emprat per a elaborar el marc conceptual general, classificada segons categories temàtiques àmplies.

- Quant a les entrevistes no estructurades, n'he fet la transcripció³¹ i he extret les idees principals a l'apartat 8.1.
- En el cas de l'observació participant, la informació ha pres forma i l'he organitzat en el diari de camp que es troba a l'apartat 15.4.1 del treball. Un cop en aquest, n'he extret les idees principals que es troben a l'apartat 8.1.

Finalment, l'elaboració de conclusions és l'apartat 10 d'aquest treball.

²⁹ Les graelles es troben a l'annex 2, apartat 15.2 del treball.

³⁰ La codificació es troba a l'apartat 15.1, dins de l'annex 1 del treball.

³¹ La transcripció està a l'apartat 15.4.3 dins de l'annex 4.

7.5. CRONOGRAMA

Per a poder dur a terme tota aquesta feina i les seves fases, m'he organitzat amb diferents instruments. El següent cronograma mostra la distribució de les tasques a realitzar des del maig del 2012 fins al juny del 2013³².

		ANYS 2012 I 2013													
Núm.	TASCA	MAIG	JUNY	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	GEN	FEB	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY
1	Concreció del tema per al treball	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2	Documentació bibliogràfica	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
3	Entrevistes a educadors de carrer	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
4	Elaboració del model teòric sobre l'educació de carrer	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
5	Assistència al projecte la Tarda Jove	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
6	Triangulació entre el model teòric i la Tarda Jove	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
7	Elaboració de l'informe final	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
8	Lliurament de l'informe final	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
9	Preparació del tribunal i defensa	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Taula 8: Cronograma del treball

³² A l'annex 5 es recopilen totes les trobades que he mantingut al llarg d'aquest procés per a poder acomplir aquest treball.

8. ANÀLISI DEL PROJECTE LA TARDA JOVE

8.1. BUIDATGE DE LA INFORMACIÓ

Un cop recollida la informació del projecte la Tarda Jove des de diferents fonts, presento la més rellevant classificada segons aquestes.

OBSERVACIÓ PARTICIPANT A LES SESSIONS DEL PROJECTE

- Quan se surt al carrer, es fa amb la finalitat de trobar els nois i recordar-los que poden assistir al local a on s'emplaça el projecte.
- L'assistència de joves i adolescents al projecte no és gaire regular. El grup que era habitual no hi torna a assistir per complet. Alguns nois expressen que els avorreix anar-hi.
- Els oferiments als nois passen pel ping-pong i el futbol.
- La planificació de les sessions és molt reduïda: s'espera la presència dels nois per a preguntar quin joc prefereixen
- Les educadores coneixen els joves per diversos motius: alguns perquè formen part de famílies amb relacions amb serveis socials, d'altres perquè són del barri i d'altres dels instituts a on assisteixen les educadores de serveis socials.
- La relació amb entitats del barri des del projecte només es dona en el cas dels instituts per a fer-hi difusió.
- Es treballa exclusivament amb els joves, no hi ha relació amb les famílies (excepte en els casos de serveis socials amb qui hi ha un acompanyament previ) ni amb cap altre àmbit vital.
- El Facebook del projecte és una eina que permet estar comunicat amb els xavals.
- Pel que fa a l'equip, les mirades envers què hauria de ser el projecte són diferents: es combina la visió que aquest ha de ser un espai de referència per als joves amb la idea que és un projecte per a la prevenció de conductes de risc.
- Les professionals coneixen molt bé els llocs a on es mouen els joves.
- El nombre de professionals permet la divisió de tasques: unes sortir al carrer, d'altres fer el diari de camp...
- Les converses amb els nois solen ser a partir de preguntes com: "com estàs?", "com va l'institut?"...
- Ús d'eines tècniques per al dia a dia: llista d'assistència, llista de dades de cada noi i diari de camp.
- Durant el meu pas pel projecte reemprenen l'elaboració conjunta del diari de camp després de finalitzar les sessions.

LECTURA DE L'ESBORRANY DEL PROJECTE

- Els tres nivells d'actuació són l'individual, el de grup i el comunitari
- Els objectius del projecte estan vinculats a la prevenció dels adolescents i joves.
- S'uneix la dimensió del treball comunitari amb l'objectiu de la prevenció.
- La unió de professionals de diferents equips es considera un element d'enriquiment per al projecte.
- Es tracen cinc fases:
 - o Primera: observació dels llocs de reunió a l'espai públic, contacte amb els joves i adolescents
 - o Segona: difusió als instituts i UEC
 - o Tercera: creixement del vincle i realització d'activitats
 - o Quarta: informar els recursos normalitzats del municipi (es fa al llarg del projecte)
 - o Programar activitats formatives i de lleure

ENTREVISTES A LES EDUCADORES DEL PROJECTE

- Malgrat que hi ha una població a qui va dirigit el projecte, existeix la possibilitat d'ampliar-la.
- Entre totes tres educadores coneixen bé la majoria dels joves i el barri del Molí.
- Al barri del molí hi conviuen moltes ètnies i religions diferents.
- No es fa gaire difusió del projecte perquè no es vol substituir una entitat que és de referència per a adolescents i joves al poble
- Hi ha dues mirades al si de l'equip: per un costat, n'hi ha qui considera que es fa dinamització i per l'altre que es fa prevenció.
- S'han fet activitats puntuals d'una dimensió més gran com un grafit a la plaça del barri a on van participar uns quants joves, un dia de submarinisme, partits de futbol... Aquestes activitats s'aprofiten com un reclam per a la participació d'altres joves al projecte i per a seguir motivant els participants.
- Hi ha certa desvalorització del barri del Molí a favor del barri veí que es considera que té un nivell més elevat.
- Els nois passen estones lliures a l'espai públic del barri. És un territori a on hi ha moviment de gent.
- A vegades hi ha dificultats de treball entre seccions de l'Ajuntament.
- L'equip educatiu del projecte està format per professionals de serveis socials i del pla de desenvolupament comunitari per a aprofitar els coneixements que tenen.
- Els objectius del projecte són: prevenir, detectar i disminuir les possibles conductes de risc entre els joves del municipi, potenciar la convivència entre els joves i facilitar l'ús del

temps lliure de manera constructiva i fomentar la participació dels adolescents i joves en espais normalitzats i intentem compartir una mateixa manera de treballar.

- Una professional es dedica al treball comunitari del barri a partir del contacte amb els veïns, les entitats... La mateixa professional participa del projecte. Des d'aquesta mirada, s'intenten aprofitar els recursos de la zona.

ASSISTÈNCIA A LES REUNIONS

- La planificació del projecte genera diversitat d'opinions en les professionals.
- La realitat del projecte al barri de Can Carbó i al del Molí és molt diferent: en un cas està adquirint una dimensió gairebé de dinamització comunitària i en l'altre falta la presència dels adolescents i joves.
- Els indicadors d'avaluació són complexos d'elaborar per a aquest projecte.
- Es considera positiu, des del projecte al Molí, que l'institut estigui al costat.
- Flexibilitat en l'acceptació dels adolescents i joves encara que l'edat no sigui la que s'havia previst.

8.2. ANÀLISI COMPARATIU AMB EL MODEL TEÒRIC

Un cop presentat a nivell teòric cadascun dels elements a analitzar i també recollida la informació que extrec sobre la Tarda Jove, és el moment d'enllaçar aquestes dues realitats per a veure quin és el grau d'acord o desacord entre la teoria i la pràctica.

Les categories que es deriven del model teòric són les que en aquest apartat es troben a la columna esquerra (sota l'etiqueta "element") de la graella. Només s'hi menciona la categoria, perquè la definició de cada element ja es troba a l'apartat 5.2 del treball.

La següent columna, "grau", és la que recull la valoració d'assoliment d'aquell element mitjançant l'ús d'un ventall de tres colors. Per un costat, el vermell significa que el grau d'assoliment de l'ítem és baix; el taronja, mig; i el verd, alt.

Finalment, a la columna de la dreta, "justificació", s'exposen els motius de la tria del color corresponen.

Com he explicat, aquesta anàlisi se centra en tres elements (objectius, metodologia i paper de l'educador) i, per tant, se separa en aquestes tres parts.

OBJECTIUS

He analitzat aquest primer bloc temàtic a partir de la documentació del projecte la Tarda Jove, és a dir, dels objectius que s'inclouen dins de la redacció del projecte.

Per a poder concretar la valoració dels dos objectius de l'educació de carrer per a adolescents i joves (formulats al mateix model teòric), ha analitzat primerament els diversos objectius que tenen inclosos.

ELEMENT ³³	GRAU	JUSTIFICACIÓ
FINALITAT: Treballar des del vessant socioeducatiu amb adolescents i joves que es mostren allunyats de la seva realitat comunitària		<p>En consonància amb la finalitat última de l'educació de carrer, la Tarda Jove planteja com a fi "realitzar un treball preventiu amb els adolescents i joves en dos barris de Lloret (el Molí i Can Carbó) per tal d'oferir un espai de referència per als joves del barri i específicament pels joves en situació de risc" (Ajuntament de Lloret de Mar, 2013).</p> <p>És a dir, la finalitat d'aquest projecte sí que segueix la línia de la pròpia de l'educació de carrer com a metodologia de treball, que és l'educació adolescents i joves en risc d'exclusió social.</p>
OBJECTIUS	<u>1. Apoderar el jove/adolescent i/o grup:</u>	<p>Aquest objectiu, tot i que no es menciona en cap moment, es té com a punt de mira gràcies a l'acompliment d'algun dels objectius següents.</p>
	Autonomia: ser protagonista de la pròpia vida	<p>No hi ha cap objectiu que faci referència a l'autonomia dels adolescents o joves. És a dir, enlloc es recull aquesta idea final que l'educador no faci falta al projecte i que els adolescents i joves i la comunitat puguin continuar sense la presència del professional.</p>
	Capacitats: augmentar les pròpies capacitats personals	<p>Hi ha diferents objectius que aborden la temàtica de les capacitats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Facilitar l'ús del temps de lleure de manera constructiva - Reduir l'impacte del fracàs escolar com a generador d'exclusió social, la igualtat d'oportunitats i la cohesió social - Educar en la corresponsabilització del jove en l'espai concret i en el seu compromís envers aquest - Potenciar la convivència entre els joves" <p>Per tant, l'objectiu de promoure les habilitats dels nois sí que està planificat al si del projecte la Tarda Jove, en el marc dels usos del temps lliure, de les capacitats escolars, a nivell relacional...</p>
	Autoestima: gaudir d'una	<p>Al projecte no es fa cap referència al treball personal de cadascun dels nois per tal d'assolir seguretat,</p>

³³ Els elements es troben explicats a l'apartat 5.2.1 d'aquest document.

autoestima elevada i realista		confiança... en definitiva, una autoestima positiva. Per això, aquest objectiu no es planifica i, per tant, no es desenvolupa.
Reflexió: analitzar la pròpia realitat		Dins dels objectius existents de projecte tampoc s'aborda la qüestió de la reflexió com a línia de treball de cara als mateixos joves.
Conductes: ser conscient de les accions que cadascú fa		Una de les finalitats últimes del projecte la Tarda Jove és "prevenir, detectar i disminuir les possibles conductes de risc entre els adolescents i joves del municipi, prioritàriament dels barris de Can Carbó i del Molí". Per tant, la dimensió de les conductes també s'inclou dins del projecte. En aquest cas, es troba més centrat a conductes de risc.
Social: millorar en les relacions amb els altres		Aquest no és un objectiu formulat al si del projecte. Malgrat això, en l'espai de grup les relacions són presents; encara que a nivell comunitari no és així. Per això, aquest objectiu es té en compte a la Tarda Jove tot i que no està recollit de manera explícita.
<u>2. Donar força a la comunitat com a espai de vida dels joves o adolescents:</u>		Aquest segon gran objectiu es no apareix com quelcom rellevant en l'espai d'aquest projecte. Aquest fet es pot comprovar en els objectius més petits que hi ha inclosos.
Sensibilització: ser conscient de la realitat d'aquest col·lectiu		La sensibilització no és un objectiu planificat. No es treballa de cap manera la difusió del projecte, de la tasca de les educadores ni de la realitat dels adolescents i joves. Per tant, considero que aquest objectiu no es promou des del projecte.
Accessibilitat i participació: oferir als joves o adolescents la possibilitat d'entrar en la dinàmica comunitària		Al projecte s'inclou el següent objectiu: "Fomentar la participació dels joves en espais normalitzats del municipi". Malgrat això, en el dia a dia del projecte aquest objectiu es treballa a mitges, perquè es fan només enllaços entre joves que ho sol·liciten i entitats concretes. No es promou l'accessibilitat ni la participació de tots els nois ni tampoc a les entitats del municipi de manera global.

Convivència: compartir els espais comunitaris amb els joves o adolescents		La convivència a nivell comunitari no és un objectiu del projecte. S'aborda la qüestió de la convivència al si del grup però no és així referent als adolescents i joves amb la comunitat.
Cohesió: assolir la inclusió d'aquests joves o adolescents en el si de la comunitat		Pel que fa a inclusió, el projecte recull l'objectiu següent: "Prevenir situacions i conductes de risc que es puguin detectar en els joves més vulnerables fomentant la seva inclusió social". A nivell pràctic, aquest objectiu no s'assoleix en la seva totalitat perquè, com he dit en els objectius anteriors, el treball a nivell comunitari en relació amb el projecte no té gaire rellevància.
Canvi social: modificar pensaments, estructures, relacions, recursos... dins de la comunitat		Aquest no és un objectiu que s'inclou dins del projecte.
Autogestió: dinamitzar la realitat comunitària sense la presència d'un professional		Aquest no és un objectiu que s'inclou dins del projecte.

Taula 9: Anàlisi dels objectius del projecte la Tarda Jove

METODOLOGIA

Al següent apartat es presenta l'anàlisi de la metodologia del projecte segons la mirada del model teòric³⁴.

ELEMENT	GRAU	JUSTIFICACIÓ
<u>Nivells d'actuació:</u>		La planificació del projecte inclou el treball en tres dimensions: la individual, la de grup i la comunitària com també s'inclouen al si de la idea mateixa de l'educació de carrer.
Treball individual		<p>En el dia a dia del projecte, el treball individual no pren gaire rellevància. Les educadores, quan parlen del projecte, no es refereixen al treball individual com a prioritat. És a dir, no es planifiquen objectius a nivell individual ni s'ha fet cap treball individual.</p> <p>La relació entre educadores i adolescents/joves sí que té un espai individual però és petit: la salutació en el moment de trobada i un petit diàleg, així com el moment del comiat. També hi ha espais individuals mitjançant el Facebook del projecte, a partir del qual parlen i recullen possibles necessitats per a treballar.</p> <p>El disseny d'actuacions a nivell individual no és la prioritat i així es fa palès. Per això, el treball individual és treballa a mitges.</p>
Treball de grup		<p>El treball prioritari a la Tarda Jove és encarat al grup: s'intenta motivar-los, se'ls proposen activitats, se'ls ofereix un espai de grup... És a dir, des de les educadores, el que es pretén és enganxar aquests adolescents i joves per a, posteriorment, oferir-los l'espai de la Tarda Jove com una alternativa d'oci.</p> <p>Per tant, aquest és el punt on es posa èmfasi des del projecte i és, per tant, el nivell d'actuació que més es treballa.</p>
Acció comunitària		<p>Pel que fa al treball comunitari que es fa a la Tarda Jove, pren una dimensió molt reduïda. Gràcies a la presència de la treballadora comunitària del barri dins de l'equip del projecte, es coneixen les entitats, els veïns... del barri del Molí. Malgrat això, les entitats no s'impliquen al si del projecte.</p> <p>Per una altra banda, també hi ha treball amb els instituts propers al barri molt concret que és per a difondre el</p>

³⁴ Els elements es troben explicats a l'apartat 5.2.2 d'aquest document.

		<p>projecte. Es reparteixen les educadores i van a les Aules Obertes i a altres classes per a informar de l'existència del projecte, dels horaris i de l'espai físic.</p> <p>A més, quan hi ha una demanda per part d'un adolescent o jove que vol contactar amb alguna institució del municipi (club esportiu, musical...), les educadores l'acompanyen o van a parlar amb l'entitat per a informar-los de la situació i de la demanda.</p> <p>Aquesta acció comunitària, per tant, és unidireccional: des del projecte cap a la comunitat. I a més, es fa en una mesura molt petita.</p> <p>Als projectes d'educació de carrer l'element comunitari bidireccional és fonamental. Per això, aquest és un element que no s'assoleix.</p>
<p><u>Àrees d'actuació</u></p>		<p>En aquest cas, de totes les àrees possibles que aborda l'educació de carrer (família, escola, relacions...) el projecte la Tarda Jove només es centra en el temps lliure. No es fa cap tipus de treball amb les famílies (malgrat que a la majoria se les coneix perquè estan relacionades amb serveis socials i hi ha dues professionals que formen part d'aquesta secció de l'Ajuntament), ni de col·laboració amb l'escola per a seguir els processos dels nois...</p> <p>Per tant, aquest és un element que no s'acompleix tenint en compte l'educació de carrer.</p>
<p><u>Relació educador-educand</u></p>		<p>Aquest és un dels elements que considero que menys s'acompleix en relació amb el model teòric.</p> <p>A la Tarda Jove la relació amb els adolescents és molt puntual perquè en la majoria dels casos només es troben les dues hores a la setmana que dura el projecte. Aquest element temporal condiciona tota la relació: la majoria de nois no estan motivats amb el projecte (i per això no tenen una assistència continuada), la relació està molt fragmentada.</p> <p>A més, donada la falta de continuïtat dels nois a l'hora d'assistir al projecte, les educadores surten al carrer a trobar-los i a convidar-los a anar-hi. Aquest fet, en alguns casos, ha generat pressió als nois (que així ho han manifestat verbalment) i, per tant, és una relació que els pressiona, en aquest sentit, per contra del que es</p>

		<p>planteja a nivell de relació al model teòric.</p> <p>Un dels elements que dista més de la realitat de l'educació de carrer és l'emplaçament on es duu a terme el projecte. En aquest cas, és en un Centre Cívic del poble. El que provoca l'existència d'aquest local és que, en lloc que les educadores surtin al carrer i allà duguin a terme la seva intervenció socioeducativa, els nois són els qui s'adrecen a l'espai. Per tant, l'essència de l'educació de carrer que és la que permet arribar a tots aquells que no s'aproximen a les institucions no s'acompleix en aquest projecte.</p>
<u>Organització del temps</u>		<p>Pel que fa a les fases del projecte, totes estan planificades però no acomplertes.</p> <p>Per començar, la primera fase de diagnòstic, caminar pel barri... es va dur a terme a l'inici del projecte i es segueix fent per tal de conèixer nous adolescents o joves i poder-los convidar a assistir al projecte.</p> <p>La segona fase d'acompanyament, no s'està acomplint amb cap grup. Malgrat això, hi ha un grup amb qui hi havia un pas previ a aquesta fase.</p> <p>La tercera fase no s'ha donat en cap cas ni tampoc està planificada.</p>

Taula 9: Anàlisi de metodologia del projecte la Tarda Jove

EDUCADOR

Com a últim element a analitzar, el paper de l'educador al projecte la Tarda Jove es valora partint del model teòric³⁵.

	ELEMENT	GRAU	JUSTIFICACIÓ
Competènci	<u>Capacitat comunicativa</u>		<p>Aquesta competència es desenvolupa de manera diferent segons amb qui l'apliquen les educadores.</p> <p>Per un costat, amb els nois, les converses són breus, puntuals. Un parell de frases formals i ja està. Per tant, en aquest sentit, fa falta més proximitat en les converses. A partir de la coneixença es poden extreure més idees de les converses.</p>

³⁵ Els elements es troben explicats a l'apartat 5.2.3 d'aquest document.

		<p>Pel que fa a nivell professionals, també hi ha dificultats al si del mateix equip educatiu. A vegades, la mirada de les educadores de Serveis Socials i la del Pla de Desenvolupament Comunitari són diferents i això es fa palès a nivell comunicatiu amb malentesos i distància en les paraules.</p> <p>Amb la resta d'agents, la comunicació és més fluïda perquè també és més puntual. És a dir, quan es planteja parlar amb els instituts, amb altres professionals de la zona o amb veïns, la finalitat és més clara i, per tant, més assolible.</p>
	<u>Implicar els participants i entorn en el seu procés</u>	<p>Un dels elements que dificulten el progrés d'aquest projecte és la poca continuïtat en l'assistència per part dels adolescents o joves. Aquest fet pressuposa una falta de desenvolupament d'aquesta competència.</p> <p>A més, les entitats no participen d'aquest projecte.</p>
	<u>Impuls del treball coordinat (amb l'equip de professionals i amb la xarxa de serveis i/o entitats)</u>	<p>Dins de l'equip de la Tarda Jove del Molí, el treball coordinat</p> <p>En relació amb el barri, aquest treball és molt dèbil. S'aprofita el contacte i els coneixements que té la treballadora del Pla de Desenvolupament Comunitari per a plantejar possibles propostes de treball amb els joves (tallers, col·laboracions...). Malgrat això, no es dona un treball paral·lel ni cohesionat entre les entitats, els veïns, altres professionals i l'equip de la Tarda Jove.</p>
	<u>Disseny i avaluació de les pròpies actuacions per a millorar processos</u>	<p>Des del projecte escrit, l'avaluació no queda gaire concreta, sinó que es pot anar adaptant a cada equip i a cada moment del projecte.</p> <p>Malgrat això, les educadores del projecte contínuament es pregunten què poden millorar en la seva intervenció, analitzen la situació del projecte... Tenen una mirada crítica i alhora realista, tenint en compte les limitacions temporals del projecte.</p> <p>Per a fer-ho, van dissenyar i començar a emprar una llista d'assistència per a tenir un recull dels infants que participaven del projecte.</p>
Funci	1. Conèixer i analitzar la realitat de la	Aquesta funció s'assoleix a nivell mitjà tal com diuen les seves funcions petites.

persona/grup i de l'entorn:		
<u>Conèixer la situació</u>		Com que dues de les educadores de l'equip són treballadores de serveis socials, coneixen la situació de la majoria d'adolescents que participen al projecte. Malgrat això, també és cert que la informació que en tenen està vinculada a la situació familiar i escolar i, per tant, hi ha altres temes que són més desconeguts.
<u>Diagnosticar</u>		En les sortides al carrer, les educadores observen els adolescents que es troben i, als que creuen que poden participar del projecte, els l'ofereixen. També a partir de l'espai de treball de les educadores (Pla de Desenvolupament Comunitari i Serveis Socials) coneixen realitats d'altres nois i, per tant, els conviden.
2. Realitzar un seguiment/acompanyament (individual o de grup) als participants		Aquesta funció s'assoleix a nivell mitjà tal com diuen les seves funcions petites.
<u>Planificar</u>		Sí que s'han planificat les línies generals del projecte (tot i que després de començar-lo a implementar). Malgrat això, el dia a dia no es planifica gaire, no es defineixen objectius per als grups...
<u>Adaptar-se</u>		Aquest és un element que s'ha donat fins al moment en el procés del projecte. Hi va haver un moment en què les educadores van planificar moltes activitats per a un grup de joves que s'havia aferrat al projecte. Veient que el grup passava per un moment en què preferien passar una estona lliure jugant a ping-pong o a futbol, van decidir adaptar-s'hi i van cancel·lar les programacions.
<u>Avaluar</u>		L'avaluació no està planificada ni es realitza de cap manera al dia a dia del projecte.
<u>Escoltar activament</u>		Com ja he comentat, en els moments de trobada amb els nois, la comunicació és una mica dèbil. Falta un espai de conversa tranquil·la i que permeti la comoditat del noi. Quan arriben al local, es manté una conversa breu i

		els nois comencen a jugar al que prefereixen. Durant aquesta estona el diàleg és gairebé inexistent.
<u>Donar eines i espai per a participar</u>		Des de les educadores es plantegen i dissenyen acompanyaments a altres serveis o enllaços amb elements de la comunitat o barri (entitats, veïns, altres joves...). En aquest sentit sí que s'afavoreix la participació dels infants a la comunitat. Malgrat això, és un grau de participació molt baix que tampoc es planteja augmentar. És a dir, no es té la intenció de fer un treball comunitari paral·lel per a difondre el projecte i per donar a conèixer la realitat d'aquest grup de joves.
<u>Motivar</u>		Aquest és un dels elements que considero que fa falta millorar i que els mateixos nois han expressat en algun moment. Ells a vegades perceben que el projecte és molt avorrit i no tenen la sensació de perdre's res si no hi van. Fa falta donar a l'espai de la Tarda Jove el valor lúdic, de motivació i diversió.
<u>Ser un referent durant la intervenció</u>		En la majoria dels casos, els joves tenen relació amb les educadores perquè les coneixen d'altres espais (de l'institut, Centre Obert, del barri...). per tant, sí que hi ha un vincle. Malgrat això, aquest vincle no s'està reforçant gaire en l'espai del projecte.
3. Establir connexions (i trencar esculls) entre persones, persones i entitats, professionals i persones...		Aquesta funció no s'assoleix tal com diuen les seves funcions petites.
<u>Fer de pont</u>		Com ja he comentat, un dels punts forts del projecte és l'enllaç que les educadores fan amb els projectes quan els joves els ho comenten.
<u>Coordinació/treball en xarxa</u>		En aquest sentit, el treball es fa a mitges: sí que es treballa a nivell professional però no es fa gens a nivell de la comunitat.
<u>Mediació</u>		En aquest projecte no es desenvolupa cap funció relacionada amb la mediació amb la comunitat. Com que no

		s'explica el projecte ni la situació dels xavals, ni es fa treball comunitari entre les entitats del territori, no es fan tasques de mediació.
	<u>Derivació</u>	Fins al moment, no s'han donat casos de derivació. Per tant, no s'ha desenvolupat aquesta funció.
	<u>Afavorir la inclusió</u>	En aquest sentit, el projecte es troba en una fase molt incipient i, per tant, una funció vinculada a la inclusió encara es queda massa grossa.
	4. Assolir un reconeixement social i local de la pròpia tasca/realitat dels nois	Aquesta funció s'assoleix a nivell mitjà tal com diuen les seves funcions petites.
	<u>Difusió</u>	Es duu a terme una part de difusió del projecte. Malgrat això, no es parla sobre la situació ni la realitat dels joves.
	<u>Sensibilització</u>	No es fa cap tipus de treball amb la comunitat sobre la situació dels joves ni sobre la tasca que duen a terme els propis educadors al si del projecte.
	Mirada a l'educand	Des de l'equip educatiu, es prenen els nois com a subjectes amb un drets que s'han de facilitar. Malgrat això, no es té com a punt de mira que els adolescents siguin els protagonistes de la dinàmica d'aquest projecte.

Taula 11: Anàlisi del paper de l'educador del projecte la Tarda Jove

9. RESULTATS

Aquest Treball de Final de Grau (TFG) ha generat dos resultats diferents.

Per un costat, aporta la triangulació de la informació teòrica i pràctica que pren forma amb el model teòric sobre educació de carrer per a adolescents i joves. Aquest fet dóna riquesa al treball perquè és a partir de la confluència d'aquestes dues mirades que es genera el marc conceptual de l'educació de carrer.

Per a elaborar aquest primer resultat, vaig crear unes graelles que ordenaven i relacionaven els aspectes extrets de la teoria i els de la pràctica³⁶. Aquest també és un producte que expressa de manera visual tota la informació que s'exposa al model teòric.

Aquest primer producte pot ser útil per a persones que vulguin tenir una idea aprofundida i global sobre tres aspectes fonamentals de l'educació de carrer (objectius, metodologia i paper de l'educador). A més, gràcies a les graelles, el recull teòric i pràctic permet les persones de trobar fàcilment autors o educadors de carrer que parlin de temes concrets.

A partir d'aquest model teòric, es creen les tres taules que he creat per a l'anàlisi de la Tarda Jove suposen un altre resultat que qualsevol persona podria emprar per a analitzar un projecte d'educació de carrer o que tingui el dubte de si ho és.

Per a fer-la servir, es poden tenir en compte algunes pautes:

- A la columna de l'esquerra es troben resumides les idees que es desprenen del model teòric. En cas de dubte sobre la comprensió d'alguna d'aquestes, es pot retornar al model teòric i comprendre el significat de cada ítem a valorar.
- La segona columna fa referència al grau d'acompliment de l'element en concret. Per a poder escollir el nivell d'assoliment, he emprat els colors d'un semàfor: el vermell, quan no s'acompleix; el taronja, quan ho fa a mitges; i el verd quan s'assoleix de manera completa. Per a poder escollir el grau, és important tenir clar què significa cada categoria a analitzar així com també cal contrastar-la amb la informació obtinguda del projecte concret per tal de decidir si el color d'aquell ítem és el verd, el taronja o el vermell.

Finalment, la columna de la dreta està pensada per a exposar els motius que fan que el grau escollit sigui un o altre. Aquest és un espai idoni per a tornar a recuperar la formulació de cadascuna d'aquestes categories i justificar la tria del color a partir del contrast entre aquesta i el projecte concret que s'estigui analitzant.

A continuació, mostro la graella per analitzar els "objectius" buida com a tall d'exemple per a visualitzar aquesta eina d'anàlisi:

³⁶ A l'annex 2 hi ha les graelles d'unió de teoria i pràctica.

OBJECTIUS		
ELEMENT	GRAU	JUSTIFICACIÓ
FINALITAT		
OBJECTIUS	<u>1. Apoderar el jove i/o grup de joves:</u>	
	Autonomia: ser capaç de no necessitar l'educador	
	Capacitats: augmentar les pròpies capacitats personals	
	Autoestima: gaudir d'una autoestima elevada i realista	
	Reflexió: analitzar la pròpia realitat	
	Conductes: ser conscient de les accions que cadascú fa	
	Social: millorar en les relacions amb els altres	
	<u>2. Donar força a la comunitat com l'espai de vida dels joves:</u>	
	Sensibilització: ser conscient de la realitat d'aquest col·lectiu	
	Accessibilitat i participació: oferir la possibilitat als joves d'entrar en la dinàmica comunitària	
	Convivència: compartir els espais comunitaris amb els joves	
	Cohesió: assolir la inclusió d'aquests joves en el si de la comunitat	
	Canvi social: modificar pensaments, estructures, relacions, recursos... dins de la comunitat	
	Autogestió: ser capaç de dinamitzar la realitat comunitària sense la presència d'un professional	

Taula 12: Instrument d'anàlisi dels objectius d'un projecte lligat al carrer

En segon lloc, la mateixa anàlisi del projecte la Tarda Jove suposa un resultat perquè mostra una manera de concretar els elements del model teòric per a poder-los observar en una realitat concreta. Els passos que he seguit per a fer aquesta anàlisi també són un resultat que pot servir a qualsevol persona que estigui interessada en fer una recerca d'aquest tipus o en pensar alguna manera per a fer-la.

10. CONCLUSIONS

Aquest apartat de conclusions està format per dues seccions. En primer lloc, es presenten els resultats de l'anàlisi del projecte; el segon bloc està format per les propostes al projecte per a fer que la idea d'educació de carrer (que es concreta en les tres grans temàtiques del model teòric) s'hi introdueixi.

10.1. CONCLUSIONS SOBRE L'ANÀLISI DEL PROJECTE LA TARDA JOVE

Després de realitzar l'anàlisi del projecte la Tarda Jove i, en concret, tres dels elements que el formen (els objectius, la metodologia i l'educador) a partir del model teòric que pren com a referència l'educació de carrer per a adolescents i joves, puc concloure que hi ha aspectes que s'acompleixen i d'altres que, per contra, no es materialitzen.

Pel que fa als objectius de la Tarda Jove, la dimensió vinculada a l'apoderament del jove i/o grup de joves (objectiu 1 del model teòric) es fa palesa, encara que sigui en algun dels objectius concrets, al si del projecte. Malgrat això, el segon objectiu referent a la dimensió comunitària ("donar força a la comunitat com l'espai de vida dels joves") gairebé no s'esmenta al projecte la Tarda Jove. Per tant, a nivell d'objectius, es pot dir que la vinculació amb l'educació de carrer és a mitges, ja que la part dels joves sí que s'inclou però, en canvi, la referida a la comunitat no pren gaire rellevància.

Referent a la metodologia de treball, els aspectes són diversos. Per començar, els tres nivells d'actuació (individual, de grup i comunitari) sí que es prenen com a referència en la planificació. Malgrat això, en el dia a dia del projecte el treball de grup pren més força en detriment de l'individual i del comunitari. Aquestes dos últims nivells d'actuació no són el centre d'atenció del projecte.

Quant a àrees d'actuació, la consonància amb l'educació de carrer és molt reduïda perquè en aquest cas només es treballa al voltant del temps lliure. No s'aborden altres esferes com la família, l'escola...

En relació amb la relació entre educador i educand, aquesta no segueix gaire els principis de l'educació de carrer que parlen de confiança, presència constant, relació que allibera... En el cas d'aquest projecte, donades també les limitacions temporals, la relació no està adquirint aquesta connotació i, per tant, no es pot considerar que estigui relacionada amb l'educació de carrer.

Les fases del projecte estan força relacionades amb les pròpies de l'educació de carrer per a adolescents i joves a nivell de planificació (primera fase d'aproximació, segona d'acompanyament i tercera de tancament). Malgrat això, en la pràctica del dia a dia, la primera fase sí que es va fer palesa però la segona no està tenint la característica d'acompanyar perquè falta la regularitat dels nois. Finalment, la tercera està dissenyada però encara no s'ha materialitzat. Per tant, en aquest aspecte l'assoliment és també a mitges.

En definitiva, a nivell de metodologia hi ha pocs aspectes que són els mateixos que parteixen de la idea d'educació de carrer per a adolescents i joves (planificació dels nivells d'actuació, planificació de les fases...) però la majoria disten d'aquests principis (falta d'acció comunitària, àrees d'actuació molt reduïdes...). Per tant, aquesta metodologia s'allunya més de l'educació de carrer que no pas se n'apropa.

Pel que fa al paper de l'educador, les conclusions també són diverses. Quant a competències, l'enllaç amb l'educació de carrer és més aviat baix: hi ha dues competències que prenen lloc i força de manera mitjana i les altres dues no apareixen. Es podria dir que en aquest sentit la relació és poca amb l'educació de carrer.

Quant a funcions, les dues relacionades amb els joves en concret s'acompleixen a mitges però, en canvi, les vinculades a la comunitat no es fan paleses. Per tant, es podria concloure que no hi ha gaire acord amb l'educació de carrer pròpiament dita.

En definitiva, després d'haver analitzat tots i cadascun dels elements i haver-ne extret unes idees per apartats, concloc que el projecte la Tarda Jove no aconsegueix els principis del model teòric i que, per tant, no és un projecte d'educació de carrer per a adolescents o joves.

Hi ha dos elements que, de manera especial, fan que aquesta sigui la resposta. Per un costat, la dimensió comunitària que és fonamental als projectes d'educació de carrer queda oblidada al si del projecte la Tarda Jove (és a dir, a nivell de funcions de l'educador, de competències, de nivells d'actuació, d'objectius...). Sense aquest component de treball amb la comunitat en paral·lel del treball amb els adolescents o joves, la Tarda Jove no pot rebre l'etiqueta de projecte d'educació de carrer.

En segon lloc, un element fonamental que no es dóna a la Tarda Jove és el següent: en els projectes d'educació de carrer l'espai que s'utilitza és sempre el carrer (excepte quan es fan activitats concretes o quan s'utilitza un espai comunitari per algun motiu puntual). Precisament, l'essència de l'educació de carrer és que els professionals surten a trobar els adolescents i joves a l'espai a on se senten còmodes. En el cas de la Tarda Jove, l'espai no és el carrer, sinó que és el local del Centre Cívic del barri. Les educadores surten al carrer quan els nois no van al Centre Cívic i volen oferir-los la possibilitat, així com trobar altres adolescents o joves a qui fer aquesta proposta. Aquest element és el que genera la diferència entre un projecte d'educació de carrer (que té lloc a l'espai públic) i un projecte que fa ús del carrer com una eina (de difusió, de diagnòstic...) però que no té lloc en aquest espai.

Aquests dos elements que, en el cas de la Tarda Jove no s'acompleixen (i els altres analitzats), fan que aquest projecte no pugui ser anomenat d'educació de carrer.

10.2. PROPOSTES PER A INTRODUIR L'ESSÈNCIA DE L'EDUCACIÓ DE CARRER AL PROJECTE

Per tal que la Tarda Jove pogués compartir més característiques amb l'educació de carrer, partint de les conclusions d'aquesta anàlisi, algunes propostes que podrien facilitar-ho són les següents:

- Donar més pes a la dimensió comunitària: fer difusió del projecte a les entitats i veïns, sensibilitzar sobre la situació dels adolescents i joves i, progressivament, anar-los fent partícips de les dinàmiques comunitàries, així com a la comunitat del projecte.
- Utilitzar el carrer com a lloc únic per al projecte: compartir l'espai públic (places, pista de futbol...) a on es mouen els xavals per a dur-hi a terme la tasca socioeducativa. El recurs del local del Centre Cívic és positiu per a activitats concretes o en dies de mal temps.
- Augmentar el treball en xarxa: coordinar-se amb veïns que formen part d'entitats del barri i amb altres professionals del municipi per tal de poder treballar des de la mirada global la realitat d'aquells nois. Per exemple, en el cas dels instituts, treballar més enllà del moment de la difusió del projecte. Parlar de la situació dels nois, dels canvis... És a dir, establir un marc comú de treballar.
- Ampliar les àrees d'actuació del projecte: permetre que la dimensió familiar, relacional, escolar... entrin al projecte. És important acollir el jove o adolescent amb tota la seva realitat.
- Partir de les situacions de cada noi: és important tenir un moment per a escoltar els interessos i inquietuds de cada participant. Gràcies a aquestes poden sorgir idees o línies de treball que els motivin a assistir i vincular-se al projecte.
- Incorporar la mirada global a la realitat dels participants: en lloc de centrar-se únicament en l'espai d'oci dels nois, seria molt ric introduir-hi altres dimensions de la vida dels participants (la família, els amics, els estudis...). D'aquesta manera, les àrees d'actuació que s'esmenten al model teòric s'acomplirien.

11. LÍMITS I PROSPECTIVA

Aquest apartat està format, per una banda, pels límits que aquest treball té i, per l'altra, la transferència que podrà tenir a nivell futur aquest "Gastant sola de sabata".

Els límits són inherents a totes les recerques, les decisions comporten riscos i sóc conscient que tenen conseqüències en el propi treball. En aquest cas, els límits són els següents:

- Període d'assistència a la Tarda Jove: sóc conscient que el període de dos mesos d'assistència al projecte la Tarda Jove és limitat i que si hagués estat més ampli hauria pogut realitzar una anàlisi amb més profunditat. Malgrat això, aquest va ser el marge de temps que se'm va permetre la participació i, per tant, no vaig tenir la possibilitat d'ampliar-ho. A més, vaig obtenir prou elements com per a completar aquesta anàlisi.
- Situació de l'Administració local: el fet d'haver centrat aquest treball en una experiència concreta ha suposat certes limitacions. En aquest cas, s'ha de tenir en compte la situació de la institució titular del projecte, l'Administració local. El volum de feina, les poques hores lliures, la poca flexibilitat a nivell estructural... Aquest element ha suposat en certs moments un endarreriment en els temps organitzats, una dificultat de comprensió mútua... A més, això ha generat cert grau d'inestabilitat per tots els canvis que ha provocat en el si del TFG.
- Desconeixença inicial del tema: en començar aquest treball ignorava què s'amaga darrere de l'expressió "educació de carrer". Aquesta circumstància ha generat que hagués d'informar-me partint des de zero, que a vegades se m'escapessin alguns elements als quals no havia donat importància, que em fos difícil construir una mirada global...
- Temporalitat de l'assignatura: com que aquest treball s'emmarca dins de l'assignatura de Treball de Final de Grau de 4t del Grau d'Educació Social, el marge de temps ha estat delimitat. Per això, aquest acotament ha condicionat l'aprofundiment i la voluntat de dedicació a nivell de temps.

Pel que fa a la prospectiva, després de quatre anys al Grau d'Educació Social en què hem realitzat un nombre in comptable de treballs de tot tipus que, en la majoria dels casos, no han tingut una aplicació real, se'm fa difícil pronosticar o imaginar quina transferència tindrà aquest treball.

Una idea que sí que tinc clara és que no concebo aquest TFG com un producte amb el que després pugui donar-me a conèixer o que pugui tenir una utilitat usual. Per contra, dono valor a aquest TFG per al que ha significat per a mi com a treball de tancament de quatre anys al Grau.

Pel que jo he après, considero que aquest treball pot ser utilitzat per a qualsevol persona per a comprendre què és realment l'educació de carrer i de què consta un projecte que utilitza aquesta metodologia. Es fa un abordatge profund i alhora ampli dels diferents elements que formen l'educació de carrer i, segurament, aquest fet aporta coneixements (tants des de la teoria com la pràctica) a tothom qui vulgui conèixer més de prop aquesta realitat.

A més, l'enllaç dels elements que fonamenten aquesta metodologia amb una realitat concreta permet veure l'aplicació dels temes tractats des de la mirada de la mateixa persona que n'exposa els elements teòrics.

A nivell més concret, crec que a Lloret aquest treball podrà ser aprofitat per a replantejar-se quin tipus de projecte s'està duent a terme i per a concebre quines són les característiques dels projectes d'educació de carrer de cara a una possible aplicació futura.

Més enllà d'aquest impacte futur, considero que el procés d'aquest TFG acompanyada de professionals de Lloret ha permès també certa transferència: les professionals de la Tarda Jove s'han apropiat a la realitat de l'educació de carrer des de la meva explicació i des del traspàs de lectures i altres documents; les meves aportacions en forma de preguntes, dubtes o propostes han permès de donar més força al projecte.

12. ÈTICA DEL TREBALL

Diversos moments durant aquest procés han requerit de certs principis morals que estan molt vinculats a aquells que es formulen a les Normes Deontològiques Generals dins dels Documents Professionalitzadors dels Educadors Socials:

- Principi de la informació responsable i de la confidencialitat: un cop transcrites les entrevistes als educadors de carrer, vaig creure vital de retornar-los-les per tal que ells les validessin i, per tant, acceptessin que aquella informació aparegués en aquest treball. A més, en la transcripció no he emprat cap dels seus noms.

També en el cas de les notes de camp he suprimit els noms de les educadores del projecte. De la mateixa manera, vaig fer el retorn d'un diagnòstic conjunt que vaig recollir per tal que elles donessin el vistiplau a aquella informació.

- Principi de la solidaritat professional: el fet de col·laborar amb gent fins al moment desconeguda m'ha suposat, en molts moments, tenir ganes de renunciar-hi per les maneres diferents de mirar... He sabut mantenir les ganes gràcies a la confiança en el fruit que naixeria d'aquest treball.

En paral·lel, sempre he prioritzat el respecte a les diferents maneres de concebre i entendre l'educació social. En aquest sentit, la tolerància ha tingut un paper important perquè durant aquest temps he conversat amb moltes persones amb opinions diferents a la pròpia. A més, m'he esforçat a entendre el treball de cadascú i la manera de dur-lo a terme.

- Principi de la coherència institucional: El fet de començar a contactar amb dues seccions diferents de l'Ajuntament va suposar certa complexitat. El treball entre ambdues parts no és gaire habitual i això m'ha portat a trobar-me entre dos móns als quals no volia renunciar. Per aquest motiu, vaig buscar la manera de poder mantenir la connexió amb totes dues seccions.

13. AVALUACIÓ

Per avaluar aquest treball i el propi procés utilitzo dos tipus de criteris: per un costat, aquells proporcionats per la Universitat i, per l'altre, els que he dissenyat personalment.

13.1. AVALUACIÓ DE COMPETÈNCIES DEL GRAU

El Pla Docent del Treball de Final de Grau detalla les competències que s'han de treballar. Per això, una part de la pròpia avaluació és reflexionar sobre el grau d'assoliment de cadascun d'aquests criteris des del número 0 (gens) fins al 5 (molt) i la justificació corresponent:

COMPETÈNCIA	GRAU	JUSTIFICACIÓ
1. Mostrar de forma integrada els continguts formatius i les competències adquirides associades al títol del Grau	5	Considero que he desenvolupat de manera completa aquesta competència perquè el TFG ha suposat un recull d'habilitats, coneixements, eines, estratègies... apreses i treballades al si del Grau.
2. Competències específiques: - Sostenibilitat: capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit i capacitat de manifestar visions integrades i sistemàtiques.	5	En aquest TFG he hagut de tenir una mirada global sobre l'educació de carrer aplicada a una realitat concreta. Per tant, he adquirit aquesta competència en la seva totalitat.
- Treball en equip: capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú, així com la capacitat de col·laborar en equips interdisciplinari i en equips multiculturals.	5	Tant en els seminaris propis de l'assignatura com en el treball individual, he fet servir el treball en equip com a competència transversal. En la realitat de Lloret, he treballat de la mà de professionals de l'Administració local i en l'espai universitari, amb els companys del Grau.
- Dissenyar, desenvolupar, seguir i regular processos de relació educativa fonamentats, contextualitzats i transformadors.	3	En aquest cas concret, el meu TFG no està gaire dirigit al vincle educatiu. Malgrat això, en la col·laboració amb professionals de la realitat de Lloret, amb els companys dels seminaris... sí que hi ha hagut un procés que he anat treballant. Per tant, he desenvolupat a mitges aquesta competència.
- Elaborar propostes, eines i instruments educatius per enriquir i millorar els processos, contextos i recursos educatius i socials.	5	Considero que he desenvolupat completament aquesta competència perquè d'aquest TFG es generen tres resultats (recollits a l'apartat amb el mateix nom) que poden ser aplicats per a analitzar realitats socioeducatives.
- Reconèixer la dimensió del subjecte i el cicle vital en l'acció socioeducativa.	3	Tal com he comentat en la competència relacionada amb el vincle educatiu, en aquest cas no m'he centrat en la persona destinatària del treball socioeducatiu. Malgrat això, aquest és un element que sempre està present i més quan s'analitza una metodologia de treball com és l'educació de carrer.

Taula 13: Avaluació de l'assoliment de les competències proposades al Pla Docent de l'assignatura.

13.2. AVALUACIÓ D'OBJECTIUS

Per un costat, en qualsevol avaluació és fonamental valorar el grau d'assoliment dels objectius específics planificats. En aquest cas són els següents:

OBJECTIUS	GRAU	JUSTIFICACIÓ
Elaborar un model teòric sobre l'educació de carrer gràcies a l'enllaç entre teoria i pràctica.	5	He assolit completament aquest objectiu perquè a l'apartat marc conceptual hi ha el model teòric que fa referència a tres temàtiques concretes: educador, metodologia i objectius de l'educació de carrer. Aquest model teòric és fruit de la lectura bibliogràfica feta a la primera fase del treball i de les cinc entrevistes realitzades a educadors de carrer.
Analitzar el projecte la Tarda Jove des del model teòric propi de l'educació de carrer.	5	L'apartat 7 d'aquest TFG està conformat per l'anàlisi del projecte la Tarda Jove a partir dels elements que es desprenen del model teòric previ. Mitjançant la gradació amb tres colors (verd, taronja, vermell), valoro el grau d'implementació i/o planificació de cadascun dels ítems.
Crear un instrument de valoració de projectes per a saber si són d'educació de carrer.	5	En l'acompliment d'aquest segon objectiu es genera una eina de valoració que pot ser emprada posteriorment per a analitzar altres projectes, tal com s'exposa a l'apartat resultats. per tant, considero haver assolit al màxim aquest objectiu.

Taula 14: Avaluació de l'assoliment dels objectius plantejats amb aquest treball.

13.3. APRENTATGES DE L'ASSIGNATURA

Gràcies a aquest procés de tretze mesos, he omplert la meua motxilla d'aprenentatges i habilitats en l'elaboració de tots els passos d'una recerca.

Per un costat, he après a flexibilitzar la temporalització de les fases de la recerca. El fet de col·laborar amb altres persones durant aquest treball ha requerit d'anar reajustant els terminis.

També he aconseguit dominar l'elaboració del guió d'una entrevista i a fer-ne l'anàlisi de dades.

He après, també, a anar reconduint el disseny de la recerca a mesura que anava conversant amb persones vinculades al territori.

Quant a aquest informe final, he pogut dominar l'ús d'elements formals com, per exemple, les referències bibliogràfiques, les cites al text...

Aquest treball m'ha permès de viure en primera persona què vol dir fer una recerca, contactar amb agents vinculats a la realitat, completar una fase de documentació bibliogràfica, elaborar-ne unes conclusions... Ha possibilitat l'enllaç entre la teoria feta al llarg del Grau i la realitat que he escollit com a centre del treball.

Finalment, l'aprenentatge que considero més important és el fet d'haver-me posat sola davant d'una recerca i haver-la pogut completar en la seva totalitat. Aquesta realitat em genera un grau de satisfacció molt elevat.

13.4. ATORGANT VALOR

En la meua opinió, aquest TFG té un valor que va més enllà de les competències esmentades i que considero necessari de remarcar.

Aquest treball té una virtut afegida que he intentat de transmetre al llarg de les seves pàgines. Malgrat això, també considero rellevant incloure en aquesta secció d'avaluació els diferents elements que atorguen una vàlua especial a aquest TFG i que es recullen en forma de subapartats.

13.4.1. COL·LABORACIÓ AMB UNA ENTITAT EXTERNA: L'ADMINISTRACIÓ LOCAL

A l'inici d'aquest treball, tal com he comentat a l'apartat de justificació, tenia la idea de treballar en conjunt amb l'Administració de Lloret. Durant tot el procés, ha estat així. A més, com a conseqüència del meu interès per fer d'aquest treball quelcom útil tant per a mi com per als professionals, no he pres cap decisió sense haver-la consultat i contrastat amb ells.

Aquest fet, tenint en compte les limitacions temporals dels professionals de l'Administració local juntament amb la pròpia restricció per les dates del TFG, ha provocat l'allargament en el temps de decisions, de la tria de la temàtica, de la concretització final del treball...

13.4.2. INCORPORACIÓ DE DIFERENTS MIRADES

Al llarg dels tretze mesos en què he realitzat aquest treball, he procurat de recollir, contrastar, escoltar... diferents perspectives sobre els dubtes, inquietuds, decisions que m'anaven sorgint.

És a dir, tal com es recull al diari de decisions³⁷, les meves converses amb professors diversos, amb professionals de diferents seccions de l'Ajuntament de Lloret, amb diferents companys, diversos educadors de carrer... han permès donar la mirada global i la coherència que tant necessàries m'eren. El fet d'anar corroborant les decisions, situacions que apareixien, etc. m'ha generat molta tranquil·litat en moments determinats.

Malgrat això, aquest fet també ha suposat diversos esforços. En primer lloc, ha comportat una inversió de temps, ja que el fet de voler obtenir opinions tan contrastades ha suposat hores i hores de trobades i converses. A més, també ha implicat moments de nervis perquè les opinions no sempre eren les mateixes i això ha fet que a vegades els dubtes fossin més grans i hagués d'escollir una de les dues mirades.

³⁷ Situat a l'annex 5.

Tot i aquests elements puntuals, per a mi la voluntat d'anar a saber, a parlar... sobre aquest TFG li ha aportat una riquesa que, per contra, aquest treball no hauria tingut.

13.4.3. CREACIÓ CONJUNTA DE LA DEMANDA

Al llarg del procés hi ha hagut un element transversal que, com ja he explicat, ha condicionat molt aquest treball. El fet de no presentar-me als professionals de l'Ajuntament de Lloret amb una proposta concreta (per tal que la poguéssim decidir des de la seva mirada lligada al dia a dia a la població i les meves prioritats) ha estat la columna vertebral de tots aquests mesos.

Per una banda, aquesta decisió de no anticipar-me, de no imposar... ha suposat una inestabilitat molt gran, tal com es recull a l'apartat justificació a on recullo aquest procés. Aquesta variabilitat s'ha manifestat en canvis de matisos del treball que, gairebé cada mes, anava modificant la seva dimensió. Com és lògic, aquesta realitat m'ha generat moltes angoixes donat el temps que estava delimitat per a fer aquest treball.

Per un altre costat, aquestes ganes de fer alguna cosa amb sentit per als professionals m'han suposat elements d'aprenentatge: he pogut contrastar diferents mirades dins de l'Administració de Lloret, he pogut conèixer com són les relacions dins d'aquesta, quina és la mirada dels professionals davant de treballs d'aquest tipus, he conegut la dinàmica d'una institució pública com l'Ajuntament... De fet, en aquesta línia, he sentit que estava fent d'Educadora Social, adaptant-me contínuament als ritmes, donant espai a l'altre, escoltant-lo... Per tant, l'enriquiment ha estat molt gran.

13.4.4. CONNEXIÓ AMB UNA POBLACIÓ LLUNYANA

Un dels elements que potser passa per alt però que és necessari, considero, de remarcar és el fet d'haver situat aquest treball a Lloret. El motiu és clar: la vinculació personal i la motivació de voler fer alguna cosa al meu poble.

Donat que el meu lloc de residència és Barcelona, aquest emplaçament ha suposat grans esforços de trajectes a Lloret. Per tant, les hores dedicades a aquest treball són moltes i cobren una dimensió gairebé incalculable.

A més, aquesta llunyania física també ha provocat que els temps del treball hagin estat més amplis del que hauria estat idoni.

13.4.5. INVERSIÓ ECONÒMICA

Per a finalitzar, aquest TFG ha suposat un cost a nivell econòmic. Com que la inversió en aquest sentit ha estat quantiosa, considero necessària afegir-la en aquest espai que dóna valor a la feina feta perquè opino que la meva dedicació en tots els sentits ha permès que el treball tingui la forma d'aquest informe final.

DATA	CONCEPTE	COST
17/12/2012	Bitllet RENFE anada Barcelona-Granollers	3,15 €
17/12/2012	Bitllet RENFE tornada Granollers-Barcelona	3,15 €
19/12/2012	Peatges anada Barcelona-Lloret	3,70 €
19/12/2012	Peatges tornada Lloret-Barcelona	3,70 €
19/12/2012	Gasoil trajecte Barcelona-Lloret-Barcelona	20 €
08/01/2013	Tren anada Barcelona- Blanes	4,15 €
08/01/2013	Peatges tornada Lloret-Barcelona	3,70 €
10/01/2013	Tren Barcelona-Barberà del Vallès	4,70 €
15/01/2013	Peatges anada Barcelona-Lloret	3,61 €
22/01/2013	Tren anada Barcelona- Blanes	4,15 €
22/01/2013	Peatges tornada Lloret-Barcelona	4,76 €
29/01/2013	Gasoil trajecte Barcelona-Lloret-Barcelona	10 €
29/01/2013	Peatges Barcelona-Lloret-Barcelona	9,52 €
05/02/2013	Peatges Barcelona-Lloret-Barcelona	9,52 €
05/02/2013	Gasoil trajecte Barcelona-Lloret-Barcelona	20,00 €
12/02/2013	Peatges Lloret-Barcelona	4,52 €
15/02/2013	Peatges Barcelona-Lloret	4,52 €
19/02/2013	Peatges Barcelona-Lloret-Barcelona	9,52 €
19/02/2013	Gasoil trajecte Barcelona-Lloret-Barcelona	20,00 €
22/02/2013	Tren anada Barcelona- Blanes	4,15 €
26/02/2013	Tren anada Barcelona- Blanes	4,15 €
01/03/2013	Tren anada Barcelona- Blanes	4,15 €
04/03/2013	Tren anada i tornada Blanes- Barcelona- Blanes	8,30 €
30/05/2013	Impressió de l'informe final (còpia a color, còpia en blanc i negre i enquadernat)	50,00 €
durant els mesos	Cafès durant les trobades	10,00 €
TOTAL		207,12 €

Taula 15: Despeses econòmiques del TFG.

Tal com deia a l'apartat 3.1, gastar sola de sabata té certes dificultats, elements molt positius, suposa trucar moltes portes, desgasta molt, alhora que és molt enriquidor... i és important tenir en compte que tots aquestes fets tenen un preu tant econòmic, com material, com humà que s'ha de visualitzar, tenir en compte i valorar.

14. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- Ajuntament de Granollers. *Plec de clàusules tècniques per a l'adjudicació per concurs públic d'un contracte de serveis per a la gestió del serveis d'educadors d'intervenció comunitària*. [Document tècnic]. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2012. [19 desembre 2013]. Disponible a: https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/portalfileretrieving.pscp?reqCode=retrieveFile&docHash=a42be67d713987deea4e1b295d346603&fileId=5314595&capId=644003&idTS=5284450
- Ajuntament de Granollers (2013). *Ajuntament de Granollers*. Recuperat 23 setembre 2012, des de <http://www.granollers.cat/node/17/programa-dintervencio-comunitaria>
- Ajuntament de Lloret de Mar, secció Benestar i Família. (2007). *Diagnosi sobre la situació de la infància i joventut a Lloret de Mar: Document de conclusions*. Document tècnic, no publicat. Lloret de Mar: Ajuntament de Lloret de Mar.
- Ajuntament de Lloret de Mar, secció Benestar i Família. (2011). *Mapa de vulnerabilitat (Resum executiu)*. Document tècnic, no publicat. Lloret de Mar: Ajuntament de Lloret de Mar.
- Ajuntament de Lloret de Mar, Pla Local d'Inclusió Social. (2012). *DAFO sobre el projecte la Tarda Jove*. Document tècnic, no publicat. Lloret de Mar: Ajuntament de Lloret de Mar.
- Ajuntament de Lloret de Mar, Pla Local d'Acollida i Ciutadania. (2012). *DAFO sobre el projecte la Tarda Jove*. Document tècnic, no publicat. Lloret de Mar: Ajuntament de Lloret de Mar.
- Ajuntament de Lloret de Mar, Serveis Socials d'Atenció Primària. (2012). *DAFO sobre el projecte la Tarda Jove*. Document tècnic, no publicat. Lloret de Mar: Ajuntament de Lloret de Mar.
- Ajuntament de Lloret de Mar, secció Benestar i Família (2013). *Projecte la Tarda Jove*. Document tècnic, no publicat. Lloret de Mar: Ajuntament de Lloret de Mar.
- Ajuntament de Santa Maria del Camí. *Pla municipal de Serveis Socials de Santa Maria del Camí. Any 2010*. [Document tècnic]. Santa Maria del Camí: Ajuntament de Santa Maria del Camí, 2010. [5 febrer 2013]. Disponible a: <http://ajsantamariadelcami.org/blog/ajuntament/serveis-municipals/serveis-socials/>
- Arranz López, S. (2011). El educador de calle: científico y poeta. *Revista d'Educació Social (RES)*, 14. Recuperat 15 novembre 2012, a http://www.eduso.net/res/pdf/14/educalle_res_%2014.pdf
- Asociación Cultural la Kalle i M. Arquero (coord.) (1998), *Educación de calle: Hacia un modelo de intervención en marginación juvenil*. (2a ed.). Madrid: Editorial Popular.
- Asociación Navarra Nuevo Futuro. (2013). *Asociación Navarra Nuevo Futuro*. Recuperat 30 setembre 2012, des de <http://nuevo-futuro.org>.
- Asociación Semilla. (2013). *Asociación Semilla para la integración social*. Recuperat 7 octubre 2012, des de <http://www.asociacion-semilla.org>.
- Ayuntamiento de Salamanca, Familia e Igualdad. (2013). *Educación de calle y construyendo mi futuro*. Recuperat 8 desembre 2012, des de

http://familiaeigualdad.aytosalamanca.es/es/familiaeinfancia/convivenciafamiliar/recursosocioeducativos/seccion_0005

- Ayuntamiento de Vitoria-Gasteiz. (2013). *Web de la ciudad de Vitoria-Gasteiz*. Recuperat 15 febrer 2013, des de <http://www.vitoria-gasteiz.org/we001/was/we001Action.do?aplicacion=wb021&tabla=contenido&idioma=es&uid=2dc965e11d470e8efc7f94>
- Barbero, A. (1998) Práctica sugerente: educación en medio abierto en Brasil (pedagogía de rua). *Revista de intervención socioeducativa*, 8, 127-139. Recuperat 30 novembre 2012, a <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=188725>.
- Castillo, M. A. (2004). Medi obert com a espai i com a intervenció socioeducativa amb infància i adolescència en situació de risc social. *Educació social, Revista de intervenció socioeducativa*, 27, 143-160. Recuperat 25 novembre 2012, a <http://www.raco.cat/index.php/EducacioSocial/article/view/165463>
- Castillo Carbonell M.A. (2005). *Present i perspectives de futur dels programes socioeducatius en medi obert a les comarques gironines: una avaluació aproximada*. Tesi doctoral no publicada, Universitat de Girona, Girona. Recuperat 15 gener 2013, des de <http://www.tdx.cat/bitstream/handle/10803/7970/Tmcc.pdf;jsessionid=B76C3E73AAACB338D263CB3CCE6705C1.tdx2?sequence=1>
- Comas, M. i Funes, J. (2011). *Educadores i educadors de carrer: de l'opció ideològica a l'opció tecnicometodològica*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Consell Comarcal de la Segarra. (2013). *Pla d'Inclusió i cohesió social*. Recuperat 15 febrer 2013, des de http://ccsegarra.cat/mapa_recursos_inclusio/fitxa.php?id=Educador+de+carrer.+Consell+Comarcal+de+la+Segarra
- De Blas Y., Muñoz M., Navas E., Rezola J., Vallés P. i Vallespi O. (1989). *Pioneros, educación en libertad: Un modelo de intervención en medio abierto*. Madrid: Editorial Popular.
- Dynamo Internacional. *Guía internacional sobre la metodología de la educación de calle en el mundo*. [Document tècnic]. Brussel·les: Dynamo Internacional, 2008. [15 desembre 2013]. Disponible a: http://www.travailderue.org/wp-content/uploads/2012/08/guia_internacional_ES.pdf
- Dynamo Internacional. *Segundo Foro Internacional "Palabras de Calle". Recomendaciones de los educadores de calle contra la pobreza y la exclusión social*. [document tècnic]. Brussel·les: Dynamo Internacional, 2011. [10 gener 2013]. Disponible a: <http://travailderue.org/wp-content/uploads/2012/07/recomendaciones-educadores-2010.pdf>
- Dynamo Internacional. (2013). *Dynamo Internacional Street Workers Network*. Recuperat 22 novembre 2013, des de <http://travailderue.org/es>.

- Grup educadors de carrer i treball amb menors. *Memòria d'activitats 2011*. [document tècnic]. Mallorca: GREC, 2011. [30 gener 2013]. Disponible a: <http://www.grecmallorca.org/Memories/memoria%20conj%202011.pdf>
- Instituto de Reintegración Social de Álava. (2013). *IRSE, Instituto de Reintegración Social de Álava*. Recuperat 10 setembre 2012, des de <http://irsealava.org>
- Llena A. i Parcerisa A. (2008). *La acción socioeducativa en medio abierto: Fundamentos para la reflexión y elementos para la práctica*. (1a ed.). Barcelona: Editorial Graó.
- Soto J. (coord.), Vázquez P., López C., Martínez L. i Graña E. (2001). *Manual del educador de calle*. (5a ed.). Vigo: ASETIL Educación de Calle.

15. ANNEXOS

15.1. ANNEX 1: TRANSCRIPCIÓ I CATEGORITZACIÓ D'ENTREVISTES ALS EDUCADORS DE CARRER

15.1.1. ENTREVISTA ALS EDUCADORS DE CARRER 1

EC1.1= color blau
EC1.2= color taronja
Tots dos= negre

(OriProj/Mot) Una mica per contextualitzar... Aquí fa tres anys, hi havia el servei de Casal de Joves, un servei tancat de tarda. Llavors vam venir a fer una formació i vam proposar tot un tema d'educació de carrer i en aquest moment va ser quan es va començar a implementar.

Tu estaves al Casal de Joves?

(OriProj/Mot) No, no. Jo vaig venir a fer la formació. Doncs aquest model és un model... jo sóc de Vitoria i el model...

Véns d'allà que hi ha un moviment molt "xulo" d'això, no?

(OriProj/Mot) Sí, sí, molt guai.

Llavors jo vaig venir a donar aquesta formació i ens van fer l'encàrrec de crear un programa d'educació de carrer. Llavors aquest programa té la base de Vitoria, que allà és una figura molt recorreguda, el programa porta 25 anys, està en constant evolució... es dediquen moltes hores per a pensar, remenar... I a més ara estan connectats a la Xarxa Internacional.

Llavors, aquí es va fer l'encàrrec en què el Casal no funcionava, hi havia unes dinàmiques horroroses...

No funciona què vol dir: que no venien xavals?

(OriProj/Mot) Venien xavals però els que venien ho feien amb conductes molt destructives. I després de fer tot aquest plantejament es va dir que el que podíem fer era tancar el Casal i sortir al carrer. En lloc que els xavals vinguin cap a l'equipament, nosaltres anem als seus espais de trobada i des d'allà comencem a generar coses amb ells.

(Metod/FasIni) Llavors, la primera fase, quan comença un programa d'educació de carrer a què et dediques? A fer carrer. Durant el primer any vam fer carrer, mirar punts de trobada, començar el contacte amb nois... (Metod/DescGen) En el moment en què detectàvem unes necessitats, aprofitàvem aquestes necessitats (per exemple, "ens agrada jugar a futbol"), la detectàvem i començàvem a crear un espai de joc per a ells. Aquest va ser el primer any.

Després els nois ja ens coneixien, ja no era aquells dos policies secretes que caminen pel carrer sense saber qui són i què fan, sinó que ja ens coneixien. I aquí ja vam començar a fer un treball molt més intensiu, els xavals amb qui havíem contactat... És que aquí hi ha tanta cosa que...

(Metod/NivAct) Amb aquests amb qui havíem contactat vam començar a fer plans de treball específic a nivell de grup, perquè la nostra tasca és a nivell de grup. La diferència entre Serveis Socials i nosaltres és que a Serveis Socials s'encarreguen del tema individual, nosaltres del grup, de com es relacionen i com se situen dins de l'entramat.

El tercer any va ser que ja teníem tot el tema del reconeixement per part de la població i xavals assolit i comencem a entrar en tot un tema comunitari on ja comencem a crear xarxa i a aprofitar de les entitats que són del municipi.

És molt gran la població?

No, té menys d'un km².

I d'habitants?

14.000, més o menys.

Llavors és més petit que Lloret, perquè jo estic comparant... Sí, sí, llavors és petit.

Sí, sí, és molt petit.

Vull dir que és fàcil fer-se reconèixer si és un lloc més petit.

(Dif) Sí, sí. Clar. És que te'l recorres ben ràpid.

(Metod/DescGen) I bé, en principi aquí estem nosaltres. És a dir, treballem en parella educativa. I, bé, ara aquest any (o ja vam començar l'any passat) a obrir una altra vegada l'equipament, perquè clar nosaltres necessitem un espai per a fer activitats i la resta. I ja que hi som, aprofitem.

També per a nosaltres creiem com a valoració que ens falta personal. Vull dir, si tu estàs a un Casal, tampoc pots dedicar-te a fer carrer i llavors és una mica la barreja i a vegades penses... Llavors què fem? Dediquem un dia exclusiu a fer carrer. No quedem amb ningú i ens dediquem a fer recorregut pels punts de trobada, fent nous contactes o trobant-te gent que no vindria al Casal. I xerres al carrer i ja està. Després, als matins, el que sí que hem fet, a partir d'un projecte que es diu Schoolwalkers, que és anar als patis dels col·legis, doncs l'hem assumit com una part de la nostra rutina de treball. Llavors, sabent que a l'institut van tot els xavals, perquè l'escolarització en principi és obligada, el que fem és anar als patis i aprofitem un altre espai de trobada amb xavals.

El mateix dia que feu el dia que feu carrer?

(Rec) No. Hi anem matins.

O sigui, no té perquè ser el dia que aneu a fer carrer?

(Rec) No, no. Els dimarts i dijous anem als patis, en principi. Però si després hi ha alguna cosa especial, has de parlar amb algun noi... O si t'has de coordinar amb l'escola, perquè també ens coordinem amb el TIS i amb la psicopedagoga de l'escola... Bé, és com una figura que intenta estar en contacte amb els diferents espais on els joves es relacionen i amb les persones i agents que tenen contacte amb ells.

És molta feina.

(Metod/DescGen) Sí, sí. S'ha d'estar present, més o menys, però en la mesura del possible has d'estar-hi, no sé, t'han de veure per l'institut, que també ens convé... I clar, amb els anys, la nostra figura és més reconeguda i també reclamen. I des dels instituts, ens va costar al principi però ara amb els TIS i el psicopedagog tenim molta relació, potser no fem coordinacions o reunions...

Però hi ha una línia de treball, no?

(Metod/DescGen) Sí, sí.

Jo crec que això és més important que cinquanta reunions.

(Metod/DescGen) Quan hi ha qualsevol cosa ens ho diuen i nosaltres també. Quan hem de parlar amb la TIS o amb la psicopedagoga per diferents casos... doncs ho fem.

Què és per a vosaltres l'educació en medi obert?

(ConEdCar) És una educació no formal on el context i espai d'intervenció es realitza un acompanyament en els espais on els joves interaccionen.

Es va fer un diagnòstic, no? Suposo que sí, si hi havia aquesta demanda.

(OriProj/Diag) Sí, però realment no es va fer. Vull dir, se'n va fer un dos anys abans mirant l'anàlisi de la realitat però no va servir. Llavors al començament sí que hi va haver una part primera de diagnòstic però es va fer tot seguit. Nosaltres mateixos vam començar, vam detectar, vam mirar i vam dir "podem tirar cap a aquest costat".

Què és el que es fa, a nivell de la feina que feu?

(ProjConc) **El que fem nosaltres realment és acompanyar els adolescents al llarg del seu procés personal.**

De quina a quina edat?

(Destin/Edat) **De 12 a 18.**

Us heu plantejat d'ampliar l'edat?

(Destin/Edat) **No, perquè som dos. No arribem.**

Ah, ho vau delimitar pel nombre de professionals?

(Destin/Edat) **No, es va delimitar així però a nosaltres, per exemple, el que ens passa és que ara tenim nois que ja teníem abans que ara tenen 18 anys. Llavors, en principi els has de donar de baixa perquè si no, sent dos, no podem treballar, no tenim temps ni per treballar amb els que comencen a primer. Compta que tots els que tens van pujant però en van entrant d'altres de primer d'ESO. Llavors sí que teníem pensat fer un projecte amb +18, el que passa és que ens costa molt per qüestió de temps però sí que hi ha un plantejament de fer alguna cosa amb nois de més de 18 anys més enfocada a una taula jove...**

Temes de participació i així...

(Metod/DescGen) **Sí. I sí que fem coses, el que passa és que no hi ha un projecte encara perquè com que no tenim temps... Fem potser coses molt puntuals i per no perdre aquesta relació amb ells. I perquè ells tampoc la volen perdre, perquè si ells la volen perdre pel que sigui... tenim nois que no veiem i ens els trobem pel carrer i ens saludem i prou. Però, clar, si són nois que tenen 18 anys però hi ha una demanda, una necessitat que encara requereix una persona allà, doncs ho intentem però és complicat.**

Perquè de quants joves estem parlant?

(Destin) **De joves al municipi o dels que tenim a base de dades?**

Amb qui treballem.

(Destin) **Ara, atesos, són 120. Atesos amb pla de treball.**

Bé, amb qui considereu que treballem.

(Destin) **Sí. Però després n'hi ha uns altres amb qui tenim relació i amb qui es fa treball puntual. Que te'ls trobes al pati i "Me pasa no sé qué, podrías..."**

O sigui, que encara és més de 120.

(Destin) **Sí, però més de 120 potser són coses puntuals o mantenir el contacte.**

Sí, serien com dos grups.

(Destin) **Sí. Podries comptar que de les hores del pati no coneixem tothom (perquè els de primer d'ESO ni a tots els alumnes coneixem) però de 2n, 3r i 4t d'ESO coneixem moltíssim nens. I llavors, d'una manera o altra, hi ha qui et saluda i ja està, hi ha qui t'ignora, i hi ha amb qui hi ha contacte i han d'estudiar i vénen aquí i et diuen "Me dejas una sala para estudiar?"**

Clar, llavors són molts adolescents...

(Destin) **Sí, sí. Clar, van passant els anys...**

I es va fent gran el número i això és positiu perquè vol dir que alguna cosa funciona. Si faltessin adolescents podria haver-hi un problema.

(Destin) Amb els 120 no vol dir que hi hagi la mateixa intensitat a principi de curs que cap al mig, o cap al final. O potser amb un grup comences en un moment determinat, després van al seu rotllo i després tornen. Però són els nois que tenim amb qui fem un seguiment més proper.

I llavors hi ha diferents grups?

(Metod/NivAct) Sí. Nosaltres fem un pla de treball i dins d'aquest separem els nois en grups naturals i alguns són grups que muntem nosaltres per mateixes característiques i el que fem és una situació diagnòstic, marquem uns objectius amb els seus indicadors i marquem una mica quines accions i quins recursos utilitzarem.

Suposo que partint de demandes d'ells...

(Metod/NivAct) Exacte. Partint de demandes d'ells i també comptant amb Serveis Socials, amb instituts...

I famílies també?

(Metod/NivAct) No. Famílies és Serveis Socials. Nosaltres el que fem és el contacte amb Serveis Socials. Coneixem les famílies perquè el poble és petit i ens coneix tothom però nosaltres no fem entrevista amb famílies. Pots fer una trucada però és més aviat de Serveis Socials.

Sí, perquè ells ja recullen aquesta informació. No és que quedi penjada la informació.

(Metod/ExisTrebXar) Dels 120 que tenim a la base de dades, hi ha un percentatge relativament alt que està atès també per Serveis Socials. Llavors, treballem de manera conjunta: ells amb les famílies i nosaltres amb els joves.

Nosaltres, dins de tota l'àrea que es diu Àrea d'Acció Social i Cultural, tenim una pauta a Serveis Socials i l'altra la tenim al departament tècnic: parlem d'Igualtat, Salut, Cultura, Joventut... que seria aquest despatx.

I ens coordinem amb tots els tècnics que calgui.

De manera separada?

(Metod/DescGen) Sí, quan es fan reunions de coordinació de l'Àrea. Però nosaltres com a Equip d'Adolescència, ens coordinem perquè, si necessitem parlar d'algun tema amb Salut, doncs fem una reunió amb ells. Portem algun projecte conjunt amb Salut, també, i amb Igualtat. I elles, per exemple, ens demanen si podem anar a fer un taller a l'institut... Llavors, quan arriba la festa major, treballem conjuntament amb Cultura, perquè es fa treball amb joves per a incloure'ls a la festa major i es fan activitats fetes per ells i, per això, treballem amb els diferents tècnics.

Home, és guai perquè hi ha aquest punt de reconeixement. Que si ells necessiten alguna cosa també us ho diuen.

(EducCar/Rel) Sí, sí. De fet, moltes vegades vénen i diuen "ja sé que esteu molt ocupats però...". Per tant, vénen des de l'altra banda. Clar, tots els temes que tinguin relació amb adolescència ens arriben a nosaltres. Això no vol dir que haguem de dur a terme projectes nosaltres però ens arriben, d'una manera o una altra. Potser amb Educació hi ha coses que no perquè són més d'institut però qualsevol cosa que passi i que tingui a veure comunitat...

Si hi ha un servei d'orientació et demanen si coneixes el noi... I també es fa a vegades orientació o intervenció conjuntes.

Que bé! És que estava pensant que l'altre dia vaig anar a veure un noi que va ser educador de carrer d'una ciutat concreta. I m'explicava que van tancar el projecte perquè ja no feien falta, perquè havien aconseguit que els recursos es mobilitzessin, la distància entre entitats i el grup es va reduir, els xavals ja eren capaços d'anar a les entitats a demanar o proposar i llavors van decidir retirar-se perquè ja no feien falta. I, clar, això és el somni que tots aquest processos acabessin bé: "marxo perquè ja no faig falta perquè tot tira endavant". I m'hi heu fet pensar perquè ells em van dir que van començar a treballar amb els joves i paral·lelament amb les entitats per a afavorir el treball en xarxa.

D'acord, quins objectius té el projecte?

(Obj/ObjProj) Els objectius de projecte són objectius de programa: programa d'Àrea d'Acció Social i Cultural. Llavors són: tema socioemocional, projecte de vida, comunitari... Són quatre objectius grans. Treballar tots els aspectes socioemocionals del jove, el seu projecte de vida, el tema relacional i el tema de participació comunitària. I d'aquí surten tota una sèrie d'objectius específics i (Av/Form/Av) després hi ha molts indicadors perquè, com que nosaltres hem de valorar joves de 12 a 18 anys, llavors el mateix objectiu serveix per a tothom però els indicadors no. Llavors, tenim moltíssims indicadors. I depenent del grup en fem servir uns o uns altres, perquè si no seria impossible.

I no seria real la relació.

Els objectius que us plantegeu són a curt o a llarg termini?

(Obj/LlargTem) A llarg.

Poden anar variant?

(Obj/Mod) No. Els generals no, els específics sí que van canviant.

Suposo que en el treball amb cada grup sí que van variant.

(Obj/Mod) Sí, sí. Hi ha uns objectius generals per a treballar amb tota la població d'adolescents i amb infància... hi ha unes coses a les quals es vol arribar a llarg termini. Llavors, per a arribar-hi, es considera des de l'Àrea que s'han de treballar aquests quatre blocs: socioemocional, relacions, projecte de vida i comunitari (formar part de).

Llavors, a partir d'aquí, sí que els objectius sobretot és amb la llista d'indicadors que tenim. Depenent del grup n'utilitzem uns o altres i potser hi ha grup amb qui no prioritzem treball el projecte de vida encara perquè potser han de treballar primer aspectes relacionals i potser aquest any no ho hem marcat en aquest grup però potser l'any vinent sí. Depèn del grup en fem uns o altres.

I depèn del moment també, suposo.

(Obj/Mod) Sí.

Amb quina metodologia de treball plantegeu l'educació de carrer? Perquè hi ha llocs on es fa treball individual, de grup i/o comunitari, però pel que m'heu dit és de grup tirant a comunitari...

(Metod/NivAct) Nosaltres fem tres blocs. Per una banda, de l'individual en principi se n'encarrega amb Serveis Socials però en crear el vincle i la relació és individual i, per tant, se'n fa, potser des d'un altre aspecte i no fent l'estudi familiar com fa Serveis Socials però sí que es fan intervencions individuals. Llavors, a nosaltres, per encàrrec, ens han demanat que ens centrem en el tema de grup i llavors és on nosaltres fem el pla de treball. És a dir, nosaltres no el fem a nivell individual, perquè aquest el porta Serveis Socials i diu cap a on s'ha d'anar. I el comunitari és un aspecte que nosaltres considerem important.

I l'aneu fent?

(Metod/NivAct) Sí.

I de quina manera, per exemple?

(Metod/NivAct) Doncs, per exemple, ara hi ha la festa major. Doncs ara tenim l'EGMB és una entitat i es fa la Sala Roja aquí (ho porta un noi de l'EGMB juntament amb el coordinador) i llavors fem activitats conjuntes amb joves i l'EGMB. També amb el Banc del Temps, intentem vincular-hi joves perquè considerem que és una entitat que dona espai a joves i que volen. Llavors, per a fer el contacte, una noia del Banc del Temps ve aquí a fer un taller de dansa del ventre i aquesta és una manera d'apropar-se als joves.

I, per exemple, l'any passat vam fer un taller de poesia. Vam portar una entitat. I fem activitats conjuntes. Però costa que els joves es vinculin a entitats. Sí que s'ha aconseguit que algun grup de joves col·labori de manera més autònoma amb alguna entitat, per a donar-la a conèixer. Amb el Banc del Temps ja hem fet coses...

També vam provar un grup que volia ballar i, quan el Casal estava tancat, vam pensar de vincular-ho amb l'Associació de Dones per a la Igualtat i aquestes els deixaven l'espai però no va funcionar.

Jo crec que això ens costa en general a les persones. Això de mantenir un compromís, anar a un lloc...

(Metod/NivAct) Sí, però no va funcionar potser per una falta d'enteniment. Hi havia una diferència d'edat important i a vegades a la gent els costa acceptar una mica...

Obrir les portes i així?

(Metod/NivAct) Depèn de qui, sí. I amb els joves passa, perquè en general en tenen una percepció d'irresponsabilitat... I depèn del jove encara més. I llavors costa una mica. Per això mirem de treballar amb entitats molt... **Sí, coses molt puntuals.** I amb persones.

I que sempre sigui una experiència positiva i no hi hagi el rebuig.

(Metod/NivAct) Exacte, perquè si no després costa molt. I el Banc del temps és una entitat on hi ha persones que estan acostumades, els agrada, entenen... les veus interactuar amb els joves i penses que s'hi pot comptar. I amb l'EGMB també. Però ja està. No hi ha gaire entitats més.

Solen ser adolescents amb algun risc?

(Destin/Carac) Hi ha de tot. Però Déu n'hi do.

Nosaltres no separem "normalitzats" o "no normalitzats" més que res perquè entenem que el procés personal d'hormones i de canvis genera unes dificultats. Estar en conflicte amb l'autoritat, amb un mateix, busques quin sentiment has de triar, quin projecte de vida... per això nosaltres vam decidir fer-ho universal.

Recerca de la teva identitat... és una etapa de molts canvis. Adolescència ve de "dol", estàs en dol amb el nen. O sigui, perquè estàs deixant una cosa enrere, és una etapa de conflicte.

Per això nosaltres no fem la diferenciació, perquè tothom és susceptible de tenir una persona que l'acompanyi en aquest procés.

El que passa és que ja hi ha nois que ja tenen uns recursos, que ja s'han buscat una activitat o una família darrere o pel que sigui que els nois que tenen una família darrere que està a sobre pels estudis i altres coses doncs trobes que hi ha nois que potser veus a l'hora del pati però després tenen extraescolars, han d'anar a casa a fer els deures, han quedat amb la seva mare o pare o germana i, per tant, no vénen ni te'ls trobaràs al carrer ni quedaràs amb ells perquè no cal, ja estan fent coses.

No troben a faltar una figura.

(Destin/Carac) No, no els cal. Perquè ja tenen muntada la seva xarxa i ja està. Però clar, hi ha nois que no, la qual cosa no vol dir que sigui de Serveis Socials. Que després dóna la casualitat que a la base de dades la majoria són de Serveis Socials... doncs sí. També té sentit, perquè potser passen més hores al carrer, més hores sols... però també tenim molts nois que no.

I, per exemple, amb els diferents grups heu unit dos grups encara que siguin molt oposats i intentar fer una cosa conjunta o sempre es procura mantenir el grup?

(Metod/NivAct) No, no. Es treballa de manera en grup perquè va bé.

I perquè a l'adolescència el grup és fonamental.

(Metod/NivAct) Però sí que hi ha grups que s'ajunten. Per exemple, els dies de futbol potser hi ha tres grups junts.

De quina manera es realitza el primer contacte?

(Metod/FasIni) N'hi ha moltes...

Alguna, a mode d'exemple.

(Metod/FasIni) El primer contacte és "buenos días", "buenas tardes", "buenas noches", "hola", "¿qué tal?", "hasta luego". Això és el primer contacte perquè no pots anar més enllà. El "buenas, feliz año", cada cop que passis per un lloc i et trobis la persona, doncs aprofites. Primer potser no et contesten però quan en portes tres ja responen.

Això, jo moltes vegades comento la mateixa anècdota: tu vas tots els dies a la mateixa hora a fer un cafè a un bar. Llavors, entres el primer dia i ningú et saluda. Van passant els dies i a les dues setmanes acabaràs parlant amb el noi que llegeix el diari i comentareu les notícies, perquè ja és una persona familiar. Potser no saps el nom en aquest moment però t'ha donat l'entrada perquè parlis amb ell.

Ja no ets un estrany.

Exacte. I no ets una persona agressiva. Ja no és "qui és aquest i per què passa per aquí?". Llavors, normalment, la nostra forma de contacte és aquesta: figures properes i familiars.

I us presenteu com a...?

(Metod/FasIni) Educadors. Com a educadors d'adolescents, perquè és difícil d'explicar "educador de carrer". I en realitat nosaltres treballem amb adolescents en els diferents espais.

I algun tancament que hagueu fet? Per exemple, un grup que arribi als 18 o que decideixin marxar...

(Metod/FasFin) Sí, sí. Sí que es fan. Es fan per diferents motius. No tancament, no que tanquis. Hi ha grups que s'han donat de baixa perquè en un moment determinat ja no tenen interès per venir i tu no pots obligar ningú a venir. Si no tenen interès, no s'han de forçar les coses sinó que s'ha d'estar allà per en un moment determinat poder fer el que calgui o per acompanyar o per donar recursos o vies per tal que trobin les seves sortides. Però si un decideix no estar allà doncs s'ha de respectar.

Després també hi ha grups que potser ja tenien 18 i 19 anys i sí que vam decidir "l'any vinent ja no quedarem, perquè ens treu temps per a quedar amb nois que potser ho reclamen més o tenen més necessitats" i llavors sí que s'han donat de baixa per l'edat i perquè veiem que no... i donar de baixa no vol dir donar de baixa i ja està.

(Metod/DescGen) Nosaltres treballem en tres fases quan entra un xaval al programa: començar a fer el contacte, encara no hi ha confiança, se li proposen activitats fent un seguiment...; en el

moment en què aquest noi entra i podem dissenyar línies del pla de treball i es fan una sèrie de correlacions s'entra a una fase de motivació; i després en alguns casos el que passem és a una fase de seguiment. És a dir, aquest grup de 18 anys, diem "no continuarem quedant", el vincle està fet, tenim relació, ens estimem moltíssim... però ja toca que vosaltres continueu. En qualsevol moment poden tornar a venir però ja serà d'una manera molt més puntual, des de la relació de dir "m'ha passat això, què puc fer?", o simplement per anar a fer un cafè. I això ja seria una fase de seguiment.

Com un profe quan deixes de ser alumne seu i hi ha hagut bon rotllo i l'alumne el va a veure...
(Metod/DescGen) Sí.

Havia apuntat si es treballa des d'una perspectiva sistèmica, en el sentit dels diferents elements que... i pel que m'heu dit es que sí perquè treballem amb tothom.
(Metod/PersSis) Sí.

Quines dificultats i avantatges suposa el treball en xarxa?

(Metod/DifPotTreXar) La dificultat per coordinar-te amb tothom amb qui és necessari coordinar-se. Després, per entendre'ns entre tots perquè cadascú és especialista en el seu tema i costa a vegades parlar d'una mateixa cosa i costa que tothom tingui en compte o vegi la persona en la seva globalitat, perquè cadascú està com centrat en el seu departament separat.

I una altra és la distància. No és el mateix coordinar-nos amb els tècnics que hi ha aquí a l'Àrea que és molt fàcil i també tenim uns objectius de programa que hem de seguir i estem tots dins d'un mateix programa i és molt fàcil. Però clar quan has de coordinar-te amb Policia, per exemple, és.. No és que sigui difícil, és difícil trobar el moment, quedar, entendre'ns... no a ells només, a tots dos. I per a mi aquesta és la dificultat del treball en xarxa, que a vegades costa trobar el moment i aprofitar-lo realment, no estar cadascú parlant del seu tema.

La part bona és que també t'aporta una informació a la qual tu no arribes. Per exemple, la coordinació amb Serveis Socials t'aporta informació, a l'escola un comportament d'un xaval que amb tu fa una cosa determinada un altre lloc la fa diferent i això t'ajuda a encarar el pla de treball.

I les avantatges haurien de ser totes, perquè és el que s'hauria de fer. No pots treballar sol. Hauríem de treballar tots en una mateixa línia de treball, que és el difícil.

I per nosaltres és molt important i la tenim molt clara. Nosaltres no estem sols i hem d'estar col·laborant constantment amb gent.

Com són i de quina manera es valoren els èxits que s'aconsegueixen? El com es valoren, una mica els indicadors anirien per aquí...

(Av/ÈxitForVal) De vegades són coses molt... o sigui, els èxits, quins èxits?

El que tu entenguis: pot ser un objectiu molt gran o a aconseguir que una persona deixi de rebutjar-te, o vingui a demanar-te ajuda, o t'expliqui una cosa personal que fins al moment no havia fet. Els passos en positiu, no sé com dir-ho.

(Av/ÈxitForVal) És que em costa veure les coses com un èxit o un fracàs.

I quina paraula diries?

(Av/ÈxitForVal) Realitzar la teva feina com l'has de fer i ja està. Perquè l'èxit... que un noi... per a mi l'èxit seria, no per a mi, l'èxit pel noi, és a dir, que el noi tingui eines per a resoldre els seus problemes en un futur, que el noi aprengui a resoldre els seus conflictes vitals d'una manera que a ell li aportin benestar, que sigui capaç de conviure al món que vivim i amb la societat en què estem, que es valori a si mateix, que sigui feliç... per a mi això és un èxit.

Jo crec que és un procés, vull dir, aquesta feina és un procés i el que ara fa pot ser que demà no ho faci, demà passat hi torni... perquè al final no deixem tots de ser persones.

un èxit el podria veure com que els professionals o les persones que estan treballant amb els joves es coordinin i treballin per al benestar i l'autonomia d'aquella persona.

Quina és la teva funció?

(EducCar/Fun) **Acompanyar els adolescents.**

Estar al seu costat. Estar.

I acompanyar què vol dir per a vosaltres?

Estar. Estar allà. Per a mi, acompanyar és estar allà per acompanyar aquella persona en la recerca d'eines, de solucions, de motivacions, d'interessos, de camins, d'objectius... i és estar.

Sí, sí. I és estar atent. Estar pendent. En aquest moment estàs aquí i estic atent que no em necessites. Potser aixequés una mà i dius: què necessites.

Quines competències fan falta per a aquesta tasca?

(EducCar/Comp) **Empatia, per exemple. Bon humor.**

Sentit de l'humor també?

(EducCar/Comp) Sí, sí. I tant.

Paciència. Capacitat d'escoltar, responsabilitat, saber on estàs (el lloc que ocupes) per no passar els límits. **Visió realista, la coherència.** Autenticitat, ser com ets. També penso que un educador hauria de ser molt conscient del que és, és a dir, que s'hagi treballat ell primer les competències socioemocionals i etcètera per a saber com mirar l'altre i per no projectar en l'altre coses que potser les portes tu. **Conèixer les teves potencialitats i carències i aprofitar-les.** També creure en l'altre, perquè si no hi creus li faràs mal (sense voler o depenent de com el miris...).

Com és la relació amb els adolescents, a nivell general?

(EducCar/Rel) Molt propera. És una relació de confiança però separant. Està clar que hi ha l'educador i la diferència. O sigui, podem parlar en el mateix idioma. Per nosaltres, els educadors som les figures adultes.

En quins conflictes us heu trobat més sovint?

(EducCar/Conf) **Amb els joves o amb general?**

En general.

(EducCar/Conf) Potser a vegades els conflictes són interns, de no acceptar els propis límits, no pots solucionar la vida a ningú i tu arribes on arribes. **La impotència de dir, ostres, això...** Emportar-se les coses a casa és un problema que, mica a mica, jo personalment, vaig aprenent perquè si no et debilita molt i no serveix per a res. Per això has de saber fins a on pots arribar. Hi ha situacions on no pots fer. Tu pots fer en el moment en què estàs amb la persona però després no. Això per una banda. Després, si parlem a nivell de joves... des de conflictes... **D'autocontrol.** A- Baralles, enfrontaments amb els educadors... **Temes relacionals, parlar malament d'un noi...** Bullying, consums diversos, petits delictes... Que aquí també entra en conflicte una cosa amb la qual no saps com actuar. Davant de segons quines situacions és difícil. No per l'apreci que tinguis a la persona, sinó la possibilitat d'obrir vies per a fer coses i a vegades depèn del que facis no saps si estàs obrint o tancant. A vegades estàs en el conflicte aquest de "sóc educador" però per altra banda "sóc educador però no sé si això que faré és educatiu, no sé si servirà per a res. És difícil a vegades" i això em genera conflictes a mi. **Sí, sí.**

Com planifiqueu la tasca?

(EducCar/Plan) Fem un pla de treball a l'inici del curs. Després, en teoria el revisem ara (mes de gener). I després a final de curs fem una memòria. Després també tenim el programa i a final de curs en fem una avaluació, que són tots els objectius.

Setmanalment fem reunions de coordinació i fem modificacions o seguiment en una mateixa línia...

I els xavals participen de planificar el que es farà?

(Metod/Part) Sí, en les activitats de grup. Quan parlem de pla de treball no parlem d'activitats.

Són els objectius, suposo.

(Metod/Part) Sí, la situació diagnòstic. Depenent d'aquesta, doncs poses un objectius o altres, uns indicadors o altres, unes accions o unes altres... però no defineixes les activitats. Llavors intentem definir-les amb els xavals. Però això a vegades coses molt, perquè avui volen fer cuina i demà ballar i demà passat perruqueria. Però sí, intentem sempre partir dels seus interessos. Depèn del grup és més fàcil i n'hi ha que no saben ni què volen.

De quins recursos disposeu/ (humans, espacial, materials...)? Humans, imagino que vosaltres dos i la resta de gent de la xarxa. Espacials aquí i a nivell de material doncs...

(Rec) El material d'aquí del Casal d'Infants. El material és compartit. Si volem jugar a futbol demanem la pilota a Esports. Fem servir espais i materials d'esports, del Casal d'infants...

O dels mateixos xavals. Podem jugar a futbol a una plaça i ells porten la pilota.

Tampoc en feu servir gaire.

(Rec) No, no. Potser amb algun grup fas una manualitat perquè els agrada. Que podríem utilitzar-ne, sí, però sempre si hi ha un al·licient.

Es fa difusió/sensibilització d'aquesta tasca? Per què?

(Dif) És que aquí hi ha dues parts: una que és expressament d'educació de carrer (que no fem cap difusió) i després tot el que fa referència al Casal. Nosaltres el vam crear per a compaginar el tema de grup i fem una cessió de sales i això seria el Casal: a la Sala Roja, com que és conjunta, intentem crear festes, activitats puntuals, que hi hagi una programació... i per a tot això sí que es fa difusió. O aprofitem que un grup de 30 xavals fa futbol i fem una lliga amb esports. La difusió la fem des d'allà. Però de la resta no fem difusió perquè ells s'apropen i nosaltres convidem.

Si el grup fa una activitat en concret sí que es fa difusió. Llavors hi ha un grup de periodistes que quan es fa la festa major o festa aquí ells fan la cobertura de les notícies, ho envien a premsa.

És diari o ràdio?

(Dif) És del butlletí informatiu municipal que surt cada dos mesos.

Quins efectes/conseqüències està tenint/ha tingut fins al moment el treball que fas? (conseqüència pel barri, pels participants...).

(Av/ÈxitForVal) (Av/Form/Av) És difícil de valorar. Com a indicador tenim que s'ha augmentat el nombre d'intervencions i xavals atesos (podria ser un indicador). Un altre és que al poliesportiu i a la biblioteca no hi ha tants conflictes amb joves. Però no sabem si és per nosaltres o per altres temes. Hi ha tantes coses...

Però que pot ser...

(Av/ÈxitForVal) Sí, podria ser.

Però, per exemple, allò que diu, aquest grup després de passar per aquí ha estat capaç de dissenyar el seu projecte de vida... o no ho sé.

(Av/ÈxitForVal) sí, però a mi, per exemple, a l'hora de fer les avaluacions a mi sempre em passa. Jo no puc dir que aquesta persona ha encarat la seva vida perquè no ho penso. Perquè potser jo apporto el meu granet de sorra, potser en un moment determinat tu estàs allà però és la persona qui fa.

Sí, simplement és allò de “després de tres anys de treball amb un grup, noto que...”.

(Av/ÈxitForVal) aquestes dades que són així seria que s'han reduït les incidències, que hem derivat nens, que portem més casos amb Serveis Socials (i que han modificat el pla individualitzat). Però és que no ho saps realment. Tu poses el teu granet i després hi ha tot el tema de la persona. De la família, dels amics, de la comunitat... Tu penses “serà per nosaltres?” pot ser. Però tu penses que ho ha fet ell perquè l'evolució és seva. Que potser nosaltres hi hem posat o no? És una altra cosa. No però sí que un altre indicador és que vénen molts més joves al Casal per a fer activitats culturals o artístiques (per les quals deixem les sales).

Ja fa quatre anys que esteu treballant, oi?

Sí, anem cap al quart.

Quina és l'evolució que està tenint aquesta tasca aquí? Hi ha hagut molts canvis?

(Av/Evol/Proj) Cada vegada s'estabilitza més. Són figures molt reconegudes a nivell de població i professional. Entres a la biblioteca i saben de sobres i se't dirigeixen pel nom. A la biblioteca com a qualsevol lloc. Jo crec que l'evolució és aquesta. I després, molta més presència dels nois... Més nois a la base de dades. També es visibilitza molt més el col·lectiu adolescent a nivell comunitari. S'han fet moltes més accions a nivell comunitari on els joves han participat tant en l'organització, planificació i execució. Es va fer un túnel del terror que van organitzar els adolescents i van venir una barbaritat de persones, per exemple. Les festes que es fan aquí, van a les reunions de festa major amb diferents entitats...

Quins consells donaries a altres professionals que comencin aquesta tasca?

(AltInf/Cons) Pacència i que és una feina a llarg termini. Que confiïn. Que mirin la part positiva sempre del que tenen davant, i que sigui una cosa on estigui còmodes i que s'ho creguin.

Hi ha alguna anècdota que t'agradaria compartir?

(AltInf/Anèc) Això del túnel. Per això t'ho deia, perquè em va fer molta il·lusió. Van estar un mes treballant molt, fent el túnel, organitzant els actors i la decoració, preparant la música... tot. Van decorar tot aquest passadís. Van estar tres hores perquè no volien que ningú es quedés sense entrar-hi.

Quants ho muntaven?

(AltInf/Anèc) Uns 30.

Déu n'hi do! Un grup tan gran no és fàcil de començar a treballar...

(AltInf/Anèc) No, no. Però molt bé perquè n'hi havia que eren més gran i cadascú es va organitzar en cada sala. Els gran revisaven com estaven les sales i si faltava alguna cosa...

Una altra cosa també molt graciosa és que anem pel carrer i comença a saludar-te gent que no coneixes. “Hombre, Ana, qué tal? Cómo va? Feliz año”. Marxem i li pregunto “la coneixes?”, “no”.

És que amb adults... i potser és el pare o la mare d'aquell noi... Una altra cosa molt guai és quan fa temps que no treballes i, per exemple, l'altre dia van venir uns nois esperaven a la finestra i venien

a saludar i potser ja no els veus perquè estudien fora o el que sigui... i t'agrada que vinguin a veure't. L'altre dia també en va venir un que feia mig any que no veia...

Quines dificultats i potencialitats té aquest treball?

(AltInf/DifPot) **Potencialitats...** Jo crec que és una manera d'estar a prop dels adolescents; és una manera de saber què li està passant i com li està passant; i també la figura de proximitat et dona la rapidesa que l'adolescència demana, vull dir, "em passa això i necessito una persona que m'ajudi a gestionar-ho. Tinc aquestes persones i llavors puc anar al pati que sé que entren a aquesta hora per aquesta porta o vaig al Casal..." i jo crec que això és positiu. **Dificultats...**

un altre aspecte positiu per a mi és que com així quan tens un Casal de Joves o un espai, està molt bé però no arribes a molts joves i moltes vegades es dona que un espai jove acaba anant-hi, de tota la població adolescent que hi ha al municipi, potser no arriba ni a un 10% i sempre són els mateixos, perquè també això impossibilita o a vegades dificulta els altres joves, perquè depèn del grup que hi hagi doncs anar-hi sol ja costa molt, o si ets més petit...

Si és un grup amb qui no has tingut bon rotllo doncs no hi aniràs...

(AltInf/DifPot) Clar, i sempre hi aniran els mateixos... Si fas coses molt puntuals de tallers potser sí. Però anar-hi cada dia normalment ho acaben fent un parell o tres de grup. I hi ha molta gent que queda fora. I penso que d'aquesta manera ens dona la possibilitat d'arribar a més joves. Que no vol dir que tothom tingui la necessitat que tu estiguis allà, però si més no tenen la possibilitat i et veuen i saben que hi ets i no han d'anar ells a enlloc sinó que ets tu qui s'apropa a ells i arribes a més joves que no en un espai.

Això per una banda. Després una altra cosa molt bona és que et dona la possibilitat de veure moltes persones que, tot i no donar símptomes o no destacar, tenen una necessitat que algú estigui allà i que els ofereixi un espai de lleure perquè ja que en altres espais no troben el seu lloc o no s'hi senten bé, com a mínim que tinguin un espai on aquestes persones a qui els costa relacionar-se i estar, que pateixen a nivell acadèmic o a l'escola, doncs que tinguin un espai on puguin estar.

Voleu afegir alguna informació?

(AltInf/Inf) No, que jo li diria a algú que l'important en aquesta figura és que pels nois tu ets un punt que els pot ajudar a connectar amb tot el que tenen al voltant.

15.1.2. ENTREVISTA A L'EDUCADOR DE CARRER 2

¿Qué es para ti la educación de calle?

(ConEdCar) El Programa de Educación de Calle (PEC) articula una intervención socio-educativa en Medio Abierto. Esta intervención se dirige a aquellos niños, niñas y jóvenes en los que confluyen factores sociales, familiares y/o personales que ponen en dificultad o peligro su pleno desarrollo personal y social. El objeto de la misma es apoyar, garantizar y optimizar el proceso de tal desarrollo, pretende por tanto desarrollar la competencia personal y social, actuando en el propio microsistema¹ del menor, esto es en la relación del menor con su entorno social más próximo (interacción individuo, comunidad y entorno desde una perspectiva teórica y práctica sistémica, ecológica).

En el caso de esta ciudad, el PEC y sus educadores/as son un recurso integrado en la red de servicios y programas sociocomunitarios con los que cuenta la ciudad en cada una de sus zonas, formando parte de los Equipos Sociales de Base.

¿Cómo y por qué se creó esta figura en esta ciudad??

(OriProj/Mot) El *Programa de Educación de Calle Municipal* encuentra sus antecedentes en la confluencia de actividades que varias asociaciones con el apoyo de la Administración Municipal, desarrollaron durante los años 1986-88 con grupos de jóvenes desocupados y con comportamientos "marginales". Estas actividades dieron lugar a la puesta en marcha, en algunos barrios de la ciudad del llamado *Programa Socio-educativo de prevención de inadaptación juvenil*.

La valoración de esta experiencia aconsejó la necesidad de incluir el trabajo con ese colectivo de jóvenes en un proyecto municipal preventivo que contemplara el proceso de desarrollo y socialización desde la infancia hasta la inserción en la vida adulta. Resultado de este nuevo planteamiento fue la elaboración del *Proyecto Municipal de Trabajo de Calle con Jóvenes* (1988).

El modelo de organización adoptado fue la adscripción de un/a educador/a a cada una de las zonas de la ciudad, mediante un contrato de prestación de servicios. De esta manera en 1988 se realizó el primer concurso de proyectos para la provisión de los servicios de educación de calle en las diferentes zonas. Ante la falta de figuras profesionales para dar cobertura al servicio, en 1990 se organizó, desde el Ayuntamiento, el segundo curso de Formación de Educadores especializados (en 1987 se había organizado un primer curso).

¿Cuál es la tarea que se lleva a cabo en este programa?

(ProjConc) Los Educadores y educadoras de Calle son profesionales que desarrollan una intervención educativa directa en medio abierto, su sujeto de trabajo está estrechamente relacionado con una dinámica relacional y es elemento fundamental en la definición de su campo de intervención. Es una intervención educativa directa (acción-reflexión-acción), sustentada en la relación con el menor, donde éste adquiere un papel protagonista, en su propio contexto y entorno (dimensión relacional). La relación de ayuda (concepto relacionado con el acompañamiento y que se constituye como concepto clave en el quehacer de los y las profesionales en los Servicios Sociales de Base) como base para potenciar el cambio, la transformación.

El Programa de Educación de Calle se sitúa en los Servicios Sociales de Base porque comparten objeto, que no es otro que la integración social de personas y colectivos en situación de exclusión social y/o desventaja. Los educadores de Calle se integran en los equipos técnicos de los Servicios Sociales de Base, ubicados en los Centros Cívicos, donde de forma interdisciplinar trabajan en equipo con el resto de profesionales. Además trabajan en red junto a otros profesionales de la intervención social.

La incorporación efectiva en los Servicios Sociales de Base determina el trabajo interdisciplinar no solo con los menores sujetos del Programa sino también con las familias de éstos en planes de intervención dirigidos también al contexto familiar. El contexto familiar de los niños, niñas y jóvenes es clave en el trabajo con éstos, de ahí que trabajadoras sociales, psicólogas y educadoras y educadores de calle trabajen estrechamente para orientar la intervención desde los diferentes ámbitos, cada uno dentro de lo que son sus propias competencias y funciones.

Se configura, por lo tanto, como un Programa de prevención secundaria que complementa la intervención que a nivel primario y terciario se desarrolla en el ámbito de los Servicios Sociales en nuestro municipio. Sin olvidar que constituye un apoyo de aquellos programas, servicios y profesionales que se ubican en otros frentes de la intervención social (carácter transversal, interdepartamental e interinstitucional), sin olvidar a la comunidad, de la que forman parte estos niños, niñas y jóvenes (servicios y personal de educación, salud, cultura, asociaciones, voluntarios.....).

¿A qué franja de población atiende? ¿Por qué?

(Destin/Edat) Los destinatarios del Programa son niños, niñas y jóvenes, entre las edades de 8-18 años, (Destin/Carac) en los que confluyen determinadas condiciones que ponen en riesgo su pleno desarrollo psico-social, entre las que se pueden destacar:

- Contexto familiar que pone en riesgo el pleno desarrollo del menor.
- Hábitos y comportamientos que constituyen un riesgo para la salud física, psíquica y social.
- Relación conflictiva con el medio social.
- Comportamientos que podrían constituir actos delictivos.
- Relación con grupos que presentan problemas de inadaptación y/o marginación.
- Aislamiento social.
- Absentismo escolar / Inadaptación escolar.
- Desocupación pasiva.
- Dificultades de integración social por pertenencia a minoría étnica.

¿Qué características tienen los participantes?

(Destin/Carac) La población atendida presenta una serie de factores e indicadores de riesgo. Las problemáticas existentes indicadoras de riesgo se pueden distinguir agrupadas en tres niveles: Factores de riesgo en función del contexto social, en función del contexto familiar y en función de las características personales del niño, niña o joven, factores relacionados con la niñez y juventud en riesgo psico – social, y que hacen referencia a las diferentes áreas de desarrollo (personal, relacional, formativo-laboral y comunitaria-sociocultural. El grado de riesgo o dificultad social dependerá de la intensidad y combinación de las diferentes variables aquí indicadas y determinará, por consiguiente, los diferentes perfiles de niños, niñas y jóvenes.

¿Cuáles son los objetivos del programa?

(Obj/ObjProj) Los objetivos que guían el Programa son:

- Detectar a los niños, niñas y jóvenes que se encuentran en riesgo o sufren dificultades en su desarrollo psico-social.
- Apoyar el proceso de socialización de esos niños, niñas y jóvenes, desarrollando y generalizando conocimientos, competencias, actitudes e intereses, para ayudarles a superar las dificultades en su desarrollo psicosocial (en contextos de oferta propia o en contextos normalizados).

- Ayudar en la adquisición de hábitos para la mejora la cualificación personal y profesional.
- Ayudar en el desarrollo personal de los menores mediante la adquisición de hábitos saludables.
- Favorecer la integración social de estos niños, niñas y jóvenes en los recursos, redes y sistemas sociales normalizados y adaptados (educativos, formativos / laborales, socio - culturales, deportivos....).
- Participar, junto con otros profesionales de los Servicios Sociales de Base, en el abordaje interdisciplinar de los casos, potenciando de esa manera el trabajo con las familias.

¿Son a corto o a largo plazo?

(Obj/LlargTem) Los objetivos anteriores son los objetivos generales para el Programa de Educación de calle. Estos objetivos son adaptados en cada una de las zonas de la ciudad, a sus características y necesidades y las de los jóvenes en un Plan de Intervención anual.

¿Pueden ir variando?

(Obj/Mod) Los objetivos generales, propios del Programa, son estables mientras dura la concesión de prestación de servicios con el Ayuntamiento, adaptándose cuando se revisa el Marco Técnico Municipal del Programa. Los objetivos en zona se revisan anualmente al realizar los Planes de Intervención para las diferentes zonas de la ciudad.

¿Se hace trabajo individual, de grupo y/o comunitario?, ¿De qué modo se realiza el primer contacto? ¿Y el cierre?, ¿Se trabaja desde una perspectiva sistémica (teniendo en cuenta los diferentes espacios donde circula la persona/grupo?, ¿Se lleva a cabo un trabajo en red con entidades, personas y agentes políticos de la ciudad? ¿Por qué? ¿Qué dificultades implica este hecho?

(Metod/DescGen) La metodología que sustenta el Programa de Educación de Calle, y por lo tanto la acción del Educador, sigue el proceso propio de la intervención social, un proceso en el que partiendo de una realidad social dada se opera en ella con el fin de conseguir una realidad diferente, considerada mejor. Esto permite tener en cuenta la multitud de variables que intervienen en la práctica educativa, favoreciendo el que establezcamos prioridades, sabiendo a qué demandas y necesidades vamos a dar respuesta, los recursos con los que vamos a contar, etc. Pero esta acción a la que nos referimos debe estar organizada, es decir planificada, de tal manera que con los recursos y la información disponible se obtengan los objetivos previstos, sobre todo teniendo en cuenta la necesidad de adaptación a una realidad que es muy cambiante y que exige atención y flexibilidad, entre otras cosas (la planificación facilita la orientación a la realidad).

(EducCar/Plan) Se trata, por tanto, de planificar la intervención y ello supone la articulación del proceso en una serie de momentos:

- Conocimiento de la realidad en la que se va a operar, constituida en nuestro caso por el niño, niña o joven en relación con su sistema social, atendiendo tanto a los problemas como a los recursos que esa realidad ofrece. Es la fase que algunos denominan “diagnóstico” de la realidad, que no es otra cosa que la realización de una evaluación previa de las necesidades (necesidades sentidas o percibidas, necesidades expresadas, necesidades comparadas y necesidades normativas) y los recursos.
- Explicitación de la nueva situación deseada, mediante el establecimiento de objetivos a conseguir en cada situación. Estos objetivos pretenderán contestar a la pregunta para qué.
- Elaboración de programas y proyectos concretos, articulando las acciones y estrategias (tácticas), recursos y herramientas necesarias, que permitan llegar a la situación deseada, atendiendo a los cambios que se van operando y los recursos a emplear. Esta fase permite saber cuál es el objeto, los/as destinatarios/as del proyecto, las actividades, tareas y

técnicas a desarrollar, los recursos humanos y materiales necesarios, la secuenciación y temporalización de lo programado, así como el espacio donde se va a desarrollar la intervención y el espacio que abarca.

- Conocimiento de la situación a la que se llega y comprensión del proceso seguido, así como de las dificultades que van surgiendo durante el mismo. Esta evaluación permitirá el ajuste del Programa, tanto en su estructura metodológica como en la idoneidad de su respuesta a las necesidades y demandas de la realidad en la que se está operando. Se trata de constatar los logros, la cobertura de necesidades de los/las destinatarios/as del Programa analizando los factores que han incidido en la consecución o no de los objetivos proponiendo, si es menester, cambios en el proceso de planificación, en alguna de las fases e incluso en el mismo objeto del programa o proyecto.

(Obj/ObjProj) Este proceso es el que guiará la intervención en los distintos ámbitos que se contemplan en el Programa. Para la organización de esta intervención el método que mejor responde a las características de la misma es el trabajo en base a Proyectos de acción socioeducativa. Proyectos que activen y optimicen la participación, la competencia personal y la interacción social. Planificar la intervención no se entendería sin contextualizar el Programa de Educación de Calle. El programa de Educación de Calle se desarrolla en el marco de los Servicios Sociales de Base municipales dirigiendo su intervención a niños, niñas y jóvenes en situación de riesgo social. Son niños, niñas y jóvenes que desarrollan relaciones problemáticas con el medio y que en muchos de los casos confluyen factores personales, familiares y / o sociales, que dificultan los procesos de desarrollo y socialización.

(Metod/NivAct) El Plan De Intervención Socioeducativo se propone en los tres ámbitos: individual/familiar, grupal y comunitario. La intervención del PEC (Programa de Educación de Calle), en este ámbito viene definida por la acción coordinada y planificada desde el Equipo del Servicio Social de Base (donde se sitúa el Programa), que se concretará en planes y programas de intervención individuales - familiares, grupales y/o comunitarios, trabajando en colaboración y coordinación con los diferentes agentes sociales en labores de prevención e integración, así como la sensibilización de la comunidad.

(Metod/ExisTrebXar) Para lograr una efectiva integración, tanto personal como social, de los niños, niñas y jóvenes que se encuentran en situaciones de riesgo o dificultad, uno de los factores clave es la acción protagonista y participativa de la comunidad misma, emprendiendo acciones que faciliten la incorporación práctica de éstos en su propio entorno social y comunitario.

¿Cuál es tu función?

(EducCar/Fun) Las funciones a desarrollar por los profesionales que específicamente están relacionados con la ejecución del PEC son las que dimanan del Marco Técnico Municipal del Programa de Educación de Calle y periódicamente son contrastadas con el Servicio de Acción Comunitaria del Departamento de Intervención Social del Ayuntamiento de esta ciudad.

Hacemos referencia al recurso clave del Programa de Educación de Calle, que lo constituye la figura del/a educador/a y su propia acción para apoyar el desarrollo del niño, niña o joven a través de la relación que mantiene con el o ella.

Funciones del educador:

- Adecuar el Programa a la zona y población concretas (implica un conocimiento de la realidad), estableciendo los objetivos específicos y realizando la programación de la intervención a desarrollar en el periodo de tiempo contemplado.
- Potenciar la detección de jóvenes a través de coordinaciones con profesionales de otros ámbitos (educación, salud...), a través del contacto con agentes de la comunidad (personas relevantes de asociaciones, parroquias y grupos parroquiales...), sin obviar la detección a través del contacto directo en espacios abiertos (en “la calle”) o cerrados.
- Atender a niños, niñas y jóvenes comprendidos entre 8 y 18 años que se encuentren en una situación de riesgo de exclusión o inadaptación social (desde el análisis de la realidad y el conocimiento en profundidad se pueden detectar situaciones de riesgo o exclusión social).
- Establecer los objetivos y planes de trabajo individualizados o participar en la implementación de planes individuales/familiares cuando se haya establecido una intervención interdisciplinar en el caso (facilitando y apoyando el crecimiento personal y grupal en cuanto a actitudes, hábitos, valores, en cuanto al desarrollo de capacidades, intereses, deseos y motivaciones.
- Facilitando medios, recursos, alternativas, potenciando la inserción social y la participación, en definitiva acompañando en el proceso madurativo de estos/as menores). Trabajar, junto al resto de profesionales (tanto si los profesionales referentes son de su propia zona o de otra zona), con las familias de estos menores, implicándose en los planes a implementar (integrando el plan socio educativo en el plan general de intervención con la familia), visualizando su presencia e intervención (información a las familias y acción presencial), participando en entrevistas conjuntas, visitas a domicilio, seguimientos.
- Elaborar el Plan de trabajo de la zona y la memoria correspondiente.
- Trabajar en equipo, analizando, compartiendo criterios, poniendo en común experiencias, opiniones e ideas, implementado proyectos. En este sentido aportar al Servicio Social de Base la información de la que dispone, así como de su perspectiva profesional, acerca de la población sujeto del programa y de la zona, contribuyendo de esta forma a la intervención individual / familiar / grupal y comunitaria.
- Desarrollar las mediaciones contempladas en la programación implementada en el Programa de Educación de Calle y otro tipo de actividades comunitarias contempladas el Plan Director de Programación Comunitaria y en la programación anual del Equipo del Sº Social de Base siempre que respondan a los objetivos propios del Programa.
- Mantener la coordinación y la colaboración con otros profesionales de la intervención social que trabajan en la misma zona, posibilitando, de esta forma, una articulación de las acciones que se dirigen a la población sujeto del Programa, intentando sensibilizar a la comunidad para intentar resolver de forma conjunta los problemas y dificultades de los menores en situación de riesgo y dando protagonismo a los propios menores.
- Evaluar la idoneidad y la efectividad de la intervención, tanto a nivel individual, como en los ámbitos grupales y comunitarios (incluyendo los proyectos interzonales), elaborando conclusiones que permitan la toma de decisiones.
- Mantener el sistema de documentación preciso.
- Gestionar el dinero librado para el desarrollo de las mediaciones programadas y presentar a su entidad los justificantes de los gastos realizados.

¿Qué competencias hacen falta para este trabajo?

(EducCar/Comp)Estos serían los requisitos que exige el marco técnico para un educador o educadora.

FORMACIÓN:

- Grado de titulación media en disciplinas relacionadas con la de Educador
- Social o con las ciencias humanas, sociales o de la educación.

- Conocimiento de las características de la población a la que se dirige el Programa.
- Conocimiento de los principios y normativas legales relacionados con la
- Infancia.
- Conocimiento de métodos y técnicas pedagógicas, sociales y psicológicas.
- Conocimientos de intervención socio-educativa.
- Conocimiento de la política social del Ayuntamiento respecto al sector de la
- Infancia.

APTITUDES Y VARIABLES DE PERSONALIDAD:

- Madurez personal.
- Capacidad de empatía, de aceptación de los demás tal como son.
- Equilibrio en el posicionamiento ante las interrelaciones sociales, evitando el distanciamiento personal al mismo tiempo que una excesiva implicación.
- Capacidad para establecer límites, para generar alternativas, para ser modelo de referencia para estos menores.
- Posicionamiento realista ante su labor, que suponga conciencia de las dificultades de la misma sin maximizarlas.
- Capacidad de análisis de situaciones sociales (implicación desde una lectura en profundidad de las causas que determinan las situaciones que viven, y orienta los procesos de crecimiento personales y colectivos).
- Capacidad de trabajo en equipo y con la comunidad.

¿Cómo es la relación con los participantes?

(EducCar/Rel) La relación con los jóvenes y niños se basa principalmente en el vínculo afectivo, por ello son relaciones inicialmente frágiles que con el tiempo van cogiendo fuerza e intensidad. El contacto habitual y a largo plazo genera un fuerte vínculo, convirtiéndose el educador, para lo bueno y para lo malo, en una figura de referencia en las vidas de estos jóvenes. Teniendo que mostrar desacuerdos, aprobaciones, ternura,....

¿En qué conflictos te has encontrado con más frecuencia?

(EducCar/Conf) Los conflictos más frecuentes vienen relacionados con las agresiones físicas y verbales entre los propios jóvenes. Conflictos que generalmente son manejadas por los educadores y que bien utilizados pueden transformarse en importantes recursos educativos.

¿Cómo se planifica el trabajo?

Véase metodología

¿De qué recursos dispones para tu trabajo (humanos, espaciales, materiales...)?

(Rec) El/la propio/a educador de calle se convierte en el principal recurso humano en la intervención educativa. Además de este profesional existen otros: El Programa de Educación de Calle se implementa como parte de los Servicios Sociales de Base, donde existen otros profesionales de la acción social (trabajadoras sociales y psicólogos/as) en un primer nivel organizativo bajo la dirección y supervisión de una figura de Responsable que aúna y globaliza la labor del Servicio Social de Base.

Otro tipo de recursos son aquellas mediaciones educativas que el educador y educadora llevan a cabo y que sirven bien para sustentar el marco de relación de estos con el niño, niña o joven, bien para preparar o para acceder a recursos normalizados. El/la educador/a establecerá en su

programación las mediaciones educativas a realizar. En todo caso, éstas deben satisfacer los siguientes criterios:

- Las mediaciones educativas no constituirán un fin en sí mismas.
- Duración corta o media en función de sus objetivos pero siempre limitada.
- Adecuadas al contexto cultural y socio-económico de los menores a las que van destinadas.
- Tener en cuenta las capacidades de los propios menores, con el fin de
- potenciar su participación.

Otros recursos son los recursos existentes en la comunidad y que se dirigen a la población sujeto del Programa. Estos recursos constituyen tanto apoyos para la intervención que se lleva con los niños, niñas y jóvenes, como en el proceso de integración para avanzar en su proceso de socialización. Es evidente que la disponibilidad de este tipo de recursos y su flexibilidad y adaptación a las necesidades de la población del Programa son un aspecto determinante en el desarrollo de la intervención que se articula desde el mismo.

¿Qué efectos/consecuencias está teniendo o ha tenido el trabajo de calle (para el barrio, las personas...)?

(Av/ÈxitForVal) El trabajo comunitario permite sensibilizar e implicar a los agentes sociales de los barrios en las problemáticas que presentan los jóvenes y niños en situación de riesgo. La creación y el mantenimiento de proyectos que actúen como factores de protección o compensatorios de las desigualdades son responsabilidad de los propios educadores, bien poniéndolos en marcha, manteniéndolos o nutriéndolos de jóvenes y niños.

La incidencia a nivel individual es más variable, dependiendo de muchas variables, tiempo de intervención, intensidad, profesionales implicados, problemáticas, continuidad en el proceso educativo,... Si bien la intervención con los jóvenes se basa principalmente en un vínculo emocional, en la relación, presentándose el educador como un adulto que actúa como referente positivo. El trabajo a nivel individual se puede valorar a más largo plazo (cuatro o cinco años), entendiendo que la presencia del educador en la vida de estos y estas jóvenes actúa como factor compensador de ciertas carencias.

¿Cómo se recoge la tarea que se hace? ¿Y cómo se evalúa?

(Av/ForRec/Fein) (Av/Form/Av) El sistema de evaluación del Programa de Educación de Calle responde a la necesidad de obtener información sobre la evolución de los niños, niñas y jóvenes en el Programa, además para valorar si el Programa se adecua a las necesidades. Con un triple objetivo:

- Ofrecer información individualizada sobre la evolución de los y las atendidos/as en el programa, registrando sus características, su situación de riesgo, el plan de trabajo y los resultados que se van obteniendo como consecuencia de la intervención educativa.
- Obtener consultas de datos agregados del conjunto de la población atendida.
- Valorar el nivel de consecución de los objetivos previstos con el Programa.

La información que genera el Programa de Educación de Calle se almacena en una *base de datos* en ACCESS del Entorno Windows. Esta base de datos registra los datos de diagnóstico, plan de intervención y valoración del proceso educativo de cada uno de los jóvenes atendidos por el PEC.

Por otro lado los educadores y las educadoras utilizan otra serie de registros y herramientas consensuadas en el grupo de educadores y otras herramientas de registro propias, utilizadas en cada una de las zonas y ajustadas a las necesidades propias.

Al finalizar el curso el PEC entrega una *memoria anual* que valora la implementación del Programa en cada zona.

¿Cuál es la evolución que está teniendo esta metodología de trabajo en esta ciudad? ¿Ha habido muchos cambios?

(Av/Evol/Proj) La principal evolución del PEC aquí, en más de 20 años de historia, ha sido la apuesta por la progresiva integración del Programa en las dinámicas de trabajo de los Servicios Sociales de Base. En la actualidad, el educador de calle forma parte de estos Equipos, favoreciendo en gran medida el desarrollo de una intervención en red y más integral. Incorporando el plan de intervención individualizado de cada joven o niño junto con el Plan de intervención familiar, valorando el proceso, la temporalización, el reparto de tareas y realizando los ajustes oportunos que faciliten la consecución de los objetivos marcados.

Esta tarea se realiza en coordinación con otros agentes y organizaciones sociales implicados: entorno formativo, sanitario, sociocomunitario, ...

¿Qué consejos darías a profesionales que empiecen a trabajar en este ámbito?

(AltInf/Cons) No me atrevería a dar grandes consejos a nadie. Tan sólo que quién quiera trabajar en la Educación Social no le vendría mal poseer, además de la capacitación, formación y experiencia necesarias, una “mochila” personal cargada de gadgets, buenas dosis de emoción/pasión en su trabajo y, que no le falte, honestidad y transparencia profesional. Todo ello le aportará el plus necesario que hará de él un educador con valor añadido.

¿Quieres añadir alguna información más?

(AltInf/Inf) El texto tiene como referencias documentales aquellos documentos de carácter técnico elaborados por técnicos municipales (Marco Técnico Municipal del Programa de Educación de Calle y Manual de Criterios) y documentos propios de la entidad que lleva a cabo el proyecto (Proyecto Técnico, Planes y Memorias de Trabajo y de Gestión).

15.1.3. ENTREVISTA A L'EDUCADOR DE CARRER 3

Com i per què es va crear la figura d'un educador de medi obert?

(OriProj/Mot) Es va detectar la necessitat que hi havia bandes llatines que tenien actituds transgressores al barri i, per això, es va creure necessari implementar un projecte d'educació de carrer. Fins que no van validar-lo, van passar quatre anys. D'aquesta manera, doncs, vam haver-lo de reorientar perquè la situació havia canviat per complet.

Es va dur a terme algun diagnòstic?

(OriProj/Diag) Quan vam començar, vam dur a terme un diagnòstic durant quatre mesos per a conèixer quina era la situació del barri en aquell moment perquè la necessitat detectada estava obsoleta.

És un projecte que està dins del Pla de Barri, el qual té com a intenció que cada comunitat tingui la mateixa quantitat de recursos per a solucionar problemàtiques.

De tota la ciutat o d'algun barri concret?

(OriProj/Diag) Vam treballar amb adolescents de tres barris de la ciutat. Per tant, també s'hi incloïen els barris propers.

(OriProj/Diag) Llavors, tots els projectes de carrer tenen quatre fases: una fase de diagnòstic que té diferents tècniques (observació participant dels espais públics, dinàmiques de grup, contacte amb els recursos, anàlisi del perfil d'adolescent que estava a l'espai públic); després del diagnòstic, a més d'haver contactat amb tots els recursos, vam detectar preadolescents i adolescents entre els 12 i els 25 anys.

L'ajuntament ens va donar temps per a investigar, contactar amb els adolescents, veient les necessitats que hi havia... Llavors nosaltres vam topàr amb els adolescents ni-ni (que ni treballen ni estudien) que no estaven vinculats a cap recurs, vénen de famílies bastant desestructurades, amb un consum de drogues molt gran, fent tripijocs, tràfic, multes amb els Mossos... (ProjConc) I en aquest projecte vam treballar fins i tot amb els Mossos, vam treballar amb tots els recursos!! Aquesta és la intervenció comunitària. I el treball de carrer ha de ser això. I si no treballes amb els recursos, doncs no és comunitària. Llavors la idea és que durant aquest primer any de projecte, a més de mobilitzar els processos d'autonomia i individuals dels joves també pots mobilitzar processos de la comunitat. I és en aquest punt quan té una funció aquesta feina. Perquè quan l'educador deixa de ser necessari és quan la comunitat es pot encarregar de la seva problemàtica.

Així que el nostre objectiu primer no va ser fer activitats amb ells sinó començar a generar activitats d'autogestió.

Ja al començament?

(EducCar/Fun) Sí, l'educador de carrer no és l'educador que fa activitats. Però sí que sóc un educador que tracta les necessitats que hi ha al grup i des d'allà les treballa. Llavors, per tant, hi ha hagut un procés d'acompanyament més que res. Per tal que tinguis una idea, per exemple, hi havia grafiters urbans que van generar una proposta d'aquest tema que es va presentar a l'ajuntament i ells hi van entrar. I aquests joves a sobre tenen un estigma que són delinqüents, drogroaddictes... i ells van començar, acompanyats per nosaltres, a encaminar un procés de projecte amb l'ajuntament.

El que passa amb aquests marges de la invisibilitat és que òbviament l'educador de Serveis Socials està molt bé assegut a la seva cadira i no li interessa sortir al carrer, o no té pressupost. (Metod/NivAct) Però el com s'intervé, si individual o de grup, depèn d'un mateix. I el grup té una potència molt forta.

Però també fèieu intervenció individual oi? Perquè als llibres es diu que hi ha tres intervencions: individual, de grup i comunitària. I jo personalment crec que la gràcia és saber-ho vincular tot perquè de res serveix el treball comunitari si individualment no hi ha processos i a la inversa també.

(Metod/NivAct) Nosaltres al llarg de l'any portàvem setze Projectes Educatius Individualitzats (PEI) cada educador. Nosaltres vèiem que hi havia nois que necessitaven una atenció individualitzada i, per tant, fèiem aquest treball. Òbviament, fèiem algun acompanyament de grup i en alguns casos un PEI. S'ha de tenir en compte que són joves a qui potser estàs tres mesos sense veure. I tens un PEI obert, estàs treballant un objectiu específic o un pacte però de cop el deixes de veure. I llavors és important flexibilitzar els PEI a la dinàmica dels joves. Des de la decisió de cada jove, es treballa als PEIs recursos personals, coses bàsiques com seguretat, autoestima, la qüestió del consum de drogues, la inserció i la formació, processos de motivació, processos de resiliència (que ho treballem bastant), processos de tot. Això pel que fa a nivell individual, que són molt específics.

(Metod/NivAct) Però també teníem aquests espais de grup que, gràcies a l'educació de carrer, es poden tenir espais de diàleg de grup i aquest és un altre principi. Dins d'aquests espais, els diàlegs sempre s'han de rescatar dels discursos dels joves. No és que nosaltres arribéssim i diguéssim "avui parlarem d'això". A més, perquè a més de ser vist com a evasiu perquè entres dins del seu territori i això s'ha de treballar molt amb ells, que aquell territori també és teu i pots estar amb ells perquè és un espai públic. En aquests espais de grup hi ha un procés d'acceptació i d'identificació dels rols.

(Metod/FasIni) A partir de llavors, penses en intervenir. Va ser molt interessant, no al principi perquè en aquell moment el silenci també té significat, no cal que l'educador sempre parli. Als primers mesos només estava amb ells, com a molt deia "hola", "bona tarda". Passaven quatre hores i només deia això i potser no parlava ni incidia en ningú perquè no era el moment. Perquè hi ha un procés de construcció de vincle, de confiança...

He llegit en algun text que la primera fase és quan l'educador ha de ser una part més del mobiliari públic. Només cal estar-hi, només la presència ja té un significat.

(Metod/FasIni) Sí, però encara que estiguis allà, aquesta presència, la manera com s'està present és molt important. Perquè pots estar present allà i no fer res i no crear cap vincle amb el grup. I bé, mitjançant aquest procés de vinculació, cal tenir consciència de fins a on puc anar, què puc i no puc dir... no des de la por sinó amb la consciència dels temps de la intervenció. Això no és tan regular, hi ha errors, ens equivoquem, no ho fem bé, ho revisem a les supervisions... Hi ha hagut etapes dures, també.

(Metod/DescGen) Llavors, en aquests espais de diàleg va ser molt interessant perquè vam parlar temes de violència de gènere i gènere (que és un tema que abordo) i vam desmitificar tota la temàtica, la forma com es construeix els seus rols i fins i tot amb les seves parelles; també qüestions de sexualitat i pràctiques sexuals de risc i prevenció; sobre la crisi, la feina, la responsabilitat...; valors, actituds, projectes... Tots aquests espais de diàleg que hem pogut intervenir amb aquests continguts i ha funcionat molt bé. Però òbviament que en molts temes hi ha resistències, burles, fins a agressivitat i violència perquè jo deixo la meva família per tal que tu em diguis què he de fer... Per exemple, també vam tractar el tema del consum responsable; la consciència clara dels límits que tenen, és a dir, ja saps que si fas això et succeeix això.

Això seria un altre tipus d'intervenció de grup, amb aquests espais de diàleg.

(Metod/NivAct) Les activitats comunitàries (exemple: grafitis, la presència dels joves en festes de grafitis del barri del costat, tornejos de futbol que eren pels més joves (dels 12 als 14 anys). La idea aquesta última no era jugar al futbol sinó poder reunir els joves que estan al carrer amb altres

adolescents que són “normalitzats”, poder reunir els recursos de la comunitat i fer-los treballar en conjunt. Aquest era l’objectiu. A més de facilitar un espai de protecció gràcies al futbol. Però la idea no era portar-los a jugar a futbol per tal que ho passin bé. Encara que a l’activitat treballes la competitivitat, la regulació, la responsabilitat de l’espai, la forma com juguen... (Obj/ObjProj) Són uns objectius més de grup que hi són sempre. La nostra idea era “d’acord, tenim aquesta problemàtica” però com mobilitzem la comunitat cap a nosaltres, com ho fem perquè la comunitat sigui la nostra audiència? I va ser difícil. Al principi, totes les entitats tenien molta resistència cap a la nostra feina i la presència que teníem al territori. (Metod/NivAct) Però gràcies a un procés vam arribar a pertànyer a una taula d’infància i adolescència en risc. I va arribar un moment en què fèiem protocols, observatoris... i nosaltres dèiem "nosaltres estem donant la mirada que ningú veu. Això és el que l’educador de carrer fa. Dóna la mirada que ningú veu”. Llavors, aquest és un aspecte molt important.

Al final del primer any, després amb activitats comunitàries fetes, espais de diàlegs, derivacions... perquè es treballa també amb això. Derives i acompanyes. Derives al final i acompanyes fins que fas una aliança amb l’altre referent i ja està. I això es treballa també en conjunt.

Treballàvem amb salut (a nivell més de casos de psiquiatria, de consum, amb el CAS també treballàvem...), amb els Mossos per a temes de drogues...

I amb els instituts?

(Metod/NivAct) També. Fèiem comissions socials, casuística, casos de l’escola i proposàvem formes d’intervenció per a pal·liar les problemàtiques (absentisme...).

I casos realment greus que també apareixien perquè la idea és que si els professors no els veu a l’escola vol dir que jo els veig al carrer. Llavors jo podré tenir un rol. Jo faig un tipus d’intervenció que és complementària. I això és també el cercle que el comunitari té, allò complementari. És que les entitats puguin veure que tu ets una persona complementària al servei i a les bones pràctiques de la intervenció. I fins que això succeeix és un treball que l’educador de carrer ha d’estar marcant i marcant.

Ja deia, comissions socials, coordinacions amb Serveis Socials i activitats conjuntes i col·lectius, treball amb Espai Jove, Departament d’Educació i Joventut, Joventut i Cultura (activitat de grafitis), amb Esports (per tornejos)... és a dir, totes les activitats que hem organitzat amb els joves a partir de les seves demandes impliquem els agents comunitaris. Si eren tornejos de futbol contactàvem amb la tècnica de Joventut per a saber fins a quin punt podia contribuir per a facilitar-nos un espai. I, a més, amb coses senzilles com a poder entregar diplomes, per exemple. Llavors, es van moure aquestes fitxes fins que al final els joves que volien muntar un torneig ja sabien on anar i hi anaven directament. I a més els joves i adolescents del torneig es van vincular a Aldees Infants i si volien fer un torneig ja tenien la connexió, ja no fèiem falta, sabien i coneixen els recursos per a dur-ho a terme. I aquesta és una funció d’educació de carrer dins d’aquest projecte, que en aquest cas va ser força educatiu. Hi ha altres projectes de carrer que no es pot dir que siguin comunitaris, pot ser més dinamització cultural i social...

Llavors, clar, el projecte havia de durar un any però van quedar oberts processos individuals i, donades les necessitats del territori, es va allargar sis mesos fins als dos anys. I el tancament el vaig fer jo sol.

M’has dit que éreu dos professionals oi?

(Metod/DescGen) Érem una parella educativa.

Treballàveu sempre plegats?

(Metod/DescGen) Sí, sempre caminàvem junts però cadascú tenia els seus processos individuals però compartíem. És com la mare i el pare que van pel carrer. Als processos individuals sobre el

mateix jove cadascú aportava la seva visió. Hi havia temes on un no arribava i ho feia l'altre directament. I en aquest sentit anàvem fent un seguiment. No és que fossin els seus nois i els meus, sinó els nostres. Sí que jo tenia un vincle molt més proper, era la cara visible i era més fàcil entrar amb els nois amb qui treballava. Per exemple, les noies anaven millor amb ella. Les noies a mi em buscaven pel tema de seducció i des d'aquí es treballava com es vinculaven amb els nois, des d'on. (Destin)I teníem 79 nois en dos anys. Teníem cinc grups: un dels 12 als 14 anys, dels 14 als 16, dels 16 als 20 i dels 20 als 25.

Déu n'hi do fins als 25...

(Metod/DescGen) Sí, però aquí els processos són uns altres i l'actitud també perquè tu no vas a dir-li què ha de fer sinó que vas quadrant. Té un altre nivell. Els nois que vam trobar tenien recursos, treien temes de drogoaddicció, de feina, desmotivació... Però mitjançant el procés vam ser molt ben acollits però vam tenir punts bastant dramàtics de desconfiança, de redades policials (que es posen al mig de la intervenció i llavors els nois diuen que jo sóc el culpable que ho ha xivat), baralles amb mi... Com es pot estar amb la violència amb aquests grups, tremoles una mica però quan estàs seriós i assertiu en el teu rol no passa res. I un també ha de saber el seu límit com a referent, educador i persona. Quan veus que va a la violència has de saber parar, respirar i deixar que l'altre respiri. Vaig viure dos o tres casos i al moment no estava per reflexionar però després comentava jo: "a mi em va entrar malament que fessis això així, més que res és que em preocupes...". També hi ha aquella cuirassa tan forta per tanta vulnerabilitat, en qüestions d'infància i adolescència en risc és tota una feina d'apropar-se a la tendresa, a la cura, deixar-se tocar... Aquest és un dels principis de la intervenció l'espontaneïtat, autenticitat... l'educador no perd el rol per explicar com se sent. A més, n'hi ha que et diuen "no em toquis" i volen dir "t'estimo, et necessito" segur que ho diuen. A més, són persones que han viscut molta violència i quan reboten et diuen "et necessito i no sé dir-t'ho d'una altra forma". I a més això també té a veure amb la manera com es relacionen amb el rol de la dona, de la mare. Això són els processos individuals.

(AltInf/DifPot) Per a mi va ser una feina bastant bona, a més perquè aquest projecte va permetre que les entitats abans no compartien projectes es queixaven entre ells... i com al final d'aquests dos anys, al primer any vam poder-los reunir i presentar l'avaluació del projecte i després seguir treballant un any més. Espero que hi hagi quedat una llavor de la importància del treball en xarxa però potser han pogut conèixer què fa cadascun, derivar... I la qüestió de la corresponsabilització és molt important. Per exemple, penses "A qui li toca treballar amb aquest xaval? A ningú? Ni a Centres Oberts, ni a Espai jove, ni cultura, ni joventut, ni serveis socials, ni joventut? Llavors qui se n'ocupa?" i aquest va ser un dels treballs en xarxa.

En cas que fos l'Administració qui us va encarregar la tasca, quins objectius us van transmetre? Eren/són els mateixos que els de l'equip d'educadors de medi obert?

(Obj/Adm) (Obj/AcorObjAdm) No hi havia objectius, només hi havia una demanda. Per a la demanda comunitària, hi ha empreses que elaboren el projecte i l'envien a l'Ajuntament. La demanda era que hi havia les demandes llatins i s'hi havia d'intervenir. No és eliminar-les però és treballar-hi.

Els objectius que us plantegeu són a curt/llarg termini? Poden anar variant?

(Obj/LlargTem) Els processos individuals són a llarg termini però en teníem alguns... De fet els objectius en educació de carrer es van donant en tots els projectes. Tu pots definir que d'aquí a tres mesos vols això. En qüestió quantitativa pots tenir el número de nombres que atens, i clar que fas aquests objectius. Però en els projectes socials les expectatives també poden frustrar-se. (Obj/Mod) I els objectius són revisables i poden canviar amb el pas del temps.

Llavors, si és a curt o a llarg termini... (Obj/ObjProj) Teníem un objectiu d'intervenció comunitària, desenvolupar un treball socioeducatiu, atendre com a mínim 16 xavals, potenciar la participació social entre els joves... aquests eren els generals. Però es van anar cosint però està bé que es tingui un planing i que tinguis una meta, hi arribis o no. Hi ha coses que necessitaràs abordar abans o després per a arribar-hi.

De quina manera es realitza el primer contacte? Això més o menys ja ho hem parlat.

(Metod/FasIni) Pot ser estar allà. Però la pregunta podria ser "com fas tu el primer contacte amb l'altre?". No hi ha una fórmula.

No, no. La pregunta és com tu ho dus a terme.

(Metod/FasIni) Jo contacto estant-hi. Hi ha una part que... Nosaltres al principi només recorriem el territori, observàvem i no interactuàvem (ni amb la mirada ni amb res). Vam començar a veure que a partir de les cinc de la tarda hi havia un grup que es reunia al parc. Vam estar dues setmanes passant-hi. Aquest va ser el primer contacte: estar present.

Els pensaven que érem secretes. Però al final hi va haver un moment en què vam saludar i vam preguntar com estaven. Vam dir-los que érem educadors de l'Ajuntament de la ciutat. Ens presentem des del que tenim. I aquí tot comença.

I es va fent a poc a poc, és molt paulatí. Però a partir d'aquí es va fer.

Primer: conèixer bé el territori; segon: fer-se visible i present; i després a poc a poc anar interactuant. És important també testar la temperatura del grup amb quin contactes. Cal aquesta sensibilitat. Crec que té molt a veure amb la sensibilitat de l'educador: com s'intervé (controlar el to de veu a l'hora de saludar), passa només dient "hola" o dient "ei!" i es té un contacte més visual perquè jo sentia que no era el moment. Perquè l'educador també ha d'escoltar quan és el moment, sense deixar-se atrapar per la por. Si es té por, és una altra cosa. Però sentir si el grup no està obert o no ho necessita... Si veus que durant el procés el grup es va obrint o tancant, et van rebutjant o estimant progressivament... Jo he tingut rebutjos terribles amb nois amb qui ja tenia vincle i confiança. Però al final tots van anar buscant feina i jo em vaig quedar content. I clar l'amor i el rebuig estan poc separats.

Has contactat amb altres projectes d'educació en medi obert per a incorporar idees a la teva feina?

(Metod/ContProj) No, amb altres projectes d'educació de carrer no. Bé, sí que durant el projecte vam investigar bastant sobre el que existia, formes d'intervenció... hi ha tota una investigació contínua del professional. S'ha de seguir investigant i estudiant.

Però sí que vam col·laborar amb projectes d'altres entitats amb la visió de fora. És a dir, per exemple, Aldees Infantils estaven desenvolupant projectes sobre esport i família i els interessava treballar amb els adolescents amb qui treballàvem i llavors nosaltres vam compartir la nostra memòria i anàlisi amb aquest projecte que no abordava l'educació de carrer però sí amb els adolescents amb qui treballàvem.

A la taula d'infància i adolescència també vam aportar una mirada nova als projectes d'intervenció.

Però amb projectes de carrer no perquè érem l'únic de la zona.

Però sí que complementàvem en les propostes d'intervenció de la comunitat la nostra visió.

Quina és la teva funció?

(EducCar/Fun) Fomentar processos d'autonomia i de benestar subjectiu. També és acompanyar. I acompanyar no és senzill, és un repte. Jo crec que en aquest projecte vaig entendre què vol dir acompanyar. Ja acompanyo fa molts anys a persones o col·lectius però ara començo a entendre millor què significa això, una mica més. M'entens? Perquè realment és tota una funció que no és

només estar de costat fent un camí, és una altra cosa. Acompanyar és escoltar, és estar, és poder posar els límits, és poder treballar en conjunt, és cocrear alguna cosa en conjunt. Seria una mica així. A més de les parts més tècniques que té l'educador: les habilitats, les competències...

Aprofitem que en parles i et pregunto quines competències creus que fan falta per a aquesta tasca?

(EducCar/Comp) Saber tolerar la pressió, tenir un sentit ètic molt gran, molta responsabilitat. Poder tenir primer una funció en el grup, saber intervenir a nivell de grup. Saber reunir. Jo crec que la força d'allò comunitari és l'educador que sap reunir (això cal en tots els educadors). Aquesta és una competència molt necessària.

Tenir una visió sistèmica és una altra competència.

Vinculo aquest tema que treus amb la següent pregunta: es treballa des d'una perspectiva sistèmica (tenint en compte els diferents espais d'on forma part el noi)?

(Metod/PersSis) Sense dubte. És això que et deia: joves, entitats, comunitat, famílies (no són pròpiament l'objectiu però en alguns casos s'hi ha treballat), Mossos... que muntés tot el sistema i penses "carai...". I el sistema també es va ampliant. Però, sí, clar, amb una visió sistèmica i molt també socioantropològica. Aquesta visió antropològica que diu que el medi et dona la informació i que no ets tu que poses la informació al medi. Encara que m'agradi molt l'antropologia i l'entengui... moltes vegades ens queden més coses al cap que a les mans, a la pràctica. Jo també ho vaig entendre, això. De com t'acostes a la comunitat des dels teus prejudicis i visió o des de la seva visió. S'ha de ser antropòleg i etnogràfic.

I aquesta va ser una de les formes de contactar. Rebre la informació sense més, sense passar-la pel meu filtre... I és amb aquesta informació que reps que fas la teva feina, no amb la informació que tu interpretes.

Com era la relació amb els xavals?

(EducCar/Rel) Com qualsevol vincle, crec. Eren relacions fràgils, fortes, distants, properes, apassionants (en algun moment donat, amb molta passió), intenses... Però és difícil definir això perquè amb mi molts nois van tenir moments diferents amb mi. Hi va haver un moment en què tenia un noi que estava enganxat a mi i al cap d'un temps va entrar en el rebuig. Al principi el que estava plantejat era l'apropament i després en treballar el rebuig.

Per tant, podríem dir que són relacions canviants, no?

(EducCar/Rel) Es pot dir, no: ho són. Com qualsevol vincle. Si el vincle és viscut, sentit, construït en conjunt és fort. I potser pot tenir rebuig, negació, odi, ràbia, compassió... pot tenir de tot. I es pot unir com gairebé pell a pell, la qual cosa podria ser un altre problema. A més, quan estàs allà com a referent, com a persona que creu en l'altre, o que sap dir-te que això no és el millor... és un vincle que et dona una autoritat. És un tema important en educació de carrer. L'autoritat es treballa, es treballa clarament.

A classe ens deien que el poder és el que tens i l'autoritat es guanya i te l'atorguen.

(EducCar/Rel) A més, l'autoritat no de manar sinó des de poder. Aquest és un tema molt interessant per a un mateix. Jo et dic que després d'aquest treball de dos anys, jo em relacionava diferent amb els meus amics. A mi em va canviar.

Jo crec que cadascú busca les feines que necessita treballar-se en un moment donat.

En quins conflictes et vas trobar més sovint?

(EducCar/Conf) Conflictes de drogues, de pintades al carrer... A vegades la inflexibilitat de les institucions i la competitivitat entre les entitats. La violència al carrer.

És tota una feina aquest tema que no t'estic robant el teu lloc sinó que t'estic complementant. I amb Serveis Socials vam tenir una lluita. Però finalment es van quedar de boca oberta valorant al màxim la nostra feina dient que érem importants i que fèiem allò que a ells els agradaria fer.

Quines estratègies acostumes a utilitzar (tècniques de dinàmiques de grup, eina de recollida d'informació...)?

(EducCar/Est) Els PI, el diari de camp (cada dia escrivíem).

Però el diari de camp té alguna estructura?

(EducCar/Est) No, al diari de camp, al final del dia, es relata tot allò que ha succeït: les converses, les actituds, les necessitats expressades i sentides, les forma com interactuen... tot, s'hi escriu tot.

És interessant que s'hi incloguin les actituds.

(EducCar/Est) Clar, i després per als objectius fas una anàlisi del diari de camp. Per exemple, quins continguts a abordar han aparegut més i que coincideixen entre aquests nois concrets. I es fa una tria. Sense dubte, el diari de camp és una eina increïble.

Després, també que coneguis els nois, tens el tema de les habilitats i competències que són agrupades per àrees d'intervenció, que es corresponen al col·lectiu amb qui treballes. Per exemple, nosaltres teníem una àrea de treball sobre socialització, i amb nens n'hi hauria de diferents. Canvia una mica.

Què més teníem?... Les dinàmiques de grup... Jo sempre treballo a través d'allò que succeeix, de l'aquí i l'ara. Porto la meva capsa d'eines i la meva intuïció i la meva escolta. I treballo sempre a partir de propostes del propi grup. Òbviament també treballo sobre on està localitzat el líder.

Cada situació té les seves estratègies però, per exemple, a mi em va servir vincular-me amb el líder, ser "amic" del líder, que ell me'n sentís així. I potser ho havia de treballar més perquè ell deixés de perdre aquest exercici de violència, opressió i control envers la resta del grup. El grup no se n'adonava fins que ho van veure i es va entrar en un conflicte.

Poder potenciar l'autogestió perquè això també capacita i indueix processos d'autonomia diferents. Tu no els ho fas, ells ho organitzen i ho fan i és diferent: aquí hi ha desenvolupament comunitari.

Les tutories també són una bona estratègia. No cal que sigui en espais tancats, poden ser al carrer. Una trobada en un banc del parc és una tutoria i allà no hi ha ordinador i no pots registrar, has d'estar amb la teva escolta allà, has d'aturar-te i estar-hi autènticament. I la informació et queda i la que no l'has sentit i està allà. També hi ha aquest element. Perquè no es pot registrar tot, perquè sinó sembla que estàs acompanyant màquines i estàs acompanyant persones i potser el vincle que es crea entre l'educador i l'educand pot ser tan educatiu en si, tan positiu i tan protector que a vegades no s'ha d'escriure tot. Per exemple: quins objectius treballarem? Sí. Dissenyar projectes de vida també ha estat una de les estratègies que hem utilitzat però no amb tots els nois. Cal respectar els ritmes de cada procés. Potser amb un noi l'interès era que ell pogués expressar-se i l'objectiu era aquest. I potser portava tres mesos amb això.

Com també l'educador pot reconèixer que menys és més, en el sentit que no cal formular grans objectius, sinó petits objectius compartits (òbviament, perquè en el treball de carrer són compartits) però que siguin realment intensos, que sigui realment importants. I d'això també m'adono com a estratègia perquè normalment aquests nois no estan oberts a treballar aquestes coses. Potser un objectiu és que un noi pugui ser conscient de la manera com actua amb els seus companys, la manera com els violenta. Això ja és suficient. I això té repercussions a les seves vides. Llavors aquesta idea del menys és més a mi em va quedar bastant clara. I en aquests projectes, més

que grans resultats, cal que els processos sorgeixin orgànicament i els resultats arriben però hi ha coses que no es poden mesurar.

Vam fer molta observació participant, també. I no participant. Hem treballat també amb les històries de vida. Vam construir genogrames però rescatant la idea dels xavals. A més, després vas fent un mapa, una biografia i una història de vida a partir de sis mesos de quatre paraules. No és que calgui assegurar-hi i preguntar "pare, mare...?". No és l'educador qui fa les preguntes. A més, quan li dius "i la teva mare?", ell ja es pensa que som els de Serveis Socials i no és així. I com poder anar rescatant la informació i al final tens i saps d'on ve, què fan, com són les seves famílies, què necessiten... Potser hi ha gent que es queixa, reclama, demana suport, consol... i des d'allà van cosint les idees.

Les entrevistes també les fem servir però sobretot amb els recursos.

Clar, i en el treball amb les entitats què fèieu?

(EducCar/Est) Fèiem coordinacions i activitats conjuntes.

Les estratègies també ho són les aliances.

I les derivacions?

(EducCar/Est) Sí, i molt important. Els acompanyaments també. Però bé, n'hi ha diverses. Hi ha un moment en què l'educador, evidentment que necessita tècnicament estratègies per a saber com treballar. Clar que l'estratègia a l'hora d'intervenir és la corresponsabilització de les entitats. Per als adolescents són estratègies d'un tipus i per a la comunitat també, però totes es relacionen: provoquen una causa-efecte. Si faig això a la comunitat, sé que tindrà una conseqüència en els adolescents. I a la inversa. Però bé, jo crec que arriba un moment en què l'educador porta la seva capsula d'eines. I del que no sap, aprendrà.

Treballem també amb famílies. No és que aquest fos un objectiu específic perquè el nostre vincle inicial és amb els adolescents però sí que ens alguns casos van demanar algun acompanyament a la mare o al pare, alguna intervenció més familiar... però més aviat en el sentit d'acompanyar és pels adolescents.

Vau fer difusió d'aquesta tasca?

(Dif) Jo no en diria difusió, diria presentar el projecte a totes les entitats a les entrevistes, que van servir no només per a això sinó per a conèixer el recurs i conèixer què oferien per a aquests joves, que era no res. Sí que vam anar difonent les seves activitats per a crear un impacte: farem una activitat de grafit, per tal que tota la comunitat ho sabés.

Com avaluàveu la feina que fèieu?

(Av/Form/Av) Teníem diferents dimensions de treball. Per a cada activitat hi havia un mapa de valoracions, uns objectius, valoràvem qualitativament i quantitativa. Valoràvem les activitats, els processos (a nivell de recursos personals, laboral...). Teníem diferents temes. També hi havia la memòria. El nombre de derivacions i d'acompanyaments també ens servia. El nombre d'activitats també. El nombre de tot a nivell individual, de grup o comunitari.

Quan vaig anar a Serveis Socials de Lloret m'explicaven que fa vuit anys sí que estàvem al carrer i trobem a faltar estar allà i per això hem començat la Tarda Jove...

Sí, és important, sempre existirà la competitivitat. A Serveis Socials sempre es fa un treball individual. I potser un conjunt de sessions de grup d'adolescents seria suficient. Jo crec que els agrada anar-ho allargant a nivell individual...

Jo crec que és molt important l'aliança amb Serveis Socials, pot ser molt complementària i molt enriquidora canviar perspectives metodològiques. Potser si tens cent xavals i fas tres sessions de grup, agrupant-los segons el perfil i necessitats dels nois.

Vaig conèixer una psicopedagoga que acompanyava 150 xavals al mes. Jo em preguntava: com pots acompanyar tants nois? Em parlava d'un noi preguntant-me on estava i dient que no ho recordava. I jo pensava que era impossible recordar-ho, ni el coneixia. Jo sabia més coses d'ell que ella que feia tres anys que l'acompanyava (i jo tres mesos).

S'ha d'anar veient com prosperar que les institucions que estiguin obertes a noves metodologies i formes d'intervenció més adaptades a la realitat d'avui. No podem treballar com fa trenta anys perquè no funciona, perquè la metodologia és una altra, les persones tenen altres canals per a treballar...

Quins consells donaries a altres professionals que comencin aquesta tasca? (hi ha algun secret per a l'èxit?)

(AltInf/Cons) Jo no en dono de consells. A mi consell em genera alguna sensació estranya. El que puc dir és que tinguin una supervisió. I un altre és que tinguin un punt d'investigació activa, investigació acció.

Si li vols dir proposta...

(AltInf/Cons) Sí, millor. És una proposta que es pot o no agafar.

Hi ha alguna anècdota que t'agradaria compartir?

(AltInf/Anèc) Jo crec que les anècdotes són aquestes relacions d'amor de carrer de "t'estimo molt, t'odio molt". Ara ets el meu millor amic i t'ho explico tot i ara no et dic res...

Quines dificultats i potencialitats té aquest treball?

(AltInf/DifPot) Les dificultats estan molt lligades amb la cura de l'educador. En qualsevol feina o professió, jo concebo que l'educador ha d'estar molt ben ventilat i tenir espais per a fer-ho, no només sobre la intervenció socioeducativa sinó també del que li succeeix. Si això és així, tindrà bona pràctica al territori.

Pel que fa a la dificultat del rol, jo sempre he estat acostumat al treball amb cadires, amb una distància, on hi ha una contenció i uns límits molt diferents, que són molt físics. Al carrer no n'hi ha. Jo recordo que la primera setmana que treballava al carrer tenia la sensació que estava passejant pel carrer. I jo pensava: estic treballant o passejant? I a poc a poc, a més de treballar amb els principis de l'educador: l'autenticitat, l'espontaneïtat... i quan me'n vaig adonar, vaig haver de redefinir el meu rol, què dic i què no, com intervenció i com no... I això es va anar anclant. I això va ser una dificultat perquè d'un espai més físic. Va ser la primera experiència de carrer, no comunitària. El meu treball són aquests jardins, aquesta cantonada, aquest pont, aquests nois... Llavors sí, era una dificultat però superable. I a més una dificultat molt basada en l'aprenentatge, que és una potencialitat.

Pel que fa a potencialitats és poder apropar i desestigmatitzar col·lectius i és una potencialitat molt necessària. És una intervenció que desestigmatitza i fa visible els que es queden als marges. I també d'alguna manera s'apropa a la centralitat del poder institucional.

Un altre tema és el treball en xarxa, és una potencialitat quan tens una comunitat que es complementa i es fa càrrec dels seus fills. I aquesta és la funció que hauria de tenir la comunitat.

També poder entre els recursos i entitats donar visibilitat i veu a cadascuna i a les seves necessitats. Poder crear un espai de diàleg participatiu entre elles és molt necessari. El que necessitaven els joves era una mica el que necessitaven les entitats: faltava un espai de diàleg per als joves i també per a les entitats. Encara que a les entitats els costava assumir que els faltaven aquests espais però

un cop reunits... Per exemple, quan vam tancar el projecte, teníem la idea de crear una guia de recursos i una taula d'infància i adolescència. Al cap d'un temps de marxar del territori les mateixes entitats amb qui treballàvem ho van elaborar. Clar, hi havia aquesta necessitat en aquella comunitat. nosaltres havíem de fer alguna cosa amb aquest tema, clar. Jo crec que és una intervenció que es retroalimenta amb el carrer. No es pot treballar només al carrer i no treballar amb la comunitat, perquè la idea és que l'educador pugui desaparèixer, que no faci falta. Tot i que això costa, hi ha un dol i una pèrdua...

Jo recordo que al final no hi havia gairebé cap jove al carrer perquè van canviar les dinàmiques, estaven vinculades amb les estacions de l'any però també la manera com vam incidir amb els processos individuals van afavorir canvis: com interveníem amb els líders, amb les figures més vulnerables o com vam anar orientant... això va provocar canvis. I al final del projecte jo no veia ningú al carrer, potser perquè ja estaven ubicats als recursos fent coses o potser van canviar d'espai perquè no volien veure'm més. És un treball continu. Però jo em vaig quedar en plan... "i ara què faig?". I quan vaig fer les aliances amb Cultura, sobre les activitats de grafit (amb un o dos nois), quan vaig anar deixant els nois m'anava adonant que no feia falta. I llavors cal buscar més necessitats per a justificar la meva presència. És orgànic. Jo crec que és un projecte tècnic, formal però també orgànic, perquè el procés del projecte està molt relacionat amb els propis processos dels agents amb qui es treballa i es retroalimenta i es van donant. No és que sigui això i prou. Jo recordo que amb el coordinador que ens van enviar una taula qualitativa per a enviar resultats. Això tècnicament és important però a la realitat hi ha coses que no es poden mesurar: una mirada, un somriure... com es pot mesurar? Òbviament que en aquest procés teníem la fitxa de capacitats i habilitats, diverses dimensions... teníem tot un material tècnic que fèiem servir per a avaluar els processos. En aquests processos cal molt d'acompanyament però hi ha moltes coses que no es poden mesurar.

Més potencialitats... una potencialitat és que la comunitat pugui assumir dinàmiques que es consideren delinqüents i les pugui integrar. Per exemple, amb el grafit, quan aquests joves reben una paret que l'Ajuntament els cedeix per a pintar, i ells veuen l'oportunitat de poder-ho fer i que l'Ajuntament estava amb ells, significa permetre pintar si és d'aquesta manera.

I també com poder, no canviar la mentalitat ni la consciència, però poder intervenir en el sentit que "si vosaltres teniu una paret que sempre es pinta de color blanc" i, gràcies al grafit, ells saben que estan inclosos dins del sistema. I això és molt important perquè, òbviament, hi ha consciències i mentalitats noves. No pensem tots com els meus avis de fa quaranta anys, hi ha dinàmiques noves a la realitat i cadascú s'ha de fer càrrec d'això. I no és que l'art urbà sigui dolent, estigui connectat amb la violència, amb un tipus d'estètica i un tipus d'estar en el món, però cadascú té una manera d'estar al món. No és que perquè porti rastes, o vesteixi estil hip-hop... és l'estar de cadascú. Una potencialitat és com trencar aquests prejudicis de les entitats. Els grafitis són una excusa perfecta de poder confrontar: dins del grup n'hi havia que volien ser els líders, d'altres que ho volien fer millor, la cosa va anar malament perquè havien de fer un disseny del dibuix per a entregar i al final no el van fer...

I hi ha altres potencialitats... En els propis processos d'autonomia dels nois i, a més, té un punt més d'integració comunitària, perquè aquests 79 nois en algun moment sentien la potencialitat de tenir un referent que està al carrer i amb qui saps que pots comptar. Van passar set de mesos en què vaig passar de ser un desconegut a ser una persona amb qui podien comptar quan ho necessitessin. Perquè potser als adolescents els és molt millor parlar amb mi que anar a Serveis Socials perquè no hi entren, perquè Serveis Socials tenen aquesta connotació de "treure'm els fills de casa". Quantes famílies ni s'hi acosten? Potser cada situació té la seva manera d'entrar-hi. A una mateixa situació no es pot entrar de diferents maneres. Hi havia relacions que estaven més connectades amb nosaltres que amb Serveis Socials o qualsevol recurs. Jo crec que les potencialitats són múltiples, les dificultats... també n'hi ha. Perquè treballes només amb la violència... I a més no és un centre de

medi obert ni d'acollida, és diferent, perquè en aquests estàs contingut en un espai físic on el teu rol ha d'estar marcat sí o sí. Però a l'espai públic hi ha moltes coses en joc que l'educador de calle necessita anar polint. Per això una supervisió és molt positiva, no només a nivell epistemològic de com es treballa sinó a nivell emocional (no es tracta de fer una teràpia) però cal anar-se ventilant. Per exemple: "aquest noi..." i que bé poder expressar això, no passa res! És humà dir "aquest noi no em cau bé i em remou". Si et remou alguna cosa ja veuràs per què però la qüestió és poder anar reubicant el propi rol. Perquè són col·lectius bastant durs, no és qualsevol persona la que treballa amb un col·lectiu d'alt risc i s'han de tenir recursos. Pots hi havia situacions en què em sentia impotent: una paraula, una resposta... La sort és que tenia la meva companya que reforçava perquè ella sabia que jo en aquell moment estava impotent. Però jo també durant el procés he anat fent un exercici propi d'aquest mètode d'investigació-acció. Jo també vaig aprendre i jo també m'he empoderat amb aquests joves, perquè hi ha procés orgànic que l'educador rep i això de místic no té res. Jo vaig aprendre bastant. Aquesta és una potencialitat: s'aprèn molt.

Vols afegir alguna informació?

(AltInf/Inf) Crec que hem fet un disseny de tot. Poder reforçar el tema que quan es fan activitats comunitàries amb adolescents o infància en risc es poden crear activitats de bones pràctiques. Que es facin només activitats amb la població en risc pot generar un Holocaust. Poder treballar també amb nens "normalitzats" també és una forma de desestigmatitzar. Però què vol dir "normalitzat"? jaixò és un estigma. Perquè els nois em diuen "jo no sóc normalitzat). Hi ha un estigma internalitzat. Com poder treballar amb aquests dos col·lectius.

És molt important al final deixar un projecte. En el nostre cas era un tema de sexualitat: poc accés a mètodes anticonceptius, informació... Encara que el teu projecte acabi, és important deixar alguna cosa, encara que sigui diferent. També és important responsabilitzar els instituts.

El programa Rescat, també. Vam participar-hi als instituts, on els alumnes havien de fer treball comunitari com a càstig. Però seria millor que dins de l'institut hi hagués alguna manera per a treballar-ho.

Hi ha moltes barreres i murs... És més fàcil flexibilitzar, no s'hi perd res. Nosaltres a la ciutat ens presentàvem a l'entitat amb la perspectiva de "tu amb mi ja estàs guanyant" i aquest canvi d'actitud també és molt important. "Jo et necessito però tu em necessites molt més". I també com poder fer el projecte amb tota la comunitat després, i això és molt bonic però implica temps.

Però ha estat un projecte d'èxit, eh?

Sí, sí.

15.1.4. ENTREVISTA A L'EDUCADOR DE CARRER 4

(ConEdCar) Jo prefereixo sempre “educador de carrer” i, concretament, després de batallar molt, “educador de carrer comunitari”. A mi, a nivell de nomenclatura, “en medi obert sé que a nivell d'universitat i a molts llocs (fins i tot al concurs públic) es diu així però “medi obert” és com molt impersonal, ho veig molt tècnic i molt fred i molt... I “educador de carrer comunitari”, de fet, resumeix millor que “educador de medi obert”.

O sigui, jo des d'un principi deia educador de carrer i llavors em van passar un llibre i me l'he estat llegint i t'explica el per què de “medi obert” i no sé què... i llavors arriba un punt que dius...

(ConEdCar) Sí, jo també he llegit coses però a mi m'és igual. És a dir, jo dic “carrer” quan ells diuen “medi obert”. Perquè no dic “carrer” només com el carrer, sinó com tot l'espai públic. Però no diré “educador de l'espai públic” perquè no. Però en “medi obert” és en comparació a un medi tancat i no m'agrada gens.

Sí, sí... t'entenc. Doncs llavors hauré de fer molts canvis de “medi obert” a “carrer”.

(ConEdCar) No, no... ho pots dir. Però sí que jo defenso que sigui “educador de carrer comunitari”. En el meu cas, sobretot afegim el “comunitari” però...

Què és per a tu l'educació en medi obert/de carrer? Com ho expliques a altres persones que desconeixen el terme?

(ConEdCar) Primer s'hauria d'intentar respondre què és l'educació social. Jo bàsicament em recolzo bastant en què diuen els documents professionalitzadors, la seva definició aquella del “dret a la ciutadania”... i sobretot em quedo molt amb la idea de la circulació social, el treball per a les xarxes socials i el tema de la promoció individual en tots els aspectes de la persona.

Llavors, específicament, el tema del carrer, l'educació de carrer... jo crec que, pel que jo també he llegit, i pel he anat veient, he parlat amb gent i a alguna jornada que he estat exclusiva d'educador de carrer, no crec que pugui haver-hi una definició gaire genèrica perquè la històrica diu que, més o menys, això va començar a aparèixer a través d'associacions o d'alguns treballadors (quan encara amb prou feines Serveis Socials no estaven creats com ara) que decidien fer carrer perquè un sector important de la població amb la qual volien treballar (que eren joves o col·lectius típics d'exclusió socials dràstics com prostitutes, drogoaddictes...) doncs estaven al carrer i per tant van començar a fer carrer.

Llavors, jo crec que l'educador social de carrer és aquell que pot estar a tot arreu, que basa sobretot la seva intervenció en el carrer (entès com un espai sense normes implícites, sense un horari gaire marcat i que, a més a més (és clar, va molt en funció de l'encàrrec) que pot tenir la capacitat de treballar amb tots els col·lectius que puguin existir al carrer (per tant, tots), amb tota mena de situacions (de molta exclusió i de més normalitzades) i que, a més a més, pot treballar una mica amb tothom. És a dir, també pot treballar amb la resta de serveis que hi ha a un municipi o a un territori i no només amb les persones.

Llavors, és molt la diferència amb un educador, per exemple, que estigui en un CRAE o un dinamitzador que estigui tipus un equipament juvenil o l'educador de Serveis Socials... que estan, diguéssim, tancats en aquest espai i que poden sortir... però clar, l'educador de carrer no té despatx. El despatx o el medi de treball és el carrer.

Llavors, l'amplitud és part de la definició. I evidentment depèn molt de l'encàrrec concret que et facin. Algun amic meu que treballa d'educador de carrer i tenia molt l'encàrrec de treballar amb joves. Però diguéssim que aquest tema és l'amplitud de la possibilitat de treballar fent educació social però amb tot. I també és una **murga** perquè pot ser amb res.

Com i per què es va crear la figura d'un educador de medi obert a la ciutat? (quina era la realitat?)

(OriProj/Mot) Aquí es va crear per una situació que era l'evolució dels Serveis Socials Bàsics. Aquí, estan descentralitzats, és a dir, hi ha uns serveis centrals i després tota la ciutat es divideix en quatre zones i cada zona té un EBASP (un equip bàsic) i a cadascun hi ha un educador. En alguns hi ha més d'un treballador social però en cadascun hi ha un sol educador. La dinàmica que ha agafat Serveis Socials des de fa uns quants anys ha estat molt la dinàmica del despatx, de la individualització, dels papers... i aquí l'educador, molts educadors, vaja, van agafar aquest rol, es van anar quedant al despatx, van fer un treball més individual, es van encarregar més dels temes d'infància i relacions amb escoles... i van anar deixant la presència al carrer i el treball comunitari que al principi havia existit i que portaven de la mà del treballadors. Llavors es va decidir, es va veure que aquesta tendència seria difícil de trencar perquè realment el volum de feina era important i es va fer l'aposta, suposo, per a treballar des d'aquesta línia. I a més a més també va coincidir que en un barri en concret es va fer la detecció que hi havia un grup de joves que eren molt presents i hi havia una demanda per part de les associacions de veïns de fer una intervenció amb aquests joves. Llavors en aquest moment es va crear la figura de l'educador de carrer a la ciutat.

Només en un barri?

(OriProj/Mot) Només en un barri va començar i, em sembla que va ser cap al 2004-2005, i això ha anat creixent fins arribar ara mateix que som dos educadors que fem 21h/setmana cadascun exclusives per a fer educació de carrer i tenim la ciutat dividida. És a dir, jo tinc les zones que es diuen 1 i 2 i ella la 3 i la 4. D'alguna manera l'evolució, no l'evolució sinó la consolidació de l'educador passa sobretot per això perquè l'educador s'ha anat quedant més al despatx. Tot i que evidentment el fet que hi hagi l'educador de carrer ha fet que l'educador de despatx es pugui plantejar coses que potser abans no ho feien. Bé, l'educador i tots.

És una connexió amb la realitat, no?

(OriProj/Mot) Sí.

Suposo, per tant, que aquest fet devia partir d'un diagnòstic, oi?

(OriProj/Diag) Sí.

Quina és la tasca que es duu a terme? No sé si ho puc preguntar en relació a tots dos educadors de carrer o en el teu cas...

(ProjConc) Sí, sí... perquè jo et respondré l'encàrrec que tenim o els objectius que nosaltres hem fixat... (Obj/Adm) Mira, tenim la premissa, l'encàrrec, l'objectiu general o la idea que ens passa l'Administració és que nosaltres hem de fer el treball comunitari que s'ha deixat de fer a Serveis Socials i que el seu objectiu ha de ser intentar detectar i engegar mecanismes que, en la mesura del possible, sempre siguin de la pròpia població per a cobrir les seves pròpies necessitats. Aquest seria l'encàrrec. Pràcticament és l'objectiu que hi ha al projecte tècnic però sempre que en parlem es podria definir amb això. Aquest és el "leif motive" de l'educador de carrer aquí. (Obj/ObjProj) Llavors això s'ha anat concretant al llarg de l'evolució, i nosaltres vam fer bastant esforç en ordenar-ho una mica, perquè si no és una bogeria perquè és una definició molt àmplia i nosaltres ho hem intentat operativitzar molt... i tenim quatre-cinc objectius (ara mateix no sé quants són) que intento de dir-los: el primer és detecció, diagnosi, observació de l'espai públic o del carrer (entès com la globalitat, no només la plaça sinó l'equipament tal, el pont, l'entitat...); després, (Metod/NivAct) intentem de donar a conèixer aquesta realitat que detectem als serveis que

treballen al territori o que estan a la ciutat; per altra banda, (Metod/NivAct) fem un treball més individualitzat que respon a necessitats més individuals o de grups petits i que (Obj/ObjProj) l'objectiu és intentar detectar necessitats o situacions i trobar la millor resposta que pot ser una derivació, un acompanyament o una derivació, la línia que busquem és la circulació social i intentar que s'autoorganitzin dins la mesura del possible; també tenim una altra pota que seria engegar projectes que sempre són de grup i l'objectiu és que siguin comunitaris, és a dir, intentar involucrar diferents agents de la pròpia població o serveis de l'ajuntament o entitats... projectes que responguin a necessitats concretes i, a vegades, aquests projectes els portem exclusivament nosaltres o a vegades amb altres serveis per a treballar les necessitats que detectem. Sí, tot està molt entrelaçat. (Metod/DescGen) Com a conseqüència d'això intentem potenciar molt el treball en xarxa, el treball de coordinació... a nivell de serveis i d'aquí s'extreu la idea de treball comunitari més pur que és intentar crear espais més amplis de les entitats i sobretot de la xarxa o teixit social que hi ha als barris. Però sí que diferenciem una mica els espais més aviat tècnics d'aquells que són més de la població no perquè persegueixin objectius diferents sinó el treball és diferent. Llavors, sempre intentem que això estigui interconnectat tot.

I segur que això té una forma piramidal...

Sí...

A quina franja de població atén? Entenc que no hi ha límits...

(Destin/Edat) No hi ha límits, no... A efectes teòrics a tothom; a efectes reals per exemple, gent gran i infància (edat petita) no ho treballem gaire. Sobretot el que estem treballant ara, com a grans col·lectius: immigrants (i sobretot sense papers) per alguns projectes que tenim, joves (tot i que és un treball que no acabem de veure gaire l'entrellat perquè teòricament hauríem de treballar molt conjuntament amb la Regidoria de Joventut i no ho acabem d'aconseguir), i per altra banda entitats. Però que, realment, és una mica en funció del que puguis detectar, del que pugui arribar o del que tu trobis...

Les poblacions ateses han anat variant?

(Destin/Edat)_Sí, sí... Depèn molt del propi professional. Com que és un encàrrec tan ampli i també les realitats són canviant i tot plegat... jo sé, perquè hem anat parlant, que en funció del treballador que hi ha hagut s'han potenciat unes coses o unes altres. Per exemple, de nosaltres es diu que en comparació amb els que hi havia abans som una mica més reflexius i teòrics, que abans d'engegar intentem fer un treball més teòric i que hem potenciat més el treball comunitari. En canvi, els altres eren més de treball més individual, que era un treball molt potent. Jo ho envejo perquè a mi em costa bastant i molt treball d'intentar de fer projecte i més projectes. Nosaltres potser intentem treballar-ho una mica més això.

Aquesta és complicada... Perquè he conegut llocs amb experiències amb col·lectius molt concrets (infants, adolescents d'un barri concret...) i en aquest cas no... Havia apuntat quines característiques tenen els participants però no sé si a nivell general es pot preguntar...

(Destin/Carac)_Sí... pensant en intervencions, mira, en temes d'infància, que no en toquem gaire, vam fer un projecte que es deia "Les places" i la idea era agafar gent de la ciutat que feien coses a nivell sociocultural i que fessin una acció en una plaça. Els destinataris d'aquesta acció, a priori, eren nois que es passen tota la tarda a les places. Aquesta és una detecció pura de visió. I normalment són barris no extraradi (perquè a aquí no és així) però sí barris dels afores i sobretot nois que es passen tota la tarda jugant. I normalment són de famílies amb pocs recursos econòmics i no circulen més enllà del seu barri.

Nouvinguts o jo dic directament immigrants perquè no tinc cap problema de dir-ho així... doncs són sense papers i/o sense feina, gent que vol aprendre català, gent que recull ferralla, també gent que està tirada al carrer...

A nivell de joves, és un treball no tan concret però els joves que tenim són gent que passa moltes hores al carrer, que ara mateix solen no tenir gaire estudis o que no estudien, i que estan amb una expectativa complicada perquè no ha estudiat gaire (i això li dificulta), perquè veu la situació actual, perquè tenia feina i ara ja no, i perquè hi ha una manca de formació molt forta.

Les entitats, sobretot a través dels Centres Cívics, treballem molt amb AAVV i associacions dels barris. En el cas concret de les AAVV, jo crec que si n'he de dir característiques és que han perdut una mica la seva funció més social, és a dir, jo crec que s'han quedat més en la part d'oci i cultura (celebrar dates i de fer activitats: festes majors...) i han perdut una mica la solidaritat social i la pressió política real i en aquesta línia s'intenta treballar la part més social perquè la política és molt més complexa i tenim un projecte concret a un barri que és una taula de FINSOBE de diferents associacions per a fer que tothom participi i per a treballar les necessitats que hi ha. És una feina molt interessant però molt, molt lenta.

Jo et diria que aquestes són les característiques... Llavors hi ha algun cas d'algun jove que, conjuntament, amb l'educador de despatx decideixes tractar però és molt puntual.

Veus, això ja m'ho has contestat... perquè t'anava a preguntar si l'encàrrec us l'havia fet l'Administració i si els objectius vostres eren els mateixos...

(Obj/AcorObjAdm) Sí.

L'únic és que els heu completat.

(Obj/ObjProj) Sí, i de fet nosaltres jo crec que hem estat bastant... hem buscat molt que el que nosaltres pensàvem traspasar-ho als caps perquè hi hagués una comunicació... perquè quan vam arribar hi havia un punt de... els nostres antecessors van fer una cosa molt potent que va ser donar-li una dimensió molt més àmplia a aquesta figura (abans estava una mica indefinida) i ells van donar a conèixer l'educador de carrer a diferents serveis de l'ajuntament i van iniciar moltes coses i era molt ampli. Nosaltres vam intentar concretar-ho sense deixar de... i en aquest sentit vam, en tot el procés i encara anem a buscar molt als caps també perquè la cap ens marca molt portant-nos la contrària per a la reflexió... és aquest punt, intentem que hi hagi molta relació, sobretot, a nivell tècnic. Un altre tema és l'esfera política.

Quant fa que hi treballes, per a ubicar-me?

No sé si en fa dos o ja serà el tercer any. És que tinc un lapsus d'un any... Jo crec que aquest serà... jo vaig començar un octubre i al desembre vam canviar de... és a dir, ara comencem el tercer any. Aquest octubre ha fet dos anys. És que m'és complicat... a més faig fer una aturada de dos mesos i clar...

Havia anotat si els objectius que us plantegeu són a curt o llarg termini i pel que entenc són a llarg termini.

(Obj/LlargTem) Sí.

I poden anar variant?

(Obj/Mod) Sí, han anat variant perquè quan nosaltres vam arribar, vam fer la primera memòria van canviar moltíssim... Sí, des que hi som nosaltres ha variat... ho hem operativitzat una mica. Però els objectius de fons, en generals, sempre són els mateixos. Després hi ha els objectius concrets de cada línia de treball que sí que van canviant. Perquè per a arribar a tot això, si cada cosa és un deu potser

amb un projecte arribem a 0,5 sobre 1... és veure cada projecte per a què serveix i en la mesura del possible és arribar a tocar-los tots amb el que fem.

Havia apuntat si l'educació de carrer en el vostre cas inclou la prevenció.

Jo tinc un problema amb aquestes paraules: la prevenció, el control... ja no sé què és prevenció, control... de debò, eh?! Vull dir, no tenim cap projecte que puguis dir és molt preventiu... També perquè un cop se'ns va fer un encàrrec i es va perdre pel camí. Per tant, jo diria que el que fem no és preventiu, sinó que és més dinamització... que després li pots trobar si és més de control, educativa, preventiva, repressiva però no fem una educació preventiva. No tenim cap projecte concret de prevenció.

Quan ho redactava em referia... per a mi no està separat educatiu de preventiu. No sé si a la realitat passa però hi ha el treball molt sorgit per al problema que surt i jo vaig i el tapo o pensar què podria passar, com ho podríem treballar...

Ara t'entenc. Si ets més actiu o més preventiu. Jo diria que a la realitat, o al que jo em trobo a aquí, és que és molt difícil aquesta diferenciació. I que avançar-te a certs moments és molt complex i la nostra figura per a recursos, per hores i característiques de la feina és molt difícil plantejar-se això. A nivell d'informació, jo crec que sí que som bastant preventius. Jo la setmana passada vaig fer una acció preventiva perquè una AAVV estava molt nerviosa amb la situació que tenen al barri i això jo li ho vaig comunicar a la regidora, per tant, això és una acció preventiva com a tal. Però projecte preventiu no en tenim.

Llavors, jo crec que quan et topes amb la realitat, la reflexió és diferent. És a dir, la majoria de vegades tu reaccions a una situació però dependrà del temps i de la teva perspectiva que facis una acció més reactiva o més preventiva o més proactiva, m'explico? Depèn molt més del plantejament que tu et facis que no pas de la realitat amb què tu et trobis. Perquè sí que tens a vegades algun input d'una acció que penses s'hauria de fer... jo he deixat d'actuar perquè he cregut que estava molt limitat... i una cosa que mai pensava quan estava a la carrera és que preferiria que actués la Policia. Perquè és així, perquè jo allà no puc anar a fer ni de Superman... i a més el que faré no servirà de res, perquè la meva feina és més subtil, és a llarg termini, és una cosa d'anar parlant... per això et dic, a vegades és molt més el plantejament que tu et facis... hi fa molt la interpretació i el com et prens la feina.

Llavors, jo diria que som més aviat preventius però sense cap projecte com a tal.

Jo també crec, pel que m'has explicat fins ara, que pel tema de tenir sempre com a idea el treball comunitari també és una part preventiva, és a dir, segurament si els problemes que poguessin sortir d'aquí a deu anys fossin una gran quantitat, gràcies a aquest treball seran menys. Per tant, la mirada per a mi ja té aquesta connotació de prevenció.

Sí, sí. Jo preventiu ho associo a les campanyes de Trànsit i penso que és molt diferent el treball de l'educació social. Es pot fer: jo puc anar repartint preservatius, per entendre'ns o pots fer algun projecte de prevenció de riscos a Internet (que de fet jo estic participant en un projecte així). Però crec que és un plantejament molt teòric d'universitat. Que jo entenc perfectament... i quan arribes a la realitat dius "sí clar"... Depèn molt més com et plantejges... jo aquesta paraula l'he oblidat en aquest cas. Potser me'n vaig a una altra feina i sí. De fet, algun company educador que treballa a l'Ajuntament i fa tasques preventives molt importants. Però en aquest cas no.

Ara és el tema de la metodologia que és la part que més m'interessa. Havia fet una pregunta general: amb quina metodologia de treball us dirigiu?

Una mica la idea és aquesta. (Metod/FasIni) Les fases de tot un treball són intentar que les coses surtin d'una detecció (observació, conversa....). (Metod/DescGen) A partir d'aquí et plantejges què veus o què t'estan dient i et comences a plantejar quina ha de ser la millor acció. A partir d'aquí es

poden establir diferents punts: intervenir sol o amb el company o intervenir amb un altre servei; intervenció puntual o més allargada en el temps; fer un projecte amb tota la seva magnitud o no; buscar objectius molt grans o concrets... Llavors tota aquesta part més de plantejament.

Després entres més en la idea de la implementació, de la pràctica. Aquí, evidentment, acabes reestructurant, replantejant i revisant.

Finalment, sempre hi ha, i durant tot el procés tenim bastant interioritzat que anem fent seguiment i valoració.

Aquests serien els moments. Això depèn molt de si acabes fent un projecte per a joves o per a una entitat o el projecte de les places de si fas una intervenció amb un noi sense papers. Jo des que vaig començar a treballar fins ara estic fent un acompanyament gairebé vital (perquè no puc fer gaire cosa més) a un noi sense papers i la intervenció té tot això. Però no vaig fer una detecció d'aquest noi... ho vaig fent a partir del que ell em diu, del que ell es mou... La qual cosa és molt diferent al projecte de les places, que va ser després d'un any d'estar treballant un dia vam estar parlant i vam detectar molts nens a les places. Vam pensar: podríem fer una activitat a les places que és on estan ells. Però ho fem nosaltres? No, perquè no tenim hores... acabes redactant el projecte, fas tot un període de dos-tres mesos de parlar amb gent que hi pugui participar, apliques i valores... Són dues coses molt diferents. Aquest és un projecte típic que et fan dissenyar a universitat.

L'altre que és un treball més individual també segueix aquesta lògica però està molt més difuminada. Per tant, jo sí que diferencio molt quan et plantejes un projecte de quan és una intervenció en genèric, un acompanyament.

Però suposo que també per a no perdre el fil... un acompanyament que pot ser llarg... suposo que s'ha de tenir molt clar què vull fer, què pretenc aconseguir... perquè anem avançant però cap a on?

(Metod/NivAct) Sí, sí... hi continua sent. Però no s'escriu. Jo sempre he pensat que escriure un projecte és molt interessant perquè estan posant paraules a allò que tens dins del cap i, per tant, estàs estructurant. Jo en aquests casos no ho faig. Ho vaig intentar de fer però el dia a dia t'acaba xuclant i llavors sí que hi penses i sí que reorganitzes i replantejes però és bastant diferent.

D'acord, perfecte. Clar és que ara m'ha canviat una mica la mirada perquè veig que és molt genèric, és a dir, fas feina amb molts col·lectius, moltes coses petites... i llavors hi ha preguntes que potser eren més centrades en una experiència concreta...

Tu pregunta perquè potser tinc una experiència concreta...

Per exemple, jo m'havia apuntat: es fa es treball individual, de grup o comunitari?

(Metod/NivAct) Les tres. I et puc posar tres exemples. A nivell individual, per a fer-ho fàcil, aquest noi sense papers que té la meua edat, 25-26 anys, porta quatre anys aquí, parla un català molt correcte i un castellà molt més correcte, sap una mica de francès, no sé quantes llengües de l'Àfrica negra i el seu gran problema és que no té papers. En aquests casos, l'únic que podem fer ara mateix és suport emocional i ara, per exemple, té un problema amb el passaport i l'ajudo com punt. Un altre exemple d'individual: des de Serveis Socials, un noi que deixa l'institut a 3r d'ESO i es tanca a casa durant un any. Ells proven tot un treball des del despatx, no ho aconsegueixen i creuen que la meua figura pel fet de ser jove i ser educador de carrer i el meu horari de tardes és millor aquesta intervenció que tingui l'objectiu d'intentar de crear un vincle amb aquest noi i a veure si se'l pot motivar. Aquests són dos exemples de treball individual.

De treball de grup: classes d'alfabetització de català (que també n'hi ha de comunitari però jo crec que és de grup. Hi ha comunitari perquè ho estem fent a un Centre Cívic i, per tant, hi ha relació amb aquest i perquè ho fem a través de voluntariat), un altre projecte pot ser un hort social que ara està aturat però que allà hi ha també elements de comunitari, un altre que jo no he fet directament

però l'havia fet la meua companya que es diu "Activa't" és amb un grup de dones usuàries de Serveis Socials, totes sense feines, adultes (no grans ni joves) i amb pocs recursos personals i es feien una sèrie de sessions a nivell de dinamització més personals.

Les AAVV són de grup o comunitari?

(Metod/NivAct) Comunitari perquè jo sempre amb les AAVV o entitats que he pogut treballar sempre ho he fet des de la perspectiva comunitària, és a dir, intentant de fer-los pensar en clau comunitària i que ells, sobretot treballa amb un seguit d'associacions, aquest espai FINSOBE i en un barri (amb el centre cívic, l'AMPA, l'escola i el futbol) i d'aquí han sortit dos o tres projectes comunitaris: un va ser un recull de contes del barri, l'altre va ser un "tú sí que vales" i l'altre projecte és el propi de la taula FINSOBE que és una cosa molt complexa però la idea és crear un espai comú amb totes les entitats i també amb persones a títol individual que vulguin treballar conjuntament per a millorar el barri, fer-lo més participatiu i per a iniciar projectes.

A nivell comunitari, tot i que és la part més tècnica, amb totes les entitats i tots els serveis de l'Ajuntament i de la ciutat que estan fent classes de català, vam engegar una xarxa de català i aquí la idea és que ens volíem posar d'acord amb els nivells que ho faríem, els materials, les activitats fora de la classe... i aquest seria un punt de treball comunitari no una intervenció directa, sinó una indirecta perquè no estàs amb els usuaris però té un efecte al barri.

Per exemple, amb grups també pot ser que se'n derivi un treball individual, oi? Aquesta vinculació la veig molt clara...

(Metod/NivAct Sí, sí... Clar. I a vegades de fer un treball... el que acabes de dir. Jo recordo que en el cas de la taula FINSOBE m'han arribat coses individuals, demandes directes... Però a vegades sí que està bé centrar-te i dir això és individual, això de grup i això comunitari.

A vegades com que pensem que allò de grup és molt "guai", quan veus un grup dius anem a fer un projecte de grup i a vegades no funciona. I a mi això m'ha passat: un grup d'adults nous que es trobaven jugant a cartes, els vam acompanyar a un centre cívic i vam intentar fer un procés de dinamització que no va servir i jo crec que a allà el treball més individual m'hagués servit més. El fet de fer un treball de grup va mig trencar el grup i a la llarga per la seva dinàmica i per la del centre cívic s'ha acabat perdent el vincle i ara tinc el vincle amb dos o tres a nivell individual.

I els tancaments de projectes com es fan?

(Metod/FasFin) En aquest cas de grup vam fer una reunió. En temes comunitaris o de treball en xarxa, cada temps determinat fas reunions de valoració... com als de grup. Poden ser valoració final o de seguiment.

A nivell individual, jo no n'he fet mai cap de directe: sempre han estat que s'han anat perdent en el temps o a vegades n'he fet de parcials per a veure com responia la persona. Per exemple, aquest noi que et deia que estava a casa jo vaig fer un tancament parcial que encara no he reobert. Ell em va demanar que no hi tornés i no hi he tornat però està igual. Per tant, jo considero que la meua intervenció ha tingut un impacte relatiu i, per tant, considero que encara cal una intervenció. O segurament ara quan passin les vacances de Nadal haurà passat bastant de temps i tornaré a anar-hi. Va ser un tancament una mica... però va ser de dir: "portem un treball de gairebé un any, com ho has vist? Has evolucionat?".

Es duu a terme treball en xarxa? Per què? Quines dificultats i avantatges suposa?

(Metod/ExisTrebXar) Perquè doncs perquè abans teòricament es podia dir perquè la gent s'autoorganitzi però la crisi actual jo crec que ho fa evident. És a dir, l'Administració pública ha agafat la dinàmica de donar solucions a tot i quan aquesta no té diners, doncs tot s'ensorra. Aquesta és la dinàmica general, jo no crec que tot s'estigui ensorrant però sí que tot el paper de

l'Administració pública fa que es posi en qüestionament tot el que s'hi fa (des de l'educació pública a un programa d'educador de carrer). El fet d'intentar fer un treball en xarxa amb entitats, per exemple, amb el teixit social és bàsic per a això perquè la responsabilitat no és del polític o del que ens governa, només, sinó de tu que ets ciutadà. I no només a les teves hores lliures sinó també a la teva feina. Això per una banda.

(Metod/DifPotTreXar) I a nivell del professional, perquè és evident i és lògic i cada cop més hi ha la tendència, que el treball individualitzador (jo professional amb un usuari) està obsolet... La gent, i més en temes socials... un educador no sap de psicologia, en sap una mica; no sap de sociologia, de medicina, no té per què saber d'animació sociocultural... el fet de treballar conjuntament amb altres serveis i tècnics t'obre la mirada i et permet. I en el meu cas és evident: no tinc diners, necessito treballar amb altra gent i jo puc detectar i em poden fer algunes demandes que quan els expliques als tècnics hi estan d'acord. El més difícil és posar-s'hi a treballar: hi creuen més o menys, els deixen més o menys temps... Però és evident i lògic que fa falta. No cal fer grans evolucions teòriques per a saber-ho.

Quins efectes o conseqüències està tenint o ha tingut el treball que fas?

(Metod/ÈxitForVal) Des de cap conseqüències a efectes visibles a coses molt invisibles que no saps si tenen conseqüència o no (a vegades creus que sí i a vegades creus que no). Això sobretot a nivell individual.

A nivell més comunitari, jo crec que hem aconseguit canviar algunes mentalitats que és bastant important per a després poder treballar concretament i, per altra banda, crec que mai hem aconseguit solucionar cap situació de necessitat però crec que en alguns casos hem aconseguit que sigui més suportable. Un cop vaig estar a punt de solucionar una situació d'un noi sense papers, l'hagués inserit al món laboral... però hauria estat el sùmmum.

Però parlant a nivell tècnic o universitari mai hem solucionat una necessitat però sí que l'hem fet més suportable o hem engegat mecanismes perquè comencin a poder-se solucionar algun dia. Per això et deia l'element d'invisibilitat.

Has contactat amb altres projectes d'educació de carrer?

Ara ho he començat a fer. A mi m'agradaria fer-ho i molt però les poques hores em condicionen bastant perquè el fet de fer 21 hores a la setmana, tot i que crec que ho podria fer, sempre he pensat que és contraproductiu en part. Però ara, per exemple, això que et deia del "sobrepantalles" del 2.0 he enviat una entrevista als educadors de carrer d'un poble proper perquè treballen aquest tema. I espero que a partir d'aquí... els vaig comentar que estaria bé quedar per a veure diferents projectes. De fet, vaig anar a una jornada d'educació en medi obert concretada en l'acompanyament amb adolescents on vaig poder veure diferents perspectives i, vulguis o no et genera, però directament no ho he fet. Sí que he llegit coses, he investigat, he mirat webs... però no m'he posat en contacte amb gent.

Quines competències fan falta per a aquesta tasca?

(EducCar/Comp) Per a començar, ser educador social perquè la meua companya és psicòloga. És que jo crec que hi ha una barreja d'una part més reflexiva i capacitat d'anàlisi amb una capacitat més pràctica i de poder portar a terme accions concretes i, una mica partint d'aquí, crec que cal ser una mica bipolar: poder defensar les coses des d'un punt de vista molt tècnic i poder argumentar-les, justificar-les i treballar-les; i, per contra, poder tenir una justificació i un vocabulari molt del carrer, informal. I a partir d'aquí jo crec que cal una mica d'empenta i paciència perquè si no...

L'empatia la posaries com una de les competències?

(EducCar/Comp) Sí però és que crec que he dit una cosa que és més important que és la reflexió. És a dir, quan tu et trobes una persona que té la mateixa edat que tu, que per a arribar aquí ha hagut de deixar la seva família a Gàmbia, ha hagut de colar-se amb una pastera i per arribar d'Andalusia a Catalunya s'ha hagut d'amagar a un tren, a un autobús o a un camió... quina empatia vols tenir? Sí, tu pots estar allà... Quan aquesta persona, quatre anys més tard, segueix sense papers, s'esforça per parlar i entendre el català, saps que ha treballat en llocs dels que la gent ha quedat més o menys contenta però no té feina i tu tens feina, tens una xarxa social aquí, tu estàs fent coses i tu d'alguna manera (tot i la situació concreta) pots dir que ets feliç... És molt "guai" dir sóc empàtic, i a la universitat està molt bé... s'ha de ser-ho i s'ha d'estar allà. "Però hi ha moments que jo no puc ser empàtic amb tu. Si acabes rient més tu que jo. Jo em deprimeixo quan tu m'expliques això. Jo em sento impotent, per molt que tu m'expliquis jo no puc entendre tot el que tu has viscut...". Per tant, sí que ho posaria com a competència però en segons quines situacions l'empatia és molt complicada.

Com és la relació amb els participants?

(EducCar/Rel) Depèn de cada projecte. Per exemple, normalment, quan fas el tema més individual, potser no al principi, però cap al final hi ha molt vincle amb respecte i distància però, clar, tens converses "potents".

En el cas més d'entitats i associacions depèn molt de cada persona en concret i, per exemple, et diria que amb una entitat tinc una relació molt rara que crec que és de respecte però poca cosa més; i amb una altra hi ha bastant de vincle també.

Pel que fa a projectes més concrets d'alfabetització, l'hort o projectes d'aquest estil... depèn molt de si hi som molt presents però també la relació que s'estableix és d'un vincle bastant positiu.

No sempre, eh? També hi ha alguns vincles viciats, també a vegades hi ha la sensació de no entendre's... Depèn molt.

En quins conflictes t'has trobat més sovint?

(EducCar/Conf) Quan dius conflictes què vols dir?

En part són dificultats, que ja n'hem parlat...

(EducCar/Conf) Ho dic perquè bàsicament, si hagués de respondre a aquesta pregunta és: el que voldria ser la gent o jo com a professional voldríem que fossin les coses en comparació de com són. Aquesta és la gran dificultat però no només meva sinó de tots. Com interpretem que estem, com estan les coses... és així de filosòfic. Jo potser ho sóc molt però penso que tant una associació de veïns que porta dos anys i mig que acabarà la presó (si no hi acabava és de miracle) jo hi parlava i li deia "no ets realista. Toca de peus a terra. Estàs anant directe". "Pero es que no puedo parar. No puedo estar así...". "tu estàs més amb la clau de com m'agradaria estar que de comestic". I jo com a professional també: jo penso unes coses i la realitat és la que és. I aquest és el conflicte però no només de l'educació social. Sé que és poc concret però crec que és el major conflicte.

Havia apuntat: quines estratègies (de relació, dinàmiques de grup...) acostumes a utilitzar?

(Metod/Estr) Aquest és el meu gran problema. És veritat, és que és molt complicat perquè tu a algú li dius "ets educador social", explica-ho. Això ja té la seva complicació. I a sobre dius "ets educador de carrer" (per no dir de "medi obert"). Llavors el problema amb què em trobo és que no tinc el prou "morro" (tot i que ho he fet i m'ha anat sortint bé més o menys però s'ha de tenir molta mà esquerra).

(Metod/FasIni) Però jo arribo i dic "sóc l'educador de carrer de l'Ajuntament de Carrer. Res, que volto pel carrer i tal i que si teniu mai alguna història doncs comenteu-me-la". Això seria una idea. Això és com amb la bandera, tu allà sol perquè nosaltres treballem sols, en canvi, si vas amb dos on

no arriba una arriba l'altre però si vas sol et miren com si fossis secreta o com si fossis un "penjat" que va caminant sol i arribes allà i dius "sóc l'educador de carrer". I et diuen "¿y esto qué es?". I, és clar, a un noi jove li dius "doncs mira jo bàsicament treballo pel carrer, dono voltes, observo, vaig a centres cívics, a Joventut... si teniu alguna idea o alguna història que us motivi...". "¿Y tú cobras para esto?". "Sí". "¡Pues qué chollo!".

(Metod/Estr) Una altra estratègia és quan tens alguna cosa a oferir: que pot ser un projecte que ja hi hagi a la ciutat i et serveixi com a excusa o, per exemple, ara, a una de les coses que participo que és des de Salut Pública que és el treball 2.0 es fa la segona edició d'un vídeo que parli sobre les xarxes socials i la idea és que joves facin vídeos sobre aquest tema. Doncs jo n'agafo els paperets i trobo un jove i aquesta és una manera indirecta. Això pel que fa al contacte directe al carrer.

Llavors, el fet d'entrar a centres cívics i de treballar conjuntament amb altra gent et permet una entrada diferent. Per exemple, amb les AAVV normalment coincidim més amb espais de reunió o aprofitem les dinamitzadores del centre cívic per a que ens presentin. Amb les escoles una mica el mateix. I amb altres tècnics, per exemple, intentes una mica explicar aquesta part més teòrica i vas amb una demanda concreta i t'entenen.

A nivell de presentació és això.

A nivell de treball, a nivell individual és molt clara: la relació individual directa. Molt informal, de trucada per a trobar-se (tinc un telèfon de la feina ells tenen el meu i jo el seu. Em truquen i em diuen m'hauries de mirar això...), no té un horari, no té un despatx, jo tinc una agenda que em permet molta llibertat (molt diferent a un educador de Serveis Socials o d'un CRAE que tenen les seves hores de coordinació...).

Després, quan és el treball més de grup o comunitari a mi sempre m'agrada pensar que, tot i que no sempre ho aconseguixo, és un treball bastant de dinamitzador extern, que són ells qui ho fan. Intentar anar sempre amb aquesta dinàmica, que potser en algun cas tu acabes estirant però una mica amb la idea que tu poses les eines per tal que ells decideixen. Això, en algun cas, m'ha sortit bé i en alguns altres no. I aquest és una mica allò complicat: el fet de voler ser secundari però estar allà; Fer-te present però no ser-hi del tot; o ser-hi només sense haver d'estirar d'allò. Això a vegades et porta que coses que et penses que sortiran bé no ho fan, o coses que una època surten bé i després no. Això em va passar l'any passat que el projecte del recull de contes va ser molt bonic: es va aconseguir molta participació, va ser bastant de tot el barri, es va presentar a la festa major del barri... era una projecte que el grup motor s'havia creat per a aquest projecte i estava motivat, tenien una idea més potent per a aquest any però resulta que un ha marxat del barri, un ha canviat la dinàmica, l'altre ha trobat feina, l'altre està mig de baixa i s'ha posat a estudiar i un altre diu "si no hi ha ningú doncs no vull fer res". Llavors tot el treball d'un any en què has intentat donar eines, apretar, marcar els tempos... però que siguin ells qui vagin decidint-ho tot i marcar una mica el final del tot... s'acabi en res. Però jo prefereixo que sigui així que no pas que vinguin forçats o a desgana perquè potser ni vindrien. Jo crec que aquest projecte va ser potent pel que vam acabar fent però sobretot perquè vam aconseguir un procés en què la figura del tècnic va ser la que ha de ser: marcant tempos i apretant-los quan calia però amb aquest punt de corresponsabilitat. Perquè cedir el protagonisme total és molt bonic de dir-ho però costa molt.

Es fa difusió de la feina?

(Dif) No gaire. És una tonteria però volfem fer un web i no l'hem acabat tirant endavant. I no ho hem fet per falta de temps, per un punt de calma... Serveis Socials mai ha estat d'aquesta vessant. Altres serveis sí que han estat més de la premsa, d'exterioritzar...

Llavors, per contra, quan vas a una reunió o quan estàs treballant amb altres tècnics o quan treballes amb gent cal que la gent et conegui i et reconegui com a important.

A nivell de població sí?

(Dif) Amb qui treballem sí. En general no.

Tu vas pel carrer i la gent no sap de què treballes?

(Dif) No. No anem amb els "petos" que porten els agents cívics que diu "civisme".

Quins consells donaries a altres professionals que comencin una tasca així?

(AltInf/Cons) Primera, que tinguin molt clar l'encàrrec que li fan o que ho intentin. Després que si treballen conjuntament amb altra gent i no ho fan sols, que seria l'ideal, que sigui un treball en equip de l'equip d'educadors. A partir d'aquí, jo crec que és aquest punt reflexiu, d'intentar fer coses amb sentit i tenir molt clar que a vegades pots generar unes expectatives que no són les que es poden complir o les que poden existir. Això de les expectatives en general a qualsevol educador social però crec que és bastant important en aquest cas. Després el que deia abans de la paciència: se n'ha de tenir molta. Hi ha moments que tens la sensació... allò que diuen a la universitat que "el que tu estàs treballant no ho veuràs tu sinó els professionals que vindran d'aquí vint anys". I quan estàs treballant i recordes aquesta frase penses "què estic fent aquí?". Per això dic això de la paciència.

També el consell és convicció i ganes de canviar coses petites però creure-t'ho, perquè si no "t'apalanques".

Jo crec que un educador de carrer no pot deixar de qüestionar-se què està fent perquè si no mor.

Alguna cosa que hakis après?

Moltes... jo crec que moltes. Jo és la primera feina que tinc com a educador de llarg temps i, per tant, jo, si em puc considerar educador social és per aquesta feina. És a dir, he après a ser educador social sent educador de carrer.

He après que el treball comunitari és molt potent i important (una altra cosa és que s'hi vulguin destinar recursos o se sàpiga com fer-ho). També crec molt que el vincle és molt important en un educador social i el que significa aquest.

És molt important tenir clar el que abans et deia: tant l'encàrrec com el que et plantejes amb cada acció.

I com a educador de carrer, jo crec que ara sóc relativament capaç (no del tot) de treballar amb persones totalment diferents de com sóc jo, sense arribar a un punt d'empatia total (perquè jo crec que és pràcticament impossible perquè les situacions són completament diferent) però jo crec que puc escoltar i entendre gent molt diferent de mi.

Hi ha alguna anècdota que voldries compartir?

(AltInf/Anèc) Una anècdota divertida és el "¿y tú cobras para hacer esto?".

T'ho han dit molts cops?

(AltInf/Anèc) Molts, molts no... però més d'un sí.

D'acord, perfecte. Quines dificultats i potencialitats té aquesta feina?

(AltInf/DifPot) Em sortiran una mica alterades però de potencialitats jo diria que la potencialitat per a mi més rellevant és que és molt àmplia i poc rutinària i flexible i et pots adaptar molt en funció de cada cosa concreta i això fa que sigui poc rutinari; una altra que el contacte que pots establir és molt més informal, no ve perquè et fan una demanda o perquè vinguin obligats com a un CRAE o a un centre obert (no vull dir que hi vagin obligats).

Una dificultat és que el fet que sigui tan ampli és molt dispers i potser un dia tens molta feina, un altre no en tens (tens la de fer carrer però quatre hores fent carrer i això et fa tornar una mica boig,

la veritat) i potser un dia doncs el tinc molt atapeït de coses. En qüestió de mitja hora has de canviar el xip i això té un punt de dispersió que si no et centres una mica...

Una altra dificultat és el fet que no tenim recursos econòmics per a tirar projectes endavant, nosaltres en concret. Quan teníem recursos podíem engegar petites cosetes però no podem. Llavors depenem molt de Serveis Socials i de la resta de serveis.

Una potencialitat molt complicada és el fet de treballar amb altres tècnics i és molt evident que és i ha de ser així, se li pot dir treball interdisciplinari. I a més veus que és important amb una figura així. Si la gent s'ho cregués de debò, tingués hores per a poder-s'hi dedicar... tot funcionaria molt millora.

Una dificultat que crec que és bastant important és el fet que ets Ajuntament, ets Administració pública... i que treballes moltes vegades, sobretot en treball amb associacions, amb gent que hi està des del voluntariat i des de la militància. I vulguis o no aquí la relació és una mica complicada: perquè ets professional i estàs cobrant i tens un horari i unes hores que faràs sí o sí; i l'altre ho farà quan pugui o li vagi bé; i l'altra perquè l'Administració no està ben vista i el militant o voluntari no et diu que ets igual que el polític perquè ja ho veuen però en aquest sentit a l'hora de plantejar coses, jo que a part de ser educador milito en temes, a vegades veig coses i jo les tiraria endavant però em faig aturar perquè això no ho hauria de fer l'Administració sinó el poble. I això és una potencialitat i una dificultat. Jo crec que és més aviat una dificultat perquè sembla que l'Administració sembla que ho hagi de fer tot i això genera un vici molt negatiu en les dinàmiques de les associacions i dels treballadors. Però és una potencialitat perquè la meua és una figura intermitja que té un punt de militància i pots estar en posició bastant d'igualtat amb la gent, no total, però sí bastant propera.

Una dificultat és que és molt difícil... Un cop van venir uns nois a fer-nos una entrevista i ens van preguntar "us sentiu realitzats?". I vam respondre "no, no ens en sentim. Ens sentim útils de tant en tant". Perquè tal i com estan les coses amb la figura que tenim, actualment, sentir-se realitzat és molt complicat. Útil, a vegades. I pot sonar molt pessimista però és la realitat. Això a vegades té un punt entre frustrant (de dir per molt que jo ho intenti cal que canviïn una sèrie de coses que jo no puc tocar, ja sigui per una persona per la seva situació estructural o per la dinàmica dels treballadors, per tot) i també té un punt de soledat i de solitud perquè quan treballes no tens la seguretat d'estar un espai, de saber que demà o d'aquí dos mesos tindràs un projecte sinó que l'has de crear tu... llavors aquesta incertesa pot generar frustració. Són les dues cares de la moneda. Però a la vegades és el punt de poc rutinari, molt ampli...

15.1.5. ENTREVISTA A L'EDUCADOR DE CARRER 5

¿Qué es para ti la educación de calle?

(ConEdCar) Para mí la educación de calle es un ámbito de trabajo; un espacio neutro donde puedo realizar mi trabajo de aproximación, cercanía y escucha con los jóvenes en el medio donde ellos se relacionan. Es un despacho exterior; un lugar donde podemos realizar una intervención socio educativa adaptada a la realidad y demandas que nos puede realizar los jóvenes. La educación de calle es un método de trabajo, una forma de trabajar basada en las relaciones de día a día en un medio abierto donde se aprovecha todo, el espacio físico, los recursos que este nos ofrece. La calle es un medio natural para trabajar con los jóvenes. Es el medio donde más cómodo y libre me siento para ejercer mi trabajo como educador social.

¿Cómo y por qué se creó esta figura en este municipio?

(OriProj/Mot) El Ayuntamiento por el año 1997 se plantea llevar a cabo un plan de prevención de las drogo-dependencias. Se hace un estudio de tres meses donde se captan las necesidades que plantea la comunidad, y a raíz de este trabajo se crea un servicio municipal de prevención comunitaria dirigido a toda la comunidad. Dentro de las áreas de trabajo que se establecen se crea el programa de educación de calle dirigido a jóvenes de 12-18 años.

¿Cuál es la tarea que se lleva a cabo en este programa?

(ProjConc) En estos momentos realizamos un trabajo socio-educativo grupal e individual con grupos naturales del pueblo, contactados en el medio abierto. También realizamos acompañamientos socioeducativos individuales. Trabajamos en coordinación con todos los colegios del municipio así como los servicios sociales y otros recursos municipales. Se trabaja desde el ámbito preventivo.

¿A qué franja de población atiende? ¿Por qué?

(Destin/Edat) En estos momentos estamos atendiendo a jóvenes de entre 10-22 años

¿Qué características tienen los participantes?

(Destin/Carac) La característica principal del joven quizás sea la de un perfil de joven de estatus clase media alta, con gran poder adquisitivo. Esto no hace que todo sea un camino de rosas sino que se aprecia en muchos casos carencias en lo emocional, y de otro tipo que o tiene nada que ver con lo económico. En muchos casos jóvenes con una autoestima bastante baja, sin límites, sin percepción de riesgo, etc.

¿Cuáles son los objetivos del programa?

(Obj/ObjProj) El objetivo de servicio es generar estilos de vida saludables partiendo de acciones preventivas. Mejorar la calidad de vida. La prevención sería como una inversión para no o llegar a una comunidad más necesitada de una intervención más selectiva o situaciones más difíciles, de mayor riesgo.

¿Son a corto o a largo plazo?

(Obj/LlargTem) Digamos que a largo plazo.

¿Pueden ir variando?

(Obj/Mod) Sí.

¿Se hace trabajo individual, de grupo y/o comunitario?

(Metod/NivAct) Son los tres ejes principales en nuestro trabajo como educadores de calle.

¿De qué modo se realiza el primer contacto? ¿Y el cierre?

(Metod/FasIni) El contacto de inicio puede ser de diversas maneras. Puede ser de manera natural, partiendo de la relación diaria que tenemos con los jóvenes en la calle. Puede ser también a través de una demanda que recogemos en el servicio de prevención comunitaria (padres y madres...).

(Metod/FasFin) También por una derivación de servicios sociales, del colegio o de cualquier recurso que está ligado a la población infantil y juvenil.

¿Se trabaja desde una perspectiva sistémica (teniendo en cuenta los diferentes espacios donde circula la persona/grupo)?

(Metod/PersSis) Tanto el servicio de prevención como el área de educación de calle trabajan desde el enfoque sistémico.

¿Se lleva a cabo un trabajo en red con entidades, personas y agentes políticos de la ciudad? ¿Por qué? ¿Qué dificultades implica este hecho?

(Metod/ExisTrebXar) Sí, trabajamos y en red con todos. Es un hecho importante y necesario.

¿Cuál es tu función?

(EducCar/Fun) Mi función como educador de calle es estar próximo y cercano a los jóvenes y dar respuestas socioeducativas a las necesidades que ellos me puedan plantear.

¿Qué competencias hacen falta para este trabajo?

(EducCar/Comp) Mucha capacidad de relación. Capacidad para poder interpretar demandas, empatía, escucha, tacto, capacidad de reflexión, comunicación, y un largo etc.

¿Cómo es la relación con los participantes?

(EducCar/Rel) Llevo 15 años en esto así que muy, muy buena y sobre todo gratificante en la mayoría de los casos.

¿En qué conflictos te has encontrado con más frecuencia?

(EducCar/Conf) Todo tipo de conflictos.

¿Qué estrategias acostumbras a utilizar (dinámicas de grupo, herramientas de trabajo interno, recogida de información...)?

(EducCar/Est) Estrategias de contacto con los jóvenes e medio abierto; relaciones y coordinación con otros recursos como la escuela, gazteleku, asociaciones deportivas y culturales.

Dinámicas de grupo, actividades de ocio y tiempo libre y deportivas como medio de trabajo socioeducativo....etc etc.

¿De qué recursos dispones para tu trabajo (humanos, espaciales, materiales...)?

(Rec) De todos los posibles. Un equipo de trabajo interdisciplinar, un espacio perfecto, todo tipo de medios materiales etc.

¿Qué efectos/consecuencias está teniendo o ha tenido el trabajo de calle (para el barrio, las personas...)?

(Av/ExitForVal) Es difícil de medir o dar respuesta a esta pregunta.

¿Cómo se recoge la tarea que se hace? ¿Y cómo se evalúa?

(Av/ForRec/Fein) (Av/Form/Av) Memorias, documentos y expedientes internos. Evaluaciones externas e internas, etc.

¿Cuál es la evolución que está teniendo esta metodología de trabajo en Pamplona? ¿Ha habido muchos cambios?

(Av/Evol/Proj) La evolución es muy positiva y hasta ahora es una área que siempre ha crecido. Está muy bien insertada en la comunidad.

¿Qué consejos darías a profesionales que empiecen a trabajar en este ámbito?

(AltInf/Cons) Mucha energía, disfrutar de los jóvenes y con los jóvenes, paciencia, humor, dosificación de esfuerzos. No sentirnos ni héroes, ni cazadores de trofeos. No querer parecerse al educador de Hermano mayor...pero sobre todo vivir con PASIÓN la profesión.

15.2. ANNEX 2: ENGRANATGE ENTRE TEORIA I PRÀCTICA

Per tal d'elaborar les següents graelles a on s'uneixen explicacions de fonts teòriques i pràctiques classificades en les tres grans temàtiques del model teòric propi (educador, metodologia i objectius), he emprat diverses fonts que, a les graelles, es troben codificades de la següent manera:

TIPUS FONT	NÚM. CODI	NOM FONT I AUTOR ³⁸
Teòrica	1	"Educador de calle: Científico y poeta"
	2	"Práctica sugerente en Brasil"
	3	"Educación de calle. Hacia un modelo de intervención en marginación juvenil"
	4	"Reflexiones del educador de calle"
	5	"Educadores i educadors de carrer: de l'opció ideològica a l'opció tecnicometodològica"
	6	"Guia internacional sobre la metodologia de l'educació de carrer"
	7	"Recomendaciones de los trabajadores de calle" (resum)
	8	"Recomendaciones de los trabajadores de calle"
	9	"La acción socioeducativa en medio abierto"
	10	"Pioneros, educación en libertad. Un modelo de intervención en medio abierto"
	11	"Manual del educador de calle"
Pràctica	1	Entrevista a l'educador de carrer 1
	2	Entrevista a l'educador de carrer 2
	3	Entrevista a l'educador de carrer 3
	4	Entrevista a l'educador de carrer 4
	5	Entrevista a l'educador de carrer 5

Taula 16: Equivalències del codi de la font informativa i el codi emprat a l'engranatge

³⁸ Les referències bibliogràfiques completes es troben a la secció de Bibliografia.

OBJECTIUS		
TEORIA	CAT ³⁹ .	EXPERIÈNCIES PRÀCTIQUES
<p>9- l'objectiu final és l'educació d'aquella infància que es troba en una situació de risc que la pot portar a una situació d'inadaptació social o de conflicte</p> <p>4- "L'objectiu no és prevenir el comportament desadaptat i les seves conseqüències per al sistema social, sinó de proporcionar a l'individu un entorn suficientment satisfactori per tal que pugui desenvolupar les seves capacitats individuals"</p> <p>11- "Es dóna una estreta relació entre l'objectiu de potenciar el desenvolupament de la consciència crítica i la implicació i la participació a la comunitat, amb la idea de transformar per a millorar el context social de referència" [...] "La reflexió sobre la nostra pràctica educativa es centra en la PERSONA: es tracta de fer un recorregut a través de la intervenció socioeducativa que vagi des del procés individual de creixement personal, incidint en fomentar una consciència crítica de la seva realitat, cap a la implicació de grup i comunitària, afavorint el desenvolupament personal i social"</p> <p>10- "L'objectiu del seu treball [de l'educador] és aconseguir una personalitat estructurada del xaval al que anomenem inadaptat, o el que és el mateix, obrir-li unes vies de relació que té asfixiades per a fer-lo un membre capacitat i que pugui desenvolupar-se a la societat mitjançant una integració crítica i activa en ella"</p>	FINALITAT	<p>2- "El objeto de la misma es apoyar, garantizar y optimizar el proceso de tal desarrollo, pretende por tanto desarrollar la competencia personal y social, actuando en el propio microsistema del menor, esto es en la relación del menor con su entorno social más próximo (interacción individuo, comunidad y entorno desde una perspectiva teórica y práctica sistémica, ecológica)".</p>
Objectiu 1: Apoderar el jove i/o grup de joves		
<p>7- el tipus de prevenció que s'ha d'oferir en aquest cas és la de suport a l'autonomia, el desenvolupament de recursos individuals i de grup, una prevenció general i no centrada en temes concrets (drogodependència, delinqüència...)</p> <p>6- Ha de ser una intervenció participativa de caràcter pedagògic que pretén l'emancipació i autonomia de les persones.</p> <p>3- Donar suport al procés de maduració del nen o jove i del grup de cara a la seva autonomia personal, superant les limitacions imposades al menor pel context deteriorat que ha viscut</p> <p>9- l'educació s'ha d'entendre com un procés gràcies al qual la persona que s'educa adquireix major autonomia, independència i capacitat per a conduir el seu propi procés d'aprenentatge i el seu procés vital en general. Educar-se és adquirir la capacitat de ser cada cop més autònom [...] Per altra part, es requereix dissenyar seqüències educatives que per si mateixes posin en joc elements facilitadors d'aquesta assumpció de la capacitat de decidir per si mateix</p>	AUTONOMIA	<p>3- "Fomentar processos d'autonomia i de benestar subjectiu"</p> <p>2- "Apoyar el proceso de socialización de esos niños, niñas y jóvenes desarrollando y generalizando conocimientos, competencias, actitudes e intereses, para ayudarles a superar las dificultades en su desarrollo psicosocial (en contextos de oferta propia o en contextos normalizados)".</p>
<p>6- desenvolupar capacitats personals</p> <p>9- Fomentar la capacitat de les persones per a influir sobre el seu propi destí a tots els nivells</p> <p>3- Potenciar les capacitats de l'individu [...]Desenvolupar la sensibilitat [...]Generar</p>	Capacitats	<p>1- "Els objectius de projecte són objectius de programa: programa d'Àrea d'Acció Social i Cultural. Llavors són: projecte de vida..."</p> <p>6- "Ayudar en la adquisición de hábitos para la mejora la cualificación personal y</p>

³⁹ CAT.=Categoría

recursos personals per a assumir i fer front a les diferents problemàtiques [...]Ser capaç d'assumir responsabilitats [...]Ser capaç d'administrar el seu temps i diners de manera raonable [...] Complir amb els hàbits de salut, higiene, horaris...		profesional" [...] "Ayudar en el desarrollo personal de los menores mediante la adquisición de hábitos saludables",
3- Desenvolupar una imatge positiva de si mateix [...] Adquirir seguretat en si mateix [...] Reforçar la personalitat	Autoestima	1- Els objectius de projecte són objectius de programa: programa d'Àrea d'Acció Social i Cultural. Llavors són: tema socioemocional,
2- possibilitar al noi: adquirir instruments per a llegir pròpia realitat [...]construir identitat		
6- afavorir l'autoestima		
10- Com a conseqüència d'aquests processos afectiu el noi canvi l'autoconcepte que té de si mateix. L'autorrespecte i l'autoestima neixen a través de les imatges positives que els adults i companys li van retornant de si mateix	Reflexió	
3- Ser conscient que forma part d'una comunitat [...] Decidir de manera mesurada [...] Prendre consciència dels seus actes i conseqüències.		
2- el noi accedeix a percebre les seves satisfacció i insatisfaccions [...] percebre com actualment omple en el carrer les seves insatisfacció i necessitats [...] possibilitar que es replantegin els continguts que actualment omplen les seves insatisfaccions		
11- Fer possible la interiorització d'experiències, desenvolupant la capacitat d'anàlisi crítica		
10- Mitjançant aquests processos s'estructura la personalitat del jove al seu propi medi i s'inserta críticament amb capacitat d'organitzar-se i de pensar	Conductes	3- "Potser un objectiu és que un noi pugui ser conscient de la manera com actua amb els seus companys, la manera com els violenta. Això ja és suficient. I això té repercussions a les seves vides. Llavors aquesta idea del menys és més a mi em va quedar bastant clara".
9- sovint estan relacionats amb la consecució d'un canvi, modificació de certes conductes, situacions...		
3- Canalitzar la seva agressivitat.		
10- La seva conducta es torna positiva per la necessitat que té l'home de ser coherent amb la seva pròpia identitat		
11- Eliminant factors i situacions de risc que previnguin l'aparició de conductes de marginalitat i inadaptació	Social	
3- Millorar el seu interès per tot allò que l'envolta [...]Acceptar la relació d'ajuda de l'educador i mantenir una relació de confiança amb ell [...] Ser capaç d'expressar de manera lògica les seves angoixes, pors, motivacions, interessos, sentiments, emocions... [...]Desenvolupar comportaments i actituds acceptables, millorant la relació amb l'entorn.		
11- Millorar la seva comunicació amb la resta [...] Respectar els béns aliens [...]Assumir les normes socials [...]És important observar, analitzar i planificar actuacions que millorin les relacions en els diferents àmbits de referència en què viuen i es relacionen: la família, l'escola, el grup d'iguals, els seus espais de formació i/o oci...		
10- Potenciar les relacions positives entre ells.		
Donar força a la comunitat com a font de naixement i resolució de les dificultats.		
6- consciència política i social (és testimoni de les condicions de vida per a reivindicar una millora)	sensibilització	4- "intentem de donar a conèixer aquesta realitat que detectem als serveis que treballen al territori o que estan a la ciutat
9- metodologia que permeti sensibilitzar els actors de la necessitat de la seva implicació en les qüestions que afecten el territori [...] afavorir la presa de consciència sobre la corresponsabilitat dels actors en qualsevol transformació"		

3- Difondre els Drets del Nen i els Drets Humans, denunciant les injustícies i l'adaptació de l'individu a una determinada estructura social		
7- s'ha de lluitar contra les simplificacions en forma d'estereotip. Ens hem d'oposar a l'explotació d'aquesta realitat amb finalitats mediàtiques, polítiques o comercials ja que constitueix una violència addicional contra els nens.		
11- Sensibilitzar a tot l'entramat social i a l'Administració de la necessitat d'aquest tipus d'intervenció educativa en medi obert, evolucionant i modificant segons les necessitats i dinàmica dels barris, i no pels canvis en la política social.		3- "La nostra idea era "d'acord, tenim aquesta problemàtica" però com mobilitzem la comunitat cap a nosaltres, com ho fem perquè la comunitat sigui la nostra audiència?"
2- Reconèixer i utilitzar instàncies i mecanismes de poder i evolució de passiu a actiu.	Accessibilitat participació	4- "i tenim quatre-cinc objectius (ara mateix no sé quants són) que intento de dir-los: la línia que busquem és la circulació social; engegar projectes que sempre són de grup i l'objectiu és que siguin comunitaris"
3- Identificar i utilitzar els recursos i serveis de l'entorn [...] Promoure la utilització dels recursos comunitaris per a facilitar la inserció i l'adaptació de l'individu a una determinada estructura social [...]Hi ha nens i joves que no entren al circuit d'activitats i centres destinats a aquesta població: clubs, activitats extraescolars, campaments... Aquest tipus de vida organitzada no forma part de la seva manera de ser i sentir. Per això l'Educador els busca, està amb ells i, partint de la seva pròpia realitat, els obre noves portes		3- "Teniem un objectiu d'intervenció comunitària, potenciar la participació social entre els joves... aquests eren els generals"
6- ensenyar el públic determinat a utilitzar el sistema de promoció disponible i ajudar que els recursos puguin proporcionar ajuda al públic [...]suscitar la participació en la vida social [...] permeti assolir una evolució personal, inserció i participació a la vida social.		4- "i tenim quatre-cinc objectius (ara mateix no sé quants són) que intento de dir-los: també tenim una altra pota que seria engegar projectes que sempre són de grup i l'objectiu és que siguin comunitaris, és a dir, intentar involucrar diferents agents de la pròpia població o serveis de l'ajuntament o entitats... projectes que responguin a necessitats concretes i, a vegades, aquests projectes els portem exclusivament nosaltres o a vegades amb altres serveis per a treballar les necessitats que detectem 2- "Para lograr una efectiva integración, tanto personal como social, de los niños, niñas y jóvenes que se encuentran en situaciones de riesgo o dificultad, uno de los factores clave es la acción protagonista y participativa de la comunidad misma, emprendiendo acciones que faciliten la incorporación práctica de éstos en su propio entorno social y comunitario".
9- sovint estan relacionats amb la consecució d'un canvi, modificació de certes conductes, situacions... que permetin una millor convivència i millors nivells de cohesió social. Qui ho decideix són les persones.	Convivència	
6- prioritat absoluta a la prevenció general, l'educació informal, reducció de riscos, la remediació, preocupant-se pel benestar social.		
3- Aconseguir el sentit de solidaritat, responsabilitat i convivència.		
6- acció en inicial (reduir processos d'inadaptació),	Cohesió	
5- reduir nivell d'exclusió [...] pugui incorporar-se de la manera més normalitzada possible a la societat i siguin el màxim de feliços essent el que són		
6- prevenció és un objectiu doble: reduir la violència i desigualtats; i evitar que les reaccions a la violència i exclusió siguin inoportunes		
3- Promoure la utilització dels recursos comunitaris per a facilitar la inserció i l'adaptació de l'individu a una determinada estructura social		
9- La intervenció en medi obert es converteix així en un instrument, en una mesura que es pren des d'una opció de polítiques determinada que decideix aconseguir el seu objectiu a través d'uns facilitadors i mediadors –els interventors en medi obert- que amb la seva intervenció haurien de col·laborar a aquesta major cohesió social		
11- Inserció en la realitat quotidiana com una totalitat que no es pot fragmentar		

<p>5- estar al servei d'un determinat projecte de canvi social</p> <p>11- Des del nostre paper ens plantejem sensibilitzar, donar suport, dinamitzar, reivindicar, potenciar i afavorir l'existència o creació d'un teixit social, que sigui capaç d'analitzar i donar resposta als seus problemes, és a dir "el tot", a més veient-ho fonamental perquè si no fos així, sabem que la intervenció pot córrer el perill de quedar reduïda a allò merament assistencial</p> <p>2- Implicar els governs (federal, estatal, municipal) en la millora de les seves polítiques infantils: modificar la legislació [...] Actuar en la realitat a partir de canvis individuals i de grup</p>	<p>Canvi social</p>	<p>2- "La relación de ayuda (concepto relacionado con el acompañamiento y que se constituye como concepto clave en el quehacer de los y las profesionales en los Servicios Sociales de Base) como base para potenciar el cambio, la transformación".</p>
<p>9- Facilitar que els actors puguin organitzar, continuar i modificar a través del temps activitats i a partir de les seves pròpies decisions -minimitzant l'efecte de les influències externes o com a mínim essent conscient d'elles- les accions que es gesten i desenvolupen dins de la pròpia comunitat</p>	<p>autogestió</p>	<p>4- "intentar detectar i engegar mecanismes que, en la mesura del possible, sempre siguin de la pròpia població per a cobrir les seves pròpies necessitats. Aquest seria l'encàrrec. Pràcticament és l'objectiu que hi ha al projecte tècnic però sempre que en parlem es podria definir amb això. Aquest és el leif motive de l'educador de carrer aquí" [...] "intentar que s'autoorganitzin dins la mesura del possible"</p> <p>3- "Així que el nostre objectiu primer no va ser fer activitats amb ells sinó començar a generar activitats d'autogestió"</p>

Taula 17: Engranatge entre teoria i pràctica sobre objectius de l'educació de carrer

METODOLOGIA		
TEORIA	CAT.	EXPERIÈNCIES PRÀCTIQUES
NIVELLS D'ACTUACIÓ		
11- En la intervenció individual, la nostra experiència ens ha permès concretar aspectes tals com: La nostra tasca fonamental és educativa en el sentit d'acompanyar el procés maduratiu dels xavals amb els que estem treballant. Donar suport al seu creixement, pretendre que no passin per la vida, sinó que la dirigeixin. Analitzant les seves experiències, racionalitzant-les, contestant-les... assumint les conseqüències dels seus actes. Facilitar que projectin les seves accions futures. Tendir, en definitiva, que siguin protagonistes en el seu creixement personal, ajudant-los a superar dificultats	ACOMPANYAMENT INDIVIDUAL	1- "Fem tres blocs: l'individual en principi Serveis Socials però en crear el vincle i la relació és individual i, per tant, sí que es fan intervencions individuals"
5- treball individual té un límit		3- "Nosaltres al llarg de l'any portàvem setze Projectes Educatius Individualitzats (PEI) cada educador. Nosaltres vèiem que hi havia nois que necessitaven una atenció individualitzada i, per tant, fèiem aquest treball. Òbviament, fèiem algun acompanyament de grup i en alguns casos un PEI. S'ha de tenir en compte que són joves a qui potser estàs tres mesos sense veure. I tens un PEI obert, estàs treballant un objectiu específic o un pacte però de cop el deixes de veure. I llavors és important flexibilitzar els PEI a la dinàmica dels joves. Des de la decisió de cada jove, es treballa als PEIs recursos personals, coses bàsiques com seguretat, autoestima, la qüestió del consum de drogues, la inserció i la formació, processos de motivació, processos de resiliència (que ho treballem bastant), processos de tot. Això pel que fa a nivell individual, que són molt específics"
6- gràcies a les seves "voltes pels barris" l'educador de carrer pot ser sol·licitat per a acompanyar les persones en les seves realitats diverses, tant de manera puntual com més duradora per a "petits problemes" i grans dificultats		3- "Els processos individuals són a llarg termini".
		4- "Fem un treball més individualitzat que respon a necessitats més individuals o de grups petits i que l'objectiu és intentar detectar necessitats o situacions"
		4- "Jo des que vaig començar a treballar fins ara estic fent un acompanyament gairebé vital (perquè no puc fer gaire cosa més) a un noi sense papers i la intervenció té tot això. L'altre que és un treball més individual també segueix aquesta lògica però està molt més difuminada. Per tant, jo sí que diferencio molt quan et plantejes un projecte de quan és una intervenció en genèric, un acompanyament [...] A nivell individual, per a fer-ho fàcil, aquest noi sense papers que té la meua edat, 25-26 anys, porta quatre anys aquí, parla un català molt correcte i un castellà molt més correcte, sap una mica de francès, no sé quantes llengües de l'Àfrica negra i el seu gran problema és que no té papers. En aquests casos, l'únic que podem fer ara mateix és suport emocional i ara, per exemple, té un problema amb el passaport i l'ajudo com punt. Un altre exemple d'individual: des de Serveis Socials, un noi que deixa l'institut a 3r d'ESO i es tanca a casa durant un any. Ells proven tot un treball des del despatx, no ho aconsegueixen i creuen que la meua figura pel fet de ser jove i ser educador de carrer i el meu horari de tardes és millor aquesta intervenció que tingui l'objectiu d'intentar de crear un vincle amb aquest noi i a veure si se'l pot motivar. Aquests són dos exemples de treball individual [...] (es pot passar de treball de grup a individual?) "Sí, sí... Clar. I a vegades de fer un treball... el que acabes de dir. Jo recordo que en el cas de la taula FINSOBE m'han arribat coses individuals, demandes directes...".
	5- "También realizamos acompañamientos socioeducativos individuales".	
	2- "La incidencia a nivel individual es más variable, dependiendo de muchas variables, tiempo de intervención, intensidad, profesionales implicados, problemáticas, continuidad en el proceso educativo,... Si bien la intervención con los jóvenes se basa principalmente en un vínculo emocional, en la relación, presentándose el educador como	

		<p>un adulto que actúa como referente positivo. El trabajo a nivel individual se puede valorar a más largo plazo (cuatro o cinco años), entendiendo que la presencia del educador en la vida de estos y estas jóvenes actúa como factor compensador de ciertas carencias”.</p>
<p>5- permet que: s'apregui d'altres experiències, objectivar situacions viscudes, formar part d'un grup, treballar diàleg i treball cooperatiu i escolta (habilitats per a millorar la circulació social) [...] el de grup té avantatges (compartir experiències amb gent que les ha viscut té conseqüències molt positives).</p>	<p>TREBALL GRUP</p>	<p>1- "ens han demanat que ens centrem en el tema de grup i és on fem el pla de treball" [...] "fer plans de treball específic a nivell de grup, perquè la nostra tasca és a nivell de grup [...] nosaltres fem un pla de treball i dins d'aquest separem els nois en grups naturals i alguns són grups que muntem nosaltres per mateixes característiques i el que fem és una situació diagnòstic, marquem uns objectius amb els seus indicadors i marquem una mica quines accions i quins recursos utilitzarem partint de demandes d'ells i també comptant amb Serveis Socials, amb instituts... [...] Si. Podries comptar que de les hores del pati no coneixem tothom (perquè els de primer d'ESO ni a tots els alumnes coneixem) però de 2n, 3r i 4t d'ESO coneixem moltíssim nens. I llavors, d'una manera o altra, hi ha qui et saluda i ja està, hi ha qui t'ignora, i hi ha amb qui hi ha contacte i han d'estudiar i vénen aquí i et diuen "Ana, me deixas una sala para estudiar?" amb els 120 no vol dir que hi hagi la mateixa intensitat a principi de curs que cap al mig, o cap al final. O potser amb un grup comences en un moment determinat, després van al seu rotlló i després tornen. Però són els nois que tenim amb qui fem un seguiment més proper [...] Es treballa de manera en grup perquè va bé. però sí que hi ha grups que s'ajunten. Per exemple, els dies de futbol potser hi ha tres grups junts".</p>
<p>10- L'Equip d'educadors del Moviment Pioneros aplica aquesta pràctica educativa en grups de xavals i, mitjançant el grup, a individus; englobant des d'aquesta estructura primitiva de grup el camp del JO, persona, i el dels ALTRES, societat [...] S'introdueix a la vida del grup, "viu de prop", i sent les vivències per a aprofitar qualsevol ocasió que se'ls presenta per a intervenir. Fomentar la discussió i el diàleg. Fa una anàlisi dels problemes que sorgeixen entre ells i dels més íntims posats en comú, implicant-los en les discussions dels temes</p>		<p>3- "Però també teníem aquests espais de grup que, gràcies a l'educació de carrer, es poden tenir espais de diàleg de grup i aquest és un altre principi. Dins d'aquests espais, els diàlegs sempre s'han de rescatar dels discursos dels joves. No és que nosaltres arribéssim i diguéssim "avui parlarem d'això [...] L'avors, en aquests espais de diàleg va ser molt interessant perquè vam parlar temes de violència de gènere i gènere (que és un tema que abordo) i vam desmitificar tota la temàtica, la forma com es construeix els seus rols i fins i tot amb les seves parelles; també qüestions de sexualitat i pràctiques sexuals de risc i prevenció; sobre la crisi, la feina, la responsabilitat...; valors, actituds, projectes... Tots aquests espais de diàleg que hem pogut intervenir amb aquests continguts i ha funcionat molt bé. Però òbviament que en molts temes hi ha resistències, burles, fins a agressivitat i violència perquè jo deixo la meua família per tal que tu em diguis què he de fer... Per exemple, també vam tractar el tema del consum responsable; la consciència clara dels límits que tenen, és a dir, ja saps que si fas això et succeeix això. Això seria un altre tipus d'intervenció de grup, amb aquests espais de diàleg [...] I el grup té una potència molt forta [...] I teníem 79 nois en dos anys. Teníem cinc grups: un dels 12 als 14 anys, dels 14 als 16, dels 16 als 20 i dels 20 als 25</p>
<p>3- Des d'aquesta perspectiva, l'Educador tracta de potenciar la seva autogestió, ofertar activitats, donar a conèixer els recursos, etc. amb la finalitat que el propi grup maduri i sigui autònom, alhora que manté contactes personals amb els seus membres, ja que cada individu és objectiu d'un projecte específic</p>		
<p>11- L'evolució personal necessita sempre d'un referent de grup, sobretot considerant la importància que té el grup d'iguals a les edats que ens ocupen. L'educador té com a funció desenvolupar una acció educativa dins d'un grup</p>		<p>4- "A vegades com que pensem que allò de grup és molt guai, quan veus un grup dius anem a fer un projecte de grup i a vegades no funciona. I a mi això m'ha passat: un grup d'adults nouvinguts que es trobaven jugant a cartes, els vam acompanyar a un centre cívic i vam intentar fer un procés de dinamització que no va servir i jo crec que a allà el treball més individual m'hagués servit més. El fet de fer un treball de grup va mig trencar el grup i a la llarga per la seva dinàmica i per la del centre cívic s'ha acabat perdent el vincle i ara tinc el vincle amb dos o tres a nivell individual [...] De treball de grup: classes d'alfabetització de català (que també n'hi ha de comunitari però jo crec que</p>

	<p>és de grup. Hi ha comunitari perquè ho estem fent a un Centre Cívic i, per tant, hi ha relació amb aquest i perquè ho fem a través de voluntariat), un altre projecte pot ser un hort social que ara està aturat però que allà hi ha també elements de comunitari, un altre que jo no he fet directament però l'havia fet la meua companya que es diu "Activa't" és amb un grup de dones usuàries de Serveis Socials, totes sense feines, adultes (no grans ni joves) i amb pocs recursos personals i es feien una sèrie de sessions a nivell de dinamització més personals</p>
<p>6- l'acció col·lectiva pot ser una porta d'entrada, una continuïtat o el resultat d'una acció global.</p>	<p>5- "En estos momentos realizamos un trabajo socio-educativo grupal e individual con grupos naturales del pueblo, contactados en el medio abierto"</p>
<p>6- tenir en compte el conjunt d'actors locals que potencialment poden tenir una interacció. [...] es tracta de transformar problemes recurrents individuals en problemàtiques col·lectives que hauran de ser vertaderes preocupacions de societat [...] perspectiva comunitària: suposa obrir els recursos del barri a les persones a qui acompanyem, aproximar-les a allò que existeix i crear allò que no hi ha per a obrir-ho a la població [...] empoderament dels joves, participació i creativitat i sentiment d'utilitat social</p>	<p>4- "També tenim una altra pota que seria engegar projectes que sempre són de grup i l'objectiu és que siguin comunitaris, és a dir, intentar involucrar diferents agents de la pròpia població o serveis de l'ajuntament o entitats... projectes que responguin a necessitats concretes i, a vegades, aquests projectes els portem exclusivament nosaltres o a vegades amb altres serveis per a treballar les necessitats que detectem".</p> <p>1- "i el comunitari és un aspecte que nosaltres considerem important".</p> <p>5- "Però sí que jo defenso que sigui "educador de carrer comunitari". En el meu cas, sobretot afegim el "comunitari".</p>
<p>9- molts cops cal una intervenció que faci possible la planificació de les accions comunitàries i que els otorgui contingut pedagògic. No totes les accions comunitàries són socioeducatives [...] hi ha dos tipus d'accions comunitàries: les generals, que faciliten dinàmiques relacionals i estan vinculades amb el dia a dia per al a millora de la convivència (poden tenir un efecte educatiu però no n'és l'objectiu); les segones, pensades per a incidir en comportaments per tal que s'aprenquin només maneres d'estar en la comunitat (hi ha un procés d'aprenentatge) [...] no es tracta que tothom participi sinó que es reorientin les accions i s'obrin vies de col·laboració per a cooperar en aquest treball que es farà [...] reconvertir l'acció comunitària general en socioeducativa implica analitzar els problemes de manera global proposant accions integrals que han d'afavorir un procés d'aprenentatge [...] pas 1: per aconseguir una comunitat amb certa maduresa, cal una feina prèvia. Es fa una intervenció socioeducativa per acompanyar-la en el procés de construcció del seu propi model organitzatiu i funcional. Pas 2: fer accions col·laboratives i cooperatives entre professionals i comunitat [...] hi ha la idea que l'acció comunitària és per a resoldre conflictes i problemes. Malgrat això, no s'ha d'oblidar que l'acció comunitària també comprèn l'acció de les institucions i dels poders públics. No tots els problemes, dificultats i conflictes són fruit de les dinàmiques que es produeixen a la pròpia comunitat sinó que poden obeir a qüestions estructurals, legals, polítiques... [...] Llena i Úcar (2006) proposen dos tipus d'acció comunitària: les de la vida quotidiana d'una comunitat i les accions intencionalment comunitàries que obeeixen a interessos individuals, col·lectius o institucionals. [...] l'acció comunitària es concreta de formes molt diverses. Això implica la necessitat de facilitar un augment i/o millora de les possibilitats de participació de la comunitat en la presa de decisions així com en la implementació d'actuacions [...] Llena i Úcar (2006) proposen diferents maneres de concretar l'acció comunitària: assistència comunitària, suport social, intervenció comunitària, desenvolupament local, animació comunitària, intervenció en xarxa, dinamització comunitària, organització i planificació de</p>	<p>ACCIO COMUNITARIA</p> <p>3- "Les activitats comunitàries (exemple: grafitis, la presència dels joves en festes de grafitis del barri del costat, tornejos de futbol que eren pels més joves (dels 12 als 14 anys). La idea aquesta última no era jugar al futbol sinó poder reunir els joves que estan al carrer amb altres adolescents que són "normalitzats", poder reunir els recursos de la comunitat i fer-los treballar en conjunt. Aquest era l'objectiu. A més de facilitar un espai de protecció gràcies al futbol. Però la idea no era portar-los a jugar a futbol per tal que ho passin bé. Encara que a l'activitat treballes la competitivitat, la regulació, la responsabilitat de l'espai, la forma com juguen... Són nous objectius més de grup que hi són sempre. La nostra idea era "d'acord, tenim aquesta problemàtica" però com mobilitzem la comunitat cap a nosaltres, com ho fem perquè la comunitat sigui la nostra audiència? I va ser difícil. Al principi, totes les entitats tenien molta resistència cap a la nostra feina i la presència que teníem al territori. Però gràcies a un procés vam arribar a pertànyer a una taula d'infància i adolescència en risc. I va arribar un moment en què fèiem protocols, observatoris... i nosaltres dèiem "nosaltres estem donant la mirada que ningú veu. Això és el que l'educador de carrer fa. Dóna la mirada que ningú veu". Llavors, aquest és un aspecte molt important. Al final del primer any, després amb activitats comunitàries fetes, espais de diàlegs, derivacions... perquè es treballa també amb això. Derives i acompanyes. Derives al final i acompanyes fins que fas una aliança amb l'altre referent i ja està. I això es treballa també en conjunt. Treballàvem amb salut (a nivell més de casos de psiquiatria, de consum, amb el CAS també treballàvem...), amb els Mossos per a temes de drogues... [...] (amb els instituts) també. Fèiem comissions socials, casuística, casos de l'escola i proposàvem formes d'intervenció per a pal·liar les problemàtiques (absentisme...). I casos realment greus que també apareixien perquè la idea és que si els professors no els veu a l'escola vol dir que jo els veig al carrer. Llavors jo podré tenir un rol. Jo faig un tipus d'intervenció que és complementària. I això és també el cercle que el comunitari té, allò complementari. És que les entitats puguin</p>

<p>la comunitat, desenvolupament comunitari i animació sociocultural [...] tres raons per a apostar-hi: és més econòmic, treure la persona de l'entorn no soluciona el problema i perquè és el lloc on es construeixen les dificultats [...] la intervenció socioeducativa al carrer pot oferir una perspectiva nova a l'acció comunitària perquè pot facilitar un espai, un temps, uns recursos a la comunitat per tal que pugui reflexionar sobre què passa i participar en la seva resolució [...] en realitat, el desenvolupament d'accions comunitàries hauria de sorgir de la pròpia comunitat i participació dels diferents actors que interactuen al seu si. Una bona manera de plantejar noves formes de fer és a partir de qüestions concretes que afecten o preocupen [...] la pròpia intervenció de carrer en si mateixa inclou una perspectiva comunitària perquè intervenir amb les persones i grups en el seu propi context implica utilitzar els serveis i recursos existents [...] proposem una orientació nova: no només la participació dels educands en la vida de la comunitat, sinó que també li donem un paper rellevant a la participació de la comunitat en la vida de l'educand [...] és un procés que requereix temps i és important reflexionar sobre el què, per a què, per què, com i qui. Pretén d'alguna manera que els actors consensuin compromisos comuns (no individuals) que es van redefinint. A vegades cal que l'acció comunitària tingui un agent extern que li doni sentit. La importància és saber quin suport cal, per a què i com</p>	<p>veure que tu ets una persona complementària al servei i a les bones pràctiques de la intervenció. I fins que això succeeix és un treball que l'educador de carrer ha d'estar marcant i marcant. Ja deia, comissions socials, coordinacions amb Serveis Socials i activitats conjuntes i col·lectius, treball amb Espai Jove, Departament d'Educació i Joventut, Joventut i Cultura (activitat de grafitis), amb Esports (per tornejos)... és a dir, totes les activitats que hem organitzat amb els joves a partir de les seves demandes impliquem els agents comunitaris [...] Hi ha moltes barreres i murs... És més fàcil flexibilitzar, no s'hi perd res. Nosaltres a Sant Adrià ens presentàvem a l'entitat amb la perspectiva de "tu amb mi ja estàs guanyant" i aquest canvi d'actitud també és molt important. "Jo et necessito però tu em necessites molt més". I també com poder fer el projecte amb tota la comunitat després, i això és molt bonic però implica temps [...]"Vam treballar amb tots els recursos!! Aquesta és la intervenció comunitària. I el treball de carrer ha de ser això".</p> <p>4- "Comunitari perquè jo sempre amb les AAVV o entitats que he pogut treballar sempre ho he fet des de la perspectiva comunitària, és a dir, intentant de fer-los pensar en clau comunitària i que ells, sobretot treballa amb un seguit d'associacions, aquest espai FINSOBE i en un barri (amb el centre cívic, l'AMPA, l'escola i el futbol) i d'aquí han sortit dos o tres projectes comunitaris: un va ser un recull de contes del barri, l'altre va ser un "tú sí que vales" i l'altre projecte és el propi de la taula FINSOBE que és una cosa molt complexa però la idea és crear un espai comú amb totes les entitats i també amb persones a títol individual que vulguin treballar conjuntament per a millorar el barri, fer-lo més participatiu i per a iniciar projectes.</p> <p>A nivell comunitari, tot i que és la part més tècnica, amb totes les entitats i tots els serveis de l'Ajuntament i de la ciutat que estan fent classes de català, vam engegar una xarxa de català i aquí la idea és que ens volíem posar d'acord amb els nivells que ho faríem, els materials, les activitats fora de la classe... i aquest seria un punt de treball comunitari no una intervenció directa, sinó una indirecta perquè no estàs amb els usuaris però té un efecte al barri [...] Després, quan és el treball més de grup o comunitari a mi sempre m'agrada pensar que, tot i que no sempre ho aconsegueixo, és un treball bastant de dinamitzador extern, que són ells qui ho fan. Intentar anar sempre amb aquesta dinàmica, que potser en algun cas tu acabes estirant però una mica amb la idea que tu poses les eines per tal que ells decideixen. Això, en algun cas, m'ha sortit bé i en alguns altres no. I aquest és una mica allò complicat: el fet de voler ser secundari però estar allà; Fer-te present però no ser-hi del tot; o ser-hi només sense haver d'estirar d'allò. Això a vegades et porta que coses que et penses que sortiran bé no ho fan, o coses que una època surten bé i després no. Això em va passar l'any passat que el projecte del recull de contes va ser molt bonic: es va aconseguir molta participació, va ser bastant de tot el barri, es va presentar a la festa major del barri... era una projecte que el grup motor s'havia creat per a aquest projecte i estava motivat, tenien una idea més potent per a aquest any però resulta que un ha marxat del barri, un ha canviat la dinàmica, l'altre ha trobat feina, l'altre està mig de baixa i s'ha posat a estudiar i un altre diu "si no hi ha ningú doncs no vull fer res". Llavors tot el treball d'un any en què has intentat donar eines, apretar, marcar els tempos... però que siguin ells qui vagin decidint-ho tot i marcar una mica el final del tot... s'acabi en res. Però jo prefereixo que sigui així que no pas que</p>
--	---

<p>3- “Els mètodes d'intervenció en l'actuació de l'Educador de Carrer de cara a la comunitat són: l'observació que permeti fer un diagnòstic; enquestes per a conèixer els recursos i necessitats; entrevistes personals i de grup; la comunicació amb entitats i serveis; el diàleg amb la població i els agents socials; la participació en activitats comunitàries”</p>		<p>vinguin forçats o a desgana perquè potser ni vindrien”.</p> <p>2- “El Plan De Intervención Socio - Educativo se propone en los tres ámbitos: individual/familiar, grupal y comunitario. La intervención del PEC (Programa de Educación de Calle), en este ámbito viene definida por la acción coordinada y planificada desde el Equipo del Servicio Social de Base (donde se sitúa el Programa), que se concretará en planes y programas de intervención individuales - familiares, grupales y/o comunitarios, trabajando en colaboración y coordinación con los diferentes agentes sociales en labores de prevención e integración, así como la sensibilización de la comunidad [...]El trabajo comunitario permite sensibilizar e implicar a los agentes sociales de los barrios en las problemáticas que presentan los jóvenes y niños en situación de riesgo. La creación y el mantenimiento de proyectos que actúen como factores de protección o compensatorios de las desigualdades son responsabilidad de los propios educadores, bien poniéndolos en marcha, manteniéndolos o nutriéndolos de jóvenes y niños [...] El trabajo comunitario permite sensibilizar e implicar a los agentes sociales de los barrios en las problemáticas que presentan los jóvenes y niños en situación de riesgo. La creación y el mantenimiento de proyectos que actúen como factores de protección o compensatorios de las desigualdades son responsabilidad de los propios educadores, bien poniéndolos en marcha, manteniéndolos o nutriéndolos de jóvenes y niños”.</p>
<p>11- Les zones, els barris a on desenvolupar la intervenció educativa, des del seus carrers, parcs, bar i locals de trobada amb els menors i els joves més desafavorits, coneixent i donant respostes a les necessitats detectades des del marc del treball que ens correspon, el col·laborar i donar suport a l'acció social comunitària en un espai concret interactuant amb el teixit social o potenciant-lo..., la intervenció educativa plantejada des d'una idea de globalitat, han estat i són la base fonamental que ha mogut la nostra actuació</p>		<p>1- "Doncs, per exemple, ara hi ha la Festa Major, doncs ara tenim l'EGMB és una entitat i es fa la Sala Roja aquí (ho porta un noi de l'EGMB juntament amb el coordinador) i llavors fem activitats conjuntes amb joves i l'EGMB. També amb el Banc del Temps, intentem vincular-hi joves perquè considerem que és una entitat que dóna espai a joves i que volen. Llavors, per a fer el contacte, una noia del Banc del Temps ve aquí a fer un taller de dansa del ventre i aquesta és una manera d'apropar-se als joves. I, per exemple, l'any passat vam fer un taller de poesia. Vam portar una entitat. I fem activitats conjuntes. Però costa que els joves es vinculin a entitats. Sí que s'ha aconseguit que algun grup de joves col·labori de manera més autònoma amb alguna entitat, per a donar-la a conèixer. Amb el Banc del Temps ja hem fet coses... També vam provar un grup que volia ballar i, quan el Casal estava tancat, vam pensar de vincular-ho amb l'Associació de Dones per a la Igualtat i aquestes els deixaven l'espai però no va funcionar”.</p>
<p>4- família, escola, temps lliure, relacions i salut</p>	<p>ÀREES D'ACTUACIÓ</p>	<p>1- “Famílies ho porten Serveis Socials. Nosaltres el que fem és el contacte amb Serveis Socials. Coneixem les famílies perquè Badia és petit i ens coneix tothom però nosaltres no fem entrevista amb famílies. Pots fer una trucada però és més aviat de Serveis Socials”.</p>
<p>9- té lloc al medi sociofamiliar</p>		<p>2- “La incorporación efectiva en los Servicios Sociales de Base determina el trabajo interdisciplinar no solo con los menores sujetos del Programa sino también con las familias de éstos en planes de intervención dirigidos también al contexto familiar. El contexto familiar de los niños, niñas y jóvenes es clave en el trabajo con éstos, de ahí que trabajadoras sociales, psicólogas y educadoras y educadores de calle trabajen estrechamente para orientar la intervención desde los diferentes ámbitos, cada uno dentro de lo que son sus propias competencias y funciones”.</p>
<p>6- treball amb els joves i adults; habitants del barri; professionals de l'acció socials i autoritats locals</p>		
<p>11- diferents àrees de treball: àrea relacional/personal, familiar/convivencial, formativa/laboral, d'oci i temps lliure i salut</p>		
<p>3-àrees: temps lliure, laboral, jurídic, escolar, aspecte psicopedagògic i familiar.</p>		

<p>10- "La relació es manté perquè hi ha una convivència, una continuïtat [...] "La relació no és sempre estable, ja que es poden produir situacions de crisi provocades, per un costat, pels daltabaixos anímics de l'educador i, per l'altre, per les freqüents i accentuades inestabilitats emocionals del xaval inadaptat en la seva etapa adolescent"</p>	RELACIÓ EDUCADOR-EDUCAND	<p>1 - "Molt propera. És una relació de confiança però separant. Està clar que hi ha l'educador i la diferència. O sigui, podem parlar en el mateix idioma. Però nosaltres, els educadors som les figures adultes [...] Sí, però més de 120 potser són coses puntuals o mantenir el contacte [...] En lloc que els xavals vinguin cap a l'equipament, nosaltres anem als seus espais de trobada i des d'allà comencem a generar coses amb ells".</p>
<p>11- en la relació educador/educand:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Acceptació dels menors i joves: procés educatiu centrat en la persona - Comprensió de la realitat educativa des d'ambdues parts - Respectes als ritmes i als processos - La no directivitat com a referència educativa basada en la relació d'ajuda. <p>L'"adonar-se" i la interiorització com a elements fonamentals d'aprenentatge vivencial</p>		<p>3- "A més, perquè a més de ser vist com a evasiu perquè entres dins del seu territori i això s'ha de treballar molt amb ells, que aquell territori també és teu i pots estar amb ells perquè és un espai públic. En aquests espais de grup hi ha un procés d'acceptació i d'identificació dels rols. A partir de llavors, penses en intervenir [...] Perquè hi ha un procés de construcció de vincle, de confiança... [...] Sí, però encara que estiguis allà, aquesta presència, la manera com s'està present és molt important. Perquè pots estar present allà i no fer res i no crear cap vincle amb el grup. I bé, mitjançant aquest procés de vinculació, cal tenir consciència de fins a on puc anar, què puc i no puc dir... no des de la por sinó amb la consciència dels temps de la intervenció. Això no és tan regular, hi ha errors, ens equivoquem, no ho fem bé, ho revisem a les supervisions... Hi ha hagut etapes dures, també [...] "Com qualsevol vincle, crec. Eren relacions fràgils, fortes, distants, properes, apassionants (en algun moment donat, amb molta passió), intenses... Però és difícil definir això perquè amb mi molts nois van tenir moments diferents amb mi. Hi va haver un moment en què tenia un noi que estava enganxat a mi i al cap d'un temps va entrar en el rebuig. Al principi el que estava plantejat era l'apropament i després en treballar el rebuig [...] (són relacions canviants) Es pot dir, no: ho són. Com qualsevol vincle. Si el vincle és viscut, sentit, construït en conjunt és fort. I potser pot tenir rebuig, negació, odi, ràbia, compassió... pot tenir de tot. I es pot unir com gairebé pell a pell, la qual cosa podria ser un altre problema. A més, quan estàs allà com a referent, com a persona que creu en l'altre, o que sap dir-te que això no és el millor... és un vincle que et dóna una autoritat. És un tema important en educació de carrer. L'autoritat es treballa, es treballa clarament".</p>
<p>4- desenvolupar rol de proximitat i acompanyament</p>		<p>4- "A nivell de treball, a nivell individual és molt clara: la relació individual directa. Molt informal, de trucada per a trobar-se (tinc un telèfon de la feina ells tenen el meu i jo el seu. Em truquen i em diuen m'hauries de mirar això...), no té un horari, no té un despatx, jo tinc una agenda que em permet molta llibertat (molt diferent a un educador de Serveis Socials o d'un CRAE que tenen les seves hores de coordinació...) [...] "Depèn de cada projecte. Per exemple, normalment, quan fas el tema més individual, potser no al principi, però cap al final hi ha molt vincle amb respecte i distància però, clar, tens converses potents. En el cas més d'entitats i associacions depèn molt de cada persona en concret i, per exemple, et diria que amb una entitat tinc una relació molt rara que crec que és de respecte però poca cosa més; i amb una altra hi ha bastant de vincle també. Pel que fa a projectes més concrets d'alfabetització, l'hort o projectes d'aquest estil... depèn molt de si hi som molt presents però també la relació que s'estableix és d'un vincle bastant positiu. No sempre, eh? També hi ha alguns vincles viciats, també a vegades hi ha la sensació de no entendre's... Depèn molt".</p>
<p>6- es necessita presència, involucració, compartir experiències, proposar, mediar... [...] relació educador-educand: equilibri molt especial entre intencions formals i aparences informals. [...] l'estona que educador i educand estan junts tenen un objectiu doble: aparent (respondre a una necessitat precisa) i latent (construir un projecte, viure una relació de confiança, facilitar el canvi de comportament, modifica l'autoconcepte...) [...] el que és més important és la significància que se li dóna a la relació amb el subjecte i a la seva capacitat d'emancipar-se i de ser respectat</p>		<p>5- "Llevo 15 años en esto así que muy muy buena y sobre todo gratificante en la mayoría</p>
<p>5- El fet de treballar amb els més marginats, o amb la franja d'adolescents i joves, fa que</p>		

<p>sigui imprescindible la metodologia de la proximitat o la informalitat. El tipus de població amb la qual treballem és el que marca el carrer, o l'espai quotidià, o l'espai de l'informal, com a marc irrenunciable. La clau és ser proper, estar disponible i que la persona et conegui, perquè quan sigui el moment idoni la intervenció sorgeixi efectes [...]relació d'horizontalitat: confiança</p>	<p>de los casos".</p> <p>2- "La relación con los jóvenes y niños se basa principalmente en el vínculo afectivo, por ello son relaciones inicialmente frágiles que con el tiempo van cogiendo fuerza e intensidad. El contacto habitual y a largo plazo genera un fuerte vínculo, convirtiéndose el educador, para lo bueno y para lo malo, en una figura de referencia en las vidas de estos jóvenes. Teniendo que mostrar desacuerdos, aprobaciones, ternura,..."</p>
<h2 style="text-align: center;">ORGANITZACIÓ DEL TEMPS</h2>	
<p>6- l'aproximació s'ha de fer en l'espai mateix. Un període d'observació permet conèixer molt el barri [...]les entrevistes són claus en la fase d'acompanyament. La freqüència d'aquestes és segons els objectius i les problemàtiques [...]utilitzant diferents tècniques es pot establir un diagnòstic de manera conjunta i es construeix el programa d'acció [...] la integració geogràfica inclou l'adaptació cultural als codis, llenguatges, valors, dinàmiques, conflictes... [...] lentitud del procés d'immersió 6- s'ha d'estar preparat per a la pregunta del "¿y tú qué haces?": resposta variable, insistir sobre la confidencialitat, explicar per què tenir llaços amb joves; sentir-se preparat per a explicar les relacions amb els organismes amb qui es treballa [...] tenir alguna cosa a oferir pot ser des d'una pilota, tiquet pel transport públic, alguna cosa de menjar, condons... [...] el sentiment d'insignificància durant aquesta etapa pot ser molt angoixant. L'educació de carrer exigeix temps [...]consisteix en estudiar l'entorn: pot ser de manera teòrica o pràctica [...] consisteix en estudiar l'entorn: pot ser de manera teòrica o pràctica. 6- presència sobre el terreny de les poblacions: andar por la zona. És observar de manera directa però sense intervenir necessàriament [...]entrar en contacte i començar una relació d'acompanyament [...] crear un espai de relació, estructurar activitats o limitar-se a intervencions individuals [...]es tracta de dir qui som i per què estem allà.</p>	<p>Fase inicial</p>
<p>3- inici de prospecció: deixar-se veure, percepció, connexió, contactar i interrelació. inici de la relació pedagògica: ser acceptat, fase de contacte entre educador i subjecte, fer de mirall crític, estimulació a la participació, contacte familiar.</p>	
<p>5- Per al primer contacte cal: ser honestos i presentar-se explicant el que pretens; oferir alguna cosa, no anar a moralitzar; començar oferint coses que els puguin ser atractives; el contacte previ amb algun membre del grup o les referències boca orella sobre la teva tasca fan un efecte de bola de neu que et permet ampliar la xarxa de contactes al barri; amb el temps ja no et cal trencar la barrera del primer contacte; cal esperar el moment idoni; és un moment delicat que cal planificar, ja que d'ell depèn la relació posterior amb aquell grup</p>	
<p>10- el primer contacte amb els xavals ha de ser d'una forma natural i espontània, sense que el xaval vegi cap classe d'interès a l'educador. En veure que una persona gran es vol mesclar al grup sempre desconfien. En entrar en contacte amb els xavals sempre es fa de moltes formes diferents ja que depenen de l'estil personal de l'educador, de les edats, perquè les preocupacions i motivacions dels subjectes són diferents</p>	
<p>4- "Una mica la idea és aquesta. Les fases de tot un treball són intentar que les coses surtin d'una detecció (observació, conversa...). A partir d'aquí et plantejes què veus o què t'estan dient i et comences a plantejar quina ha de ser la millor acció. A partir d'aquí es poden establir diferents punts: intervenir sol o amb el company o intervenir amb un altre servei; intervenció puntual o més allargada en el temps; fer un projecte amb tota la seva magnitud o no; buscar objectius molt grans o concrets... Llavors tota aquesta part més de plantejament[...] Però jo arribo i dic "sóc l'educador de carrer de l'Ajuntament. Res, que volto pel carrer i tal i que si teniu mai alguna història doncs comenteu-me-la". Això seria una idea. Això és com amb la bandera, tu allà sol perquè nosaltres treballem sols, en canvi, si vas amb dos on no arriba una arriba l'altre però si vas sol et miren com si fossis secreta o com si fossis un "penjat" que va caminant sol i arribes allà i dius "sóc l'educador de carrer". I et diuen "¿y esto qué es?". I, és clar, a un noi jove li dius "doncs mira jo bàsicament treballa pel carrer, dono voltes, observo, vaig a centres cívics, a Joventut... si teniu alguna idea o alguna història que us motivi...". "¿Y tú cobras para esto?". "Sí". "¡Pues qué chollo!".</p> <p>Una altra estratègia és quan tens alguna cosa a oferir: que pot ser un projecte que ja hi hagi a la ciutat i et serveixi com a excusa o, per exemple, ara, a una de les coses que participo que és des de Salut Pública que és el treball 2.0 es fa la segona edició d'un vídeo que parli sobre les xarxes socials i la idea és que joves facin vídeos sobre aquest tema. Doncs jo n'agafo els paperets i trobo un jove i aquesta és una manera indirecta. Això pel que fa al contacte directe al carrer.</p> <p>Llavors, el fet d'entrar a centres cívics i de treballar conjuntament amb altra gent et permet una entrada diferent. Per exemple, amb les AAVV normalment coincidim més amb espais de reunió o aprofitem les dinamitzadores del centre cívic per a que ens presentin. Amb les escoles una mica el mateix. I amb altres tècnics, per exemple, intentes una mica explicar aquesta part més teòrica i vas amb una demanda concreta i t'entenen. A nivell de presentació és això".</p> <p>5- "El contacto de inicio puede ser de diversas maneras. Puede ser de manera natural, partiendo de la relación diaria que tenemos con los jóvenes en la calle. Puede ser también a través de una demanda que recogemos en el servicio de prevención comunitaria (Padres y madres...). También por una derivación de servicios sociales, del colegio o de cualquier recurso que esté ligado a la población infantil y juvenil".</p>	

<p>9- cal un període d'observació i una presència constant. Basat en la confiança [...] què pot ajudar a crear el vincle? Competència (mobilitzar habilitats), integritat (ètic, sinceritat i assumptió de responsabilitats), justícia (oferir suport), obertura (exposar la pròpia vulnerabilitat, mostrar sentiments, sinceritat), reconèixer propis límits i del marc on s'actua [...] Passos: sistematitzar la relació deixant clar què fa el professional; tenir present el context; establir quin és el punt de partida; desenvolupar un marc comú d'anàlisi de la situació per a saber quins són els problemes; acompanyar en la identificació de potencialitats; elaborar un pla; clarificar com ens situarem en dur a terme el pla; proposar un procés de presa de decisions compartida per adequar el procés d'acompanyament; concretar com es farà el seguiment; acordar com es faran els ajustament per a millorar; acotar les demandes d'atenció permanent [...]estratègies i recursos d'aquesta fase: anàlisi sistèmic, tècniques d'observació, anàlisi des d'una perspectiva holística, conèixer les normes i tradicions, buscar un equilibri entre la institució/persona/context, estratègies comunicatives (mantenir contacte visual i expressió facial neutra, controlar postura i gestos, jugar amb la proximitat, escoltar i preguntar, no discutir, valorar les opinions i aspectes positius pels altres, ús de l'humor per a suavitzar, sol·licitar l'argumentació, mantenir l'atenció [...])objectius de la fase: conèixer l'altre i el context; analitzar les relacions; conèixer les reaccions i estratègies de resolució de conflictes; facilitar el coneixement mutu; analitzar les possibilitats del context i les relacions; identificar situacions de vulnerabilitat que requereixen una intervenció; determinar les bases per a la construcció d'una relació basada en la confiança, motivar la relació entre educador i educand/grup/context [...]paper primordial. En ella es construeixen les bases de la relació educativa. Es defineixen els nivells de confiança i es configuren els vincles. No és una relació neutra. [...] a Serveis Socials té un caràcter més preventiu i es tracta de la trobada entre individus i grups al carrer, a un bar... [...] És important ser capaç d'arribar i entrar a l'escenari sense descol·locar els que hi són. S'ha de ser com un és a nivell personal i professional. Cal gran capacitat d'esperar, paciència, serenitat, calma i tranquil·litat. (serveis socials) [...] per a la segona fase, cal elaborar quin és el punt de partida que ha de constar de: valoració conjunta de la situació inicial (situació, context, capacitats, potencialitats, interessos, creences, valors, imatges, percepcions, prejudicis), descripció de la situació (què passa i com, què l'anima o el sustenta), apropiació del diagnòstic (exposició de la situació consensuada amb la persona o grup)</p>	<p>3- "Una fase de diagnòstic que té diferents tècniques (observació participant dels espais públics, dinàmiques de grup, contacte amb els recursos, anàlisi del perfil d'adolescent que estava a l'espai públic) [...] A més, perquè a més de ser vist com a evasiu perquè entres dins del seu territori i això s'ha de treballar molt amb ells, que aquell territori també és teu i pots estar amb ells perquè és un espai públic. En aquests espais de grup hi ha un procés d'acceptació i d'identificació dels rols. A partir de llavors, penses en intervenir. Va ser molt interessant, no al principi perquè en aquell moment el silenci també té significat, no cal que l'educador sempre parli. Als primers mesos només estava amb ells, com a molt deia "hola", "bona tarda". Passaven quatre hores i només deia això i potser no parlava ni incidia en ningú perquè no era el moment. Perquè hi ha un procés de construcció de vincle, de confiança... [...] Sí, però encara que estiguis allà, aquesta presència, la manera com s'està present és molt important. Perquè pots estar present allà i no fer res i no crear cap vincle amb el grup. I bé, mitjançant aquest procés de vinculació, cal tenir consciència de fins a on puc anar, què puc i no puc dir... no des de la por sinó amb la consciència dels temps de la intervenció. Això no és tan regular, hi ha errors, ens equivoquem, no ho fem bé, ho revisem a les supervisions... Hi ha hagut etapes dures, també [...]Va ser molt interessant, no al principi perquè en aquell moment el silenci també té significat, no cal que l'educador sempre parli. Als primers mesos només estava amb ells, com a molt deia "hola", "bona tarda". Passaven quatre hores i només deia això i potser no parlava ni incidia en ningú perquè no era el moment [...]"Pot ser estar allà. Però la pregunta podria ser "com fas tu el primer contacte amb l'altre?". No hi ha una fórmula.Jo contacto estant-hi. Hi ha una part que... Nosaltres al principi només recorriem el territori, observàvem i no interactuàvem (ni amb la mirada ni amb res). Vam començar a veure que a partir de les cinc de la tarda hi havia un grup que es reunia al parc. Vam estar dues setmanes passant-hi. Aquest va ser el primer contacte: estar present. Ells pensaven que érem secretes. Però al final hi va haver un moment en què vam saludar i vam preguntar com estaven. Vam dir-los que érem educadors de l'Ajuntament de Sant Adrià. Ens presentem des del que tenim. I aquí tot comença. I es va fent a poc a poc, és molt paulatí. Però a partir d'aquí es va fer. Primer: conèixer bé el territori; segon: fer-se visible i present; i després a poc a poc anar interactuant. És important també testar la temperatura del grup amb els contactes. Cal aquesta sensibilitat. Crec que té molt a veure amb la sensibilitat de l'educador: com s'intervé (controlar el to de veu a l'hora de saludar), passa només dient "hola" o dient "ei!" i es té un contacte més visual perquè jo sentia que no era el moment. Perquè l'educador també ha d'escoltar quan és el moment, sense deixar-se atrapar per la por. Si es té por, és una altra cosa. Però sentir si el grup no està obert o no ho necessita...".</p>
<p>1- L'apropament el podem descriure com la mera presència al barri, la familiaritat amb els que hi viuen i s'hi desenvolupen. És vital en aquesta fase que existeixi una visualització certera per part dels joves del que representa l'equip d'educadors i quina és la seva funció de cara al barri [...] La mediació és el moment d'afiançar la relació. És el moment en què les persones del barri, els joves fan demandes més explícites, moment en què hem de donar suport a un procés de presa de decisions [...] L'afiançament fa referència quan aquestes dues dimensions ja estan unides, la referència està assolida en gran part de la comunitat, la</p>	<p>1- Llavors, la primera fase, quan comença un programa d'educació de carrer a què et dediques? A fer carrer. Durant el primer any vam fer carrer, mirar punts de trobada, començar el contacte amb nois... En el moment en què detectàvem unes necessitats, aprofitàvem aquestes necessitats (per exemple, "ens agrada jugar a futbol"), la detectàvem i començàvem a crear un espai de joc per a ells. Aquest va ser el primer any [...] començar a fer el contacte, encara no hi ha confiança, se li proposen activitats fent un seguiment... [...] N'hi ha moltes... (de formes) el primer contacte és "buenos días",</p>

<p>qual cosa permet participació activament dels grups naturals”</p>	<p>“buenas tardes”, “buenas noches”, “hola”, “¿qué tal?”, “hasta luego”. Això és el primer contacte perquè no pots anar més enllà. El “buenas, feliz año”, cada cop que passis per un lloc i et trobis la persona, doncs aprofites. Primer potser no et contesten però quan en portes tres ja responen. Això, jo moltes vegades comento la mateixa anècdota: tu vas tots els dies a la mateixa hora a fer un cafè a un bar. Llavors, entres el primer dia i ningú et saluda. Van passant els dies i a les dues setmanes acabaràs parlant amb el noi que llegeix el diari i comentareu les notícies, perquè ja és una persona familiar. Potser no saps el nom en aquest moment però t’ha donat l’entrada perquè parlis amb ell. Ja no ets un estrany. Exacte. I no ets una persona agressiva. Ja no és “qui és aquest i per què passa per aquí?”. Llavors, normalment, la nostra forma de contacte és aquesta: figures properes i familiars. Ens presentem com a educadors. Com a educadors d’adolescents, perquè és difícil d’explicar “educador de carrer”. I en realitat nosaltres treballem amb adolescents en els diferents espais [...]El tercer any va ser que ja teníem tot el tema del reconeixement per part de la població i xavals assolit i comencem a entrar en tot un tema comunitari on ja comencem a crear xarxa i a aprofitar de les entitats que són del municipi.</p> <p>2- “Conocimiento de la realidad en la que se va a operar, constituïda en nuestro caso por el niño, niña o joven en relación con su sistema social, atendiendo tanto a los problemas como a los recursos que esa realidad ofrece. Es la fase que algunos denominan “diagnóstico” de la realidad, que no es otra cosa que la realización de una evaluación previa de las necesidades (necesidades sentidas o percibidas, necesidades expresadas, necesidades comparadas y necesidades normativas) y los recursos”.</p>
<p>9- per a la segona fase, estratègies: concretar conjuntament normes i límits del moment/ context (drets i obligacions), ús d’espais de convivència i quotidianeïtat (convertir experiència diària en experiència positiva per a assumir responsabilitats, prendre decisions i construir alternatives), construir espais per al diàleg (comprendre demandes, espai per a fer aparèixer potencialitats, respecte a la diferència, escolta activa, preguntes adequades, oferir possibilitats, suggerències...), orientació i suport (actitud d’orientació, facilitar recursos... estar present, construir ponts), mediació i negociació (per a gestionar conflictes, comunicació i relació positiva, facilitar diàleg), seqüenciació flexible (confrontar amb desafiaments cada cop més grans per a fomentar capacitat de trobar solucions, estratègies per a desenvolupar les potencialitats), ús de l’experiència [...] per a a segona fase: dilemes: equilibri entre demandes i marc institucional i legal, responsabilitat compartida, percepcions diferents sobre el procés [...] si es fa derivació cal saber per què (explicitar-se), a qui es deriva (requisits i processos exigits; valorar si es tindrà menys flexibilitat que l’educació de carrer), com es fa (traspàs adequat, preparar el nou professional i l’educand (fer de pont), passar a l’altre professional tota la informació disponible) [...]per a la segona fase, cal elaborar el pla que permeti tenir una visió clara de què s’ofereix i a qui, amb quins criteris, quins costos i beneficis: metodologies, activitats, corresponsabilització (qui és responsable de què), recursos, analitzar què pot funcionar i què no funcionarà</p>	<p>Segona fase: acompanyament</p> <p>2- “Explicitación de la nueva situación deseada, mediante el establecimiento de objetivos a conseguir en cada situación. Estos objetivos pretenderán contestar a la pregunta para qué. Elaboración de programas y proyectos concretos, articulando las acciones y estrategias (tácticas), recursos y herramientas necesarias, que permitan llegar a la situación deseada, atendiendo a los cambios que se van operando y los recursos a emplear. Esta fase permite saber cuál es el objeto, los/as destinatarios/as del proyecto, las actividades, tareas y técnicas a desarrollar, los recursos humanos y materiales necesarios, la secuenciación y temporalización de lo programado, así como el espacio donde se va a desarrollar la intervención y el espacio que abarca”.</p> <p>2- “Conocimiento de la situación a la que se llega y comprensión del proceso seguido, así como de las dificultades que van surgiendo durante el mismo. Esta evaluación permitirá el ajuste del Programa, tanto en su estructura metodológica como en la idoneidad de su respuesta a las necesidades y demandas de la realidad en la que se está operando. Se trata de constatar los logros, la cobertura de necesidades de los/las destinatarios/as del Programa analizando los factores que han incidido en la consecución o no de los objetivos proponiendo, si es menester, cambios en el proceso de planificación, en alguna de las fases e incluso en el mismo objeto del programa o proyecto”.</p>
<p>3- Establiment de la relació pedagògica: delimitar objectius i estratègies, inserció al grup, orientació formativa, potenciar l’autonomia, reforç de l’autoestima...</p>	<p>4- “Després entres més en la idea de la implementació, de la pràctica. Aquí, evidentment, acabes reestructurant, replantejant i revisant”.</p>

<p>Consolidació de la relació pedagògica: afiançament, visita familiar, seguiment...</p>	<p>1- Després els nois ja ens coneixien, ja no era aquells dos policies secretes que caminen pel carrer sense saber qui són i què fan, sinó que ja ens coneixien. I aquí ja vam començar a fer un treball molt més intensiu, els xavals amb qui havíem contactat... És que aquí hi ha tanta cosa que... Amb aquests amb qui havíem contactat vam començar a fer plans de treball específic a nivell de grup, perquè la nostra tasca és a nivell de grup. La diferència entre Serveis Socials i nosaltres és que a Serveis Socials s'encarreguen del tema individual, nosaltres del grup, de com es relacionen i com se situen dins de l'entramat.</p> <p>1- en el moment en què aquest noi entra i podem dissenyar línies del pla de treball i es fan una sèrie de correlacions s'entra a una fase de motivació</p>
<p>9- el tancament s'hauria de fixar quan es defineix el procés (en el moment concret en què s'hauria d'acabar) per tal de veure que s'han aconseguit uns objectius però s'ha de finalitzar la relació. És un espai d'avaluació del procés i de fi de l'acompanyament.</p>	<p>Tercera: tancament</p> <p>1- "i després en alguns casos el que passem és a una fase de seguiment [...] Sí que es fan tancaments. Es fan per diferents motius. No tancament, no que tanquis. Hi ha grups que s'han donat de baixa perquè en un moment determinat ja no tenen interès per venir i tu no pots obligar ningú a venir. Si no tenen interès, no s'han de forçar les coses sinó que s'ha d'estar allà per en un moment determinat poder fer el que calgui o per acompanyar o per donar recursos o vies per tal que trobin les seves sortides. Però si un decideix no estar allà doncs s'ha de respectar. Després també hi ha grups que potser ja tenien 18 i 19 anys i sí que vam decidir "l'any vinent ja no quedarem, perquè ens treu temps per a quedar amb nois que potser ho reclamen més o tenen més necessitats" i llavors sí que s'han donat de baixa per l'edat i perquè veiem que no... i donar de baixa no vol dir donar de baixa i ja està. [...] És a dir, aquest grup de 18 anys, diem "no continuarem quedant", el vincle està fet, tenim relació, ens estimem moltíssim... però ja toca que vosaltres continueu. En qualsevol moment poden tornar a venir però ja serà d'una manera molt més puntual, des de la relació de dir "m'ha passat això, què puc fer?", o simplement per anar a fer un cafè. I això ja seria una fase de seguiment!.</p> <p>3- "És molt important al final deixar un projecte. En el nostre cas era un tema de sexualitat: poc accés a mètodes anticonceptius, informació... Encara que el teu projecte acabi, és important deixar alguna cosa, encara que sigui diferent. També és important responsabilitzar els instituts El programa Rescat, també. Vam participar-hi als instituts, on els alumnes havien de fer treball comunitari com a càstig. Però seria millor que dins de l'institut hi hagués alguna manera per a treballar-ho".</p>
<p>10- fase de distanciament progressiu entre l'educador i el subjecte en relació proporcional a la seva auton²omia i maduració</p>	<p>4- "En aquest cas de grup vam fer una reunió. En temes comunitaris o de treball en xarxa, cada temps determinat fas reunions de valoració... com als de grup. Poden ser valoració final o de seguiment.</p> <p>A nivell individual, jo no n'he fet mai cap de directe: sempre han estat que s'han anat perdent en el temps o a vegades n'he fet de parcials per a veure com responia la persona. Per exemple, aquest noi que et deia que estava a casa jo vaig fer un tancament parcial que encara no he reobert. Ell em va demanar que no hi tornés i no hi he tornat però està igual. Per tant, jo considero que la meua intervenció ha tingut un impacte relatiu i, per tant, considero que encara cal una intervenció. O segurament ara quan passin les vacances de Nadal haurà passat bastant de temps i tornaré a anar-hi. Va ser un tancament una mica... però va ser de dir: "portem un treball de gairebé un any, com ho has vist? Has evolucionat?" [...] Finalment, sempre hi ha, i durant tot el procés tenim bastant interioritzat que anem fent seguiment i valoració".</p>

Taula 17: Engranatge entre teoria i pràctica sobre metodologia de l'educació de carrer

EDUCADOR		
TEORIA	CAT.	EXPERIÈNCIES PRÀCTIQUES
COMPETÈNCIES		
5- ser molt discret amb la informació, molt discret... sobretot en temes de legalitat	Capacitat comunicativa	1- "Capacitat d'escoltar [...] Bon humor. I sentit de l'humor, i tant [...] la coherència [...] visió realista [...]
3- Autèntic davant les persones [...] transparència		5- escucha [...] empatia
10- "És necessari, doncs, donar molta importància a la capacitat d'escolta de l'educador, amb una actitud d'obertura i apropament. En aquesta faceta de la relació, que és la comunicació en forma de diàleg i conversa (verbalitzar significar fer-se conscient, estructura), és important que l'educador fonamentalment escolti, això vol dir: ser sensible, ser obert, escoltar silencis, observar els gestos, captar els pensaments conscients i inconscients i analitzar les expressions. S'ha de viure i compartir aquest moment".		3- tenir un sentit ètic molt gran
6- respecte [...] escolta		5- tacto [...] capacidad de reflexión [...] "Capacidad para poder interpretar demandas" [...]
11- "En el procés educatiu que s'estableix amb els nois la relació està basada en la comunicació, a través d'ella l'educador transmet des d'allò verbal i el seu "estar" valors, suggerències, propostes, informacions, idees..."		4- (l'empatia és una competència?) "Sí però és que crec que he dit una cosa que és més important que és la reflexió. És a dir, quan tu et trobes una persona que té la mateixa edat que tu, que per a arribar aquí ha hagut de deixar la seva família a Gàmbia, ha hagut de colar-se amb una pastera i per arribar d'Andalusia a Catalunya s'ha hagut d'amagar a un tren, a un autobús o a un camió... quina empatia vols tenir? Sí, tu pots estar allà... Quan aquesta persona, quatre anys més tard, segueix sense papers, s'esforça per parlar i entendre el català, saps que ha treballat en llocs dels que la gent ha quedat més o menys contenta però no té feina i tu tens feina, tens una xarxa social aquí, tu estàs fent coses i tu d'alguna manera (tot i la situació concreta) pots dir que ets feliç... Perquè és molt "guai" dir sóc empàtic, i a la universitat està molt bé... s'ha de ser-ho i s'ha d'estar allà. "Però hi ha moments que jo no puc ser empàtic amb tu. Si acabes rient més tu que jo. Jo em deprimeixo quan tu m'expliques això. Jo em sento impotent, per molt que tu m'expliquis jo no puc entendre tot el que tu has viscut...". Per tant, sí que ho posaria com a competència però en segons quines situacions l'empatia és molt complicada [...]crec que cal ser una mica bipolar: poder defensar les coses des d'un punt de vista molt tècnic i poder argumentar-les, justificar-les i treballar-les; i, per contra, poder tenir una justificació i un vocabulari molt del carrer, informal. I a partir d'aquí jo crec que cal una mica d'empenta i paciència perquè si no..."
3-Capacitat d'acollida [...]Prudència i equilibri personal	Implicar els participants i entorn proper en el seu procés	1- "empatia, per exemple [...]també creure en l'altre, perquè si no hi creus li faràs mal (sense voler o depenent de com el miris...) [...]paciència [...]la coherència [...]visió realista"
4- arribar a on ells requerirà creativitat, innovacions, habilitats i tècniques que facilitin l'aproximació		3- "Com es pot estar amb la violència amb aquests grups, tremoles una mica però quan estàs seriós i assertiu en el teu rol no passa res. I un també ha de saber el seu límit com a referent, educador i persona. Quan veus que va a la violència has de saber parar, respirar i deixar que l'altre respiri. Vaig viure dos o tres casos i al moment no estava per reflexionar però després comentava jo: "a mi em va entrar malament que fessis això així, més que res és que em preocupes...". També hi ha aquella cuirassa tan forta per tanta vulnerabilitat, en qüestions d'infància i adolescència en risc és tota una feina d'apropar-se a la tendresa, a la cura, deixar-se tocar... Aquest és un dels principis de la intervenció l'espontaneïtat, autenticitat... l'educador no perd el rol per explicar com se sent. A més, n'hi ha que et diuen "no em toquis" i volen dir "t'estimo, et necessito" segur que ho diuen. A més, són persones que han viscut molta violència i quan reboten et diuen "et necessito i no sé dir-t'ho d'una altra forma". I a més això també té a veure amb la manera com es relacionen amb el rol de la dona, de la mare. Això són els processos individuals [...]Tenir un sentit ètic molt gran [...] Poder tenir
5- cal implicació perquè si no, a vegades, no s'aconsegueix res. Això parteix d'una raó tècnica i no ideològica 3-Més treball per vocació que per professió [...]temps, presència, diàleg i actitud d'escolta [...]confiar en les potencialitats de l'altre [...]la clau és estar disponible, ser proper i que la persona et conegui [...] coherència: allò que fa, allò que pensa, allò que diu... [...]empatia: reconeixent les pròpies febleses (pot ajudar)		
10- "els coneixedors de les vides de l'entorn d'aquests joves saben que són eines imprescindibles que no s'adquireixen mitjançant l'aprenentatge que oferta la institució pública, sinó que són fruit d'una constant relació educativa entre l'educador i el jove; relació que exigeix de l'educador una gran capacitat per a saber generar situacions vàlides que impliquin a aquests xavals en una onada d'amistat, responsabilitat, solidaritat".		

		<p>primer una funció en el grup, saber intervenir a nivell de grup. Saber reunir. Jo crec que la força d'allò comunitari és l'educador que sap reunir (això cal en tots els educadors). Aquesta és una competència molt necessària [...]Tenir una visió sistèmica és una altra competència [...] molta responsabilitat"</p>
6- respecte [...]flexibilitat		<p>5- "Mucha capacidad de relación [...] empatia" 1- "autenticitat, ser com ets" 2- "Capacidad de empatia, de aceptación de los demás tal como son [...]Equilibrio en el posicionamiento ante las interrelaciones sociales, evitando el distanciamiento personal al mismo tiempo que una excesiva implicación".</p>
9- anàlisi de diferents escenaris [...]afavorir l'anàlisi de possibilitats, dificultats, costos, beneficis...		
3- Integrat al barri		4- "intentar involucrar diferents agents de la pròpia població o serveis de l'ajuntament o entitats... projectes que responguin a necessitats concretes i, a vegades, aquests projectes els portem exclusivament nosaltres o a vegades amb altres serveis per a treballar les necessitats que detectem [...]crec que cal ser una mica bipolar: poder defensar les coses des d'un punt de vista molt tècnic i poder argumentar-les, justificar-les i treballar-les; i, per contra, poder tenir una justificació i un vocabulari molt del carrer, informal. I a partir d'aquí jo crec que cal una mica d'empenta i paciència perquè si no... [...]que som dos educadors que fem 21h/setmana cadascun exclusives per a fer educació de carrer i tenim la ciutat dividida. És a dir, jo tinc les zones que es diuen 1 i 2 i ella la 3 i la 4".
6- compartir informació amb equip [...]equip serveix per a prendre distància en avaluar i analitzar situacions i accions [...] flexibilitat [...]sortir a treballar en equip o tàndem [...]l'anàlisi de la situació que fa l'educador és complementari a la de la resta de socis. L'educador i l'equip han de compartir amb els socis els seus coneixements específics quant a joves en dificultat [...]té un caràcter no lineal: implica anades i tornades	Impuls del treball coordinat (equip de professionals i xarxa)	1- "treballem en parella educativa [...]paciència [...] la coherència
5- treball en equip interdisciplinari		5- capacidad de reflexión
10- "L'educador especialitzat no pot englobar tots els aspectes de la problemàtica del jove; és més, ha de ser capaç d'acceptar una pluralitat d'enfocaments per a buscar solucions alternatives a un mateix problema"		3- "Poder tenir primer una funció en el grup, saber intervenir a nivell de grup. Saber reunir. Jo crec que la força d'allò comunitari és l'educador que sap reunir (això cal en tots els educadors). Aquesta és una competència molt necessària [...] molta responsabilitat [...] Érem una parella educativa [...] Sí, sempre caminàvem junts però cadascú tenia els seus processos individuals però compartíem. És com la mare i el pare que van pel carrer. Als processos individuals sobre el mateix jove cadascú aportava la seva visió. Hi havia temes on un no arribava i ho feia l'altre directament. I en aquest sentit anàvem fent un seguiment. No és que fossin els seus nois i els meus, sinó els nostres. Sí que jo tenia un vincle molt més proper, era la cara visible i era més fàcil entrar amb els nois amb qui treballava. Per exemple, les noies anaven millor amb ella. Les noies a mi em buscaven pel tema de seducció i des d'aquí es treballava com es vinculaven amb els nois, des d'on".
4- perfil multivalent (diversitat d'activitats a desenvolupar) [...] propensió a compartir, treball grup, comunicació, relacions interpersonals, creativitat, flexibilitat		2- "Capacidad de trabajo en equipo y con la comunidad [...]Trabajar en equipo, analizando, compartiendo criterios, poniendo en común experiencias, opiniones e ideas, implementado proyectos. En este sentido aportar al Servicio Social de Base la información de la que dispone, así como de su perspectiva profesional, acerca de la población sujeto del programa y de la zona, contribuyendo de esta forma a la intervención individual / familiar / grupal y comunitaria".

<p>5- criteri crític [...]postura activa d'observació i postura activa de decisió sobre de qui val la pena ocupar-se [...]cal anticipació: actuar sense demanda [...]responsabilitat, per a ser coherent amb si mateix, reconvertir l'encàrrec institucional</p>	<p>Disseny i avaluació de les pròpies actuacions per a millorar els processos</p>	<p>1- "responsabilitat, saber on estàs (el lloc que ocupes) per no passar els límits [...]També penso que un educador hauria de ser molt conscient del que és, és a dir, que s'hagi treballat ell primer les competències socioemocionals i etcètera per a saber com mirar l'altre i per no projectar en l'altre coses que pots ser les portes tu. conèixer les teves potencialitats i carències i aprofitar-les [...] la coherència [...] visió realista</p>
<p>6- reflexió crítica [...] capacitat d'observació i anàlisi [...] introspecció [...]ventilar tensions i estrès [...]controlar riscos d'esgotament professional [...]anàlisi de l'entorn i elaborar estratègies d'integració [...] anàlisi de situacions i elaborar estratègies d'intervenció [...] flexibilitat</p>		<p>5- capacidad de reflexión</p>
<p>9- Gestió: distribució temps, mètodes i activitats.[...] només mitjançant aquesta actitud investigadora serà possible construir respostes cada cop més adequades davant les problemàtiques socials i millorar la qualitat de la intervenció educativa 9- es requereix que els educadors busquin com conèixer la situació de la manera més creïble i llavors plantegin estratègies i accions d'intervenció. Ningú té més recursos per analitzar la pràctica que els propis educadors [...] investigar en educació social vol dir: interessar-se per problemes vinculats a la pràctica i resoldre'ls, es parteix de qui viu el problema; orientació al canvi i transformació; enfocament des d'una visió dinàmica i sistèmica; compagina acció i investigació (investigació-acció/ reflexió i avaluació/ nova investigació-acció); aporta una reflexió sobre la praxis; orientat a la resolució de problemes, investigació útil [...] la investigació-acció es relaciona amb els problemes pràctics quotidians que experimenta l'educador i consisteix en indagar per a poder prendre decisions: espira autorreflexiva (planificació, acció, observació i reflexió) [...] Elliot proposa: 1 identificar el problema; 2 explorar-lo (descripció acurada i explicació generant hipòtesis); 3 construcció del pla general (fer nova descripció després de la revisió, descriure factors a modificar, clarificar les negociacions ja empreses, descriure recursos necessaris i les normes ètiques; 4. decidir l'ordre de les accions i com es verificaran (recollint informació); 5. a partir de les verificacions s'analitzen els efectes secundaris) [...] investigació participativa: s'orienta a la transformació social de poblacions marginals. La recollida de dades la fan els participants; autoreflexió... [...] Investigar allò que succeeix per a prendre decisions d'acció, dur a terme les decisions, analitzar i reflexionar sobre què ha succeït i i decidir noves accions [...] anàlisi de diferents escenaris [...]identificar oportunitats</p>		<p>2- "Posicionamiento realista ante su labor, que suponga conciencia de las dificultades de la misma sin maximizarlas [...]Capacidad de análisis de situaciones sociales (implicación desde una lectura en profundidad de las causas que determinan las situaciones que viven, y orienta los procesos de crecimiento personales y colectivos) [...]Es una intervención educativa directa (acción-reflexión-acción) [...]Evaluar la idoneidad y la efectividad de la intervención, tanto a nivel individual, como en los ámbitos grupales y comunitarios (incluyendo los proyectos interzonales), elaborando conclusiones que permitan la toma de decisiones".</p>
<p>4- creixement personal</p>		<p>3- "molta responsabilitat [...] Però el com s'intervé, si individual o de grup, depèn d'un mateix".</p>
<p>11- "Pensant en veu alta, creiem que el "bon fer" d'un educador o educadora es basa, precisament, en una reflexió contínua sobre la realitat concreta de la seva feina, modificant actuacions, prioritzant objectius, coneixent la xarxa de relacions i recursos que afavoreixen l'acció educativa...".</p>		<p>4- "Però a vegades sí que està bé centrar-te i dir això és individual, això de grup i això comunitari".</p>

FUNCIONS

1. Conèixer i analitzar la realitat de la persona/grup i de l'entorn (pel que fa a conflictes i a nivell de participació)

<p>5- per a ser referent cal conèixer a fons la problemàtica concreta de les persones. .</p> <p>10- Només el contacte directe amb els xavals al seu propi ambient permet conèixer-los de veritat, descobrir el seu univers mental [...]El treball de l'educador ve donat a partir del coneixement que té del curs vital del xaval inadaptat amb el que està tractant i sobre el que intervé pedagògicament</p> <p>11- "Conèixer el barri o la realitat a on es desenvolupa l'acció educativa (recursos, associacions, grups, institucions...)"</p> <p>6- En integrar-se en aquest espai de negociació, l'objectiu de l'educador de carrer és principalment descobrir com les persones i els grups en situació de ruptura social es fan amos del carrer</p>	<p>Conèixer la situació</p>	
<p>7- s'ha de prestar especial atenció als problemes de salut dels infants i adolescents [...]no s'han de descuidar els factors culturals (cal destruir-ne algunes de concretes)</p> <p>3- Prestar atenció a les necessitats bàsiques de tota persona: educació, salut, habitatge, feina... [...]Prendre consciència de les capacitats de l'individu, conflictes, obstacles... [...]Captar xavals i joves i oferir-los alternatives de vida, oci, relació... [...]Descobrir casos per a l'actuació, problemes i carències en la població infantil/juvenil del barri, tractant de pal·liar-los o encaminar-los.</p> <p>4. buscar nois a qui oferir ajuda, suport, alternatives.../</p> <p>6- utilitzant diferents tècniques es pot establir un diagnòstic de manera conjunta i es construeix el programa d'acció.</p>	<p>Diagnòstic</p>	<p>1- "- Sí, però realment no es va fer. Vull dir, se'n va fer un dos anys abans mirant l'anàlisi de la realitat però no va servir. Llavors al començament sí que hi va haver una part primera de diagnòstic però es va fer tot seguit. Nosaltres mateixos vam començar, vam detectar, vam mirar i vam dir "podem tirar cap a aquest costat".</p> <p>4- "el primer és detecció, diagnosi, observació de l'espai públic o del carrer (entès com la globalitat, no només la plaça sinó l'equipament tal, el pont, l'entitat...)"</p> <p>3- "Es va detectar la necessitat que hi havia bandes llatines que tenien actituds transgressores al barri i, per això, es va creure necessari implementar un projecte d'educació de carrer. Fins que no van validar-lo, van passar quatre anys. D'aquesta manera, doncs, vam haver-lo de reorientar perquè la situació havia canviat per complet. Quan vam començar, vam dur a terme un diagnòstic durant quatre mesos per a conèixer quina era la situació del barri en aquell moment perquè la necessitat detectada estava obsoleta. És un projecte que està dins del Pla de Barri, el qual té com a intenció que cada comunitat tingui la mateixa quantitat de recursos per a solucionar problemàtiques [...]L'ajuntament ens va donar temps per a investigar, contactar amb els adolescents, veient les necessitats que hi havia... Llavors nosaltres vam topiar amb els adolescents ni-ni (que ni treballen ni estudien) que no estaven vinculats a cap recurs, vénen de famílies bastant desestructurades, amb un consum de drogues molt gran, fent tripijocs, tràfic, multes amb els Mossos...".</p>
<p>9- ha de conèixer quins són els coneixements tècnics de què disposa la comunitat respecte dels temes específics i quines capacitats i competències tenen i els falten.</p> <p>3- Descobrir les habilitats personals de cada persona per a desenvolupar activitats de grup [...]Mobilitzar les capacitats educatives de joves i adults del barri.</p>		<p>6- "Potenciar la detección de jóvenes a través de coordinaciones con profesionales de otros ámbitos (educación, salud...), a través del contacto con agentes de la comunidad (personas relevantes de asociaciones, parroquias y grupos parroquiales...), sin obviar la detección a través del contacto directo en espacios abiertos (en "la calle") o cerrados [...]Detectar a los niños, niñas y jóvenes que se encuentran en riesgo o sufren dificultades en su desarrollo psico-social".</p> <p>4- "per altra banda, fem un treball més individualitzat que respon a necessitats més individuals o de grups petits i que l'objectiu és intentar detectar necessitats o situacions i trobar la millor resposta que pot ser una derivació, un acompanyament o una derivació".</p>

2. Realitzar un seguiment/acompanyament (individual o de grup) als participants

<p>4- objectius educatius depenen de la institució, població, problemàtica, rol (concepte de si mateix, visió realitat, implicació, filosofia de vida...)</p>	<p>1- nosaltres fem un pla de treball i dins d'aquest separem els nois en grups naturals i alguns són grups que muntem nosaltres per mateixes característiques i el que fem és una situació diagnòstic, marquem uns objectius amb els seus indicadors i marquem una mica quines accions i quins recursos utilitzarem partint de demandes d'ells i també comptant amb Serveis Socials, amb instituts... [...] Són objectius a llarg termini. Els objectius de projecte són objectius de programa: programa d'Àrea d'Acció Social i Cultural. Llavors són: tema socioemocional, projecte de vida, comunitari... Són quatre objectius grans. [...] I d'aquí surten tota una sèrie d'objectius específics i després hi ha molts indicadors perquè com que nosaltres hem de valorar joves de 12 a 18 anys, llavors el mateix objectiu serveix per a tothom però els indicadors no. Llavors, tenim moltíssims indicadors. I depenent del grup en fem servir uns o uns altres, perquè si no seria impossible. Els generals no varien, els específics sí que van canviant [...] fem un pla de treball a l'inici del curs. Després, en teoria el revisem ara (mes de gener). I després a final de curs fem una memòria. Després també tenim el programa i a final de curs en fem una avaluació, que són tots els objectius. Setmanalment fem reunions de coordinació i fem modificacions o seguiment en una mateixa línia...</p>
<p>9- quan ens plantejem intervenir en el medi obert és important decidir quin tipus d'intervencions es realitzaran i com les volem dur a terme [...]és necessari uns principis que condueixin l'acció educativa així com definir les finalitats o objectius generals que orientaran la nostra pràctica. Determinar les capacitats que volem contribuir a desenvolupar en el subjecte clarificar la nostra tasca i li afegeix coherència.</p>	<p>Els xavals participen en planificar les activitats de grup. Quan parlem de pla de treball no parlem d'activitats. Depenent de la situació diagnòstic, doncs poses un objectiu o altres, uns indicadors o altres, unes accions o unes altres... però no defineixes les activitats. Llavors intentem definir-les amb els xavals. Però això a vegades coses molt, perquè avui volen fer cuina i demà ballar i demà passat perruqueria. Però sí, intentem sempre partir dels seus interessos. Depèn del grup és més fàcil i n'hi ha que no saben ni què volen.</p>
<p>11- Conegudes les necessitats i possibilitats i realitzada l'opció per una de les alternatives, entrem a la fase d'elaboració de programes i projectes concrets: definir objectius, població, activitats i metodologia, recursos, calendarització i avaluació.</p>	<p>4- "Es poden establir diferents punts: intervenir sol o amb el company o intervenir amb un altre servei; intervenció puntual o més allargada en el temps; fer un projecte amb tota la seva magnitud o no; buscar objectius molt grans o concrets... Llavors tota aquesta part més de plantejament [...] Es treballa en els tres nivells [...] (els objectius) són a llarg termini [...] Sí, han anat variant perquè quan nosaltres vam arribar, vam fer la primera memòria van canviar moltíssim... Sí, des que hi som nosaltres ha variat... ho hem operativitzat una mica. Però els objectius de fons, en generals, sempre són els mateixos. Després hi ha els objectius concrets de cada línia de treball que sí que van canviant. Perquè per a arribar a tot això, si cada cosa és un deu potser amb un projecte arribem a 0,5 sobre 1... és veure cada projecte per a què serveix i en la mesura del possible és arribar a tocar-los tots amb el que fem".</p>
<p>5- dissenyar un projecte per a cada situació</p>	<p>3- "Els processos individuals són a llarg termini però en tenim alguns... De fet els objectius en educació de carrer es van donant en tots els projectes. Tu pots definir que d'aquí a tres mesos vols això. En qüestió quantitativa pots tenir el número de nombres que atens, i clar que fas aquests objectius. Però en els projectes socials les expectatives també poden frustrar-se. I els objectius són revisables i poden canviar amb el pas del temps. Llavors, si és a curt o a llarg termini... Teníem uns objectius generals però es van anar cosint però està bé que es tingui un planing i que tinguis una meta, hi arribis o no. Hi ha coses que necessitaràs abordar abans o després per a arribar-hi [...] Com també l'educador pot reconèixer que menys és més, en el sentit que</p>
<p>2- l'educador treballa amb una programació oberta, asistemàtica, d'estratègies i possibilitats de jocs però amb l'expectativa que no sempre haurà d'utilitzar-les sinó que n'utilitzarà unes o altres en funció de com sigui l'aproximació del noi i de les demandes que formuli</p>	<p>Planificar</p>
<p>9- determinar els objectius com les característiques de la seqüència d'aprenentatge, les relacions entre educador i subjecte així com entre els educands [...]és necessari tenir en compte el marc institucional i també la legislació (depèn del context institucional)</p>	
<p>6- més que dissenyar un model per a actuar, és millor dissenyar un projecte amb els seus passos. QUALITAT: quan es pot evolucionar i ser creatiu [...]utilitzant diferents tècniques es pot establir un diagnòstic de manera conjunta i es construeix el programa d'acció. Cal anar resumint la situació, els objectius, els mitjans i les tàctiques [...]activitats de capacitació, oci, aventura, recreatives...</p>	
<p>11- "A continuació haurem de reconvertir aquestes necessitats en objectius concrets, que</p>	

<p>classificarem i seqüenciem. Serà el propi Educador qui elaborarà el projecte d'intervenció a partir d'aquests coneixements i de la seva experiència, somentent-lo a l'equip de treball per a ser consensuat, corregit o ampliat".</p>		<p>no cal formular grans objectius, sinó petits objectius compartits (òbviament, perquè en el treball de carrer són compartits) però que siguin realment intensos, que sigui realment importants. I d'això també m'adono com a estratègia perquè normalment aquests nois no estan oberts a treballar aquestes coses. Potser un objectiu és que un noi pugui ser conscient de la manera com actua amb els seus companys, la manera com els violenta. Això ja és suficient. I això té repercussions a les seves vides. Llavors aquesta idea del menys és més a mi em va quedar bastant clara. I en aquests projectes, més que grans resultats, cal que els processos sorgeixin orgànicament i els resultats arriben però hi ha coses que no es poden mesurar". "Digamos que son a largo plazo" "Y sí que pueden ir variando".</p>	
<p>5- no cal inventar res de nou: recopilar i sistematitzar formes i plantejaments que amb el temps han donat bons resultats [...]responsabilitat d'afinar estratègies, definir col·lectiu, marcar objectius.</p>		<p>2- "Adecuar el Programa a la zona y población concretas (implica un conocimiento de la realidad), estableciendo los objetivos específicos y realizando la programación de la intervención a desarrollar en el periodo de tiempo contemplado [...] Establecer los objetivos y planes de trabajo individualizados o participar en la implementación de planes individuales/familiares cuando se haya establecido una intervención interdisciplinar en el caso (facilitando y apoyando el crecimiento personal y grupal en cuanto a actitudes, hábitos, valores, en cuanto al desarrollo de capacidades, intereses, deseos y motivaciones".</p>	
<p>6- és fonamental considerar l'individu com un subjecte: la persona és el sentit mateix de la intervenció</p>		<p>6- "Los objetivos generales, propios del Programa, son estables mientras dura la concesión de prestación de servicios con el Ayuntamiento de Vitoria-Gasteiz, adaptándose cuando se revisa el Marco Técnico Municipal del Programa [...]Los objetivos en zona se revisan anualmente al realizar los Planes de Intervención para las diferentes zonas de la ciudad [...]La metodología que sustenta el Programa de Educación de Calle, y por lo tanto la acción del Educador, sigue el proceso propio de la intervención social, un proceso en el que partiendo de una realidad social dada se opera en ella con el fin de conseguir una realidad diferente, considerada mejor. Esto permite tener en cuenta la multitud de variables que intervienen en la práctica educativa, favoreciendo el que establezcamos prioridades, sabiendo a qué demandas y necesidades vamos a dar respuesta, los recursos con los que vamos a contar, etc. Pero esta acción a la que nos referimos debe estar organizada, es decir planificada, de tal manera que con los recursos y la información disponible se obtengan los objetivos previstos, sobre todo teniendo en cuenta la necesidad de adaptación a una realidad que es muy cambiante y que exige atención y flexibilidad, entre otras cosas (la planificación facilita la orientación a la realidad)".</p>	
<p>6- el treball d'educació de carrer és adaptar constantment els mètodes de treball i l'avaluació.</p>	<p>Adaptar-se</p>	<p>3- "Sí, però aquí els processos són uns altres i l'actitud també perquè tu no vas a dir-li què ha de fer sinó que vas quadrant. Té un altre nivell. Els nois que vam trobar tenien recursos, treien temes de drogoaddicció, de feina, desmotivació... Però mitjançant el procés vam ser molt ben acollits però vam tenir punts bastant dramàtics de desconfiança, de redades policials (que es posen al mig de la intervenció i llavors els nois diuen que jo sóc el culpable que ho ha xivat), baralles amb mi... [...]Perquè l'educador també ha d'escoltar quan és el moment, sense deixar-se atrapar per la por. Si es té por, és una altra cosa. Però sentir si el grup no està obert o no ho necessita... Si veus que durant el procés el grup es va obrint o tancant, et van rebutjant o estimant progressivament... Jo he tingut rebutjos terribles amb nois amb qui ja tenia vincle i confiança. Però al final tots van anar buscant feina i jo em vaig quedar content. I clar l'amor i el rebuig estan poc separats".</p>	
<p>9- resituar constantment el ritme i els canvis</p>			
<p>5- important saber esperar i deixar la porta sempre oberta si el moment no és adequat</p>			

9- Valorar i avaluar contextos, accions i impacte	Avaluar	2- "Elaborar el Plan de trabajo de la zona y la memoria correspondiente".
7-5- tant a nivell d'accions/ actuacions com de les conseqüències. Avaluar la situació, els objectius, els mitjans i les tàctiques. important tenir en compte el grau de satisfacció com a indicador.		1-"que el noi tingui eines per a resoldre els seus problemes en un futur, que el noi aprengui a resoldre els seus conflictes vitals, que sigui capaç de conviure al món que vivim i amb la societat en què estem, que sigui feliç... Jo crec que és un procés. Una altra cosa és que les persones que estan treballant amb els joves es coordinin i treballin per al benestar i l'autonomia d'aquella persona"
9- la qualitat té tres nivells: qualitat del conjunt d'un sistema educatiu (comparació amb d'altres països), de diferents unitats dins del sistema (segons el grau d'èxit en l'aplicació de determinats plans d'acció) i de l'acció educativa de cada educador [...]la qualitat es refereix als resultats (sobretot d'aprenentatge) tant esperats com als imprevistos. La qualitat influirà en l'obtenció de determinats objectius. Cal tenir uns principis de procediments que orientin la intervenció d'educadors [...]la qualitat també té dos grans temes: la competència de l'educador i l'adequació dels recursos.		1- "És difícil de valorar. Com a indicador tenim que s'ha augmentat el nombre d'intervencions i xavals atesos (podria ser un indicador). Un altre és que al poliesportiu i a la biblioteca no hi ha tants conflictes amb joves. Però no sabem si és per nosaltres o per altres temes. Hi ha tantes coses... [...] Sí, però a mi, per exemple, a l'hora de fer les avaluacions a mi sempre em passa. Jo no puc dir que aquesta persona ha encarat la seva vida perquè no ho penso. Perquè potser jo aporto el meu granet de sorra, potser en un moment determinat tu estàs allà però és la persona qui fa. aquestes dades que són així seria que s'han reduït les incidències, que hem derivat nens, que portem més casos amb Serveis Socials (i que han modificat el pla individualitzat). Però és que no ho saps realment. Tu poses el teu granet i després hi ha tot el tema de la persona. De la família, dels amics, de la comunitat... Tu penses "serà per nosaltres?" pot ser. Però tu penses que ho ha fet ell perquè l'evolució és seva. Que potser nosaltres hi hem posat o no? És una altra cosa. No però sí que un altre indicador és que vénen molts més joves al Casal per a fer activitats culturals o artístiques (per les quals deixem les sales)".
6- supervisió externa, acompanyament i/o formació d'una persona externa, reconeixement mutu dels diferents agents, pressupost i materials idonis per a la tasca (preservatius, jocs, farmaciola de primers auxilis)		3- "I en aquests projectes, més que grans resultats, cal que els processos sorgeixin orgànicament i els resultats arriben però hi ha coses que no es poden mesurar [...]Teníem diferents dimensions de treball. Per a cada activitat hi havia un mapa de valoracions, uns objectius, valoràvem qualitativament i quantitativa. També hi havia la memòria".
5- Per a donar prou elements d'anàlisi i comprensió a qui dissenya polítiques. Aconseguir que es demanin resultats a llarg termini [...] satisfacció... sobre eficàcia i eficiència i a llarg termini		6- "Al finalizar el curso el PEC entrega una <i>memoria anual</i> "
6- per a pensar l'eficiència. [...] per a veure si cal reconduir o estendre les actuacions [...] per a verificar la implementació d'accions, ús de RRHH i RREE (gestió projectes). [...] Per a avaluar el procés		6- "obtener información sobre la evolución de los niños, niñas y jóvenes en el Programa, además para valorar si el Programa se adecua a las necesidades [...] Con un triple objetivo: - Ofrecer información individualizada sobre la evolución de los y las atendidos/as en el programa, registrando sus características, su situación de riesgo, el plan de trabajo y los resultados que se van obteniendo como consecuencia de la intervención educativa. - Obtener consultas de datos agregados del conjunto de la población atendida. - Valorar el nivel de consecución de los objetivos previstos con el Programa [...]La información que genera el Programa de Educación de Calle se almacena en una <i>base de datos</i> en ACCESS del Entorno Windows. Esta base de datos registra los datos de diagnóstico, plan de intervención y valoración del proceso educativo de cada uno de los jóvenes atendidos por el PEC. Por otro lado los educadores y las educadoras utilizan otra serie de registros y herramientas consensuadas en el grupo de educadores y otras herramientas de registro propias, utilizadas en cada una de las zonas y ajustadas a las necesidades propias. Al finalizar el curso el PEC entrega una <i>memoria anual</i> que valora la implementación del Programa en cada zona".
7- crear model qualitatiu i pertinents d'avaluació és una prioritat, tant a nivell d'accions com de les conseqüències. Aquests models hauran de respectar les realitats de les accions i no suposar-ne la negació inapropiada		5- "A nivel interno y externo".

3- Observar el dia a dia, els successos i anècdotes amb una presència activa i motivadora.	Escollir activament	
6- l'educador de carrer tractarà amb molt de compte d'entendre la manera en què alguns adopten aquell espai com a espai de fugida, de protecció, de transició i de presa de risc, com a espai d'expressió i reivindicació, com a lloc d'aprenentatge i de treball, com a espai de plaer i de patiment.		
10- És una tècnica que en l'educador es converteix en actitud [...] Saber utilitzar convenientment la gran quantitat d'informació visual que ens envien els altres és una manera d'establir valoracions significatives i clares		
3- Preparar-los per a què puguin donar resposta a la seva situació.	Donar eines i espai per a participar	4- "Jo crec que aquest projecte va ser potent pel que vam acabar fent però sobretot perquè vam aconseguir un procés en què la figura del tècnic va ser la que ha de ser: marcant tempos i apretant-los quan calia però amb aquest punt de corresponsabilitat. Perquè cedir el protagonisme total és molt bonic de dir-ho però costa molt".
9- Facilitar la concretització les possibilitats		
5- promoure dinàmiques participatives: persones han de ser subjectes del seu propi canvi		
2- Respectar la participació del mateix noi en la resolució dels seus conflictes sense obturar-lo amb les que serien per l'educador les solucions al problema [...]Facilitar al noi un espai relacional on es pugui implicar en qüestions que l'afecten, les pugui vehicular a través de peticions i pugui ser capaç de mantenir-les durant el seu procés de canvi.		
9- Afavorir la recerca de sentit del que es fa [...]no liderar sinó apoderar els altres, donar-los les paraules i facilitar l'acció [...]Afavorir l'anàlisi de possibilitats, dificultats, costos, beneficis... [...]crear espais i oferir recursos per a transformacions i canvis [...]facilitar la capacitat dels diferents actors en la presa de consciència, comprensió i avaluació de l'acció pròpia [...] Oferir espais organitzats per a descriure i analitzar aquelles situacions, problemes o fenòmens sobre els que es vol actuar o intervenir		
6- es tracta de proposar un acompanyament relacional que els permeti assolir una evolució personal, inserció i participació a la vida social [...]No imposa pensaments, visions, objectius i mètodes		1- Crear espai d'escolta
3- Desenvolupar la motivació per la formació acadèmica i el món del treball [...]Motivar per a l'aprenentatge de la formació cultural i professional.	Motivar	
6- motivació i acompanyament: acompanyar el públic determinat que pugui escollir i eventualment emprendre activitats alternatives i, quan sigui necessari, buscar altres formes de suport o de tractament		
9- Motivar o facilitar la relació educador o educadora/persona/grup/context		
8- tenen un paper vital a realitzar com a conseqüència dels seus contactes diaris amb els joves amb qui ha de desenvolupar relacions de confiança i els ajuden a fomentar els seus projectes	Ser un referent durant la intervenció	1- "Acompanyar els adolescents. Estar al seu costat. Estar. Estar. Estar allà. Per a mi, acompanyar és estar allà per acompanyar aquella persona en la recerca d'eines, de solucions, de motivacions, d'interessos, de camins, d'objectius... i és estar. Sí, sí. I és estar atent. Estar pendent. En aquest moment estàs aquí i estic atent que no em necessites. Potser aixequés una mà i dius: què necessites [...]El que fem nosaltres realment és acompanyar els adolescents al llarg del seu procés personal".
3- Acompanyar el jove, intentant cobrir les seves llacunes en el desenvolupament socioeducatiu [...] Donar suport a la creativitat i iniciativa.		2- "Capacidad para establecer límites, para generar alternativas, para ser modelo de referencia para estos menores [...]Apoyar el proceso de socialización de esos niños, niñas y jóvenes.
7- L'educador de carrer és un vector de la llei, i sovint és l'únic adult amb el que els joves poden establir i experimentar una relació lliure i estable. Els joves amb freqüència els		3- "Sí, l'educador de carrer no és l'educador que fa activitats. Però sí que sóc un educador que tracta les necessitats que hi ha al grup i des d'allà les treballa. Llavors, per tant, hi ha

<p>posen a prova. L'educador social ha de reaccionar de manera a ser considerat com un adult creïble i una persona de referència</p>		<p>hagut un procés d'acompanyament més que res. Per tal que tinguis una idea, per exemple, hi havia grafiters urbans que van generar una proposta d'aquest tema que es va presentar a l'ajuntament i ells hi van entrar. I aquests joves a sobre tenen un estigma que són delinqüents, drogroaddictes... i ells van començar, acompanyats per nosaltres, a encaminar un procés de projecte amb l'ajuntament [...]També és acompanyar. I acompanyar no és senzill, és un repte. Jo crec que en aquest projecte vaig entendre què vol dir acompanyar. Ja acompanyo fa molts anys a persones o col·lectius però ara començo a entendre millor què significa això, una mica més. M'entens? Perquè realment és tota una funció que no és només estar de costat fent un camí, és una altra cosa. Acompanyar és escoltar, és estar, és poder posar els límits, és poder treballar en conjunt, és cocrear alguna cosa en conjunt. Seria una mica així”.</p>
<p>4- donar suport a processos evolutius de nois i adolescents</p>		<p>5- “Mi función como educador de calle es estar próximo y cercano a los jóvenes y dar respuestas socioeducativas a las necesidades que ellos me puedan plantear”.</p>
<p>3. Establir connexions (i trencar esculls) entre persones, persones i entitats, professionals i persones...</p>		
<p>7- ha de poder ser el vincle entre els diferents espais educatius i assegurar que no constitueixen espais de no reconeixement o rebuig, i que no es converteixen en espais d'abdicació d'adults, sota la pressió d'una interpretació consumista de drets individuals</p> <p>3- fer de pont entre el jove i l'entorn permetent-li una inserció progressiva i crítica sensibilitzant-lo en el problemes del seu món [...]element catalitzador entre els grups antagònics: barri i jove. Element creador de joc, diàleg i activitats. Referent temps i espai [...] Connectar amb els nens i joves del barri que presenten problemes d'inadaptació, amb la finalitat de fer de pont entre ells i les possibles alternatives als seus problemes [...]l'Educador serveix de pont o connexió entre els recursos existent a la comunitat i les persones objecte de la seva intervenció.</p> <p>9- construir ponts i iniciar xarxes de relacions</p> <p>5- És el pont, no salva</p> <p>6- atenció en afavorir el manteniment i/o naixement de les xarxes socials de solidaritat</p> <p>10- “Fer de pont entre el xaval i les possibles alternatives per a solucionar els problemes”.</p>	<p>Fer de pont</p>	
<p>3- Relacionar-se amb les famílies, escola, jutges, presó...</p> <p>9- facilitar i promoure el consens [...]generar conjunts d'acció [...]desenvolupar un marc d'anàlisi comú [...]no ens referim a una acció comunitària complexa, sinó que la intervenció del professional incorpori la comunitat en la mesura del possible i que aquesta vulgui participar [...]fa una funció de coordinació, mediació i cooperació amb els actors que intervenen.</p> <p>4- optimitzar tot el conjunt de dispositius comunitaris públics o privats</p> <p>5- treball en xarxa: reconèixer tots els agents socials (professionals, veïns o parents) que la persona té al seu entorn/ coordinar esforços [...]comptar amb la implicació d'altres departaments o serveis de la zona</p>	<p>Coordinació/ treball en xarxa</p>	<p>1- “Famílies és Serveis Socials. Nosaltres el que fem és el contacte amb Serveis Socials. Coneixem les famílies perquè Badia és petit i ens coneix tothom però nosaltres no fem entrevista amb famílies. Pots fer una trucada però és més aviat de Serveis Socials [...]també ens coordinem amb el TIS i amb la psicopedagoga de l'escola. [...] quan hi ha qualsevol cosa ens ho diuen i nosaltres també. Quan hem de parlar amb la TIS o amb la psicopedagoga per diferents casos... doncs ho fem [...] Dels 120 nois que tenim a la base de dades, hi ha un % relativament alt que està atès també per Serveis Socials. Llavors, treballem de manera conjunta: ells amb les famílies i nosaltres amb els joves. Nosaltres, dins de tota l'àrea que es diu Àrea d'Acció Social i Cultural tenim una pauta a Serveis Socials i l'altra la tenim al departament tècnic: parlem d'Igualtat, Salut, Cultura, Joventut... que seria aquest despatx. quan es fan reunions de coordinació de l'Àrea. Però nosaltres com a Equip d'Adolescència, ens coordinem doncs si necessitem parlar d'algun tema amb Salut, doncs fem una reunió amb ells. Portem algun projecte conjunt amb Salut, també, i amb Igualtat. I elles, per exemple, ens demanen si podem anar a fer un taller a l'institut... Llavors quan arriba la festa</p>

	<p>major, treballem conjuntament amb Cultura, perquè es fa treball amb joves per a incloure'ls a la festa major i es fan activitats fetes per ells i, per això treballem amb els diferents tècnics [...] I clar, amb els anys, la nostra figura és més reconeguda i també reclamen. I des dels instituts, ens va costar al principi però ara amb els TIS i el psicopedagog tenim molta relació, potser no fem coordinacions o reunions... però sí que hi ha una línia de treball [...] Sí, sí. De fet, moltes vegades vénen i diuen "ja sé que esteu molt ocupats però...". Per tant, vénen des de l'altra banda. Clar, tots els temes que tinguin relació amb adolescència ens arriben a nosaltres. Això no vol dir que haguem de dur a terme projectes nosaltres però ens arriben, d'una manera o una altra. Potser amb Educació hi ha coses que no perquè són més d'institut però qualsevol cosa que passi i que tingui a veure amb la comunitat... Si hi ha un servei d'orientació et demanen si coneixes el noi... I també es fa a vegades orientació o intervenció conjuntes [...] Depèn de a qui, sí. I amb els joves passa, perquè en general en tenen una percepció d'irresponsabilitat... I depèn del jove encara més. I llavors costa una mica. Per això mirem de treballar amb entitats molt... Sí, coses molt puntuals. I amb persones" (ha de ser una experiència positiva?) Exacte, perquè si no després costa molt. I el Banc del temps és una entitat on hi ha persones que estan acostumades, els agrada, entenen... les veus interactuar amb els joves i penses que s'hi pot comptar. I amb l'EGMB també. Però ja està. No hi ha gaire entitats més[...]I ens coordinem amb tots els tècnics que calgui".</p>
<p>6-vigilar que l'excés de reunions redueix la presència al terreny, desapareix el temps més idoni per estar al lloc.</p>	<p>3- "Hi ha moltes barreres i murs... És més fàcil flexibilitzar, no s'hi perd res. Nosaltres a Sant Adrià ens presentàvem a l'entitat amb la perspectiva de "tu amb mi ja estàs guanyant" i aquest canvi d'actitud també és molt important. "Jo et necessito però tu em necessites molt més". I també com poder fer el projecte amb tota la comunitat després, i això és molt bonic però implica temps [...] Espero que hi hagi quedat una llavor de la importància del treball en xarxa però potser han pogut conèixer què fa cadascun, derivar... I la qüestió de la corresponsabilització és molt important. Per exemple, penses "A qui li toca treballar amb aquest xaval? A ningú? Ni a Centres Oberts, ni a Espai jove, ni cultura, ni joventut, ni serveis socials, ni joventut? Llavors qui se n'ocupa?" i aquest va ser un dels treballs en xarxa [...]I en aquest projecte vam treballar fins i tot amb els Mossos, vam treballar amb tots els recursos"</p>
<p>10- Coordinació: a través de reunions setmanals</p>	<p>5- "Trabajamos en coordinación con todos los colegios del municipio así como los servicios sociales y otros recursos municipales" [...] "Relaciones y coordinación con otros recursos como la escuela, gazteleku, asociaciones deportivas y culturales [...]Si, trabajamos y en red con todos. Es un hecho importante y necesario".</p>
<p>11- Coordinació i col·laboració amb altres professionals, amb el teixit social dels barris, amb les institucions i entitats que intervenen amb menors i joves en allò general i especialment amb aquells que presenten problemàtiques greus en l'esfera personal i/o social</p>	<p>4- " , intentar involucrar diferents agents de la pròpia població o serveis de l'ajuntament o entitats... projectes que responguin a necessitats concretes i, a vegades, aquests projectes els portem exclusivament nosaltres o a vegades amb altres serveis per a treballar les necessitats que detectem. Com a conseqüència d'això intentem potenciar molt el treball en xarxa, el treball de coordinació... a nivell de serveis i d'aquí s'extreu la idea de treball comunitari més pur que és intentar crear espais més amplis de les entitats i sobretot de la xarxa o teixit social que hi ha als barris. Però sí que diferenciem una mica els espais més aviat tècnics d'aquells que són més de la població no perquè persegueixin objectius diferents sinó el treball és diferent. Llavors, sempre intentem que això estigui interconnectat tot [...]Perquè doncs perquè abans teòricament es podia dir perquè la gent s'autoorganitzi però la crisi actual jo crec que ho fa evident. És a dir, l'Administració pública ha agafat la dinàmica de donar solucions a tot i quan aquesta no té diners, doncs tot s'ensorra. Aquesta és la dinàmica general, jo no crec que tot s'estigui ensorrant però sí que tot el paper de l'Administració pública fa que es posi en qüestionament tot el que s'hi fa (des de l'educació</p>

	<p>pública a un programa d'educador de carrer). El fet d'intentar fer un treball en xarxa amb entitats, per exemple, amb el teixit social és bàsic per a això perquè la responsabilitat no és del polític o del que ens governa, només, sinó de tu que ets ciutadà. I no només a les teves hores lliures sinó també a la teva feina. Això per una banda.</p> <p>I a nivell del professional, perquè és evident i és lògic i cada cop més hi ha la tendència, que el treball individualitzador (jo professional amb un usuari) està obsolet... La gent, i més en temes socials... un educador no sap de psicologia, en sap una mica; no sap de sociologia, de medicina, no té per què saber d'animació sociocultural... el fet de treballar conjuntament amb altres serveis i tècnics t'obre la mirada i et permet. I en el meu cas és evident: no tinc diners, necessito treballar amb altra gent i jo puc detectar i em poden fer algunes demandes que quan els expliques als tècnics hi estan d'acord. El més difícil és posar-s'hi a treballar: hi creuen més o menys, els deixen més o menys temps... Però és evident i lògic que fa falta. No cal fer grans evolucions teòriques per a saber-ho [...]Les entitats, sobretot a través dels Centres Cívics, treballem molt amb AAVV i associacions dels barris. En el cas concret de les AAVV, jo crec que si n'he de dir característiques és que han perdut una mica la seva funció més social, és a dir, jo crec que s'han quedat més en la part d'oci i cultura (celebrar dates i de fer activitats: festes majors...) i han perdut una mica la solidaritat social i la pressió política real i en aquesta línia s'intenta treballar la part més social perquè la política és molt més complexa i tenim un projecte concret a un barri que és una taula de FINSOBE de diferents associacions per a fer que tothom participi i per a treballar les necessitats que hi ha. És una feina molt interessant però molt, molt lenta.</p> <p>Jo et diria que aquestes són les característiques... Llavors hi ha algun cas d'algun jove que, conjuntament, amb l'educador de despatx decideixes tractar però és molt puntual [...]Intentem que hi hagi molta relació, sobretot, a nivell tècnic".</p>
	<p>3- "Jo crec que és molt important l'aliança amb Serveis Socials, pot ser molt complementària i molt enriquidora canviar perspectives metodològiques. Potser si tens cent xavals i fas tres sessions de grup, agrupant-los segons el perfil i necessitats dels nois [...]I això es treballa també en conjunt. Treballàvem amb salut (a nivell més de casos de psiquiatria, de consum, amb el CAS també treballàvem...), amb els Mossos per a temes de drogues... [...] (amb els instituts) també. Fèiem comissions socials, casuística, casos de l'escola i proposàvem formes d'intervenció per a pal·liar les problemàtiques (absentisme...).</p> <p>Ja deia, comissions socials, coordinacions amb Serveis Socials i activitats conjuntes i col·lectives, treball amb Espai Jove, Departament d'Educació i Joventut, Joventut i Cultura (activitat de grafitis), amb Esports (per tornejos)... és a dir, totes les activitats que hem organitzat amb els joves a partir de les seves demandes impliquem els agents comunitaris. Si eren tornejos de futbol contactàvem amb la tècnica de Joventut per a saber fins a quin punt podia contribuir per a facilitar-nos un espai. I, a més, amb coses senzilles com a poder entregar diplomes, per exemple. Llavors, es van moure aquestes fitxes fins que al final els joves que volien muntar un torneig ja sabien on anar i hi anaven directament. I a més els joves i adolescents del torneig es van vincular a Aldees Infantils i si volien fer un torneig ja tenien la connexió, ja no fèiem falta, sabien i coneixien els recursos per a dur-ho a terme. I aquesta és una funció d'educació de carrer dins d'aquest projecte, que en aquest cas va ser força educatiu".</p>
3- Coordinar-se amb grups i entitats del barri, donant suport a les seves accions i	6- "El Programa de Educación de Calle se sitúa en los Servicios Sociales de Base porque

<p>promovent la participació de la població.</p>		<p>comparten objeto, que no es otro que la integración social de personas y colectivos en situación de exclusión social y/o desventaja. Los educadores de Calle se integran en los equipos técnicos de los Servicios Sociales de Base, ubicados en los Centros Cívicos, donde de forma interdisciplinar trabajan en equipo con el resto de profesionales. Además trabajan en red junto a otros profesionales de la intervención social [...]Mantener la coordinación y la colaboración con otros profesionales de la intervención social que trabajan en la misma zona, posibilitando, de esta forma, una articulación de las acciones que se dirigen a la población sujeto del Programa, intentando sensibilizar a la comunidad para intentar resolver de forma conjunta los problemas y dificultades de los menores en situación de riesgo y dando protagonismo a los propios menores [...]Participar, junto con otros profesionales de los Servicios Sociales de Base, en el abordaje interdisciplinar de los casos, potenciando de esa manera el trabajo con las familias [...]Se configura, por lo tanto, como un Programa de prevención secundaria que complementa la intervención que a nivel primario y terciario se desarrolla en el ámbito de los Servicios Sociales en nuestro municipio. Sin olvidar que constituye un apoyo de aquellos programas, servicios y profesionales que se ubican en otros frentes de la intervención social (carácter transversal, interdepartamental e interinstitucional), sin olvidar a la comunidad, de la que forman parte estos niños, niñas y jóvenes (servicios y personal de educación, salud, cultura, asociaciones, voluntarios...) [...]Desarrollar las mediaciones contempladas en la programación implementada en el Programa de Educación de Calle y otro tipo de actividades comunitarias contempladas el Plan Director de Programación Comunitaria y en la programación anual del Equipo del Sº Social de Base siempre que respondan a los objetivos propios del Programa”.</p>
<p>3- Actuar com a mediador entre el subjecte i els recursos.</p>	<p>Mediació</p>	
<p>5- funcions de mediació: apropar postures</p>		
<p>9- fa una funció de coordinació, mediació i cooperació amb els actors que intervenen [...] mediar amb el context on es pugui desenvolupar [...]existeix la necessitat de mediació social entre institucions i situacions d'exclusió, així com establir ponts de comunicació i dinàmiques de participació</p>		
<p>6- moure's en la frontera entre l'administració i el barri</p>		
<p>9- si es fa derivació cal saber per què (explicitar-se), a qui es deriva (requisits i processos exigits; valorar si es tindrà menys flexibilitat que l'educació de carrer), com es fa (traspàs adequat, preparar el nou professional i l'educand (fer de pont), passar a l'altre professional tota la informació disponible).</p>	<p>Derivació</p>	<p>3- “Al final del primer any, després amb activitats comunitàries fetes, espais de diàlegs, derivacions... perquè es treballa també amb això. Derives i acompanyes. Derives al final i acompanyes fins que fas una aliança amb l'altre referent i ja està. I això es treballa també en conjunt”.</p>
<p>6- “Moltes de les demandes que escoltem desborden la nostra capacitat de resposta i per tant hem de derivar-les a altres professionals més especialitzats. Per a fer-ho, la pràctica més comuna és pactar amb la persona aquest salt i acompanyar-la i establir el marc d'ajuda amb el següent professional”.</p>		<p>4- la millor resposta que pot ser una derivació, un acompanyament o una derivació, la línia que busquem és la circulació social i intentar que s'autoorganitzin dins la mesura del possible”.</p>
<p>5- derivar: quan ja no es pot oferir res més, cal adreçar-lo a un altre recurs. S'ha de fer des de l'acompanyament. Que no es trenqui la confiança</p>		

<p>4- integra al teixit social d'un barri</p> <p>3- Facilitar l'accés a circuits socials normalitzats [...]Possibilitar la inserció crítica a la societat.</p>	<p>Afavorir la inclusió</p>	<p>2- "Facilitando medios, recursos, alternativas, potenciando la inserción social y la participación, en definitiva acompañando en el proceso madurativo de estos/as menores). Trabajar, junto al resto de profesionales (tanto si los profesionales referentes son de su propia zona o de otra zona), con las familias de estos menores, implicándose en los planes a implementar (integrando el plan socio educativo en el plan general de intervención con la familia), visualizando su presencia e intervención (información a las familias y acción presencial), participando en entrevistas conjuntas, visitas a domicilio, seguimientos [...]Favorecer la integración social de estos niños, niñas y jóvenes en los recursos, redes y sistemas sociales normalizados y adaptados (educativos, formativos / laborales, socio - culturales, deportivos....)".</p>
<p>4. Assolir un reconeixement social i local de la pròpia tasca/realitats dels nois</p>		
<p>9- ha d'intentar negociar qüestions com: aconseguir el màxim de participació i compromís, comptar amb el suport de la institució en cas de crisi.</p>	<p>Difusió</p>	<p>1- Pel que fa al Casal de Joves, per exemple, a la Sala Roja, com que és conjunta, intentem crear festes, activitats puntuals, que hi hagi una programació... i per a tot això sí que es fa difusió. O aprofitem que un grup de 30 xavals fa futbol i fem una lliga amb esports. La difusió la fem des d'allà. Però de la resta no fem difusió perquè ells s'apropen i nosaltres convidem. Si el grup fa una activitat en concret sí que es fa difusió. Llavors hi ha un grup de periodistes que quan es fa la festa major o festa aquí ells fan la cobertura de les notícies, ho envien a premsa [...]És fàcil fer-se reconèixer, perquè Badia és un poble petit".</p> <p>4- "No gaire. És una tonteria però volíem fer un web i no l'hem acabat tirant endavant. I no ho hem fet per falta de temps, per un punt de calma... Serveis Socials mai ha estat d'aquesta vessant. Altres serveis sí que han estat més de la premsa, d'exterioritzar... Llavors, per contra, quan vas a una reunió o quan estàs treballant amb altres tècnics o quan treballes amb gent cal que la gent et conegui i et reconegui com a important [...]intentem de donar a conèixer aquesta realitat que detectem als serveis que treballen al territori o que estan a la ciutat".</p> <p>3- "Jo no en diria difusió, diria presentar el projecte a totes les entitats a les entrevistes, que van servir no només per a això sinó per a conèixer el recurs i conèixer què oferien per a aquests joves, que era no res. Sí que vam anar difonent les seves activitats per a crear un impacte: farem una activitat de grafit, per tal que tota la comunitat ho sabés".</p>
<p>3- Element actiu en les reivindicacions del barri [...]Promoure centres per a joves... on puguin anar a treballar, divertir-se, formar-se, relacionar-se... [...]Sensibilitzar l'entorn social en què es desenvolupa l'acció sobre la problemàtica de la inadaptació [...]Animar i donar suport a la creació d'estructures de participació per a nens i joves</p> <p>10- "Fa reivindicacions socials, sempre des de la postura d'educador, transmetent els problemes dels xavals, fent conscients a adults i institucions i implicant-los en les solucions"</p> <p>9- ha d'intentar negociar qüestions com: comptar amb la voluntat política i suport institucional; aconseguir compromís institucional; aconseguir el màxim de participació i compromís; comptar amb recursos personals, materials i tècnics; clarificar l'encàrrec en el territori; establir responsabilitats, competències i funcions; comptar amb el suport de la institució en cas de crisi.</p>	<p>Sensibilització</p>	<p>3- "i nosaltres dèiem "nosaltres estem donant la mirada que ningú veu. Això és el que l'educador de carrer fa. Dóna la mirada que ningú veu [...]És que les entitats puguin veure que tu ets una persona complementària al servei i a les bones pràctiques de la intervenció"</p>

<p>8- els joves són vistos com a mandrosos, intolerants, irrespectuosos... És necessari promoure polítiques i programes que impliquin una visió positiva de la joventut, innovadora i participativa.</p>	<p>3- "Poder reforçar el tema que quan es fan activitats comunitàries amb adolescents o infància en risc es poden crear activitats de bones pràctiques. Que es facin només activitats amb la població en risc pot generar un Holocaust. Poder treballar també amb nens "normalitzats" també és una forma de desestigmatitzar. Però què vol dir "normalitzat"? jaixò és un estigma. Perquè els nois em diuen "jo no sóc normalitzat). Hi ha un estigma internalitzat. Com poder treballar amb aquests dos col•lectius".</p>
<p>6- és fonamental considerar l'individu com un subjecte: la persona és el sentit mateix de la intervenció [...]només pot ser una aproximació global.</p>	<p>1- Nosaltres no separem "normalitzats" o "no normalitzats" més que res perquè entenem que el procés personal d'hormones i de canvis genera unes dificultats. Estar en conflicte amb l'autoritat, amb un mateix, busques quin sentiment has de triar, quin projecte de vida... per això nosaltres vam decidir fer-ho universal. Recerca de la teva identitat... és una etapa de molts canvis. Adolescència ve de "dol", estàs en dol amb el nen. O sigui, perquè estàs deixant una cosa enrere, és una etapa de conflicte. Per això nosaltres no fem la diferenciació, perquè tothom és susceptible de tenir una persona que l'acompanyi en aquest procés. el que passa és que ja hi ha nois que ja tenen uns recursos, que ja s'han buscat una activitat o una família darrere o pel que sigui que els nois que tenen una família darrere que està a sobre pels estudis i altres coses doncs trobes que hi ha nois que potser veus a l'hora del pati però després tenen extraescolars, han d'anar a casa a fer els deures, han quedat amb la seva mare o pare o germana i, per tant, no vénen ni te'ls trobaràs al carrer ni quedaràs amb ells perquè no cal, ja estan fent coses. Perquè ja tenen muntada la seva xarxa i ja està. Però clar, hi ha nois que no, la qual cosa no vol dir que sigui de Serveis Socials. Que després dóna la casualitat que a la base de dades la majoria són de Serveis Socials... doncs sí. També té sentit, perquè potser passen més hores al carrer, més hores sols... però també tenim molts nois que no.</p>
<p>9- flexibilitat, possibilitat d'autodeterminar-se i autoconstruir-se col•lectivament, voluntarietat en la participació i capacitat de decisió. La flexibilitat permet l'adaptació als itineraris de vida, el respecte a llibertats individuals, implicació activa al seu propi ritme. Es tracta de compaginar el projecte de la institució i del projecte personal i d'afavorir les relacions socials [...]reconèixer les capacitats i potencialitats, escoltar demandes i necessitats, deixar-lo actuar i prendre decisions [...]l'acció socioeducativa s'ha de centrar en el reconeixement dels recursos interns de la persona i també dels que ofereix la vida i l'entorn [...] l'educand sigui qui arribi als objectius que s'han pactat prèviament [...]Subjecte que implica ser: una persona activa, una persona responsable i una persona que desitja. Legítim de drets: es concep el noi com un ciutadà en procés de creixement actiu, responsable, una persona que té desigs [...]participació en el significat més ampli: no només consulta sinó també anàlisi de les situacions de la comunitat, presa de decisions sobre les accions a fer, com s'implementaran i avaluaran. D'aquesta manera s'augmenta la corresponsabilitat i l'autogestió.</p>	<p>3- (visió sistèmica) "Sense dubte. És això que et deia: joves, entitats, comunitat, famílies (no són pròpiament l'objectiu però en alguns casos s'hi ha treballat), Mossos... que muntés tot el sistema i penses "carai...". I el sistema també es va ampliant. Però, sí, clar, amb una visió sistèmica i molt també socioantropològica. Aquesta visió antropològica que diu que el medi et dóna la informació i que no ets tu que poses la informació al medi. Encara que m'agradi molt l'antropologia i l'entengui... moltes vegades ens queden més coses al cap que a les mans, a la pràctica. Jo també ho vaig entendre, això. De com t'acostes a la comunitat des dels teus prejudicis i visió o des de la seva visió. S'ha de ser antropòleg i etnogràfic. I aquesta va ser una de les formes de contactar. Rebre la informació sense més, sense passar-la pel meu filtre... I és amb aquesta informació que reps que fas la teva feina, no amb la informació que tu interpretes".</p>
<p>7- tots tenen dret a tenir accés a una educació oberta [...]els nens i joves no han de ser reduïts a objectes, sinó individus amb capacitat de decisió i amb dret de ser considerats nens</p>	<p>4- "Després, quan és el treball més de grup o comunitari a mi sempre m'agrada pensar que, tot i que no sempre ho aconsegueixo, és un treball bastant de dinamitzador extern, que són ells qui ho fan".</p>
<p>6- son los habitantes de las calles los que pueden cambiar sus calles, determinar nuevos caminos</p>	<p>5- " Tanto el servicio de prevención como el área de educación de calle trabajan desde el enfoque sistémico".</p>
<p>2. (treballar) a partir del ritme d'implicació del noi en el seu propi procés educatiu [...]des del desig: energia que mobilitza demandes i conductes [...]Subjecte legítim de drets que ha de participar en les decisions de la seva vida [...]Persona activa (interacció), responsable (escull i fa front), desitja [...]ja partir del ritme d'implicació del noi en el seu propi procés educatiu.</p>	<p>1- "Sí (que es treballa de manera sistèmica).</p>
<p>5- actuar amb visió global de la situació [...] col•lectius diària: aquells que, per les raons que sigui, no acudeixen als recursos socials: adolescents, menors immigrants de carrer, grups de persones amb problemes de drogues, dones amb càrregues familiars... [...]comptar amb la participació de l'usuari: ell és el protagonista del propi procés [...]escoltar la veu del propi subjecte, fer-lo participar en el seu procés educatiu</p>	

MIRADA A L'EDUCAND

Taula 18: Engranatge entre teoria i pràctica sobre l'educador de carrer

15.3. ANNEX 3: INFORMACIÓ DE LLORET

15.3.1. ORGANIGRAMA DE L'AJUNTAMENT DE LLORET

Pel que fa a la secció de Benestar i Família, on s'emmarca el Projecte de la Tarda Jove, l'organització és la següent:

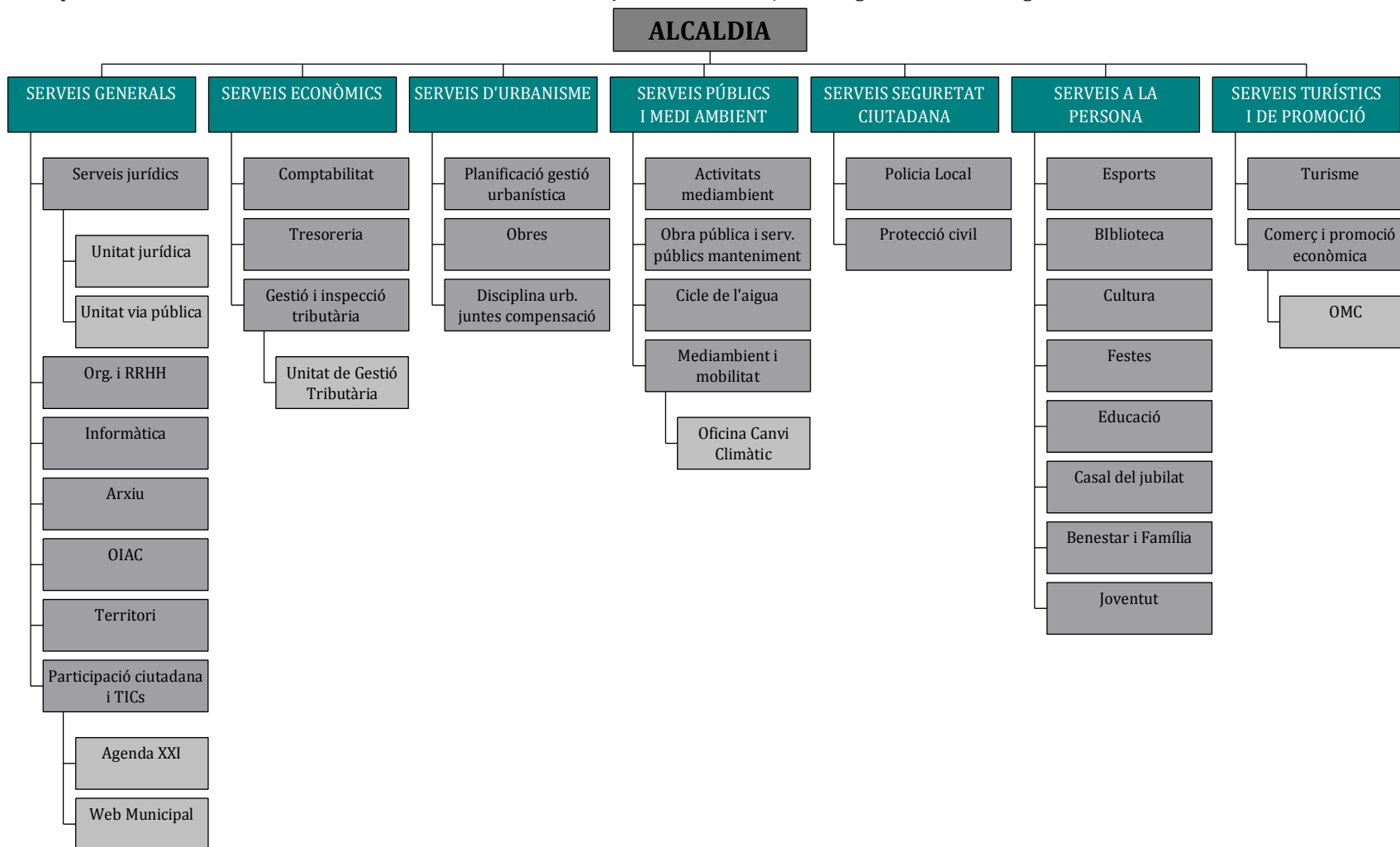

Figura 12: Organigrama de l'Ajuntament de Lloret

15.3.2. ORGANIGRAMA DE LA SECCIÓ BENESTAR I FAMÍLIA⁴⁰

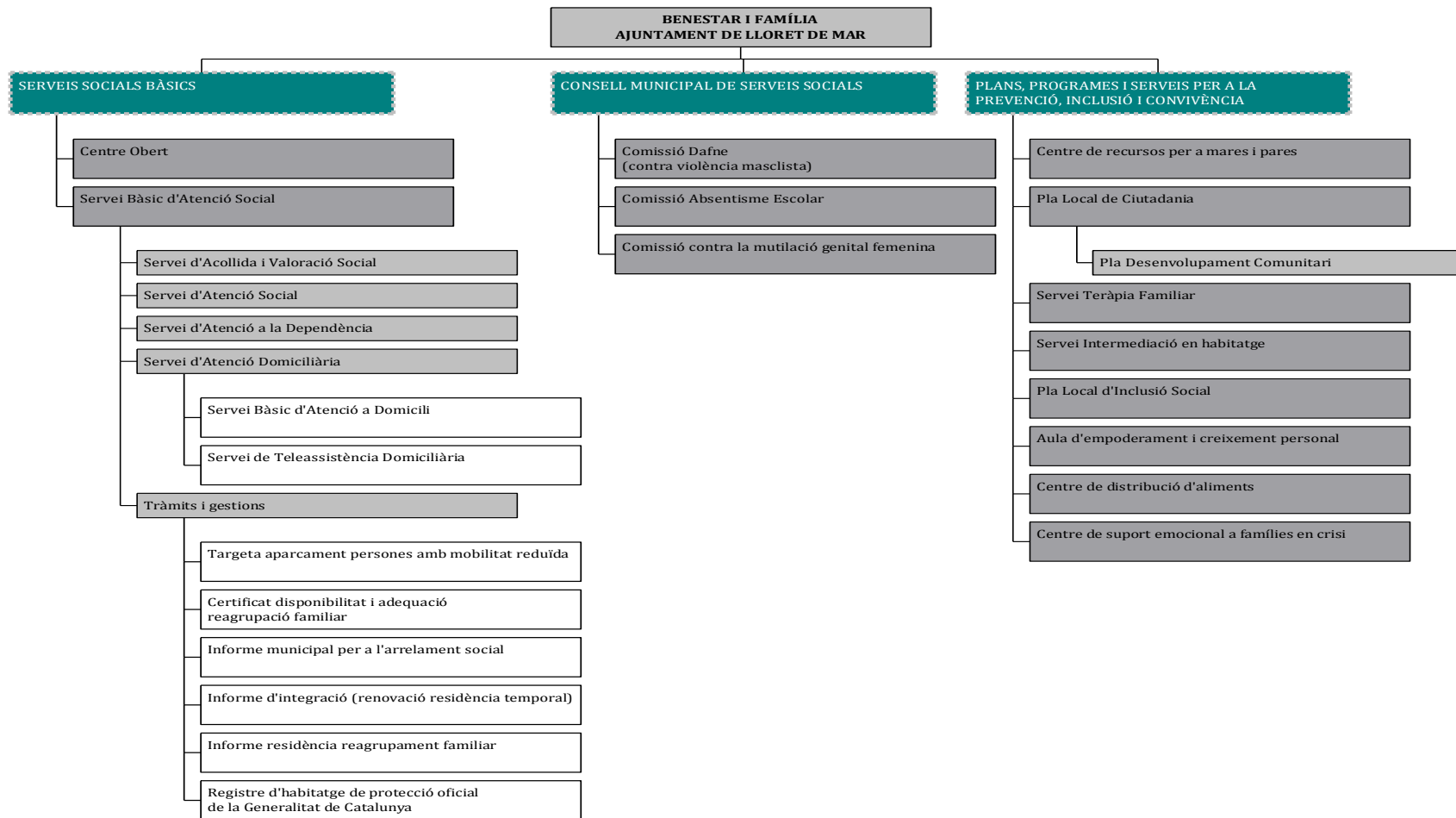

Figura 13: Organigrama de la secció Benestar i Família

⁴⁰ Organigrama de la secció de Benestar i Família de l'Ajuntament de Lloret de Mar Document explicatiu de serveis i programes (Secció de Benestar i Família), octubre del 2012

15.4. ANNEX 4: INFORMACIÓ SOBRE EL PROJECTE LA TARDA JOVE

15.4.1. DIARI DE CAMP

Observador/a: Maria Babí Hora: 16:30-18:30 Lloc: Centre Cívic el Molí	Núm. observació: 1 Data: 8 de gener del 2013 Activitat: la Tarda Jove
Notes descriptives: <ul style="list-style-type: none">- A les 16:00 em trobo amb dues de les educadores de l'equip de la Tarda Jove (les que treballen a Serveis Socials d'Atenció Primària) a l'equipament a on treballen. Allà ens presentem i m'ensenyen els espais de la seva feina.- Al cap de deu minuts, sortim per anar cap al Centre Cívic del Molí a on pren lloc la Tarda Jove en aquest barri. Abans de marxar, les educadores agafen una bossa amb pilotes de futbol, pales i pilotes de ping-pong, xarxa de ping-pong...- En aquest trajecte a peu, explico de manera general el meu TFG i dono a conèixer el motiu que em porta a participar del projecte. Es mostren contentes perquè jo faré propostes de millora a partir del que he conegut en les entrevistes amb altres educadors de carrer.- Arribem tard: ja han passat les 16:30.- Allà hi trobem l'altra professional (i tècnica comunitària del barri), a qui jo havia entrevistat anteriorment. Ens saludem totes. Em presenten l'alumna de pràctiques.- Tenen l'ordinador obert sobre la taula i nosaltres tres agafem una cadira i ens asseiem al voltant de la taula. Ens ensenyen que estan utilitzant el compte de Facebook del projecte per a parlar amb els nois d'aquest grup que acostuma a assistir-hi. Els escriuen que estan al Centre Cívic, per si volen venir.- Mentrestant, una de les professionals comenta si algú vol anar a fer una volta al carrer i ningú contesta. Jo li dic que hi vaig amb ella, així que sortim plegades.- Les altres dues professionals expliquen que van a les pistes d'atletisme per a preguntar un dubte que els comenta un dels nois mitjançant el Facebook. Per tant, l'alumna de pràctiques es queda sola al Centre Cívic per si vénen alguns nois. Si no hi ha ningú allà, els nois no podran entrar, això comenten.- Durant l'estona que sortim al carrer, passegem per diversos llocs clau del barri (la plaça, la pista de futbol, racons concrets...). Trobem un noi que totes dues coneixem per motius diversos. Amb ell, mantenim una conversa llarga i li oferim de venir a fer dinamitzar un taller en l'espai de la Tarda Jove perquè és massa gran tenint en compte la franja d'edat a qui atén el projecte la Tarda Jove. Anem a diferents llocs on diu l'educadora que normalment hi ha els xavals i no hi són.- Tornem al Centre Cívic i hi són totes tres. Explicuem la conversa amb aquest noi i les altres dues educadores expliquen que han parlat amb una de les dones de les pistes d'atletisme. La noia de pràctiques explica que cap noi ha entrat durant l'estona que ha estat sola.- M'informen que el dia 15 de febrer hi haurà una reunió de totes les educadores del projecte. M'hi conviden.- Els explico més detalladament les entrevistes que he fet fins al moment als educadors de carrer. Detallo una experiència que va tenir, per a mi, un valor especial pel seu èxit. M'escolten i els agrada aquesta explicació.	

- Quan acabo tornem a mirar el Facebook per a veure si hi ha novetats. En aquest espai de temps els faig la proposta de fer-me de mentores d'aquesta part del TFG.

- S'acaba el dia i no ha vingut cap noi.

Ens acomiadem fins la setmana que ve.

Observador/a: Maria Babí

Hora: 16:30-18:30

Lloc: Centre Cívic el Molí

Núm. observació: 2

Data: 15 de gener del 2013

Activitat: la Tarda Jove

Notes descriptives:

- Arribo sola al Centre Cívic i trobo un nen davant del local que espera amb la seva mare. Els pregunto si esperen per a la Tarda Jove i em diuen que sí. El nen m'explica que és el seu primer dia al projecte. Em presento i li dic que, en el meu cas, és el segon dia.

- La primera en arribar és l'alumna de pràctiques. Ella porta l'ordinador portàtil i el material esportiu perquè l'educadora que sempre ho porta no pot assistir avui al projecte i li demana si ho pot anar a buscar. L'estudianta m'explica que les altres dues professionals arribaran tard perquè estan resolent temes de feina.

- Obrim el local i convidem el nen a passar-hi. Presento l'estudianta i el nen. Li preguntem si li ve de gust jugar i, a partir dels seus gustos, muntem les taules, posem la xarxa i comencem a jugar a ping-pong. Mentre una juga amb el nen, l'altra aprofita per a parlar amb els xavals per Facebook.

- En aquell moment, arriben les altres dues educadores. Ens saluden i també saluden el noi.

- Mentre l'estudianta juga amb el noi, jo els mostro les graelles de referències sobre educació de carrer per a veure què els semblen. Es mostren entusiasmades. Els explico la relació que té amb el meu treball i que, d'allà, poden sortir elements que m'ajudin a fer propostes al si del projecte.

- Continuem parlant amb algun noi per Facebook i, veient que no vénen més xavals, i tenint en compte la voluntat del noi, decidim que seria idoni sortir a jugar a pilota a l'aire lliure i aprofitar per a veure si es torben els altres nois. Sortim l'estudianta i jo. Estem al costat de la pista de futbol del barri jugant a pilota. Conversem amb algun veí i també el noi, a qui li preguntem si sap alguna cosa de la resta del grup...

- Quan ens cansem de jugar, tornem al local a on arribat tres nois més. D'aquests nois, n'hi ha dos que volen anar a jugar a pilota al carrer. Una educadora i jo anem a veure'ls. Mentrestant, aprofitem per a parlar.

- En tornar al local, pregunto si han decidit alguna cosa sobre el tema de ser agents del treball. Em responen que primer cal fer la reunió conjunta.

Són les 18:30, així que ens acomiadem fins la setmana següent.

Observador/a: Maria Babí

Hora: 16:30-18:30

Lloc: Centre Cívic el Molí

Núm. observació: 3

Data: 22 de gener del 2013

Activitat: la Tarda Jove

Notes descriptives:

- Arribo a Centre Cívic puntual. Després d'esperar uns minuts, arriben les educadores i l'alumna de pràctiques. Avui falta una educadora.
- Obrim el local i hi entrem. Muntem l'ordinador i obrim el Facebook. No hi ha cap noi connectat i, com que estem totes assegudes al voltant de la taula i hi ha un moment de silenci, aprofito per a proposar una dinàmica a fer: elaborar un tipus de DAFO (a on es recullin les debilitats, les potencialitats i propostes per al projecte) de manera conjunta. Explico que, d'aquesta manera, puc conèixer les seves percepcions i, a partir d'aquí, centrar quin tipus de propostes vull introduir en el si del projecte.

El contingut de la dinàmica és el següent:

L'educadora 1 diu que una millora que es podria aplicar és fer la Tarda Jove dos dies a cada barri, perquè fer-ho només un dia fa que es desvinculin, falta l'element de continuïtat.

L'educadora 2 comenta que el que va passar amb el projecte és que es va començar la casa per la teulada: es va comunicar un encàrrec urgent i en teoria primer es planifica i després s'actua. Però en aquest cas no es va poder fer així. Es va dur a terme observació i actuació a sac. Tot i això, es considera que dins de les possibilitats ho han fet el millor. És evident, però, que tot això són limitacions, debilitats. Pel que fa a potencialitats, hi ha el fet de ser moltes educadores, la vinculació amb el PDC, el vincle amb els xavals de l'institut (educadores de Serveis Socials), la presència de l'alumna de pràctiques (conèixer gent del barri, implicació...). Per tant, el handicap va ser començar al revés de manera molt precipitada.

A més, per a atendre la realitat concreta hi ha un límit de professionals. I el fet de no tenir projecte influeix molt, perquè les actuacions són una mica per lliure.

Totes coincideixen que és positiu que el PLAC i Serveis Socials hi estiguin implicats perquè és molt enriquidor.

A vegades, tanta llibertat fa que sentis que no fas.

L'educadora 3 explica que són dues maneres diferents de treballar: donar directrius o no donar-ne.

Des de Serveis Socials s'opta per la prevenció; des del PLAC per a oferir un espai. Des del PLAC no hi ha interès per a tancar-ho a uns nois concrets: unir els joves en situació de risc i els que no es troben en aquesta situació pot ser molt positiu.

També afegeix que donada la falta de nois, ella considera que no se'ls hauria de pressionar a venir. S'ha d'oferir aquest espai i no insistir-hi.

Totes tres accepten que no té sentit separar-ho del treball comunitari.

"Si no hi ha encàrrec és millor, el podem dissenyar nosaltres". De fet, es va dissenyar un projecte esborrant. És important vincular la Tarda Jove amb la dinamització de joves al barri: planificació amb joves, amb la gent que treballa.

Dues hores a la setmana és surrealista. És impossible i insuficient i suposa una limitació molt gran. Cal presència i amb dues hores és impossible.

La imatge d'educador de carrer és diferent del burocràtic que fa papers.

Jo pregunto si el nivell d'actuació és individual, de grup o comunitari. Hi ha consens en respondre que es treballa en tots els sentits: a nivell individual s'atenen demandes de xavals en concret; es proposen activitats per a grups i es procura partir de grups naturals; gràcies a l'educadora del Pla de Desenvolupament Comunitari que treballa al barri, s'intenta vincular la feina amb les entitats i iniciatives del barri.

Com a coses que no es fan prou es parla de fer més carrer. També es comenta que no només cal fer difusió a la UEC o a les Aules Obertes.

Proposa diferents coses: anar als instituts explicar el projecte; plantejar-se cada dia de la Tarda Jove "avui què fem?"; i fer una activitat mensual que tingui més ressò.

Jo proposo de dur a terme un diari de camp. L'educadora 3 respon que ella ho està fent a títol personal. Jo proposo que es podria elaborar de manera conjunta, per tal de tenir documents del procés, per a poder fer un seguiment positiu. Proposo que, per tal de dur-ho a terme en conjunt, es podria crear un Google Drive i així totes podrien escriure-hi.

- Aquesta dinàmica s'allarga fins a les 17:30. En aquest moment, veient que cap jove ha vingut, dues educadores surten al carrer a fer una volta a veure si veuen els nois. Jo em quedo al local i parlem amb una educadora sobre la dinàmica anteriorment feta. Repassem la informació que ha anat sorgint.

- Quan tornen, ens expliquen que no han vist cap noi. L'equip comença a preocupar-se perquè fa dies que no els veuen enlloc i que no assisteixen al projecte. M'expliquen aquest fet pot ser degut que l'última sessió abans de les vacances de Nadal el grup va tenir una discussió i les educadores hi van intervenir. Creuen que potser això provoca que no tornin. Malgrat això, no ho saben del cert.

S'acaba el temps i no ha vingut cap noi. Ens acomiadem.

Observador/a: Maria Babí

Hora: 16:30-18:30

Lloc: Centre Cívic el Molí

Núm. observació: 4

Data: 29 de gener del 2013

Activitat: la Tarda Jove

Notes descriptives:

- Arribo al local i torno a ser la primera en fer-ho. Al cap de pocs minuts arriben les educadores. M'expliquen que l'estudianta ja no vindrà més per temes burocràtics.

- Entrem al Centre Cívic, muntem l'ordinador i ens asseiem al voltant de la taula. Com que de moment no arriben nois, entrego el document elaborat a partir del treball de la sessió anterior en forma de primera proposta. Proposo de llegir-lo i aportar elements i correccions. Aquesta tasca dura mitja hora. Anoto tots els elements i els comento que els modificaré i tindrà definitivament aquest document.

- Com que cap noi està connectat al Facebook, parlem de la llista de nens i del tema de l'assistència que va sortir a la sessió anterior. Queden que és important tenir un control d'assistència i dues de les educadores diuen que se n'encarregaran.

- En següent lloc, parlem del tema del Facebook. Una de les educadores considera que no s'hauria de repetir als joves cada dimarts que estem al Centre Cívic. Considera que aquest fet pot cansar els nois. Per contra, una altra educadora diu que cal mantenir el contacte, no tallar-lo, perquè si no el treball serà inexistent. No hi ha cap acord sobre el tema.

- Pel que fa a la proposta d'elaborar un diari de camp comú, una de les educadores diu que es podria fer els mateixos dimarts perquè cap d'elles té disponibilitat de fer-ho fora dels horaris de la Tarda Jove. Després de la sessió. Es proposa allargar l'horari de la Tarda Jove fins a les 19:00 (mitja hora més) per tal de tenir un espai per a fer una valoració i també el diari de camp.

- En aquell moment, jo demano quina proposta els agradaria que pogués tirar endavant. Em diuen que seria interessant que jo em llegís el projecte que han elaborat i hi pogués aportar idees, suggeriments... També comenten que els agradaria que els informés sobre la realitat d'altres projectes.

- Una educadora aporta que seria interessant fer una activitat especial amb certa freqüència que servís per a mantenir viu el projecte. En aquesta línia, i recordant la trobada amb un noi el primer dia que vaig sortir al carrer, proposo que es podria fer una llista dels recursos que hi ha (dels xavals) per a fer venir activitats. La mateixa educadora diu que s'ha de tenir criteri de realitat, que no es pot arribar a tot, que s'ha d'anar a poc a poc. Parlem que, per a fer aquesta activitat mensual/trimestral, es podria convocar els xavals per Facebook: que ells fessin propostes/ fer nosaltres propostes i que triessin/ convocar-los per a venir-ne a parlar...

S'acaba la sessió i no ha vingut cap noi. Ens acomiadem.

Observador/a: Maria Babí

Hora: 16:30-19:00

Lloc: Centre Cívic el Molí

Núm. observació: 5

Data: 5 de febrer del 2013

Activitat: la Tarda Jove

Notes descriptives:

- Torno a ser la primera en arribar. Progressivament, van arribant les educadores.
- Entrem i, com cada dimarts, preparem l'ordinador i ens asseiem al voltant de la taula.
- Tornem a parlar de les llistes d'assistència i dades dels nois: de quina manera fer-les, quina informació incloure-hi... Un cop decidit, les creem. Com que pensem que és important centrar-se en altres temes, una educadora s'ofereix a finalitzar-ho fora de l'espai de la Tarda Jove.
- En aquest moment, arriben dos nois del grup que solia assistir al projecte. Els saludem i diuen que els ve de gust jugar a ping-pong. Jo em poso a jugar-hi amb ells.
- Aprofitem que han vingut per a preguntar-los les dades (institut a on van, telèfon...), quines activitats els agrada... Ells parlen de futbol i d'esports. En aquesta línia, els oferim de muntar activitats però no es mostren gaire disposats a fer-ho.
- Dues educadores surten a fer carrer mentre nosaltres dues ens quedem amb els xavals. Durant aquesta estona, mentre ells juguen, anem omplint les llistes d'assistència i ens descarreguem el programa Spotify per tal que els joves puguin posar la música que els agradi.
- Tornen les educadores i ens expliquen que no han vist cap jove. En aquest moment, els joves se'n van abans de l'hora de finalització del projecte.
- Ens acomiadem.

Observador/a: Maria Babí	Núm. observació: 6
Hora: 16:30-19:00	Data: 12 de febrer del 2013
Lloc: Centre Cívic el Molí	Activitat: la Tarda Jove
Notes descriptives:	
<ul style="list-style-type: none"> - Arribo i darrera meu arriben la resta d'educadores. La primera que ho fa m'explica que ha d'anar a recollir l'ordinador que li estan arreglant. Les altres arriben al cap d'uns minuts. - Ens asseiem al voltant de la taula i decidim com organitzar-se a nivell d'equip: una anirà a recollir l'ordinador; dues sortiran al carrer i una altra es quedarà al local. Em proposen de sortir al carrer i ho accepto. Malgrat això, els informo que he de marxar a les 18:00 hores perquè tinc la trobada amb una professional de Lloret. L'educadora que es queda al local diu que es llegirà i revistarà el projecte escrit per a la reunió del següent divendres. - Fem una volta per la plaça, els carrerons, la pista de futbol... No veiem cap noi. L'educadora es pregunta on deuen ser. Ella creu que estan a casa d'algun dels nois, perquè fa fred i no deuen tenir ganes de sortir. <p>Sense tenir temps per a tornar al local, m'acomio de l'educadora i marxo a la trobada.</p>	

Observador/a: Maria Babí	Núm. observació: 7
Hora: 16:30-19:00	Data: 19 de febrer del 2013
Lloc: Centre Cívic el Molí	Activitat: la Tarda Jove
Notes descriptives:	
<ul style="list-style-type: none"> - Arribo i, posteriorment arriben dues de les educadores. M'expliquen que la tercera avui no assisteix al projecte. - Quan ens asseiem al voltant de la taula, els pregunto que com va acabar l'anterior dia. M'expliquen que van anar-hi dos xavals que van estar jugant una estona a ping-pong. - Després d'intentar-ho, no aconseguim connectar l'ordinador a la xarxa. A més, les educadores s'adonen que s'han oblidat de portar les pales de ping-pong. Aquest fet genera malestar perquè no es pot fer cap feina (ni parlar amb els nois per Facebook, ni utilitzar Internet...). Per això, decideixen que dues marxin a fer carrer. Jo m'ofereixo a quedar-me i els dic que si vénen els xavals improviso algun joc. - Marxen una estona curta i no vénen nois. - En tornar, m'expliquen que han passat pels llocs per on passem sempre però també per a un local a on s'han trobat uns quants xavals que feia temps que no veien. Els han preguntat per què no assisteixen al projecte i ells han contestat que s'hi avorrexen. Després de passar per aquest equipament, no han trobat cap més noi i han tornat ràpidament. - Com que no ve cap noi, comencem a parlar sobre organitzar alguna activitat de cara al març. Una de les educadores diu que parlarà amb dos nois que coneix que poden venir a fer capoeira o kung-fú. Considerem que pot ser més cridanera l'opció de la capoeira i ella diu que s'encarrega de comunicar-s'hi. <p>Fem el diari de camp l'última mitja hora i, quan acabem, marxem.</p>	

Observador/a: Maria Babí	Núm. observació: 8
Hora: 16:30-19:00	Data: 26 de febrer del 2013
Lloc: Centre Cívic el Molí	Activitat: la Tarda Jove
Notes descriptives:	
<ul style="list-style-type: none"> - Arribo al Centre Cívic sabent que avui és el meu últim dia. Malgrat això, elles no ho saben. - Quan arriben totes els ho explico i aprofitem per a berenar plegades. Els explico que, un cop obtinguda la informació, passo a la fase de plantejar-me què fer amb aquesta. - Després, com a detall d'últim dia, una educadora i jo anem a fer una volta i ens trobem cinc dels xavals que venien a la Tarda Jove i ens expliquen que van a jugar a futbol. Els veiem al costat d'uns habitatges perquè esperen un dels nois que està a casa. Els expliquem que d'aquí poc es farà una activitat especial i els animem a participar-hi. Diuen que sí, que hi vindran. Quan els preguntem per què no van al projecte, no exposen cap motiu concret, fan gesticulacions que transmeten dubte. - Un cop feta la volta a la pista de futbol, a les places i carrers del barri, tornem al local. Allà, ens reunim les quatre. Les altres dues educadores ens expliquen que han estat posant ordre al diari de camp. Posteriorment, seguint plantejant propostes de cara a aquesta activitat per al mes de març. Es valoren les dues possibilitats existents com a viables i molt adequades. Es parla de com es podria fer la difusió (convocar els nois a través del Facebook, demanar-los que facin propostes...), de quina activitat seria més adequada... - Abans que s'acabi la sessió, entrego un CD per a cada educadora amb informació sobre l'educació de carrer. Els agraeixo la disponibilitat i els explico que a partir del moment empraré la informació obtinguda per al meu TFG. <p>M'acomio i quedem que estem en contacte.</p>	

15.4.2. ASSISTÈNCIA A REUNIONS D'EQUIP

Observador/a: Maria Babí	Núm. observació: 1
Hora: 9-11	Data: 15 de febrer del 2013
Lloc: Casa de la Cultura- sala de reunions	Activitat: Reunió equip la Tarda Jove
Notes descriptives:	
<p>Comencem una mica tard la reunió. Hi ha diferents punts a l'ordre del dia.</p> <p>Comencem parlant sobre la franja d'edat a qui va dirigit el projecte i sobre la possibilitat d'ampliar-la.</p> <p>Les educadores del projecte al barri de Can Carbó expliquen que últimament elles també estan rebent la visita d'infants de 7 a 12 anys, que surten l'edat prevista. Es plantegen si modificar la franja d'edat per tal que hi puguin entrar.</p> <p>Per contra, al Molí el grup que hi ha està format per alumnes d'ESO i, per tant, sí que s'acompleix aquest criteri. Malgrat això, expliquen que des d'una petita baralla al si del grup, els joves gairebé no s'han tornat a deixar veure.</p> <p>Es decideix que s'ha d'adaptar al context concret sense perdre de vista el col·lectiu a qui va dirigida l'acció.</p>	

En el cas de Can Carbó, la presència de les educadores es viu amb rebuig per part dels veïns. Del mateix barri es parla sobre el dubte de si es pot dedicar una estona a fer deures. S'acorda que no, perquè aquesta no és la funció del projecte. A més, aquesta tasca requereix una atenció individualitzada que no es pot oferir. Com a fet puntual, es pot realitzar. Es parla d'entitats que sí que podrien donar aquest servei.

El següent tema és la cessió d'una taula de ping-pong. Tot segueix endavant.

Es parla de fer la difusió del projecte als instituts i a la UEC a partir de parelles d'educadores.

L'objectiu posterior fa referència al projecte escrit. És l'espai per a debatre i fer modificacions un cop llegit. Els canvis són els següents:

- Apartat de justificació: l'origen del projecte és l'alt índex de conflictivitat per part dels agents que treballen al territori.
- La majoria de les educadores considera que no es pot incloure "oferir un espai de referència per als joves" com a objectiu ja que aquesta funció l'acompleix una altra entitat del municipi.
- Població diana: dels 12 als 16 anys. Possibilitat d'augmentar-la dels 11 als 21.
- S'afegeix com a eina d'intervenció la dinamització comunitària amb les entitats del barri, més enllà de l'associació de veïns.

La resta d'elements es mantenen.

Observador/a: Maria Babí

Hora: 11-13

Lloc: Casa de la Cultura- sala de reunions

Núm. observació: 2

Data: 1 de març del 2013

Activitat: Reunió equip la Tarda Jove

Notes descriptives:

La finalitat última de la reunió és acabar de repassar la redacció del projecte. Per a fer-ho, l'anem llegint des del punt a on ens vam quedar i anem mirant cada apartat i introduint modificacions.

Parlem sobretot de l'apartat de temporalitat del projecte: és difícil estipular cinc fases

Finalment, es decideix tancar la reunió i s'acorda que dues de les educadores es dedicaran a pensar els indicadors del projecte.

15.4.3. TRANSCRIPCIÓ D'ENTREVISTES NO ESTRUCTURADES

En primer lloc, hi ha l'entrevista a la professional del Pla de Desenvolupament Comunitari del barri. En aquest cas, l'entrevista va prendre caire de conversa i, gràcies a la gravació l'he pogut transcriure.

En els altres dos casos d'entrevistes a les educadores del projecte, la durada ha estat més breu i, el fet de no tenir cap suport per a enregistrar-la ha provocat que sigui quelcom breu.

ENTREVISTA A LA PROFESSIONAL DE TREBALL COMUNITARI I DEL PROJECTE

Mira, com que he vist ara l'origen, m'ha vingut que t'explico una mica. El tema és que aquí a Lloret des del 2005 hi ha un pla que ara ha canviat de nom que es deia Pla d'Acollida i Ciutadania (PLAC) i, llavors, t'ho dic perquè el PDC (Pla de Desenvolupament Comunitari) s'emmarca dins del PLAC, una mica com de context, per a explicar-t'ho.

Llavors, això va començar cap al 2005 (el PLAC) i va ser una mica a arrel que vèiem que els últims deu anys s'ha doblat la població de Lloret amb un munt de gent d'altres països. I un PLAC vol fer projectes, activitats o programes perquè la gent que ve de fora pugui trobar el seu lloc i que també repercuteixi en tots els ciutadans de Lloret. No és solament fer acollida per als nous sinó que també doncs inclusió, treballar una mica la sensibilització quant a la interculturalitat i bé això és molt ampli, es van fer moltes coses des del 2005. Vam passar d'una persona a mitja jornada a sis o set i ara amb les retallades som menys. No t'ho puc dir exacte perquè ara hi ha gent que tenim jornada completa, altres mitja, altres 15 hores... i com que tot va canviant tot ràpid no sabem ara mateix com anirà tot.

El nom ha canviat perquè de Pla d'Acollida i Ciutadania l'any passat es va passar a anomenar Pla de Ciutadania i t'ho comento més que per la importància del nom perquè com que és molt ampli per explicar-t'ho tot perquè el que ha passat és que la part d'acollida com cada cop ve menys gent... es vol treballar més la ciutadania que seria més a sensibilització, convivència, relació entre veïns... una sèrie de temes no pensant tant en l'acollida sinó cap a tota la població, per tots els canvis que ha suposat l'arribada de nous més la crisi més tot el que està passant. Dins d'aquest canvi, tot i que el nom no havia canviat encara però ja s'anava cap a aquesta part, va néixer la idea de fer un PDC a un barri amb certes dificultats de Lloret com una cosa nova a desenvolupar amb el qual em van contractar. Jo ho vaig fer des de maig del 2010 però des de llavors fins a final del 2010 només ho vaig fer 10 hores perquè 30 hores jo substituïa una companya que feia altres projectes dins del pla de ciutadania. Jornada completa l'he fet el 2011 i el 2012, és a dir, dos anys.

Llavors, clar, el que vaig fer al 2010 no va poder ser gaire cosa perquè amb 10 hores setmanals era més conèixer els barris, tenir contacte amb l'associació de veïns, entitats del barri... començar a conèixer els veïns, la història del barri... Però el detonant que va fer que es demanés aquest projecte a aquests barris és perquè sí que són dos barris que tenen en comú que són barris de gent que van venir als anys 60 o 70 d'altres comunitats autònoms de l'Estat Espanyol, amb gent treballadora, i també amb gent estrangera, que també està a altres barris, en percentatge no hi ha més població estrangera, però com que són barris una mica més perifèrics i que a vegades econòmicament la gent és més perfil de Serveis Socials o feines precàries... sí que ho viuen pitjor. Perquè, per exemple, al casc antic o urbanitzacions també hi ha població estrangera però es barreja més amb els turistes... llavors queda més dissimulat i la gent veu pitjor l'immigrant que el turista. Sobretot al Molí, des que fa uns dotze anys es va fer el Rieral, molta gent que va poder econòmicament en aquell moment va canviar a viure al Rieral i al Molí se senten una mica que aquí tenen el pitjor (perfil econòmic de la gent, immigració...). Això, realment, quan veus els números no és així: de gent immigrant, de varietat...

Però ètnia gitana sí que es concentra més aquí, oi?

Ètnia gitana és molt difícil saber-ho perquè al padró no pots saber-ho perquè al padró són espanyols igualment. I quan jo vaig a llocs on es concentren en aquest barri, que és a l'església evangèlica, quan pregunto on viuen n'hi havia menys del Molí (n'hi havia del centre, de Can Carbó...). Llavors, no tinc tan clar quants viuen al Molí.

A nivell d'imaginari... jo com a lloretenca i tots els que conec... la percepció és aquesta. Per això t'ho he dit.

Jo veig que la pràctica de la gent que vaig coneixent, joves també, perquè hi ha una associació cultural juvenil gitana. Amb ells ens vam reunir i passava el mateix: un parell vivia al centre, un altre al Rieral, un altre a Can Carbó... i no recordo que visqués cap al Molí, bé, algun a Mas Vilà (a la part de dalt del Molí) que potser és on es diu que n'hi ha més... Però vaja... i ara penso dels tres referents de l'església amb qui parlo un vivia al Molí i ara viu al Rieral, l'altre a Can Carbó, l'altre no ho recordo i l'altre a Blanes.

O potser era fa deu anys que era així...

Jo crec que està bastant repartit però clar com que no pots mirar-ho... De l'altra manera pots mirar-ho al padró, que sempre té un marge d'error, però això no ho pots mirar... Però vaja sí que és un col·lectiu amb qui intentem treballar.

Llavors, a partir d'aquí, és veritat que hi havien unes demandes, sobretot del Molí, de l'associació de veïns perquè aquí hi ha la mesquita i l'església evangèlica. Llavors, de la mesquita hi havia rumors que volien ampliar-la a aquest barri i hi havia veïns que estaven en contra i era un tema que havia arribat a l'Ajuntament que ho havia derivat al PLAC (que existia en aquell moment) i s'havia fet una intervenció d'apropament amb l'AAVV, de reflexionar perquè tenien aquesta por, de saber si realment volien ampliar la mesquita... però havia estat com un previ, un petit apropament. Llavors, cada vegada, l'AAVV deia més a l'Ajuntament "si obren i amplien, els veïns en posarem en contra, avisarem els mitjans de comunicació...". Clar, tot això a l'Ajuntament li feia por i això també va propiciar que es fes el PDC pensant en treballar aquest tema i altres de convivència i de relació de veïns enfocats a aquests temes en aquests barris.

I a Can Carbó no és que estigués passant res però també coincideix que hi ha una mesquita. Aquest fet també es repeteix al casc antic però és un lloc que per les seves característiques no ha donat mai cap inconvenient. Aquí sí que n'hi ha hagut. Per exemple això, a Can Carbó, hem treballat molt des del PDC... quan t'apropes als barris coneixes més els veïns, surten més coses a treballar i es comença a treballar més a peu de carrer. I s'ha treballat molt amb el tema a la mesquita, per exemple, les entrades i les sortides perquè la gent a les sortides sobretot es queda al carrer perquè, com que fan cinc oracions quan surten a les 22 o 23h, es queden xerrant, és un carrer molt estret que té finestres al costat i clar la gent es queixava molt del soroll. Llavors clar vam fer reunions entre l'AAVV i la mesquita per a veure com ho podíem resoldre i sembla que ha millorat bastant.

Al Molí no és tant aquest problema sinó més aviat aquesta por que n'obrissin una de nova, més gran... i la por que això sigui un gueto, hi hagi més immigrants, els cotxes, com passarà la gent, la multitud, el desconegut, els musulmans... i tot això. I llavors com a tema central vaig començar treballant aquest i, mentrestant, anar coneixent i van començar a sortir altres coses. Llavors, el que hem fet des del principi és treballar aquest tema, conèixer les entitats i els veïns i, després, clar, anaven sortint cada vegada més coses com, per exemple, temes de baralles al carrer, que es va començar a fer un treball conjunt (depèn del tema, amb Policia Local), per exemple, una baralla que hi va haver aquí en aquest mateix carrer entre un noi gambià i un noi gitano i va arribar la Policia i clar, hi havia una denúncia i, per tant, era un tema policial, però com que eren veïns d'aquest carrer tan estret de balcó amb balcó, vam dir ens apropem i parlem amb ells perquè si hi ha una manera que quedi bé la cosa i que no sigui un jutge que digui "tu li pagues, tu ets culpable i tu ets innocent"...

i més amb la por que hi ha que els gitanos es vengen... I ho vam intentar. Vam arribar a poder parlar amb les dues parts diverses vegades però una de les parts no va acabar presentant-se quan volíem fer la mediació. Vam insistir molt (amb trucades...) però no van venir. I si una de les parts no vol... Uns ja no viuen aquí, per sort, penso, perquè no va passar res més perquè era allò que sempre queda la cosa de "i si es tornen a trobar, tornen a discutir i s'embolica l'assumpte?".

I com això van anar apareixent demandes d'escalas de veïns: doncs un veí amb l'altre, tema de sorolls, normes de convivències, pisos sobreocupats, d'un altre pis que es diu que hi ha prostitució perquè són romanesos (tot i que finalment no va ser així)... i també entre veïns autòctons. Nosaltres, des del PDC, en aquests dos barris treballem qualsevol tema en relació amb la convivència, i si és entre espanyols i catalans doncs també. Però clar, com que per a tot el municipi no ho podem fer... (perquè ens van començar a venir altres demandes i no donàvem a l'abast) vam dir a la resta del municipi vam dir només si hi ha una demanada concreta i si és sobre interculturalitat (perquè és sobre el que estem especialitzats), doncs llavors intentarem si ho podem abordar. Però si no, no. Perquè si és entre gent que s'entén per la llengua, doncs que hi hagi algú altre que treballi les relacions entre la comunitat... vam limitar-ho perquè si no no arribàvem.

I això són coses que van anar sortint al 2010: una baralla de nois de diferents països a Can Carbó... La metodologia sí que és el treball comunitari, la investigació-acció participació, la gestió alternativa de conflictes, la mediació... Però clar, depèn del cas que ens anem trobant anem fent. Vull dir és un treball molt creatiu, en aquest sentit, perquè igual una persona que estigués al meu lloc ho faria d'una altra manera. La metodologia sí que ve del treball comunitari però com ho fas i què fas és molt relatiu...

És el que es diu, que cada PDC és un món...

Clar, aquí estava com molt sola, perquè jo quan vaig començar a treballar aquí no n'hi ha un altre que estigui a Blanes o als voltants, com a mínim del que conec, i llavors vaig contactar i no sé com em vaig assabentar que hi havia aquesta xarxa de desenvolupament comunitari que es començava a trobar i vaig pensar que a veure si hi podia anar. Vaig trigar perquè la coordinadora que hi havia deia que era millor buscar llocs a Girona perquè la realitat era molt semblant. I jo volia anar a Barcelona perquè també hi anava gent de Girona i de Lleida. Al final, doncs, he pogut anar-hi i molt bé, la veritat.

Jo crec que amb aquestes coses és molt important saber que vaig en la línia que va l'altra gent. Evidentment, a cada lloc és diferent però moltes vegades passa que quan ets tu sol, tirar endavant un projecte d'aquestes dimensions...

Sí, i a més, aquesta era la meva primera vegada... sí que havia fet feines socials però com a treball comunitari... Llavors, clar, vas una mica perdut. Vas aprenent del que vas fent, vas buscant informació... El que té de particular també aquest PDC, quan n'he fet d'altres, normalment passen un temps fent un diagnòstic i a partir d'aquest (que el fan amb taules o comissions amb entitats o veïns del barri) amb la gent del barri surten els projectes o les accions a fer. Aquí no ho hem fet així perquè, primer, quan treballava 10 hores, ja hi havia temes a resoldre o a intervenir directament doncs només m'eren suficients per a això (tot i que feia més de 10 hores, jo!). Llavors, amb les memòries sí que he anat fent una mica de diagnòstic però no he tingut temps però bé, quan li deia a la meva cap em deia "l'estàs fent sobre la marxa. És més que tu tinguis en compte quines són les necessitats per a anar intervenint que no que et posis a estudiar la realitat perquè si no tens el temps per a fer-ho... val més que ho vagis fent amb la gent que vas trobant".

Perquè a més molts cops passa que estàs fent un diagnòstic, t'hi estàs dos anys, i quan vol fer alguna acció, la situació ha canviat.

Llavors no tinc un diagnòstic fet. El vaig començar però no el tinc. Però sí que vaig anar a l'arxiu a buscar dades de la història del barri, al padró... però no he fet una cosa escrita i ben estructurada i tal. Se m'ha menjat més la resta però, clar, a mi m'agrada més. I a més, també és donar resposta perquè no puc dir "no, estic fent el diagnòstic. Quan pugui l'atendré".

Llavors, quan vaig acabar això de les 10 hores, jo vaig demanar, perquè estàvem a un altre barri (a Can Sabata, a l'oficina del Pla d'Acollida), vaig demanar d'estar al barri perquè quan venia algú anàvem a fer un cafè però clar, no sempre podia demanar el centre cívic amb anterioritat... i llavors vaig demanar estar a l'AAVV del Molí i al de Can Carbó. Al 2011 vaig començar a estar-hi un dia a cadascun i clar un parell de dies que estem al Centre Cívic del Rieral (al Pla de Ciutadania) i estic allà per estar amb les companyes perquè compartim certes feines i coordinacions... Però ha canviat molt la meua feina des que estic aquí. La coneixença de molts veïns, de les entitats, de què està passant, relació amb l'institut, poder fer la la Tarda Jove, conèixer pares amb fills... tot ho facilita molt. I a partir d'aquí he donat molta importància... et dic coses permanents del PDC i després coses que han anat sorgint com més temporals.

Permanents... jo li dono molta importància a tenir un bon vincle i mantenir-lo amb les diferents entitats del barri, sobretot AAVV... perquè hi ha entitats, hi ha una escola de ball aquí, amb qui he intentat quedar un parell de vegades per a saber què fan per a fer una activitat amb la la Tarda Jove... però no aconseguim i ho hem deixat. Però amb l'AAVV sobretot poder fer coses conjuntes i col·laborar. Comissió de festes... o si hi ha alguna entitat que, després de parlar de què feu i què fem, trobem alguna cosa en comú per a fer. I tan de bo fos amb totes però n'hi ha que només volen fer les seves activitats i d'altres que sí que s'ofereixen més a col·laborar. I d'altres que col·laboren en certa mesura, com pot ser l'església evangelista, doncs ara tenim un problema de soroll amb els veïns i vaig a parlar amb ells cada dos per tres perquè ha sortit una demanda dels veïns i hi vaig.

Llavors, a partir d'aquí, han anat sortint altres temes. Però bé, com a permanent seria anar fent aquesta continuïtat, anant a parlar-hi per a veure si hi ha coses amb què puc col·laborar, les necessitats o demandes que ells tenen... i que això, estic en un moment que, per exemple, amb l'AAVV del Molí hem fet unes quantes coses conjuntament, ens veiem un dia a la setmana, amb la de Can Carbó no tant perquè ells tenen un vincle molt fort amb el regidor del barri i amb el de participació ciutadania i jo crec que hi ha un vincle menys efectiu potser perquè no em necessiten tant i fan una feina més de comissió de festes del barri. Clar, cada AAVV és un món, i al Molí estan contínuament fent al·legacions i instàncies a l'ajuntament i a Can Carbó són més festes del barri i coses puntuals i llavors és més difícil un treball conjunt.

També, a partir d'aquí, la idea de transfons també és que la gent del barri, jo amb cadascú del barri, conegui les entitats del barri "saps que hi ha...? Voldries participar...?" fer xarxa. Perquè són entitats que es queixen que no hi ha gent, que no hi ha relleu... per exemple, molta gent no sap que aquí hi ha un esplai i llavors ho vaig comentant als veïns, les comissions de cada entitat... Això sí que és quelcom permanent i prioritària perquè els recursos s'apropin a la gent i es puguin aprofitar, tant del barri com de tot el municipi. Potser de tot el municipi no és tan intensiu perquè potser no me n'assabento tant, però si sé que el SOM ha tret un curs de socorrista per a joves gratuït fa poc i sé que hi ha una associació cultural juvenil gitana que són unes persones que volen que els joves tinguin oportunitats perquè no han acabat l'ESO... llavors sí que els faig un truc directament o els ho envio per correu o els pregunto si ho sabem... Això són coses que vaig fent regularment. O amb gent del barri que sé que no té feina des de fa temps, que normalment no sé de feines, però van obrir una ETT al Rieral doncs els ho vaig anar dient a tothom. Això de fer xarxa és quelcom continu. Que sembla una tonteria però això implica molt de temps. Intentar posar en relació la gent, que em coneguin, que tinguin igualtat d'oportunitat... és una feina que fem bastant.

Jo sempre he tingut la percepció aquesta de “no fan res”. Com a lloretenca, de dir, “per a joves no hi ha res”. I com molt la falta aquesta de difusió, a nivell general. Jo sé que existeix Shalom perquè tinc amics que hi estan o hi ha estat. Però perquè he tingut aquesta sort. Potser si no no sabia. I penses que per què no arriba això a tothom. No sé, potser és una percepció que és meva i ja està però que busques per exemple coses d'aquí Lloret i tens el web de l'Ajuntament que et dona tres línies de cada servei... però que s'expliqui: existeix tal entitat, que ofereixen això... Trobo a faltar això. Hi ha com molt un seguit de coses que s'ofereixen molt per una gent determinada... és la meva percepció. Obres de teatre al Teatre de Lloret i pengen cartells, sí. I no fan res més a Lloret? Saps, no ho sé... Sempre he tingut aquesta visió.

Sí, és veritat. No sé com... jo faig molt del boca a boca perquè és el que puc fer perquè arribo al que arribo. Però sí, jo també tinc la mateixa sensació perquè a vegades parlant amb un noi... el director de l'Aula de Teatre. Potser no ho havia de saber perquè no sóc de Lloret, només hi treballa. Però, és clar, quan em vaig assabentar que els nois podien anar gratuït a classes a l'Aula municipal de Teatre de Lloret (menys aquest any que han de pagar 50€ anuals) jo ho deia als joves i, tot i que hi havia cartells a l'escola, ells no sabien que hi podien anar gratuïtament. I alguns que ho intentaven però com que hi havia llista d'espera... doncs ho dificulten. Però les qüestions que hi ha, si són poques, i a més no se saben...

És això o un t'ho diu i penses que estem al segle XXI i el poble ha crescut molt i no pot funcionar com un poble de 500 habitants pel boca a boca, que per desgràcia és el que hi ha. Però jo no tenia ni idea que hi ha una associació de joves de gitanos i això que estic interessada pel tema però penses que no pot ser que no ens arribin aquestes informacions... I crec que és una percepció una mica generalitzada. La gent pensa que hi ha poques coses...

El que passa és que, clar, és veritat... Però jo entenc que, per exemple, associacions hi estan totes però a la pàgina web de Lloret sí que hi ha entitats (culturals...) i suposo que totes les que estan registrades hi ha de sortir.

Sí, sí, sí. Hi surten. Però clar, què fa cadascuna... no. Veig papers de tallers de la la Tarda Jove i jo hi participaria...!

Clar... Sí, el que passa és que això de la la Tarda Jove nosaltres (dic nosaltres perquè ens van cridar per parlar d'això a mi i a la coordinadora del Pla de Ciutadania) ens ho vam plantejar una mica com grup petit, per a provar... perquè clar, hi ha un Departament de Joventut i el que no podem fer és activitats per a joves i que vingui tothom... perquè no és com un Puntet. Llavors, l'encàrrec era una mica aquest, no hem fet una difusió tan directa.

Clar, nosaltres, jo des del PDC i des del PLAC ho veiem com a dinamització de joves del barri. I des de les educadores de Serveis Socials ho veuen més com prevenció de joves que poden arribar a una situació de risc social. Aquí hem intentat com combinar les dues coses però clar, tenint en compte que elles ho veuen així, tampoc hem fet una difusió molt general al barri. Són maneres de veure-ho diferent i ens consta posar-nos d'acord.

Tenim una mica una fitxa per a saber qui són, hem fet un Facebook per a enviar-los informacions... i jo vaig pensar que podríem preguntar de quin barri són perquè per defecte professional ho pregunto i així sé de quin barri són. Però, és clar, no s'ha fet una difusió tan gran a propòsit. D'altres coses sí que intentem fer-ho.

A partir d'aquesta part que et deia sí que fem... hi ha una entitat ja formada amb qui vaig fer diverses trobades sobre tema de convivència, relació entre veïns... que és de dones gambianes que es diu Yaharinkaho. Al principi va coincidir que amb aquestes dones des del PLAC es quedava un

cop per setmana, se les intentava empoderar, que s'apuntessin a català, que aprenguessin la llengua... perquè moltes porten molts anys aquí però encara viuen molt tancades en la seva comunitat. I d'aquesta manera tinguessin un lloc de trobada i nosaltres aprofitar per a animar-les que fessin coses, que aprenguessin una llengua per a ajudar els fills amb les coes de l'escola, fer més relacions amb gent d'aquí... es parlava de diferents temes. I vam aprofitar que jo vaig començar amb el PDC i vam fer potser de sis a vuit trobades que, amb tot el que jo recollia als barris que hi havia moltes queixes amb aquest col·lectiu: que criden al balcó, que els nens tiren coses i les mares no diuen res, que els nens van sols pel carrer, que creuen el carrer i gairebé el cotxe els agafa... doncs que viuen una mica com si visquessin encara al seu país... on s'hi senten més lliures... El tema de la ferralla, que l'acumulen als seus pisos... i llavors vaig fer aquestes sessions amb aquestes dones. I com que ho he seguit fent, des del PLAC hi ha un grup d'un projecte que es diu Xarxa Dones que s'ajunten dones que, sobretot, ara són hindús i també marroquines i també hi vaig a parlar de temes de barris, de tot el que hi ha, entitats, com funcionen els centres cívics... i una altra sessió la faig sobre les normes de convivència d'escales de veïns... també els pregunto comparant amb com vivien allà, quines normes hi ha aquí, com ho veuen, què es troben a les seves escales... i això ho anem fent cada any depenent de les necessitats que veiem. I individualment també si ho creiem.

A part d'això, intervenim en conflictes a vegades de carrer, a vegades temes de Serveis Socials perquè, per exemple, potser vaig a l'Església Evangèlica pel tema de sorolls de veïns i em parlen d'una dona que ha tingut una caiguda i vol arribar a serveis i com ho pot fer si és sorda... i amb Serveis Socials en alguns casos conjuntament treballem o bé faig la derivació quan és una cosa individual i familiar seva.

Amb policia Local de Relacions amb la Comunitat hem treballat en temes de baralles i escales de veïns. També, per exemple, uns veïns que se'm queixaven sempre de coses del barri que eren temes de Policia i que els trucaven i la Policia no donava resposta. Llavors vaig dir fem una reunió entre les dues parts perquè els veïns em dieu que truqueu i la Policia diu que no té trucades vostres. És a dir, no només apropar la gent a les entitats sinó també a vegades als departaments o serveis de l'Ajuntament. Això també ho hem fet en diversos casos.

Després, la Tarda Jove que ara estem aquí però això potser ja t'ho han explicat.

Bé, sé quatre coses perquè encara no hi he anat

Bé, t'explico. Del que jo més et puc explicar, a part del que veuràs quan vinguis, és que un projecte que hem fet que ja no és permanent ha estat aquí al barri del Molí, un dia em van presentar el Roger del Pla d'Inclusió (PLIS) a una mare del barri que era una persona molt activa, que ajudava molt en temes com de mediació natural entre veïns... i jo vaig dir que sí que la volia conèixer perquè és interessant. I parlant amb ella de la seva visió del barri i així i va sortir el tema que el seu fill fa grafit des dels 14 anys i s'ha queixat sempre que no l'han ajudat tot i que han anat a Joventut... i que ara poden pintar la riera però és un noi que s'ha esforçat molt... i em va explicar tota la història del seu fill. Ells viuen aquí al costat. I jo li vaig dir que m'agradaria conèixer el seu fill perquè si volem fer coses amb joves... La idea de la Tarda Jove encara no havia començat però la idea és aprofitar els recursos de la pròpia gent del barri. I parlant amb ell un dia em va dir que el centre havia parlat amb l'Associació de Comerciants per a pintar persianes de botiguers però que la cosa no havia anat a més. I li vaig dir que jo li podia presentar el president de l'AAVV que té una botiga a prop i també hi ha altres botiguers que són de l'AAVV o de l'AC i li vaig presentar i arran d'això ha pintat diverses persianes del barri.

I el mateix dia que vam parlar d'això estàvem a una plaça i li vaig dir que hi havia una paret que estava molt bruta i gran que tenia unes signatures de color negre i que estaria bé fer-hi alguna cosa i ell em deia que d'on trauríem els diners. La qüestió, per a resumir-te, és que hem fet un procés que

ha durat temps però amb l'AAVV mirant com fer-ho al final hem aconseguit que faci una pintura (perquè els veïns ho veiessin bé) de l'antic molí d'aigua que és l'origen del barri.

Llavors ha estat tota una moguda perquè ell no ha cobrat però ja li va bé perquè es fa difusió i ell content però la qüestió era com ho finançàvem i tot el que comporta. Era parlar amb l'escala de veïns per a veure si hi estaven d'acord, després a veure les autoritzacions que necessitàvem, d'on trèiem els diners, on encarregàvem les pintures perquè ens fessin factura, si es feia a nom de l'Ajuntament o del barri... i la qüestió és que totes les entitats del barri han posat diners però així han finançat la meitat de les pintures i l'altra meitat l'Ajuntament.

I amb la Tarda Jove va ser la primera activitat en què van venir joves perquè contactàvem amb ells pel carrer i els dèiem que vinguessin i sí que van venir uns quants... tot va venir arran d'això. Perquè va venir la germana del grafitero i va venir amb amics de l'institut. I anàvem parlant de què els agradaria fer i els vam dir que intentaríem fer activitats. I la primera activitat va coincidir que començàvem amb el mural i llavors els vam dir que vinguessin. Llavors aquest noi els va parlar del grafit, el respecte en el grafit... van fer una prova de signatures... i després no hem pogut fer gaire perquè els nois no en sabien però van ajudar a netejar la paret, a pintar-la de blanc... sobretot al principi. Després ja no van poder fer gaire més.

I aquest procés ha durat no sé si vuit mesos o un any. molt de temps. Hi ha hagut molts entrebancs pel mig però, pensàvem que no ho podríem fer, però al final ha sortit. I això també entra en un altre dels objectius del PDC (en aquest cas amb joves) que és millorar la imatge del barri. Sobretot en el Molí, hi ha gent que diu que el Rieral és com Pedralbes i el Molí com el Barri Xinès. Però podent fer que un jove del barri fa venir més joves, i es fan coses que agraden i milloren la imatge... doncs també és una manera de dignificar-lo perquè la gent vegi que el seu barri és bonic, s'hi fan coses i no tot és negatiu. I bé, això és una activitat que hem fet. Falta posar una placa que digui que hi han col·laborat les entitats, els joves i l'Ajuntament i fer-ne difusió al butlletí municipal o a alguns llocs.

Arran d'això, el següent del pas, jo li he dit a aquest noi que li presentaré botiguers de Can Carbó. Potser no passa res però com a mínim faig de pont, que és molt la feina que fem. "a tu t'agrada fer això? Doncs jo conec...".

La idea del banc del temps també és una mica això.

Una cosa que tenia pendent al 2012 i que no m'ha donat temps és que hi ha un banc del temps que ho fa l'Associació Aurora. Però des que ho han fet no hi he anat, perquè vam quedar que quan estigués més lligat podríem parlar de fer alguna cosa als barris. Bé... arran d'això, jo fa temps que tenia la idea al cap que ja que hi ha aquest institut tan a prop, que a l'hora del pati.. ara no perquè els altres com que fan horari intensiu fan dos patis més curts i no surten, suposo que no tenen temps... és un barri que encara que els nois no hi visquin, hi passen per anar a l'institut, vénen a les places... Clar, amb això que veig molta gent gran que té aquesta por de què fa aquesta gent a la mesquita tan tard, tots vestits amb les bates pels Ramadà... tota aquesta desconeixença... vaig anar-li donant voltes de poder fer amb un grup de nois de l'institut un projecte de recuperació de la memòria del barri a través de preguntar a gent gran. Per una mica que la gent gran... per això de dignificar el barri la seva gent. Així podrien explicar de la història del barri, els nois preguntessin... Li vaig anar donant voltes, ho vaig plantejar l'any passat a l'institut... vaig trobar un projecte que han fet a Hospitalet que té a veure amb això que ho van fer també un PDC i un Institut i això els ho vaig passar als de l'institut i demanant si hi estarien interessats. Total, que hem anat quedant i ja hem decidit els dos professors amb qui ho farem, ja tenen els nois i les autoritzacions dels pares que seran de 2n d'ESO, i la idea és fer una primera part que serà des d'un dia explicar què és el PDC, perquè volem fer això, d'on ve la idea... Després, que els nois vagin a l'arxiu a buscar informació sobre la història del barri. També ens han dit que un divendres cada dos o tres setmanes, que hi ha avis que van a l'arxiu a veure fotos antigues i a reconèixer gent de Lloret, que hi puguin anar per anar

fent que ells vagin entrant en aquests temes... Després fer un guió d'entrevistes. Amb l'AAVV ja porto temps pensant quins avis podrien entrevistar... Mentre fan això de l'arxiu, jo aniré contactant què explicarien els avis, quins temes (potser algun més d'històries, altres tenen fotos antigues, altres d'anècdotes). Això fent la primera trobada amb els avis. I després que els nois ho poguessin anar fent.

I ara, com que ja ho havia de presentar com una proposta més concreta, se'm va acudir fer una segona part (que suposo que ja farem l'any vinent, perquè ara tampoc queda gaire curs) que seria més amb tot això que els nois han après gràcies a les explicacions dels avis i l'arxiu, poder després anar als comerços i fer un altre tipus de pregunta més... bé, encara no sé com i encara hi ha temps per a pensar-ho... fer un parell de preguntes més curtes sobre alguna cosa del barri (no una entrevista com amb els avis) a gent aleatòria (a un comerciant...). Els nois com que tindran la informació de la resposta, si el comerciant no sap la resposta o diu alguna cosa que ells poden complementar, doncs que ells també puguin explicar el que ells saben del barri, fer un retorn del que han après. Des dels comerços, a aturar-nos davant del mural a la plaça i aturar la gent del barri... I que els mateixos nois puguin fer un diàleg explicant què saben del barri. Per a treballar una mica també l'actualitat de la gent que viu ara al barri, hi ha gent estrangera que no porta gaire temps aquí... així els nois expliquen coses del barri que han après. I la idea és fer un bloc... l'altre dia vam parlar amb l'institut que deia que podríem fer un producte final... i hem parlat de fer un bloc per anar penjant les coses que es van fent i també anar fent diferents vídeos (de les entrevistes, del que es fa als comerços...) i pujar-los al bloc.

Llavors la setmana del 8 de gener vaig a parlar amb totes les classes de l'institut per a explicar-los-ho tot i després parlaré amb els 10 que han seleccionat.

També he parlat amb el professor de l'Aula Oberta perquè volem anar-hi a parlar sobre la Tarda Jove.

L'esperança que tinc en això és que si aquests nois que m'han dit que són tan potents... jo penso que igualment intentaré que aquests que vénen a la la Tarda Jove intentar lligar-los amb aquests altres o per a fer la segona part... no ho sé, ja anirem veient.

Després, al PLAC hi ha tres mediadores interculturals amb qui treballem diferents temes i a vegades ho fem conjuntament. També la idea és de fer de model, és a dir, si jo a vegades sé d'una veïna que parla molt malament dels negres, doncs, no vaig a la meva companya senegalesa el primer dia però sí que vaig parlant amb aquesta dona, fent molta pedagogia, treballant el discurs dels prejudicis i estereotips (ho fem molt) i fa poc li vaig dir: "jo tinc una companya que m'agradaria que coneguessis", per a propiciar una vivència positiva. I ara ella mateixa em comença a dir... que jo sé d'un veí de qui m'han parlat molt bé... jo li pregunto a ella per aquest home i ella diu "sí, aquest és diferent". I anem treballant tot això. I ara que la veig una mica més oberta que veu que hi ha gent que és diferent i ho reconeix doncs amb qualsevol excusa li presentaré perquè tingui altres experiències.

A partir d'això, vam començar a pensar de fer un grup, igual que per a nosaltres la la Tarda Jove és un lloc de dinamització de joves, un espai de dinamització de dones del barri. Podrien ser homes, però de dones n'hi ha que treballen i n'hi ha que no (sobretot les estrangeres) i aquí n'hi ha que treballen a casa... doncs dèiem per què no fer un espai (que encara estem planificant) als barris, així com estem a la la Tarda Jove, doncs encara que sigui un dia un parell d'hores per a dones. Perquè veiem que en els homes també hi ha desconeixement, prejudicis i rumors però moltes vegades a través de la feina ja tenen companys africans... però hi ha moltes dones que només es relacionen amb el seu ambient... excepte quan van a buscar els nens a l'escola però també es relacionen molt amb els del seu origen. Llavors estem planificant per a fer aquest espai de dones. Hem de pensar

com ho fem, contactant amb les dones que pensem que els pot interessar o els fa falta. Perquè a vegades dius “aquesta s’hi enganxaria.. però també estaria bé que aquesta altra ho fes”.

I això, al principi era una qüestió que farien les mediadores però ara hi ha hagut un problema amb una d’elles que no està treballant i ha vingut una noia a substituir-la i ara veurem si ho fem jo i una d’elles o entre elles... És que ara com que acaba l’any i comença 2013 estem amb moltes coses de planificació i de veure què fem.

I una altra cosa que també volem començar a fer és esbrinar més com funcionen les CAF (Comunitats AutoFinançades), cooperatives... per a poder-ho també portar als barris perquè veiem que cal que la gent tingui relació i fer xarxa ja està intrínsec al projecte perquè per això va néixer el PDC però també veiem que també cal habitatge (ja hi ha un servei que és potent i que es vol ampliar, llavors aquest no cal, ho derivem a ells; igual que temes de serveis socials) però pensem que el tema de promoure que hi hagi alternatives a l’economia, que Lloret és molt dependent de l’hosteleria, serveis... que cada vegada són més precaris... molta gent que treballava tots els mesos d’abril a octubre ara l’agafen juliol i agost amb sort... i clar, hi ha molta precarietat en aquest sentit. Llavors, com a mínim, intentar si algú de l’equip es forma en temes de com formar una cooperativa, o en tot el que hi hagi de possibilitats... CAF és un grup de gent que es deixa diners entre ells amb un interès molt baix, que es fan préstecs i que queden un cop al mes i es corresponsabilitzen dels diners que posen cada vegada i treuen i això també crea xarxa per ser un grup de gent que s’està relacionant, la confiança entre la gent... i llavors això no ho hem començat però sí que és una via que volem.. i que segurament al PLIS li pot interessar pel tot l’estudi que ha fet i amb el Roger ho volem parlar... no ho sé, estem en aquest moment de dir quines coses noves comencem, i que tenim poc temps i possibilitats... i que volem anar-ho mirant. No sé si ho acabarem fent al 2013 però anar-ho buscant.

Això per la banda més de feina.

Després...

Una cosa interessant com a experiència, abans de començar la la Tarda Jove, t’ho dic perquè són temes que suposo que a tu t’interessen... L’any passat a Can Carbó, parlant un dia amb una noia que és molt trempada, que és d’origen gambià però que és relaciona amb molta gent del barri i és molt oberta... Un dia vaig quedar amb ella per a parlar a la plaça del barri i estava amb altres joves. Me’ls va presentar i anar parlant em deien: estem aquí molt avorrits, sempre quedem al parc però no hi ha res a fer... I eren uns quants joves que no han acabat l’ESO, o van començar un CF i el van deixar, no treballen ni estudien... i estaven allà una mica... i vaig quedar amb ells: per què no fem un dia una pluja d’idees sobre què us agradaria fer. Per exemple, podríeu fer un programa de ràdio fictici sobre el que passa al barri, podeu aprendre alguna cosa... o alguna altra cosa. Llavors vam fer-la i van sortir moltes coses i una d’elles era que volien tornar a fer Carnestoltes al barri. Llavors vaig parlar amb els de l’AAVV, que són els mateixos que els de la comissió de festes... i van dir: val, doncs sí, ho mirem amb ells. I l’any passat ho van reprendre i van guanyar el premi del Carnestoltes. I aquest any porten mesos preparant-lo per al febrer i estan com bojós. El que van fer, perquè una de les idees era el tema del teatre... havíem quedat que intentaríem fer un taller setmanal de cadascuna de les activitats, intentar trobar algú que les pogués fer, jo vaig dir que en podia fer dues, i una altra companya també... Perquè no som expertes però alguna cosa sabem, alguna cosa hem fet. I buscant gent del barri que volgués fer altres coses, doncs vam dir que teníem dues hores al Centre Cívic que demanem per a fer-ho. I un que sabia dibuixar vam quedar que fes els cartells, fem les fotocòpies i entre tots ho portem als comerços. Però clar, com que va sortir això del Carnaval, em van avisar que no tenien temps de fer-ho, que tenien molta feina. I ara que han guanyat doncs ja ho estan tornant a fer, tenen a vuitanta persones participant i estan com bojós. No només hi participen joves, clar, gent gran... També els vam acompanyar a la ràdio perquè la coneguessin i després van explicar què

estaven preparant per Carnaval. Llavors els vaig dir que ara al gener els podria facilitar el contacte amb TV Lloret i amb la ràdio per anar-hi... És un grup amb qui hi ha molt bona relació i són un grup que s'ho ha fet seu. I també per les festes del barri fan un playback impressionant de vint o trenta cançons. Quan acaben el Carnaval, comencen amb això altre. Això és interessant, t'ho dic com a coses de joves i no joves que s'estan fent a Can Carbó.

Quines dificultats t'has trobat en aquesta feina?

Per una part hi ha tot el tema dels prejudicis, estereotips... en el tema de relació entre veïns amb la gent immigrant i també els immigrants sobre ells mateixos i amb els autòctons. Això és un tema que sí que vam pensar en treballar d'una forma més específica (de fet com, per exemple, com feien a Barcelona "xarxa antirumors"...). Vaig anar a Barcelona a fer una petita formació i ho volíem aplicar aquí però al final no ho hem fet específicament com una campanya però sí que és una cosa a la qual dediquem temps i espai i intentem treballar-ho molt encara que sigui individualment, amb grups o reflexions o amb pedagogia. I això és una dificultat perquè, és clar, a vegades hi ha gent que es tanca en banda. I llavors és temps d'anar parlant, no dient res... perquè hi ha gent que es posa a cridar... llavors potser al principi no diem res i amb el temps i la confiança... Això és una dificultat entre els veïns.

Una altra és aquesta visió que té la gent (els catalans també poden) sobretot els espanyols d'altres comunitats autònomes que no són immigrants. I llavors, en lloc de veure allò comú amb els immigrants (evidentment són de països molt diferents, llengua i cultura molt diferents...) però també han passat unes qüestions iguals o similars per a venir fins aquí... doncs ells no volen ni sentir-ho a parlar... Uns se'm van enfadar molt quan ho vaig comparar molt lleugerament. Tot aquest tema és complicat...

El tema religiós també. Perquè amb això també tenim molt problemes últimament. Però això si t'ho explico... ens passarem de l'hora. Coses que estan vinculades a creences, religions, estereotips...

Per una altra també és a nivell d'Ajuntament, de departaments. Hi ha departaments amb qui és molt difícil treballar perquè hi ha una història prèvia que fa que entre departaments, si no hi ha bona relació, jo vaig a picar a la porta i no em contesten o no em contesten bé.... i clar, no ho puc canviar. Això és complicat de cara a treballar amb altres departaments.

Després també les estructures com, per exemple, de l'institut. Jo no hi puc entrar directament, jo he de trobar alguna manera per a poder entrar d'una altra banda. I això fa que tot vagi molt lent... fins que trobem una persona i una raó per a fer-ho d'una manera indirecta... Sí que és veritat que a la vegada hi ha unes estructures que són molt rígides.

També tenim una particularitat al PLAC, nosaltres treballem per una fundació que es diu Fundació Sergi. El servei és de l'ajuntament. Quan jo parlo amb la gent tothom pensa que treballo per l'ajuntament. Però l'Ajuntament delega a la Fundació dur a terme aquest servei. Llavors, a mi em contracta la Fundació Sergi. Llavors hi ha un conveni entre l'Ajuntament i la Fundació. Llavors jo tinc una cap a l'Ajuntament, la coordinadora del PLC i una altra a la de la Fundació. Jo tinc un contracte d'obra i servei i si l'Ajuntament diu que ja no es fa conveni, és molt fàcil de retallar. Clar, també és una incertesa que a vegades és una dificultat perquè no estàs en les mateixes condicions que amb els educadors amb qui treballo. Però és la realitat que tenim.

Però normalment els PDC els porta l'Ajuntament, no?

Això també és una particularitat d'aquest PDC. Que quan ho dic a Barcelona ningú en coneix cap. Perquè normalment la Generalitat dóna una subvenció del 50% del cost i l'Ajuntament la resta. Aquí va néixer de l'aposta de l'Ajuntament. Dins del conveni que teníem dins el PLAC, va incloure que entrés una persona per a substitució de 30 h (10h per a fer aquest projecte nou). Que quan la

de baixa tornés passés a fer 30h complertes. Però no hi va entrar la Generalitat i després que vam entrar a mirar-ho, al 2011, amb totes les retallades i tal, no ens ho vam donar. També ho van demanar a Madrid però tampoc els ho van donar.

Llavors es va haver de parlar amb el regidor: o fa una aposta l'Ajuntament perquè no arriben subvencions o ho hem de tancar.

Potencialitats del treball

Jo el trobo un treball molt ric perquè ho veig molt des d'empoderar la gent, veure que poden fer coses, potenciar les seves capacitats i habilitats, fer xarxa.... Clar, ho veig molt des d'aquí. Com això de l'institut, doncs potser es pot fer alguna cosa maca que la gent s'il·lusioni. O això de la pintura: ell no va cobrar res. Potencialitats, jo n'hi veig moltíssimes....

Doncs la idea és aquesta, de potencialitats seria això: penso que hi ha moltes possibilitats de fer coses. Falta trobar el moment, la gent adequada... la dificultat seria la implicació i la participació.

Potencialitat que hi ha moltes possibilitats i penso que des del poc temps que fa que estem treballant han sortit força coses interessants: el mural, el carnestoltes, el projecte d'institut, que funcioni la Tarda Jove en aquest barri... vull dir que surten coses en positiu. Perquè hi va haver un moment que jo estava com tot són conflictes, escales de veïns, escoltar de tothom allò que critiquen del barri... però quan jo preguntava què podien fer ells em deien que era jo la professional i que ho havia de fer jo. Clar, a les persones els costa tenir iniciativa i fer propostes. I si les fan, després participar-hi.

També veig de potencialitat en aquests barris és que hi ha moviment, hi ha caliu... perquè igual hi ha barris més nous on no hi ha gent al carrer. Aquí la gent encara es coneix, tot i que n'hi ha molta que no perquè hi ha molt de moviment i això també la gent que porta molt de temps aquí també es queixa (jo abans em presentava i ara ja no perquè canvien molt sovint). I clar, hi ha una mica això, però per una altra banda són barris que no tenen una història tan llarga, hi ha aquest sentiment de barri i d'història compartida i crec que això és una potencialitat.

Per una part això, per la gent que ja porta més anys aquí (catalans o espanyols) i per una altra banda, la gent que ha vingut estrangera, el fet de tenir la carnisseria de Halal, tenir la botiga hindú... moltes vegades quan els ho preguntes et diuen: em sento una mica com al lloc d'origen. Perquè hi ha molts veïns del seu país, la mesquita... coses que els fan sentir una mica a casa. Aquest sentiment de barri també es dóna per una altra banda amb ells.

Que tinguin AAVV és una potencialitat perquè es mouen. Cadascuna de manera diferent perquè Can Carbó és més per tipus de festes, al Molí és més reivindicativa i és un altre tipus d'AAVV però són actives, que a altres barris no n'hi ha. Com a mínim aquí n'hi ha, podem fer més o menys però tenen ganes que el barri funcioni. I això és una potencialitat

També una potencialitat és que tenen centre cívic (que no tots els barris en tenen).

Dus a terme tasques d'educadora de carrer? Pel que m'has dit una mica sí...

Jo crec que sí. Tot el que puc ho faig. Tot i que crec que ho faig poc amb el que m'agradaria perquè penso que és allà on he de treballar. Dimarts matí estic amb les companyes del PLAC (reunió) perquè sempre hi ha temes a treballar; dimarts tarda, la Tarda Jove; dimecres, al Molí (per a fer gestions, trobades, converses, registrar a l'ordinador...); dijous a Can Carbó. Tinc un dia a cada barri, és molt poc perquè no em dóna temps a fer massa cosa tot i que són dies de 9 del matí a 19 de la tarda. Però també hi ha vegades que apareixen reunions de la Tarda Jove, de coordinació de la fundació o de l'ajuntament... i això em treu hores del dia. Llavors el divendres estic al Rieral amb el PLAC per a comentar el que anem fent i parlar-ne amb la coordinadora.

Llavors, la Tarda Jove jo hi participo al barri del Molí, amb dues educadores i una estudiant de pràctiques.

Llavors, a la Tarda Jove a Can Carbó hi ha una mediadora intercultural, amb una tècnica del PLIS.

La idea era aprofitar el tema del PDC i la figura de dinamització de les educadores per ajuntar-nos i aprofitar les capacitats.

Jo crec que el treball comunitari, quan vaig entrar, que no tenia gaire idea del tema, la persona que era la meva cap dins de la Fundació era molt perfil treball comunitari. I ella, una idea que se'm va quedar al cap, i que he vist que és veritat, és que has de gastar molta sola de sabata pel treball comunitari. Llavors no et parlen des de la figura d'educador de carrer però pel treball comunitari, o sigui, si tu has de conèixer la gent, fer vincle, a veure quines possibilitats hi ha, necessitats... des del despatx i amb un ordinador no es pot fer. Has d'anar a conèixer què pensa la gent, com pensa que podria millorar el seu barri, a partir d'aquestes idees anar pensant què es podria fer... Vull dir que és clar que s'ha de fer educació de carrer.

Clar, jo vaig anar a veure un educador de carrer de Granollers que fa la feina és educador de carrer comunitari. És a dir, sí que fa acompanyaments individualitzats... però sobretot treballa amb AAVV, entitats, centre cívics... Vull dir que són dues peces que s'uneixen i no ho pensava i jo ho tenia com a més separat.

Home, jo crec que això depèn de com es planteja perquè una cosa és que sigui més de cara a joves o a un altre col·lectiu. I una altra cosa és que el treball comunitari és més col·lectiu. Tot i que també pots tenir un encàrrec que sigui fer més treball amb dones o joves com nosaltres que hem tingut aquests encàrrec.

Però jo penso que la figura de l'educador de carrer ha vingut més per a joves.

A nivell teòric és per a totes les franges d'edat. Sí que és veritat que a nivell de tradició s'ha donat més en aquests col·lectius. Però per poder és pot amb gent gran i amb el col·lectiu que es vulgui. També és veritat que quan jo vaig anar a veure aquest educador de Granollers amb preguntes sobre joves perquè pensava que era el col·lectiu a qui atenia. Però va resultar que no. Per a mi és molt més ric si s'uneixen ambdós treballs.

Clar, és que és molt diferent. Jo veig, per exemple, que hem pogut fer el grafit per la tasca comunitària que havíem fet prèviament. Perquè si només fas la Tarda Jove l'únic que pots és fer una activitat. Però si no coneixes la xarxa no poden sortir aquests projectes des de dins.

Per exemple, una activitat que vam fer de hip hop va ser perquè un dels nois de l'associació cultural juvenil gitana el va portar. Primer, jo li vaig dir a aquests noi que un dia vingués amb els nois i féssim un partit de futbol. I a partir d'aquí va sortir això del hip hop. Si no hi ha aquesta vessant comunitària, queda molt reduït.

Clar, al carrer li pots proposar a un noi però clar, si no et coneix, pot pensar que el vols controlar... clar, si no hi ha vincle amb els nois i no està enxarxat amb res... doncs és impossible. En canvi, si veuen que estan fent un grafit a la plaça doncs llavors ja s'hi enganxen més.

Clar, llavors... és que jo tenia apuntat que si del PDC i TJ es compartien recursos? Vull dir, quina és la línia que separa PDC i TJ (si és que n'hi ha)?

A veure, la idea era que féssim un projecte conjunt entre el PLAC i les educadores de Serveis Socials amb el tema de joves. Ha anat una mica paral·lel que ens van fer un encàrrec i nosaltres vam dir: "per la forma com treballem i el rol que tenim als barris, no ens interessa fer un projecte que només sigui prevenció de joves, sinó que ens interessa poder fer més un tema de dinamització". Per a mi, l'activitat és una excusa.

Nosaltres compartim l'espai que és aquest i uns mateixos objectius consensuats que són prevenir, detectar i disminuir les possibles conductes de risc entre els joves del municipi, potenciar la convivència entre els joves i facilitar l'ús del temps lliure de manera constructiva i fomentar la participació dels joves en espais normalitzats i intentem compartir una mateixa manera de treballar.

Qui va crear la Tarda Jove? Des de Serveis Socials, no?

Sí, la demanda va venir des de Serveis Socials. Llavors se'ns va convocar a una reunió i se'ns va explicar la idea que hi havia de treballar amb nois que van a l'institut per a la prevenció perquè es queden a la porta de l'institut i tenim queixes de baralles, prevenció de drogues... tota una sèrie de coses que volen prevenir.

Fins ara hi havia hagut el Centre Obert per a infants i adolescents però els adolescents només hi anava els divendres a la tarda, eren molt pocs... Volien fer alguna cosa més contínua, més vinculat als barris aprofitant la tasca que hi esteu fent... I van pensar que hi estigués jo i una altra companya. És aprofitar els recursos del barri per a la prevenció.

Vam acceptar però els vam dir que ens ho volíem pensar i fer-los un retorn.

ENTREVISTA A DUES PROFESSIONALS DEL PROJECTE

Objectiu:

- Obtenir informació sobre els participants del projecte (nombre, edat, regularitat, característiques...).
- Saber quina és la dinàmica del projecte.
- Començar a conèixer la mirada de les professionals envers el projecte

Les educadores m'expliquen que hi ha un grup de vuit nens que assisteix al projecte de manera regular. Pregunto si és un grup d'amics i em contesten que sí, que són joves que es tenen bona relació. Pregunto si són joves del barri i així és. Aprofiten per a dir-me que ja fa un parell de mesos que hi assisteixen regularment i que se'ls veu satisfets amb el projecte. També afegeixen que, en el cas de la Tarda Jove, primer han començat implementant el projecte i que, actualment, estan planificant-lo. Concretament, en aquest moment s'està redactant el projecte. Tot i saber que no és el més idoni, el dia a dia no ens ha permès fer-ho d'una altra manera.

També em fan saber que, a l'inici del projecte, a l'estiu, van començar fent moltes activitats però que, després de valorar-ho a nivell d'equip, van decidir parar de fer tantes programacions perquè consideren que el grup no necessita fer activitats de gran programació, sinó que amb el dia a dia amb una pilota o jugant al ping-pong... és més que suficient. Van creure que proposar tantes activitats faria col·lapsar el grup més que animar-lo a continuar participant del projecte.

En aquest espai de temps, també m'informen que l'horari és de 16:30 a 18:30 i que els joves solen esperar-les a la porta. Hi entren i munten les taules o surten a jugar a la pista de futbol. Llavors, l'equip es divideix per a poder-se quedar sempre algú al Centre Cívic.

Finalment, m'expliquen que hi ha una alumna de pràctiques d'Educació Social que participa del projecte.

ENTREVISTA A UNA PROFESSIONAL DEL PROJECTE

- Conèixer quin és l'encàrrec quant a perfils dels nens.
- Saber el moment en què es troba el projecte.

Per a començar, trec el tema del perfil d'adolescents a qui va dirigit el projecte. Ella em contesta que s'hi inclouen a tots. Tot i això, diu, a vegades els nois més grans entren al Centre Cívic i no s'hi queden.

Quan li explico experiències dels educadors als que he anat a veure, em comenta que són molt positives però que és fonamental ser conscient que la Tarda Jove es troba en una primera fase i que, per tant, s'ha d'anar pas a pas. A més, també cal tenir en compte les característiques d'aquest projecte: que només es fa un dia a la setmana (i dues hores), que tot just s'està iniciant, que les educadores formen part d'equips diferents (i que per tant no tenen gaire trajectòria treballant plegades)...

15.4.4. DAFO ELABORAT PER LES EDUCADORES DEL PROJECTE

En una de les sessions del projecte, vaig proposar a les professionals de crear conjuntament un DAFO per a conèixer la realitat del projecte. Aquest n'és el resultat:

PROPOSTA 1: DETECCIÓ DE NECESSITATS AMB LES PROFESSIONALS

Data: 22-01-13

Objectiu:

- Recollir les percepcions de les professionals de la Tarda Jove pel que fa a debilitats i potencialitats del projecte.

Participants:

Les dues educadores de Serveis Socials, l'educadora del Pla de Desenvolupament Comunitari dels barris, l'estudianta de pràctiques d'Educació Social i l'alumna del TFG, Maria Babí.

Descripció:

L'alumna del TFG proposarà a l'equip d'educadores de dur a terme una reflexió sobre la trajectòria de la Tarda Jove fins al moment, per tal de valorar-ne els punts forts i els febles.

En principi, no tindrà un funcionament estructurat: l'educadora que vulgui afegir alguna informació ho farà i així successivament.

L'alumna del TFG farà de moderadora dels torns de paraula i anirà afegint preguntes i/o reflexions per a generar més idees. Mentrestant, *les anirà* anotant.

Principals conclusions:

ELEMENT	IDEES
DEBILITATS	<ul style="list-style-type: none"> • Encàrrec urgent, actuació precipitada sense planificació • Manca de projecte escrit • Excés de llibertat • Maneres de treballar diferent • Diferent mirada: Serveis Socials: prevenció; PLA: oferir un espai (unir xavals en risc i sense) • 2h/setmana, falta de presència • Poc treball al carrer • Un dia a la setmana no permet continuïtat
POTENCIALITATS	<ul style="list-style-type: none"> • Gran nombre d'educadores • Vinculació amb el Pla de Desenvolupament Comunitari • Vincle amb l'institut gràcies a les educadores de Serveis Socials • Presència de l'estudiant de pràctiques (coneixença de gent del barri, implicació...) • Unió de Serveis Socials i el Pla Local de Ciutadania • Consens que el treball amb aquest projecte és individual, de grup i comunitari
PROPOSTES	<ul style="list-style-type: none"> • Anar als instituts a explicar-ho (a diverses les aules) • Dissenyar què es fa cada dia a l'inici de la Tarda Jove • Activitat mensual • Diari de camp mitjançant el Google Drive • Dos dies de la Tarda Jove a cada barri

15.5. ANNEX 5: EINES D'ORGANITZACIÓ

15.5.1. DIARI DE TROBADES

PERSONA	DATA	OBJECTIUS	APORTACIONS
Roger Salanova i Anna Extremera	28-05-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer les necessitats que es detecten des de Benestar i Família. - Rebre alguna demanda concreta que pugui derivar en el TFG. 	<ul style="list-style-type: none"> - Recepció del mapa vulnerabilitat i mapa relacional per a conèixer la situació. - Trobada un futur dia per a parlar del que he llegit i possibles temes de TFG.
Roger Salanova	22-06-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Concretar alguna proposta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Proposta: avaluació de projectes que s'estan fent des del PLIS (Pla Local d'Inclusió Social)
Laura Rubio	27-06-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Explicar la proposta actual. - Rebre consell per a decidir. 	<ul style="list-style-type: none"> - Consell: obrir portes, connexió amb la gent... gust pel tema
Cristina Pinto	30-07-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Explicar les meves propostes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ella proposa educació medi obert - Esquema possible (tasques per l'estiu)
Cristina Pinto	7-09-2012	Ella té reunió i no em pot atendre	
Cristina Pinto	23-10-2012	Anul·lada	
Cristina Pinto	30-10-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Mostrar la teoria resumida 	<ul style="list-style-type: none"> - Dues mirades: recerca o intervenció - Contacte amb professors - Aprofundir en la teoria - Necessari el contacte amb l'Agnès Martí (Benestar i Família)
Asun Llana	9-11-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Rebre consell com a experta en aquest tema. 	<ul style="list-style-type: none"> - Importància de la demanda per a educació medi obert - Regal d'un llibre sobre la temàtica - Facilitar contactes i documents.
Moisés Carmona	22-11-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Explicació general: recerca sobre la realitat de Lloret. - Per on tirar 	<ul style="list-style-type: none"> - Anar a la reunió amb Serveis Socials i llavors decidir.
Esther Luna	22-11-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Com fer aquesta recerca? 	<ul style="list-style-type: none"> - Em diu que el que he de fer és un diagnòstic. - Enviar recerques per a poder tenir un esquema.
Laura Rubio	27-11-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Explicar situació TFG 	<ul style="list-style-type: none"> - Consells de com tirar-lo endavant: organització del temps, ser realista... - Ànims i energia
Agnès Martí	30-11-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Presentar idea del TFG 	<ul style="list-style-type: none"> - Explicació de l'existència de la Tarda Jove i del Pla de Desenvolupament

(Serveis Socials)		<ul style="list-style-type: none"> - Preguntar per l'existència d'un diagnòstic - Plantejar propostes 	<p>Comunitari</p> <ul style="list-style-type: none"> - Situació històrica de Serveis Socials a Lloret - Oferiment d'assistir a la Tarda Jove i proposar millores
Cristina Pinto	30-11-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Explicar les conclusions de la reunió amb l'Agnès - Valoració de la situació 	<ul style="list-style-type: none"> - Agnès podria portar-me aquesta part del treball
Laura Rubio	4-12-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Com mantenir les dues propostes? 	<ul style="list-style-type: none"> - Dues parts treball: la Tarda Jove i ampliació - Més coherència
Moisés Carmona	14 -12-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Explicació la Tarda Jove i dues parts del TFG - Mostrar els instruments d'organització que estic emprant - Mostrar el disseny de les entrevistes 	<ul style="list-style-type: none"> - Pensar temes per a les entrevistes i a partir d'aquí dissenyar - Validació de la proposta - Possibles preguntes: paper de l'educador, conseqüència del treball, metodologia...
Joan Gener (Granollers)	17-12-2012	Conèixer la seva experiència com a educador de carrer i la realitat de Granollers.	
PDC El Molí i Can Carbó i la Tarda Jove	19-12-2012	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer el PDC: origen, objectius, metodologia... - Obtenir informació sobre la realitat dels barris del Molí i Can Carbó (sobretot de la població amb qui es treballa a la Tarda Jove). <p>Aprofundir sobre la relació entre el PDC i la Tarda Jove: elements compartits, treball en xarxa...</p>	
Edmundo Santos (St. Adrià del Besòs)	7-01-2013	Conèixer la seva experiència com a educador de carrer i la realitat de Sant Adrià del Besòs.	
Primera visita la Tarda Jove	8-01-2013	<ul style="list-style-type: none"> - Primer aproximació de la Tarda Jove 	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer les educadores i l'estudiant de pràctiques. - Començar a saber com és el treball que es fa.
Roberto Pescador i Ana Lirola (Badia del Vallès)	10-01-2013	Conèixer la seva experiència com a educador de carrer i la realitat de Badia del Vallès.	
Segona visita la Tarda Jove	15-01-2013	<ul style="list-style-type: none"> - Seguir coneixent el projecte. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fer carrer pel barri i veure com és el projecte quan hi assisteixen nois.

Luis Córdova, Toni Martínez i Sandra Queraltó (Ciutat Meridiana)	16-01-2013	Conèixer la seva experiència com a educador de carrer i la realitat de Ciutat Meridiana.	
Tercer dia la Tarda Jove	22-01-2013	- Conèixer nois que van a la Tarda Jove - Seguir descobrint el funcionament del projecte	- Elaboració d'un diagnòstic
Laura Rubio	24-01-2013	- Ensenyar l'engranatge: preguntar com resumir-lo, organitzar-lo... - Parlar de la segona part	- Concreció de la segona part: fer suggeriments seguint les parts d'un projecte (objectius, metodologia...) i afegir un mapa de la xarxa de treball. - Ordenar una mica l'engranatge
Cristina Pinto	25-01-2013	- Posar al dia - Firmar conveni agent col·laborador - Explicar idees segona part del treball	- Conveni firmat - Proposta de concretar la segona part del treball en un barri o franja d'edat concreta (contacte Escola d'Adults)
Quart dia la Tarda Jove	29-01-2013	- Comunicar conclusions diagnòstic - Pensar línies per a seguir	- Revisió i modificacions del diagnòstic - Possible proposta: lectura del projecte i afegir idees en base al que jo sé - Documentació per a conèixer més el projecte
Moisés Carmona	1-02-2013	- Posar al dia: ensenyar engranatge, primera proposta... - Demanar ajuda sobre com ordenar/resumir l'engranatge i sobre les dificultats institucionals.	- El meu TFG tindrà tres productes: model teòric de l'educació de carrer, anàlisi crítica del projecte la Tarda Jove i disseny d'un projecte d'educació de carrer a un altre barri/col·lectiu de Lloret. - Entendre l'índex proposat al llibre del TFG
Ana Novella	1-02-2013	- Demanar consell sobre dificultats institucionals i sobre ús de l'engranatge	- Clarificar la idea de model i plantejar una manera de plasmar-lo - Com recollir l'anàlisi crítica: necessitat-potencialitat-proposta de millora - Plantejar possibles projectes a presentar en el tercer producte
Cinquè dia la Tarda Jove	5-02-2013	- Continuar amb l'observació i preguntes	- Viure la presència de joves al projecte - Fer carrer
Núria Giné	7-02-2013	- Ordenació de l'engranatge	- Possibilitat d'endregar les funcions, competències i objectius de les graelles.
Núria Fabra	7-02-2013	- Consultar projectes innovadors que estiguin funcionant	- Diferència entre projecte d'educació de carrer i projecte que utilitza el carrer com a eina

			- Saber que hi ha diferents maneres d'entendre l'educació de carrer
Sisè dia la Tarda Jove	12-02-2013	- Continuar analitzant el projecte	- Fer carrer - Observar forma treballar
Escola d'Adults de Lloret	12-02-2013	- Obtenir informació sobre la franja d'edat dels 16 als 18 a Lloret.	- Col·lectius que atenen: 16-18 (prova accés a Cicle Formatiu de Grau Mitjà) i més de 18 (Graduat
Reunió la Tarda Jove	15-02-2013	- Resposta sobre el conveni - Veure funcionament d'una reunió - Aprendre elements de la Tarda Jove	- Conèixer totes les educadores del projecte. - Observar com s'analitza i es modifica un projecte escrit.
Adrià Torres	18-02-2013	- Obtenir un punt de vista extern sobre les decisions a prendre: tercera part del TFG, conveni...	- Opció per a l'anàlisi de la Tarda Jove: plantejar què li falta al projecte perquè sigui de carrer (que és com me'l van vendre).
Setè dia la Tarda Jove	19-02-2013	- Continuar amb l'anàlisi	- Idees per a possible activitat
Moisés Carmona	20-02-2013	- Retorn del projecte entregat al gener - Situar en el moment actual - Preguntar un parell de dubtes	- Projecte retornat amb anotacions, idees... - Moment actual explicat - Dubtes resolts
Agnès Martí	22-02-2013	- Tema conveni - Preguntar si la Tarda Jove està concebuda com un projecte de carrer - Explicar la meva feina	- Absència de conveni de voluntariat: fi d'estada a la Tarda Jove - Ella em serà l'agent extern
Vuitè dia la Tarda Jove	26-02-2013	- Acomiadar-me - Entregar documents sobre educació de carrer	- Bon comiat - Contentes per la documentació
Segona reunió la Tarda Jove	1-03-2013	- Acabar de revisar el projecte - Seguir veient com funciona una reunió d'equip	- Diversitat d'opinions - Altres maneres d'organitzar un projecte
Cristina Pinto	4-03-2013	- Explicar que he decidit no fer l'última part - Benestar em firma el conveni	- Acord total - Agraïment - Petició de llegir-lo

Moisés Carmona	10-04-2013	<ul style="list-style-type: none"> - Revisar el procés - Parlar de la segona entrega 	<ul style="list-style-type: none"> - Continuitat en la feina feta
Laura Rubio	26-04-2013	<ul style="list-style-type: none"> - Ensenyar el treball i preguntar dubtes finals 	<ul style="list-style-type: none"> - Saber les tasques a fer i la forma com les recolliré
Esther Luna	2-05-2013	<ul style="list-style-type: none"> - Saber quin tipus d'investigació és - Com recullo la informació i l'anàlitzo - Saber si el procés està bé 	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnòstic comprensiu - Feina ben feta - Documents com a model
Laura Rubio	7-05-2013	<ul style="list-style-type: none"> - Fer les últimes preguntes per anar tancant l'informe final a partir de la tutoria amb l'Esther Luna 	<ul style="list-style-type: none"> - Empenta final - Llum verda a l'anàlisi del projecte
Moisés Carmona	15-05-2013	<ul style="list-style-type: none"> - Entrega del document "final" 	<ul style="list-style-type: none"> - Petits canvis a introduir - Retorn de l'entrega anterior
Moisés Carmona	28-05-2013	<ul style="list-style-type: none"> - Retorn de l'entrega "final" 	<ul style="list-style-type: none"> - Validació de la feina feta - Consell de canvis

Taula 20: diari de trobades

15.5.2. DIARI DE DECISIONS

MAIG-JULIOL 2012

Començo a plantejar-me el meu treball de final de grau (TFG). No tinc cap idea de tema però tinc molt clar que m'agradaria vincular-lo a la realitat del meu poble, Lloret de Mar. M'agradaria que aquest treball no es limités a una gran quantitat de fulls que queda en un armari i no té més utilitat que la nota al meu expedient acadèmic.

Considero que la idea per a començar és contactar amb Benestar i Família i oferir la meua col·laboració per dur a terme un TFG que parteixi d'alguna necessitat que ells hagin detectat i sobre la qual jo pugui treballar.

Un cop fetes dues reunions amb en Roger Salanova (28 de maig i 22 de juny), coordinador del Pla d'Inclusió de Lloret, tinc una proposta de treball: avaluació d'algun projecte que es duu a terme en aquest espai. Em faciliten documentació sobre la realitat de Lloret perquè pugui tenir una imatge de la situació actual. Des de Benestar m'aconsellen anar a parlar amb la secció d'Educació perquè moltes de les consultes que faig són competències d'aquesta regidoria.

Em trobo amb la Cristina Pinto, tècnica d'Educació (30 de juliol). Després de la trobada surto amb una proposta de TFG que m'engresca: educació de medi obert a Lloret. Ho trobo molt interessant i des d'Educació se'n destaca la importància. Quedem que durant l'agost començo la recerca bibliogràfica sobre el tema.

SETEMBRE-OCTUBRE 2012

El 5 de setembre, redacto totes dues propostes a l'INNOV-ES i se'm validen.

Finalment, prioritzo quant a motivació pel tema i em quedo amb l'opció dels educadors de medi obert a Lloret.

La primera idea del guió pel TFG és partir d'una recerca bibliogràfica i llavors elaborar un pla d'intervenció d'un educador de medi obert a Lloret (a partir d'altres experiències similars, de documentació...).

NOVEMBRE 2012

A mesura que vaig avançant i un cop feta la primera aproximació teòrica, i gràcies a la trobada amb una experta del tema, m'adono que em cal saber quina és la necessitat de què parteixo per tal de poder dissenyar alguna proposta d'actuació. En aquest moment, modifico el TFG i em plantejo de dur a terme una recerca centrada en conèixer la necessitat que hi ha a Lloret d'incorporar educadors de medi obert (incorporant l'opinió dels ciutadans, d'entitats, d'agents polítics, experts...). En cas que aquesta recerca conclogui amb un "sí, fa falta educador de medi obert a Lloret", jo duré a terme una segona part de proposta d'actuació.

Contacto amb l'Agnès Martí, de Serveis Socials per saber quina és la realitat de la qual parteixo (si hi ha algun document existent...).

Després d'aquesta trobada (30 de novembre), desestimo la idea de fer aquesta primera part de recerca perquè ja existeix documentació que així ho fa explícit. A Lloret existeix la Tarda Jove, un projecte amb adolescents i joves de dos barris de Lloret (on s'està duent a terme paral·lelament un Pla de Desenvolupament Comunitari) que s'està duent a terme des de l'estiu del 2012 i que no acaba de tenir l'èxit que se n'espera. Ella em proposa d'assistir-hi i poder proposar idees o millores a partir del que estic aprenent des de les lectures i el coneixement d'altres experiències reals.

Defineixo que aquesta serà la primera part del treball i que la segona serà com es podria ampliar aquest tipus de tasca de medi obert a la resta de la població, quina projecció podrà tenir.

DESEMBRE 2012- GENER 2013

En aquests mesos, començo a assistir a la Tarda Jove per tal d'introduir-hi millores.

La segona part es concretarà en un barri o en una franja d'edat.

FEBRER 2013

Com que he recollit, codificat i classificat en graelles la informació tant teòrica com experiencial d'educació de carrer faré un model teòric on construeixi la meva opinió.

Decideixo, també, que no faré l'última part del projecte a la resta de Lloret perquè sento que vull englobar massa coses i no arribo. Val més centrar-me en aquests dos temes: l'elaboració del model teòric i l'anàlisi del projecte la Tarda Jove.

MARÇ 2013

He plantejat que la segona part del treball, la vinculada amb la Tarda Jove, la podria fer enllaçant les idees del model teòric per a veure si es compleixen, si s'apliquen. En definitiva, si és un projecte d'educació de carrer o no.

15.6. ANNEX 6: DISSENY DE LES ENTREVISTES

15.6.1. MODEL D'ENTREVISTA ALS EDUCADORS DE CARRER

INTRODUCCIÓ:

“Aquest Treball de Final de Grau està centrat en l'educació de carrer a Lloret. La tasca que estic fent és analitzar un projecte relacionat amb el carrer que fa uns mesos que existeix al municipi. Per a això, el meu objectiu amb aquesta entrevista és conèixer la teva experiència i que això em pugui donar elements per a aplicar-ho a la realitat de Lloret. Per a fer-ho, he redactat un llistat llarg de preguntes molt detallades fetes a partir de la teoria. Malgrat que són moltes, s'aniran responent a mesura que vagi avançant l'entrevista i no caldrà formular-les totes.

Em permetes que gravi aquesta entrevista? És per a poder recollir millor les dades. Un cop l'hagi transcrita, te la faré arribar per tal que donis el vistiplau a la informació recollida”.

CONCEPTUALITZACIÓ DE L'EDUCACIÓ DE CARRER

- Què és per a tu l'educació en medi obert?

ORIGEN DEL TREBALL

- Com i per què es va crear la figura d'un educador de medi obert a Granollers?
- Es va dur a terme algun diagnòstic?

DESCRIPCIÓ GENERAL

- Quina és la tasca que es duu a terme?

DESTINATARIS

- A quina franja de població atén?
- Quines característiques tenen els participants?

OBJECTIUS

- En cas que fos l'Administració qui us va encarregar la tasca, quins objectius us van transmetre?
- Eren/són els mateixos que els de l'equip d'educadors de medi obert?
- Quins objectius té el projecte?
- Els objectius que us plantegeu són a curt/llarg termini?
- Poden anar variant?
- L'educació en medi obert hauria de servir per a la prevenció? Per què?

METODOLOGIA

- Quina metodologia de treball utilitzeu?

- Es fa treball individual, de grup i/o comunitari? Per què?
- Quines estratègies acostumes a utilitzar (tècniques de dinàmiques de grup, eina de recollida d'informació...)?
- Quin és el grau de participació dels joves i adolescents?
- De quina manera es realitza el primer contacte?
- I el tancament?
- Es treballa des d'una perspectiva sistèmica (tenint en compte els diferents espais d'on forma part el noi)?
- Es duu a terme un treball amb xarxa amb entitats, persones i agents polítics de la ciutat? Per què?
- Quines dificultats i avantatges suposa aquest fet?
- Com són i de quina manera es valoren els èxits que s'aconsegueixen?
- Has contactat amb altres projectes d'educació en medi obert per a incorporar idees a la teva feina?

PAPER DE L'EDUCADOR MEDI OBERT:

- Quina és la teva funció com a educador de carrer
- Quines competències fan falta per a aquesta tasca?
- Com és la relació amb els participants?
- En quins conflictes t'has trobat més sovint?
- Com planifiques la tasca?

RECURSOS

- De quins recursos disposes (humans, espacial, materials...)?

DIFUSIÓ

- Es fa difusió i/o sensibilització d'aquesta tasca?

AVALUACIÓ

- Quines conseqüències pel barri, pels participants... està tenint o ha tingut fins al moment el treball que fas?
- Com recull la tasca que dus a terme?
- I com s'avalua?
- Quina és l'evolució que està tenint aquesta tasca a la ciutat? Hi ha hagut molts canvis?

ALTRES

- Quins consells donaries a altres professionals que comencin aquesta tasca?

- Hi ha alguna anècdota que t'agradaria compartir?
- Quines dificultats i potencialitats té aquest treball?
- Vols afegir alguna informació?

15.6.2. CODIFICACIÓ DE LES DIMENSIONS

DIMENSIONS	CODIFICACIÓ	
Concepte d'educació de carrer	(ConEdCar)	
Origen del projecte:	(OriProj)	
- Motiu		(OriProj/Mot)
- Existència de diagnòstic		(OriProj/Diag)
Destinatari	(Destin)	
- Edat		(Destin/Edat)
- Característiques		(Destin/Carac)
Projecte concret	(ProjConc)	
Objectius	(Obj)	
- Objectius de l'Administració		(Obj/Adm)
- Acord amb els objectius de l'Administració		(Obj/AcorObjAdm)
- Objectius del projecte		(Obj/ObjProj)
- Llargada en el temps		(Obj/LlargTem)
- Modificació		(Obj/Mod)
Metodologia	(Metod)	
- Descripció general		(Metod/DescGen)
- Nivells d'actuació		(Metod/NivAct)
- Participació joves		(Metod/Part)
- Dificultats i potencialitats		(Metod/DifPot)
- Fase inicial		(Metod/FasIni)
- Fase final		(Metod/FasFin)
- Perspectiva sistèmica		(Metod/PersSis)
- Existència de treball en xarxa		(Metod/ExisTrebXar)
- Dificultats i potencialitats treball en xarxa		(Metod/DifPotTreXar)
Educador de carrer	(EducCar)	
- Funció		(EducCar/Fun)
- Competències		(EducCar/Comp)

- Relació educador-educand		(EducCar/Rel)
- Conflictes en la tasca		(EducCar/Conf)
- Planificació		(EducCar/Plan)
- Estratègies		(EducCar/Est)
Recursos	(Rec)	
Difusió	(Dif)	
Avaluació	(Av)	
- Tipus d'èxits i manera de valorar-los		(Av/ÈxitForVal)
- Forma de recollida de la feina		(Av/ForRec/Fein)
- Forma d'avaluació		(Av/Form/Av)
- Evolució del projecte		(Av/Evol/Proj)
Altres informacions	(AltInf)	
Consells a altres educadors		(AltInf/Cons)
Anècdota		(AltInf/Anèc)
Dificultats i potencialitats		(AltInf/DifPot)
Informació		(AltInf/Inf)

Taula 21: Codificació de les dimensions de l'entrevista emiestructurada